ชี้บุญ - ชี้บาป
เล่ม ๑๕ อนุสรณ์ ร. ๓



คณะเมตตาธรรม – จัดพิมพ์เป็นธรรมทาน
วัดถ้ำเขาน้อย ต. ม่วงชุม อ. ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี

วันแห่งความระลึกถึง

เนื่องด้วยวันที่ ๒ เมษายนศกนี้ตรงกับวันคล้ายกับวัน "สวรรคต" ของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓)

อาตมภาพในนามคณะเมตตาธรรม ขอตั้งสัตยาธิษฐาน ด้วยอำนาจกุศลผลบุญที่ได้บำเพ็ญมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประกอบไปด้วย ทาน–ศีล–ภาวนาเป็นต้น น้อมจิตอุทิศถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระบรมราชาธิราชรามาธิบดี ศรีสินทรมหาจักรพรรดิราชาบดินทร์บรมบพิตรพระพุทธเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓)

ขอดวงพระวิญญาณได้ทรงโปรด อนุโมทนาในส่วนกุศลผลบุญที่อาตมภาพตั้งจิตอุทิศถวายในกาลครั้งนี้ด้วยเทอญ

พระภิกษุพุฒ จาวตระกูล

ชี้บุญ-ชี้บาป

เล่ม ๑๕

อนุสรณ์ รัชกาลที่ ๓

คณะเมตตาธรรมจัดพิมพ์เป็นธรรมทาน

วัดถ้ำเขาน้อย ต. ม่วงชุม อ. ท่าม่วง

จ. กาญจนบุรี (๗๑๑๑๐)

โทร. ๐๑-๙๔๙๘๗๑๑

สัพพทานัง ธัมมะทานัง ชินาติ

การให้ธรรมเป็นทาน ย่อมชนะการให้ทานทั้งปวง

การให้ทาน	ชำนะ	ทานอื่นอื่น
เกิดแต่พื้น	ไมตรี	ที่เคยเห็น
ทานภายนอก	ไม่เที่ยง	มักเอียงเอน
สู้การเพ้น	ธรรมให้	ไม่ได้เลย

◎ การให้ซึ่งธรรม ย่อมชนะการให้ทานทั้งปวง

◎ รสแห่งธรรม ย่อมชนะรสทั้งปวง

◎ ความยินดีในธรรม ย่อมชนะความยินดีทั้งปวง

◎ ความสิ้นไปแห่งตัณหา ย่อมชนะทุกข์ทั้งปวง

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
(รัชกาลที่ ๓)

(พ.ศ. ๒๓๖๗ – ๒๓๙๔)

พระราชประวัติสังเขป

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระราชโอรสองค์โตของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ประสูติแต่สมเด็จพระศรีสุราลัย (เจ้าจอมมารดาเรียม) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๓๐ มีพระนามเดิมว่า "พระองค์เจ้าชายทับ" ได้รับสถาปนาเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๖ ได้ทรงผ่านราชการมาหลายตำแหน่งแล้ว เช่น กรมท่า (กระทรวงการต่างประเทศ) กรมพระคลังมหาสมบัติ (กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ) กรมพระตำรวจ (กรมตำรวจ) ผู้ว่าความในศาลฎีกา และเป็นผู้สั่งราชการต่างพระเนตรพระกรรณ แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางพระทัยจากพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยผู้เป็นพระราชบิดา ก่อนหน้าที่พระราชบิดาจะเสด็จสวรรคต ทรงมีพระอาการตรัสไม่ได้ จึงมิได้มอบราชสมบัติให้แก่พระราชวงศ์องค์ใด ครั้นเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคตแล้ว บรรดาพระราชวงศ์และขุนนางทั้งปวงจึงปรึกษาพร้อมกันถวายราชสมบัติให้แก่พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ด้วยเหตุที่ทรงมีพระชนมายุมากกว่าพระราชโอรสพระองค์ใด อีกทั้ง

ได้เคยรับราชการต่างพระเนตรพระกรรณมาก่อนแล้ว จึงได้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๓๖๗

การทำนุบำรุงบ้านเมือง

๑. ได้ทรงโปรดให้สร้างกับปฏิสังขรณ์วัดวาอารามจำนวนมาก เช่น วัดเฉลิมพระเกียรติ วัดราชโอรสาราม วัดเทพธิดาราม วัดราชนัดดา พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม ภูเขาทอง พระสมุทรเจดีย์ และปฏิสังขรณ์วัดต่างๆ อีก ๓๕ วัด พระองค์ทรงโปรดช่างฝีมือจีนมาก ซึ่งจะเห็นได้จากปูชนียสถานได้โปรดให้สร้างขึ้น ล้วนแต่มีแบบและลวดลายของจีนมาก

๒. โปรดให้ขุดคลองบางขนาก คลองบางขุนเทียน คลองสุนัขหอน เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการคมนาคม การเกษตรกรรมโดยเฉพาะการทำนาตามบริเวณที่คลองเหล่านี้ตัดผ่านไป

๓. สร้างป้อมเพิ่มเติมที่เมืองสมุทรปราการ เมืองสมุทรสาคร เมืองสมุทรสงคราม และเมืองจันทบุรี เพื่อป้องกันข้าศึกที่จะรุกรานเข้ามาทางน้ำ

๔. โปรดให้สร้างเมืองใหม่ขึ้นคือ เมืองกำเนิดนพคุณ (บางตะพาน) พนัสนิคม (เมืองพระรถ) กบินทร์บุรี ประจันตคาม อรัญประเทศ วัฒนานคร ศรีโสภณ อำนาจเจริญ เสนานิคม ลำเภา หนองปรือ ภูแล่นข้าง เรณูนคร ราบราฐ อาจสามารถ อากาศอำนวย หนองคาย โพนพิสัย ชัยบุรี คำเขื่อนแก้ว สะเบียะ

ภูเวียง ปากเหือง คำพองน้อย กรลำเนา เพื่อให้สะดวกแก่การปกครอง

การศาสนาและการศึกษา

๑. ได้โปรดให้ชำระพระไตรปิฎก เพื่อให้ถูกต้องบริบูรณ์ยิ่งกว่าครั้งก่อน

๒. สนับสนุนบำรุงการศึกษาพระธรรม-วินัย

๓. ได้โปรดให้รวบรวมตำรับตำราต่างๆ เช่น อักษรศาสตร์ แพทย์ศาสตร์ โบราณคดี ฯลฯ โดยให้จารึกไว้ตามพระอารามต่าง ๆ เช่น วัดเชตุพน วัดราชโอรส วัดสุทัศน์ เหล่านี้เป็นต้น

๔. โปรดการกวีอย่างยิ่ง จึงมีวรรณคดีกับกวีนิพนธ์ปรากฏขึ้นมาก เช่น ตะเลงพ่าย ซึ่งทรงพระนิพนธ์โดยสมเด็จกรมพระ-ปรมานุชิตชิโนรส พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา สมุทรโฆษคำฉันท์ ประถมสมโพธิ์ กฤษณาสอนน้อง ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น

เสด็จสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประชวรด้วยพระ-โรคชราตามลำดับ ได้เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๔ ทรงพระชนมายุได้ ๖๔ พรรษา ครองราชสมบัติได้ ๒๖ ปี

พระราชกรณียกิจที่เกี่ยวกับเมืองกาญจน์

มีประวัติศาสตร์บางตอนกล่าวไว้ว่า เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) ทรงทราบข่าวว่า "พระเจ้าอังวะจักกายแมง" จะยกกองทัพมาตีเมืองไทย จึงได้โปรดฯ ให้จัดกองทัพหลายทัพ สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะนั้นดำรงตำแหน่งพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ เป็นแม่ทัพคุมพลทหารหนึ่งหมื่นมาตั้งขัดตาทัพพม่าที่บ้านลิ่นช้าง เมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๓๖๓ เพื่อคอยสกัดกองทัพพม่าที่จะยกมาทางด่านเจดีย์ ๓ องค์ คอยอยู่จนถึงฤดูฝน พ.ศ. ๒๓๖๔ พม่าก็ไม่ยกกองทัพมา จึงเสด็จยกกองทัพกลับพระนคร

สาเหตุที่พม่าไม่ยกกองทัพมานั้น เพราะอังกฤษได้เข้ายึดชายแดนตอนใต้ของพม่า และต่อมาพม่าก็เสียเอกราชตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษไปในที่สุด

ทรงตรัสสั่งให้สร้างป้อมกำแพงเมืองกาญจน์

ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ขึ้นครองราชสมบัติเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๖๗ ทรงพิจารณาว่า "เมืองกาญจนบุรี" เป็นเมืองหน้าด่านที่จะต้องต้านทานกองทัพพม่า ที่จะเคลื่อนทัพมาทั้งทางบกทางน้ำ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระยาประสิทธิ์สงครามภักดีฯ เข้าเฝ้า ทรงตรัสว่า เมืองกาญจนบุรีเป็นทางเข้าออกของพม่า–รามัญ และอังกฤษก็ยึดเมืองพม่าได้หมดแล้ว อาจเข้ามายึดเอาเมืองไทยอีก ให้สร้างป้อมและกำแพงเมืองขึ้นไว้ จะได้เป็นชานพระนครเขื่อนเพชรขันธ์มั่นคงไว้แห่งหนึ่ง เพื่อ

จะได้ปกป้องสมณชีพราหมณ์ อาณาประชาราษฎร์ พระพุทธศาสนาจะได้ถาวรถ้วน ๕,๐๐๐ พระพรรษา

ครั้นถึงวันพฤหัสบดี ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๔ ตรงกับวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๗๔ จึงได้ทำพิธีวางศิลาฤกษ์สร้างกำแพงเมืองขึ้น ทำการก่อสร้างอยู่ประมาณ ๑๐ เดือนเศษจึงแล้วเสร็จ มีความกว้าง ๒๐๐ เมตร ยาว ๔๔๐ เมตร มีป้อมมุมเมือง ๔ ป้อม ทางกำแพงด้านยาวมีป้อม ๒ ป้อม คือทางหน้าเมืองมีป้อมใหญ่ป้อมหนึ่ง ทางหลังเมืองมีป้อมเล็กป้อมหนึ่ง มีประตู ๖ ประตูและมีช่องกุฎ ๒ ประตู รวม ๘ ประตูด้วยกัน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ กำแพงเมืองทรุดโทรมลง จึงถูกรื้อไปเกือบหมด เมื่อครั้งสร้างโรงงานกระดาษคราวหนึ่ง ที่เหลือสมบูรณ์ที่สุด คือ ประตูเมืองยังมีอักษรจารึกไว้บนกำแพงประตูว่า "เมืองกาญจนบุรี" พ.ศ. ๒๓๗๔

นอกจากจะสร้างกำแพงเมืองแล้ว ยังสร้างศาลหลักเมืองไว้ภายในกำแพงเมืองอีก นอกจากนี้ยังได้สร้างวัดและปฏิสังขรณ์วัดในแขวงเมืองกาญจนบุรี ๕ แห่ง

ส่งชาวญวนมาอยู่เมืองกาญจน์

ครั้นถึงปลายปีมะเมีย พ.ศ. ๒๓๗๗ เจ้าพระยาบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ทำสงครามกับญวน ได้นำญวนที่เป็นเชลยเข้ามาถวาย พวกญวนที่เข้ามาครั้งนี้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดให้มาอยู่ที่เมืองกาญจน์ เพื่อเป็นกำลังในการรักษาป้อมปราการเมืองใหม่ที่ได้สร้างไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๔ นั้น

ด้วยสาเหตุนี้บริเวณใกล้ ๆ ตัวเมือง จึงมีชาวญวนอาศัยอยู่ต่อมา เช่น บ้านลิ้นช้าง บ้านท่ามะขามเป็นต้น พวกญวนเหล่านี้นับถือศาสนาพุทธ จึงได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นมา ณ บริเวณบ้านโรงหีบ ถนนเจ้าขุนเณร ต. บ้านเหนือ อ. เมือง จ. กาญจนบุรี เรียกภาษาญวนว่า "คั้นถ่อตื้อ" กาลต่อมาได้รับพระราชทานนามวัดจาก "พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า "วัดถาวร-วราราม" ซึ่งเป็นวัดอนัมนิกาย (ญวน) สืบมาถึงทุกวันนี้

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย อาตมาภาพพร้อมด้วยท่านพลโทรวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์ พลโทชาญ อังศุโชติ ศาสตราจารย์นาวาเอกสมภพ ภิรมณ์ ร.น. ราชบัณฑิต คุณพินิจ จักร์สมบูรณ์ อดีต ส.ส. กาญจนบุรี และอาจารย์บุญปลูก ทัตตานนท์ ได้พร้อมใจกันนำเสนอต่อท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้จัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๓ ขึ้น ต่อมาท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนัดประชุมที่ศาลากลางจังหวัดหลายครั้ง เมื่อที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่า ควรให้กรมศิลปากรออกแบบปั้นพระบรมรูปเป็นลักษณะเสด็จประทับนั่ง เมื่อหล่อพระบรมรูปเสร็จแล้ว ก็ให้นำมาประดิษฐานที่ซุ้มประตูเมืองกาญจนบุรี ทั้งนี้เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสร้างเมืองกาญจนบุรี

เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่ชาวกาญจนบุรีไปชั่วกาลนาน ที่มีพระบรมราชานุสาวรีย์ประดิษฐานเป็นคู่บ้านคู่เมือง และเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้มาสักการะบูชาเป็นมิ่งขวัญมงคลสืบต่อไป

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นอมตวาจา ว่า

การศึกสงครามกับญวนกับพม่าเห็นจะไม่มีแล้ว จะมีอยู่ก็แต่พวกฝรั่งให้ระวังไว้อย่าได้เสียทีแก่เขา สิ่งใดที่ดีก็ควรจะเรียนศึกษาไว้ แต่อย่าได้นับถือเลื่อมใสไปทีเดียว

พระองค์ทรงเห็นการณ์ไกล โดยเฉพาะพวกผิวขาวที่ชอบรุกรานแสวงหาเมืองขึ้น โดยใช้ "การฑูตแบบเรือปืน" คือเจรจาเชิงบังคับขู่เข็ญและยึดครอง อย่างเช่นเหตุการณ์ที่เกิดสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นตัวอย่าง มีหลายประเทศตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส แต่เมืองไทยอยู่รอดมาได้ เพราะ "เงินถุงแดง" ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยทำการค้าทางเรือสำเภากับจีน มีความร่ำรวยเป็นเจ้าสัว ได้นำเงินส่วนหนึ่งมาบำรุงบ้านเมืองและศาสนา อีกส่วนหนึ่งเก็บไว้ในถุงแดง ได้ทรงตรัสสั่งไวว่า "จงเก็บรักษาไว้ให้ดีเถิด เมื่อยามคับขันจะได้นำมาไถ่บ้านไถ่เมือง"

กาลต่อมาเมื่อถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ พวกฝรั่งเศสได้นำเรือปืนใหญ่เข้ามายึดจังหวัดจันทบุรีและตราด กองทัพไทยได้ต่อสู้ยิงเรือรบของฝรั่งเศสเสียหาย ฝรั่งเศสถือโอกาสการได้เปรียบ จึงได้ยื่นสัญญาปรับสินไหม "หกล้านบาท" ในสมัยนั้น เงินถุงแดงที่เก็บไว้จึงได้นำออกมาใช้เสียค่าปรับไป โดยไม่ต้องเสียบ้านเสียเมือง เสียเอกราชให้กับฝรั่งเศส ก็เห็นสมจริงดังพระวาจาที่ตรัสสั่งไว้ทุกประการ.

ลำดับต่อจากนี้ เป็นบทประพันธ์ของท่านศาสตราจารย์ นาวาเอกสมภพ ภิรมณ์ ร.น. ราชบัณฑิต อาตมาเห็นว่าสมควรนำมาเผยแผ่เป็นวิทยาทาน

แผ่นดินพระนั่งเกล้า จักรีวงศ์
เอกราชรัฐยืนยง อยู่ยั้ง
เงินทองมั่งคั่งคง เลิศค่า คงคลัง
พุทธศาสน์พุทธศิลป์ตั้ง แต่งต้องติดตาม

ทรงแต่งเรือสำเภาค้าขาย

เรือค้า, มาหลายอย่าง แตกต่างบ้าน นานสัญจร
สำเภา, แล่นตะลอน กินนอนฟอน, เคล้าคลื่นลม
แจงจัด, คัดสินค้า ตั้งราคา, ให้เหมาะสม
ซื้อถูก, แพงระดม โสมมหาก, มากกำไร
ผูกมิตร, ชิดไมตรี เกิดศักดิ์ศรี, ไว้ใจได้
เกียรติศักดิ์, รักษาไว้ สำคัญให้, ได้เชื่อถือ
สินค้า, ควรมิควร สิ่งของล้วน, ชวนให้ซื้อ
"เจษฎาบดินทร์" นามระบือ ว่าท่านคือ "เจ้าสัว" เอย

เจ้าพระยาแม่น้ำ เนืองนอง
สำเภาเทศไทยแล่นล่อง ล่วงล้ำ
ภาษีชักสำรอง คลังแน่น เงินตรา
หลวงราษฎร์กล่าวถ้อยซ้ำ "เซ่งลี้ฮ้อเหลือ"

ทรงสร้างเรือกำปั่น

"เรือลาดตระเวน" ปกป้อง เหล่าสตรู
"กำปั่น" ค้าทรงรู้ จัดไว้
ค้าขาย หมู่เรือ ฟู น้ำพ้อง
ขนัดแน่นเรือแล่นได้ น่านน้ำ "เจ้าพระยา"
"มหาพิชยฤกษ์" นั้น ลำใหญ่
"ทรามคะนอง" แล่นไว คล่องน้ำ
"ผีนชลเชี่ยว" วิไล เริงสมุทร
"ตะหลบล่องคลื่น" ล้ำ เก่งกล้ากลางสมร

ทรงสร้างเรือพระราชพิธีพยุหยาตราชลมารค

กระบวนเรือเนื่องน้ำ ราชพิธี
เรือกิ่งลอยวารี แม่น้ำ
เรือไชยไล่เร็วรี่ โลดแล่น
"เรือรัตนดิลก" สีคล้ำ ส่อง "รุ้งประสานสาย"
"เรือล่อใจชื่น" นั้น เพรียวงาม
"เรือชื่นใจชม" นาม คู่พ้อง
"ตะวันส่องแสง" ยาม ลอยพ้อง
"กลีบสมุทร-สุดสายตา" คล้อง คู่เคล้าชลธี

ทรงสร้างป้อมปราการ

สร้าง "ป้อม" ปิดป้อง ธานี
"ป้อมจักรกรด" โลดอัคคี พุ่งเป้า
"ป้อมสตรูพินาศ" ผี มือแม่น
"ป้อมประโคนชัย" เฝ้า ไป่ยั้งสั่งยิง

ทรงประทานกำเนิดมหาวิทยาลัยเปิด

"วัดโพธิ" ศูนย์แหล่งค้น วิชา
คือ "มหาวิทยาลัย" สง่า แห่งแคว้น
มากล้นประสิทธิ์วิทยา ปฐมถิ่น
กวีพากย์แผ่นติดแม้น หลั่งถ้อยจับใจ

"ตำรายา" วัดโพธิเฝ้า ติดไว้
หมอนวดจับเส้นใน โรคแกล้ง
ต้นตำรับ "สมุนไพร" ยอดเยี่ยม
สอนสั่งเคร่งครัดแจ้ง ขจัดแล้วโรคดล

"ฤาษีดัดตน" ก่นแก้ เมื่อยขบ
ท่าเมื่อยบรรยายครบ กำหนดไว้
"ศึกษกะ" กราบเคารพ เทิดท่าน ไว้นอ
"กตเวที" ไท้ แน่แท้ควรแถลง

สะธุสะ, กษัตริย์เจ้า "พระนั่งเกล้า" จอมจักรี
น้อมถวาย, ถ้อยวาที กรข้าฯ นี้, ก้มกราบกราน
ทรงประ, สาทอุบาย ดั่งบรรยาย, ราชสมภาร
พระองอาจ, ชาติทหาร ปกครองบ้าน, ทรงงานเมือง
ทหารบก, เรือแลป้อม สั่งฝึกซ้อม, ติดต่อเนื่อง
เศรษฐกิจ, พระปราชญ์เปรื่อง ชำนาญเรื่อง, "เงินคงคลัง"
พุทธศาสน์, ศิลป์อะเคื้อ งดงามเหลือ, ตามรับสั่ง
สาธยาย, โปรดรับฟัง "พระนั่งเกล้า", เผ้าสยาม
ทรงพระ, กรุณาคุณ พระการุณย์, ทุกโมงยาม
พสก, นิกรสยาม ถวายนาม, "มหาราช" เทอญ

สร้างแบบพระพุทธปฏิมา

พุทธรูป, ปางต่างต่าง ทรงสั่งสร้าง, เป็นแบบไว้
ปฏิมา, นั้นไฉไล อธิบายได้, ไม่กังขา
ดั่ง "ปาง, ปาลิไลยก์" พุทธองค์ไซร้, อยู่วนา
ช้างลิง, อหิงสา กราบบาทา, คลาดคลานคู่
"ปางนาคปรก", ปกน้ำฝน ป้องกันชล, ไหลนองอยู่
"ปางฉันสมอ", ย่อมให้รู้ ไว้ต่อสู้, ซึ่งโรคภัย
ปางต่างๆ, งามสะอาง ดั่งเช่น "ปาง, มารวิชัย"
ทรงวาง, กิริยาไซร้ แสดงให้ชนะใจเอย

คำปรารภในการพิมพ์

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา คณะเมตตาธรรมได้จัดพิมพ์หนังสือ ชี้บุญ-ชี้บาป และหนังสืออื่นๆ ที่มีคติธรรม เผยแผ่เป็นธรรมทานติดต่อกันมาถึงทุกวันนี้ ในปีนี้ได้จัดพิมพ์ "ชี้บุญ-ชี้บาป" เล่ม ๑๕ เพื่อเป็นอนุสรณ์ คล้ายกับวันเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ทั้งนี้เพื่อให้สาธุชนทั้งหลายได้รับทราบเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจบางสิ่งบางประการที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญมา เพื่อประโยชน์สุขแก่พสกนิกรไทยทุกถ้วนหน้า

ลูก-หลาน-เหลน ชาวไทย ควรระลึกถึงและภาคภูมิใจเถิดว่า! เราเคยมีพระมหากษัตริย์ที่ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตาธรรม ทรงปราชญ์เปรื่องในการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งทางการทหาร การเศรษฐกิจ การคลัง การค้ากับต่างประเทศ และการบำรุงพระพุทธศาสนา อีกศิลปวัฒนธรรม เจริญรุ่งเรืองมั่นคงถาวร โดยเฉพาะทรงเก็บเงินไว้ เรียกว่า "เงินถุงแดง" เป็นเงินคงคลัง และเงินถุงแดงนี้ได้นำออกมาใช้กู้เอกราชจากจักรวรรดินิยมของฝรั่งเศส ในรัชสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) กรณีฝรั่งเศสรุกราน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ ทำให้ประเทศไทยไม่ตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส ดังเช่นพวกญวน-เขมร-ลาว เป็นต้น

การจัดทำหนังสือชุดนี้ ได้รวมเอาเรื่องที่มีคติธรรมแนะแนวศีลธรรม ชี้ทางการดำเนินชีวิตแบบชาวพุทธ จึงเหมาะสมแก่สาธุ

ชนทั้งหลายที่จะศึกษาหาความรู้นำเอาไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูน ศีล-สมาธิ-ปัญญา ถ้าผู้ใดได้อ่านแล้ว ถือว่าโชคดีได้พบขุมทรัพย์ทางปัญญาเข้าแล้ว จะทำให้ท่านหายโง่หายหลง จะเป็นผู้ทรงคุณสติปัญญาสืบไป ทั้งในชาตินี้และชาติหน้า เมื่อท่านสนใจปฏิบัติกรรมฐานจะบรรลุฌาน อภิญญา-มรรค-ผล-นิพพานได้ในที่สุด

อาตมภาพต้องขอเจริญพรต่อท่านเจ้าของเรื่องต่าง ๆ ที่นำเอาบทความบางสิ่งบางประการของท่านมารวมพิมพ์ ทั้งนี้เมื่อเห็นว่าเป็นของดีที่ควรนำมาเผยแผ่ให้แพร่หลายในยามที่ประชาชนจิตใจสับสนไม่รู้จะหันไปพึ่งสิ่งใด ถ้ามัวปกปิดไว้ประชาชนจะหันเหไปทางอบายมุขยิ่งขึ้น จิตใจเสื่อมถอยจากศีลธรรม เพราะขาดผู้ชี้นำแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เมื่อศีลธรรมไม่กลับมา โลกาจะวินาศ

ด้วยกุศลเจตนาดีที่ทุกท่านบริจาคเป็นค่าพิมพ์หนังสือชุดนี้ ขออานิสงส์ผลบุญนี้จงเป็นปัจจัยหนุนนำให้ทุกท่าน ถึงความสิ้นทุกข์-สิ้นโศก-สิ้นโรค-สิ้นภัย จงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไปสิ้นกาลนาน

อาตมภาพขอตั้งจิตอุทิศส่วนกุศลผลบุญนี้แด่ท่านผู้มีพระคุณพร้อมด้วยเจ้ากรรม-นายเวร-ตลอดสรรพสัตว์ทุกรูปนาม จงรับอนุโมทนาสาธุด้วยเทอญ

ขอเจริญพร

พระภิกษุพุฒ จาวตระกูล

สารบาญ

วิธีส่งจดหมายจ่าหน้าซองดังต่อไปนี้

กรุณานำถวาย

พระภิกษุพุฒ จาวตระกูล

คณะเมตตาธรรม วัดถ้ำเขาน้อย

ต. ม่วงชุม อ. ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี (๗๑๑๑๐)

โทร. ๐๑-๙๔๙๘๗๑๑

หมายเหตุ ธนาณัติ หรือตั๋วแลกเงิน สั่งจ่าย ป.ณ. ท่าม่วง เท่านั้น เพราะอยู่ใกล้กว่าที่อื่น และรับได้สะดวกกว่าที่อื่นๆ

พระบรมราโชวาท

ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

"พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเรื่องศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ มีข้อความบางประการดังนี้"

"ในบ้านเมืองของเราทุกวันนี้มีเสียงกล่าวกันว่า ความคิดจิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อม ความประพฤติที่เป็นความทุจริตหลายอย่างมีทีท่าที่จะกลายเป็นสิ่งที่คนทั่วไปพากันยอมรับและสมยอมให้กระทำได้เป็นธรรมดา สถานการณ์เช่นนี้ย่อมทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนมืดมัวลงไป เป็นปัญหาใหญ่ที่เหมือนกระแสคลื่นอันไหลบ่า เข้ามาท่วมทั่วไปหมด จึงจำเป็นต้องแก้ไขด้วยการฝืนคลื่นที่กล่าวนั้น"

"การทำสิ่งที่ดีงามนั้น ไม่ใช่ของที่พ้นสมัยหรือที่น่ากระดากอาย หากเป็นของที่ทุกคนทำได้ไม่ยาก และให้ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า เพราะความดีนั้นทรงค่าและทรงผลดีอยู่ตลอดกาลมิได้เปลี่ยนแปลง มีแต่ค่านิยมในความดีเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลง"

"ถึงแม้เราจะอยู่ท่ามกลางความเจริญรุดหน้าแห่งยุคปัจจุบันอย่างไรเราก็ทอดทิ้งการศึกษาทางด้านจิตใจและศีลธรรมจรรยาไม่ได้ ตรงข้ามเราควรจะเอาใจใส่สั่งสอนกันให้หนักแน่นทั่วถึงยิ่งขึ้น เพื่อให้ความเข้าใจถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมที่วิวัฒนาการไปไม่หยุดยั้ง"

เรื่องที่ ๑
ทรัพย์เคลื่อนที่ได้

โดย... หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม

ความสุขที่แน่นอน ความสุขที่ผ่องใส ความสุขที่ไม่เจือปน เงินทองช่วยไม่ได้ ต้องสร้างต้องทำของตนเอง จิตใจเบิกบาน จิตใจดีเงินทองเรื่องเล็ก สมบัติก็เรื่องเล็กในเมื่อเรามีจิตใจเป็นอริยทรัพย์อันประเสริฐแล้ว สมบัติภายนอกก็จะถูกดึงถูกดูดให้เคลื่อนย้ายเข้ามาหาเรา จะเป็นสังหาริมทรัพย์ (ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้) อสังหาริมทรัพย์ (ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ไม่ได้) มันจะหลั่งไหลเข้ามาหาเราทำให้เรามีที่ดินที่อยู่ที่อาศัยมากมาย

ทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้ ในเมื่อจิตเป็นกุศลมันก็เคลื่อนเข้ามาบ้านเรายิ่งรวยเงินยิ่งเข้า

ส่วนบ้านคนจนเงินไม่ค่อยไปหาหรอก เพราะมันจนจิตจนใจจนสติปัญญา จนทั้งอริยทรัพย์ภายใน ทรัพย์ไม่ค่อยเข้าไป มันเข้าไปหาคนรวยจิตใจรวยทรัพย์คุณสมบัติ มีกรรมฐานดี สติปัญญาดี เงินมันก็วิ่งไปรวมที่บ้านคนรวยอย่างนั้น

คนจนไม่ทำบุญสุนทานบุญจะเข้าไปหรือเงินจะไหลเข้าไปไม่ได้ เขามักจะพูดว่า "เรามันจนเงินหนี้หมด" ก็ใช่แล้ว

บางทีมีทรัพย์สมบัติที่พ่อแม่ยกให้มันจนจิตจนใจ จนสติปัญญาทรัพย์สินก็อันตรธานสูญมันก็ไปรวมอยู่ที่บ้านคนรวยเพราะคนรวยเขารวยสมบัติ รวยคุณสมบัติมีอริยทรัพย์อันประเสริฐ มันก็ดูดเงินจากที่อื่นไปหมดเอาไปอยู่บ้านนั้นรวยมหาศาล

บ้านไหนจนมันไม่มีไหลไปหรอก มันจนนี่ มันจนจิตจนใจจนปัญญา จนธรรมะ จนคุณสมบัติไม่เคยใส่บาตรไม่เคยทำบุญเลย จนอย่างนี้ทรัพย์สมบัติจะเข้าไปไม่ได้

ทรัพย์คือศีล สมาธิ ปัญญา ทรัพย์คือตัวศรัทธา ทรัพย์คือตัววิริยะ ทรัพย์คือตัวความมั่นหมายของตนได้กุศลภาวนาอย่างนี้เรียกว่าทรัพย์มีอยู่ในภายใน มันก็ดึงดูดเข้าไปรวม

สิริมิ่งขวัญมงคลก็ไปอยู่บ้านคนรวยทรัพย์ รวยน้ำใจ ทำบุญตักบาตรไม่พัก ทรัพย์มันก็เข้าไปพักอยู่บ้านนั้น มันไปอาศัยอยู่บ้านนั้น เพราะบ้านนั้นมีความสุขทรัพย์นั้นก็ไปรวมเป็นก้อนเป็นกำ

บ้านไหนมีความทุกข์จิตใจสกปรกลามก ของดีมันก็เคลื่อนย้ายไป ที่โบราณเรียกว่าทองลุก

อาตมาเคยเห็นกับตาถึงได้เชื่อทองลุกเหมือนไฟพะเนียงและเคลื่อนย้ายออกไปนี่ทรัพย์มันเคลื่อนที่ได้ คนไหนมีบุญวาสนามันก็เคลื่อนไปอยู่บ้านนั้นแหละ

เมื่อตอนอาตมาเป็นเด็กนักเรียนมัธยม ๒ อยู่กับยาย ยายมีเงินกลมเยอะ มีทองสายสะพาย ๒ เส้น สร้อยคอสร้อยข้อมือเยอะ เงินเหรียญกลมเป็นไห ๆ

ยายของอาตมาไปรักษาอุโบสถต้องค้างคืนที่วัด เช้าต้องไปรับ เวลาไปก็เตรียมทำกับข้าวใส่ปิ่นโตให้เสร็จเมื่อทำบุญตักบาตรแล้วก็เก็บไว้รับประทานอาหารเพลและรอค้างคืน รุ่งเช้าอาตมาก็ไปรับไปหาบกระบุงใส่ผ้าผ่อนท่อนสไบของคุณยายกลับบ้าน

แต่อาตมาคิดเป็นอกุศลจิต ใจเป็นอกุศล ไม่มีทรัพย์คิดลักเงินกลมของยายไปแลกสตางค์แดงมาเล่นโยนหลุม พวกบ้านเหนือบ้านใต้ตอมกันเป็นกลุ่มหมด

พอยายไปวัดแล้วมาชวนเล่นโยนหลุมอาตมาก็ลักเงินกลมเงินเหรียญบ้าง เอาไปแลกสตางค์แดงมีรูบาทหนึ่งแลกได้ไม่กี่สตางค์หรอกนี่สมัยเมื่อเป็นเด็ก

พอถึงวันพระดีใจมาก ดีใจที่จะได้สร้างบาปโดยที่ยายไปอยู่วัดไม่สนใจเรื่องทรัพย์เงินทองยายไม่เคยนับ อาตมาตอนเป็นเด็กก็ลักเรื่อยวันพระละ ๑๐ ก้อน เงินกลม เงินเหรียญของรัชกาลที่ ๔ รัชกาลที่ ๕ มีมาก เอาไปแลกเป็นสตางค์โยนหลุมเสียหมดเพราะเล่นไม่เป็นเล่นเสียตลอดรายการ

ในเวลากาลต่อมายายก็บอกว่าหลานเอ๋ย เขาปล้นกันที่บ้านบางม่วงหมู่โน่นตีชิงวิ่งราวกันมากจะเอาเงินไว้ที่ไหนดี....

ยายก็ออกหัวคิดโบราณฝังไว้เถอะ ฝังไว้ใต้ถุนก็ตามใจยายฝังก็ฝังกันรอให้เย็น ๆ หมดแขก ลูกหลานไม่มาเยี่ยมยายแล้ว

อาตมาก็ไปขุดใต้ถุนขุดแล้วก็ฝังไว้ ๒ ไห ไหหนึ่งเป็นเงินกลมเงินเหรียญ อีกไหหนึ่งเป็นทองคำสร้อยข้อมือกำไลเท้าเป็น

ทองคำ ทองก็มีสายสะพาน ๒ เส้น ๆ ละ ๘ บาท สร้อยข้อมือข้างละ ๔ บาท

ยังมีอยู่อันหนึ่งพิเศษอาตมาก็เอาไปฝังเหมือนกัน เดียวนี้ไม่มีหรอกเขาเรียกร่างแหทองคำ ร่างแหเงิน ร่างแหนาก ยายมีครบ อาตมารู้หมด อ้อ! ร่างแหเขายังทำด้วยทองคำ แต่บางบ้านไม่มีบุญวาสนาอย่าไปใช้ร่างแหทองคำนะ เจ็งเลยนี่ยายเล่าอาตมาฝังแล้วก็เอาดินมาทาเอาขี้ควายมาทา เอากระพ้อมครอบอยู่ใต้ถุน

ต่อมายายบอกว่าที่วัดศรัทธาภิรมย์มีเทศน์คาถาพัน เทศน์มหาชาติ ๓ วัน ๓ คืนยายจะไปค้างวัด อาตมาก็ถามว่า "ยายไปค้างกี่คืน" ยายก็บอกว่า "๒ คืนหลาน" อาตมาก็นึกว่าสบายละคราวนี้จะขุดขายแน่

อาตมาคิดทุกวันไม่มีสวดมนต์หรอก อาตมาสวดมนต์เป็นสวดมนต์ได้ ยายสอนให้สวด สวดแล้วขออธิษฐานจิตขอให้ลักทองคำลักของยายให้ได้ นี่คิดเป็นอกุศลอย่างนี้

พอถึงวันพระเทศน์มหาชาติอาตมาก็ไปส่งยายแต่เช้ามืด ยายรักษาอุโบสถค้างวัด ๒ วัน ๒ คืน ฟังเทศน์มหาชาติ พอไปแล้วเพื่อนก็มาคอยเล่น เดี๋ยวบ่าย ๆ หน่อยจะไปเล่น ตั้งใจว่าจะลักขุดให้ได้

อาตมาก็ไปเปิดกระพ้อมออก ขุดลงไปนะ ไม่มีเลยหายไปหมดเลยไหสองลูกไม่มีเลยนะมีรูทะลุไปทางหลังเรือนแปลกมากเอ! ใครมาลักเอาไปอาตมาก็กลบไว้ตามเดิม

ยายลืมเรื่องที่ฝังไว้เพราะเงินที่ใช้อยู่มีมาก ที่ฝังไว้นี้ต่างหากนี่ทรัพย์หนีได้อย่างนี้อาตมานึกถึงโบราณได้ว่า เดินเรือนดังปึงๆ ยายตีบอกว่า "หลานอย่าเดินเรือนดังทรัพย์จะหนี" ต้องเดินเบาๆ รับประทานข้าวดังก๊องแก๊งยายว่าเลยนะ ไม่มีคุณสมบัติเลยนะหลานเอ๋ยทรัพย์ไม่มีเลย เงินไม่มีนะทองก็หนีหมด

คนไม่มีคุณสมบัติแปลว่าคนไม่มีศีล ไม่มีธรรม ทรัพย์จะมาได้อย่างไร นี่ยายเล่าอาตมาก็ขุดไม่ได้เลย หนีไปไหนหมดไม่ทราบมีรู้โบ๋ไปเลย หายไปทั้งไหก็ไม่สงสัยว่าทรัพย์จะหนีได้เข้าใจว่าขโมยลักไป แต่การฝังนั้นรู้กันยายกับอาตมาเท่านั้น คนอื่นไม่รู้บ้าก็ไม่รู้ทำไมหายได้ขุดหาก็ไม่พบ

ในอวสานกาลยายป่วยหนักป่วยก็ไม่มีโรคคล้ายๆ ว่าทรุดลงไปกำลังถอยลงไปอายุ ๘๘ ปีพอดี อาตมาอยู่ปฏิบัติยายอย่างใกล้ชิด เหลืออีก ๗ วันจะตายเจตภูตของยายไปเข้าฝันป้าชื่อป้าเหลี่ยม สะดวกดี ยายยังไม่ตายนะยังนอนอยู่แต่สติดีป้อนข้าวป้อนน้ำ แต่ยายก็เพลียลงไปๆ เขาเตรียมต่อโลงบำเพ็ญกุศลสวด ๗ วัน ๗ คืน ไปเข้าฝันป้าบอกว่า

"หลานคนนี้สกปรกคิดจะเอาทรัพย์ไปทำลาย ทรัพย์เลยหนีอยู่ที่ป่ากระชาย" หนีได้จริงๆ นะเราคิดจะขายคิดจะทำลายคิดจะเอาไปเล่นการพนัน ในที่สุดก็หนีไปจริงๆ

พอยายตายก็นำไปบำเพ็ญกุศลสวด ๗ วัน แล้วเก็บไว้ก่อนสองปีผ่านถึงจะทำศพ เวลาทำศพมีโขน ละคร หนังใหญ่ ๒ วัน ๒ คืน ที่วัดศรัทธาภิรมย์ เรียกกันว่าวัดใหม่ศรัทธาราษฎร์

ที่วัดนี้มีปริศนาบอกไว้ว่า "วัดใหม่ไก่เตี้ยเหยขี้นไข่ อิฐไม่ให้ขัด วัดไม่ให้ขุด บริสุทธิ์จึงเอาได้" มีน้ำมันโป อาตมาเห็นชัดเมื่อเป็นเด็ก

นี่แหละปริศนาของคนโบราณนะ ในที่สุดอยู่ที่ไหนรู้ไหมอยู่ที่ต้นมะม่วงไข่เหียอยู่หน้าโบสถ์ ต้นใหญ่มากมีมาแต่ครั้งไหนก็ไม่ทราบ น้ำมันโปอยู่ในโพรงต้นไม้นี้ คนโบราณนี้สมองดีเหลือเกิน บางคนมาขุดโบสถ์ ขุดวัดเขาไม่ให้

ลุงอาตมาบวชเป็นพระท่านบอกว่าขออธิฐานให้พบแล้วจะเอาคืนที่ ตอนนั้นอาตมายังเป็นเด็กเล็ก ๆ เลยท่านก็ได้ที่ต้นมะม่วงไข่เหีย

แหม! คนโบราณนี้ลึกซึ้งเหลือเกินปัญญาสูง เวลาคนมาทำบุญท่านก็เอามาทาตาทาให้อาตมาด้วย มองดูคนแล้วหัวเราะใหญ่เลย เพราะเห็นข้างในหมด นี่เล่าเรื่องเก่าให้โยมฟัง

ในที่สุดเอาศพยายเก็บเรียบร้อย ป้าเหลี่ยมก็เรียกอาตมาไปพบแล้วบอกว่า "เออ! มานี่ซิ ข้าผันไปว่าเอ็งจะลักขโมยเงินยายไปเล่นจริงไหม ?" อาตมาก็นิ่ง พูดว่า "จริงจังอะไร" ป้าบอกว่า "ผันอย่างนี้อยู่ที่ป่ากระชายไปช่วยขุดหน่อยได้ไหม"

อาตมาก็ไปช่วยขุด ก่อนขุดอาตมาก็มอมป้าเสียก่อน ป้าชอบน้ำตาลเมา ชอบดื่มเหล้า เลยเอาน้ำตาลเมามาให้ป้าดื่มเสียเมาแล้วก็ไปขุด พบไหจริง ๆ อยู่ห่างจากเรือนไป ๕ วา ในป่ากระชายที่อาตมาเคยปลูกกับยายไว้ขุดมาได้หมดเลยนะ ได้เงินได้ทองอาตมาก็หิ้วไปบ้านป้า

ป้าก็บอกว่า "หลานป้าจะแบ่งให้เจ้าบ้าง เจ้าไม่น่าคิดสกปรกจะทำลายทรัพย์ยาย" ตอนนั้นป้ายังเมาอยู่อาตมาก็ยักทองไว้ยังไม่บอกป้า ทอง ๒ เส้นสร้อยข้อมือแล้วก็ร่างแหอีกด้วย แต่เงินกลมเอาไปเถอะ ป้าก็เอาไปอาตมาจึงรักษาไว้พอป้าหายเมาแล้วอารมณ์ดีอาตมาก็บอกว่า

"ป้าไม่ใช่มีเฉพาะเท่านั้นนะ นี่สร้อยสายสะพายผมเป็นหลานนะ ผมดูแลยายมานะขอให้ผมเถอะ" ป้านิ่งอั้นอาตมาบอก "ขอป้าไม่ให้ก็ต้องเอา เพราะยักเอาไว้แล้ว" ป้าก็อโหสิกรรมให้

อาตมาก็เก็บไว้ ได้มีโอกาสสร้างโบสถ์วัดพรหมบุรี (ชื่อเก่าวัดกุฎีลอย) ขายสายสะพาย ๒ เส้นๆ ละ ๘ บาท เป็นทุนสร้างโบสถ์อุทิศส่วนกุศลให้ยาย ที่วัดพรหมบุรีมาจนบัดนี้ นี่แสดงให้เห็นชัด ทรัพย์เคลื่อนที่ได้ ถ้าคิดไม่ดีนะ

ขอฝากลูกหลานไว้ด้วย เป็นเด็กอย่าคิดไม่ดีต่อพ่อแม่ปู่ย่าตายายอย่าลักทรัพย์ ถ้าทรัพย์มีคุณสมบัติมันหนีได้จริงๆ บางบ้านจนทรัพย์ก็หนีไปอยู่บ้านคนรวยคนรวยน้ำใจรวยบุญรวยกุศลทรัพย์เข้าบ้านนั้นหมด นี่ปู่โสมเฝ้าทรัพย์

อาตมาถึงได้ว่า ทองมันลุกลุกจริงๆนะ ลุกหนีไปเลยมันไม่อยู่หรอก บ้านไหนอัปรีย์จัญไรด่ากันไม่พัก ทะเลาะไม่พักทรัพย์หนีหมดลองดูนะ

อาตมาขึ้นเรือนต้องล้างเท้าทุกครั้ง และต้องเดินค่อยๆ ยายบอกอย่าเดินเรือนดังกระทืบเท้าทรัพย์มันจะหนี คุณสมบัติจะไม่มี

อาตมาจำได้มาตั้งแต่เป็นเด็ก ขอฝากญาติโยมไว้ด้วย ทรัพย์หนีได้จริง ๆ ขอยืนยัน

นี่ป้าก็ตายไปแล้วยังอยู่แต่อาตมาก็จะตายจากไป อาตมานึกดีใจมาได้ของดีที่หลังตอนบวชรักษาไว้จึงเอามาขายเอาเงินมาสร้างโบสถ์ให้ยาย ทรัพย์สมบัติจึงอยู่กับเราขายไปบาทละไม่เท่าไรก็พอเป็นทุนซื้อเหล็กซื้อปูนสร้างโบสถ์วัดพรหมบุรีมาจนบัดนี้ เพราะอาศัยสร้อยสายสะพาย ๒ เส้น สร้อยข้อมือ ๒ เส้น และร่างแหอีก ก็คงจะได้บุญเยอะ

นี่แหละขอเจริญพรญาติพี่น้องว่า คนมีคุณสมบัติถึงจะมีทรัพย์ คนไม่มีทรัพย์จึงไม่มีคุณสมบัติ คนมันจนเงินจึงไม่ไหลเข้าไปนะ ไหลเข้าไปก็ขายหมดน่ะซิ ไปเล่นการพนันดื่มเหล้าหมด

อาตมานี่แหละเล่นโยนหลุมทอยกอง เล่นการพนัน เล่นชิ่วลักแพ้เขาเรื่อยเงินทองยายก็หมดเลยทองมันหนีได้ แต่มานึกได้ว่าเป็นกุศลจะได้สร้างโบสถ์ในที่สุดทองก็อยู่กับเรา ๒ เส้น จนได้มาบวชในพระศาสนา

ขอชี้แจงให้ญาติโยมได้ทราบว่า ทรัพย์มันเคลื่อนที่ได้ คนที่จนบุญทานไม่ทำมันก็จนอย่างนี้ทรัพย์ก็หนีไปหมด นี่แค่คิดว่าจะลักของยายเอาไปขายหนีออกไปอยู่ป่ากระชายนะกลวงโบ๋ออกไปเลย ไหเคลื่อนที่ได้

คนก็เคลื่อนที่ได้นะ คนดีไปอยู่กับคนชั่วไม่ได้หรอกมันก็เคลื่อนย้าย คนชั่วไปอยู่กับคนดีเขาไม่ได้ คือลูกจ้างเดี๋ยวมันก็เคลื่อนย้ายของมันเองไม่ต้องไปไล่หรอก มันอยู่กับเขาไม่ได้หรอก มันไม่มีคุณสมบัติ ไม่มีบุญวาสนาจะอยู่กับบ้านนั้น จึงเคลื่อนย้ายไปเองโดยอัตโนมัติเหมือนทรัพย์สมบัติต้องเคลื่อนย้ายดังกล่าวแล้ว

นี่เป็นกฎแห่งกรรม คิดจะลักเขามันเป็นกฎแห่งกรรมนะ ทรัพย์เคลื่อนที่ ทรัพย์หนีได้ คุณสมบัติไม่มี คนที่ปากเป็นทรัพย์พูดเงินไหลมาเลย คนที่ไม่มีคุณสมบัติทางปาก ปากไม่มีทรัพย์ปากเป็นกาลกิณี พูดเสียเงินนะ พูดเสียเงินเสียทองตลอดรายการ ขอฝากไว้ด้วย...

อันทรัพย์สินถิ่นฐานทั้งบ้านช่อง
อีกเงินทองไร่นามหาศาล
เป็นสมบัติของตัวใช่ชั่วกาล
จะต้องลาญจากกันเมื่อวันตาย

คำขวัญูสดุดีพระคุณแม่

มีคำกล่าวเป็นกลอนสอนไว้ว่า
คุณมารดายิ่งใหญ่แผ่ไพศาล
ไม่มีสิ่งอันใดจะเปรียบปาน
สุดประมาณมากพ้นคณนา
แม้จะเอาแผ่นฟ้ามาประดิษฐ์
เป็นกระดาษอันวิจิตรอีกแผ่นผา
ทุกขุนเขาเมรุมาศประมวลมา
เป็นปากกาน้ำทะเลเล่ห์รงทอง
ผจงเพียรเขียนสิ้นแผ่นดินฟ้า
หมดธาราภูผาภิณท์สิ้นทั้งผอง
ไม่อาจเทียบเปรียบคุณที่แม่ครอง
ความดีปองมอบลูกที่ผูกใจ
ยามกินเดินนั่งนอนอาวรณ์ลูก
เหมือนใยผูกพันจิตพิสมัย
แม่รักลูกยิ่งกว่าชีวาลัย
ขอเทิดคุณแม่ไว้ไม่ลืมเลือน
พระคุณแม่กว้างใหญ่แผ่ไพศาล
สุดประมาณเปรียบได้สิ่งใดเหมือน
แม้ฟ้าดินถิ่นกว้างอ้างมาเตือน
ยังรางเลือนห่างไกลใจเมตตา
พระคุณแม่ล้นเกล้าเผ้าถวิล
เป็นอาจิณสุดซึ้งคะนึงหา
ขอเทิดทูนพระคุณบุญมารดา
น้อมบูชาอภิวันท์นิรันดร ฯ

เรื่องที่ ๒

ปาฏิหาริย์คุณนายละม้าย

โดย หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม

"มีสติตัวเดียวสามารถทำอะไรได้ทั้งหมด"

คุณนายละม้าย เกษแก้ว เป็นคนอ่านหนังสือไม่ออกสามีเป็นทหารอากาศ ชื่อ นาวาอากาศตรีวาท เกษแก้ว เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงินของการบิน ๒ โคกกระเทียม ลพบุรีซึ่งเป็นยุคที่นาวาอากาศเอก (พิเศษ) จรรยา สุคนธทรัพย์ เป็นผู้บังคับการขณะนี้ท่านมียศเป็นพลอากาศเอกไปนานแล้ว

คุณนายละม้ายกับสามีมาเข้าวัดทำบุญที่วัดอัมพวันก็ไม่กี่ปีอาตมาก็ชี้แจงชักจูงให้คุณนายนั่งกรรมฐาน เดินจงกรม-ขวาย่างหนอซ้ายย่างหนอ เพราะว่าคุณวาทสามีทำแล้ว แต่คุณนายพอลงมือปฏิบัติก็ทำไม่ได้ ขวาเป็นซ้าย-ซ้ายเป็นขวา พองหนอ-ยุบหนอ ก็กำหนดไม่ได้

อาตมาก็มาคิดหาอุบายที่จะสงเคราะห์คุณนายให้ทำให้ได้สงสารคนประเภทนี้ อยากจะทำนักแต่ทำไม่ได้ เดินจงกรมก็เซ

วันหนึ่งแกก็มาที่วัดถามว่า "หลวงพ่อมีคาถาไหมฉันทำกรรมฐานไม่ได้แน่ อยากจะสวดมนต์" อาตมาก็เลยบอกว่า

"โยมจะท่องได้หรืออ่านหนังสือไม่ออก" แกก็บอกว่า "ฉันจะให้ลูกสอน" อาตมานึกได้ข้อหนึ่งต้องให้คุณนายสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณเพื่อเป็นอุบาย หนักเข้าแม่ละม้ายท่องได้ ลูกสอนวันละตัวสองตัวท่องได้หมด ก็สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุง มหากา (รุณิโก) พอจบแล้วหันมาเอาพุทธคุณอย่างเดียว ให้สวดเท่าอายุเกินกว่า ๑ เกิดยึดมั่นสติดีก็สวดหนักเข้าทุกวันๆ จนสบายใจ ญาณวิถีเข้าสู่สติสัมปชัญญะ "สติมา" มันเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติของแกอีก ก็ทำให้เกิดสติดีขึ้นพอสติดีขึ้นแกก็มาเล่าอะไรแปลกๆ ให้ฟัง บอกว่า "ฉันสวดได้หมดแล้วแล้วมันคล่องแคล่วในใจ" พอให้เดินจงกรมก็เดินได้เพราะสติดีเสียอย่างแล้วบอกว่าพองหนอ ยุบหนอได้ไหม ก็กำหนดได้อีกเหมือนกันและคล่องได้จากสวดมนต์ อันนี้เป็นไปได้เหมือนกัน

แล้ววันหนึ่งมาถามอาตมาว่าหลวงพ่อทำอย่างไรจึงรู้ทางในสามีโกหกเก่ง อยากจะจับนักหลวงพ่อบอกว่ามีสติดีทำอย่างไร? เลยอาตมาก็ใช้อุบายจะบอกตามตรงไม่ได้เธออยากนั่งทางในให้รู้ว่าสามีซื่อสัตย์ต่อฉันไหม มันสังหรณ์ในใจแล้วว่าสามีไม่ซื่อตรงต่อภรรยา อาตมาก็บอกว่าสวดใหญ่เลยสวดให้ได้ ๑๐๘ จบ สวดแล้วนั่งสมาธิพองหนอหยุบหนอก็พอไปได้ พอสวดและนั่งสมาธิแบบนี้จิตก็เข้าสู่ภาวะ "สติดี" นั่นเอง ไม่ใช่สวดพุทธคุณแล้วก็จะขลังเสกอะไรได้

ต่อมาวันหนึ่งนาวาตรีวาทผู้สามีก็บอกภรรยาว่าจะไปเก็บค่าเช่านาที่ทางเหนือ แล้วหายไปเลย ๓-๔ วัน คุณนายมาที่นี่ถามว่าหลวงพ่อบอกซิว่าจะให้ทำอย่างไร ก็เลยบอกว่าสวดมนต์เข้าแล้วนั่งสมาธิก็เกิดขลังสติเป็นตัวบอกไม่ใช่ตาทิพย์ไปเห็นที่ไหนหรอก คุณนายละม้ายก็เริ่มเข้านั่งสวดที่ห้องพระ ทีแรกก็สวดเท่าอายุ อายุ ๕๐ กว่าไปแล้ว อาตมาก็บอกว่าโยมเอาอย่างนี้ มีไม้ขีดไหมเอาไม้ขีดมานับเข้าอายุเท่าไหร่ อายุ ๕๕ สวด ๕๖ ถ้าอายุ ๕๘ สวด ๕๙ จบ แต่ให้สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุง มหากาฯ ให้จบก่อน แกก็ยึดมั่นอยู่ในการสวดอย่างนี้ว่าเป็นได้แน่ ต่อไปนี้แกก็ไม่ใช้ไม้ขีดแกก็นึกในใจก็ว่าได้ครบเลยว่าได้คล่องแคล่วว่องไว และเดินจงกรมได้เองไม่ต้องสอนเลยตอนเราสอนทำไม่ได้สติไม่ดี ถ้าสติดีแล้วเดินได้เองโดยอัตโนมัติ

ในที่สุดแกก็เล่าว่าวันนั้นสวดมนต์ดึกและนั่งสมาธิหน้าพระแล้วก็นึกในใจถามเองตอบเองถามว่า "นายวาทเขาไปไหน" "เขาไปจริงไหม" สติบอกว่า "ไปที่ไหนเล่ามาที่ท่าวุ้ง เอาเงินให้ผู้หญิงไป ๒๐๐ บาท แล้วกินข้าวบ้านโน้นบ้านนี้" สติ-บอกเป็นช่องไป พอตอนเช้านาวาตรีมาแล้วจะรีบไปทำงาน พอแต่งตัวเสร็จคุณนายละม้ายบอกว่า "นี่คุณมานี่เดี๋ยวไปไหนมาเมื่อวาน" คุณนายก็เริ่มออกแขกเลย "นี่เมื่อวานนี้กินข้าวบ้านโน้นใช่ไหม" "แล้วคุณเอาสตางค์ไปให้นังคนนั้นใช่ไหม" คุณวาทสามีก็นึกอยู่

ในใจ ต้องไปต่อว่าหลวงพ่อวัดอัมพวันเป็นหมอดูให้ภรรยาจึงบอกได้อย่างนี้

สติที่มันบอกเหตุการณ์ชนิดนี้ เรียกว่าปัญญา นี่มันเกิดทั้งทางโลกทางธรรมควบคู่กันไป คุณนายละม้ายโดยที่ไม่รู้หนังสือ โดยที่ไม่รู้อะไรเลย แล้วก็จริงด้วย พอตอนเย็นนาวาตรีวาท ขับรถมาต่อว่าอาตมาใหญ่ บอกว่าหลวงพ่อไปบอกอะไรกับแม่บ้านผมว่าผมไปบ้านโน้นบ้านนี้เอาสตางค์ไปให้เขา ผมสงสัยหลวงพ่อแน่นอน อาตมาก็เลยบอกว่ายังไม่เจอกันเลย ไม่ได้บอกแน่นอน เขาก็เชื่ออาตมาเพราะไม่เคยโกหกใครแล้วเขาก็กลับไป แล้วก็คิดว่าภรรยาเราไปให้เจ้าเข้าทรงที่ไหนถึงได้รู้เหตุการณ์ได้ชัดเจนอย่างตาเห็น

อีกวันหนึ่งก็บอกกับคุณนาย "ผมจะไปเก็บค่าเช่านา" คุณนายก็บอกว่า "ตามสบายแล้วเอาเงินมาให้ได้" ปรากฏว่าก็ไม่ได้ไปอีก ตอนแรกก็ตั้งใจจะไปเก็บค่าเช่านา แต่ทีนี้มาถึงท่าวุ้งก็บอกว่าข้าวยังไม่ได้ตวงไปก็เสียเวลาเลย ไปกินข้าวบ้านเก่าอีก เอาเงินไปให้ผู้หญิงอีกเป็นแม่ม่าย แม่ละม้ายก็นั่งสมาธิพอนั่งสมาธิเสร็จแล้ว "ก็ถามหน่อยเถอะสติเอ๋ย นายวาทเขาไปไหน" "ไปบ้านเก่าอีกแล้ว" สติบอกอย่างนั้น แม่ละม้ายรู้หมด พอกลับมายังไม่ทันขึ้นบันได ยังไม่ทันจะแต่งตัวไปทำงาน "นี่คุณเอาเงินไปให้เขาอีกแล้ว" สามีบอกว่า "เดี๋ยวค่อยคุยกัน ผมไปทำงานก่อน" พอกลับมาแล้วอารมณ์ดีแล้วก็คุยกัน "ถามจริง ๆ

เถอะ รู้ได้อย่างไร" คุณนายละม้ายด่าเก่งแต่พอเจริญสติแล้วไม่ด่าไม่ว่า แต่พูดในแต่ละคำให้เจ็บในทรวง ให้สามีกลับไปคิดเอาเอง บอกว่า "พุทธคุณรู้ว่าคุณไปกินข้าวบ้านใคร เอาสตังค์ไปให้แม่ม่ายชอบเขาหรือไงจะได้ยกให้เลย ดิฉันไม่อยากได้แล้ว" นาวาตรีก็เลยซึ้งใจว่า อำนาจธรรมะสามารถจะรู้ได้ละเอียดอย่างนี้ละหนอ เลยทำให้นาวาตรีละได้ทันทีไม่ไปบ้านผู้หญิงอีกต่อไป

นี่สมาธิเป็นประโยชน์ไม่ใช่นั่งไปนิพพานแค่นี้ก็ใช้ได้ คุณนายละม้ายก็เลยเลิกเลี้ยงหมู เลี้ยงวัวก็เลิกหมด ตอนนี้ก็เลยแนะแนวให้ลูกหมดทุกคนว่าคนนั้นคนนี้จะเป็นอะไรในอนาคต สามีไม่ได้จัดสติตัวนี้เป็นผู้จัดและเดี๋ยวนี้ลูกมีหลักฐานมีงานทำทุกคน และในที่สุดนาวาตรีวาทก็ปลดเกษียณก็มาที่วัดกันสองคนตายายมาทำบุญที่นี่ อยู่ลพบุรีแสนจะไกลก็มาเรื่อย ๆ

เหตุที่เกิดขึ้นในเวลากาลต่อมา อันนี้นาวาตรีวาทผู้สามีก็ต้องตายร่วมกับอาตมาเพราะเป็นกฎแห่งกรรมร่วมกัน แต่อาตมาไม่เป็นไร คอหักต้องหายใจทางสะดืออย่างที่ว่าพองหนอยุบหนอหายใจทางสะดือได้แน่ แต่ก่อนนี้อาตมาถ้าเจริญอานาปา ภาวนา "พุทโธ" กำหนดที่จมูกของเราที่เราทำมาเป็นเวลา ๑๐ ๆ ปี มันก็ตายไปแล้ว ยังมีการระบายลมได้ทางสะดือโดยกำหนดรู้เหตุการณ์ชีวิตที่อยู่ในครรภ์ของมารดา ตามคำสอนพระพุทธเจ้าเรียกว่า ปฏิสนธิ อันนี้เป็นหลักความจริงที่ปฏิบัติได้บางคนก็ไม่ทราบหายใจทางจมูกเสมอ คนที่หายใจไม่ได้มี ๔ ประเภท

๑. ดิ่งพสุธาหายใจไม่ได้จนกว่าร่มจะกางมีอากาศหายใจ

๒. ดำน้ำหายใจไม่ได้

๓. ก็อยู่ในครรภ์ไม่มีการหายใจทางจมูก แต่มีการสูบลมที่เลือดเลี้ยงร่างกายทางสะดือแน่นอน

๔. พระเข้านิโรธสมาบัติ ๗ วันเลย แต่ในระยะ ๗ วันนี้ระบายลมได้ทางเส้นโลหิตทางขุมขนได้ทั้งหมด อันนี้มันละเอียดอ่อน

สำหรับโยมหายใจไม่ใช่หยุดหายใจเลย หัวใจไม่สูบโลหิตตาย นี่เรื่องสมาบัตินี้หัวใจยังสูบฉีดโลหิตอยู่ แน่นอนบางคนรู้ไม่จริงในหลักนี้ เช่น บอกว่าไม่หายใจเฉย ๆ แต่ไม่หายใจทางจมูก มันมีวิธีการที่พิสูจน์ได้จากสติปัฏฐาน ๔ ได้แน่ชัดมากจากการขอให้ทำได้ให้ถึงขั้นตอนของมัน

นี่กลับย้อนมาถึงคุณนายละม้าย สามีก็ไม่สามารถจัดระบบชีวิตของลูกได้ คุณนายละม้ายเป็นผู้จัดเจริญสติปัฏฐาน ๔ ลูกคนนี้สั่งให้เข้าทำงาน ลูกคนนั้นก็ส่งเรียนไปแล้วก็ได้หลักฐานมาตามจริงของคุณนายละม้ายทุกประการ โดยไม่มีความรู้อะไรเลยอ่านหนังสือก็ไม่ออกเลยสามีก็คล้อยตามภรรยา ภรรยาว่าอย่างไรก็ว่าอย่างนั้นก็เลยเลิกเกเรหมดเลย อันนี้ก็เป็นทางปัญญาสำหรับทุก ๆ ครอบครัวสามารถจะรู้ทั่วได้ โดยใช้สติการเจริญพุทธคุณการสวดมนต์ไหว้พระเป็นภาวนาเบื้องต้นสามารถให้เรามีสติเกี่ยวกับ

พุทธานุสติ มีสติในการเจริญพุทธคุณ

ธัมมานุสติ มีสติในการเจริญธรรมคุณ

สังฆานุสติ มีสติในการเจริญสังฆคุณ

ที่เราสวดมนต์กันนี้มันไม่ค่อยเจริญสติเท่าไหร่ก็ว่าไปตามที่จำได้ก็ไม่ซึ้งถึงใจ ขอเล่าต่อไปถึงคุณนายละม้ายแยกมาซื้อบ้านแกก็รู้แนะแนวว่าจะซื้ออะไรก่อนหลัง โดยไม่รู้หนังสือไม่ได้เรียนสติบอกว่าทำอย่างนั้น ๆ สามารถทำตามแนวสติปัฏฐาน ๔ แกก็รู้ดีมาเป็นลำดับ ก็ปลูกเรือนไว้แล้วก็วัวควายไม่มีแล้วเลิกแล้วลูกก็เข้างานได้ตามลำดับ ได้เป็นทหารบ้าง ตำรวจบ้าง นี่สตินี่มีประโยชน์มากเหลือเกิน

คุณนายละม้ายป่วย

ในกาลต่อมาพอลูกเข้างานได้บ้าง เรียนจบหลักสูตรบ้างยังเข้างานไม่ได้คุณนายละม้ายก็เกิดมามีกรรมเป็นโรคมะเร็งที่ลำไส้อาเจียนเป็นโลหิตถ่ายอุจจาระเป็นเลือดตลอดมา หมอบอกตายเดือนนี้แน่ไม่ต้องผ่าตัด

ฝ่ายคุณนายตั้งใจว่าจะต้องยังกุศลให้ได้อยู่อีก ๓ ปี ให้ลูกเข้างานได้ทั้งหมดแกถึงค่อยตาย แต่ข้อเท็จจริงของนายแพทย์บอกเดือนเดียวตายไม่ผ่าตัดก็อาจจะตายเลย คุณนายยังอยู่เรื่อยมาเพราะแกสวดพุทธคุณและตั้งสติในสติปัฏฐาน ๔ ไว้มั่นคงเพราะแกเคยรู้มาแล้วญาณวิถีโดยสติบอกทุกประการ ตอนนั้นเป็นมะเร็ง

หนักถ่ายอุจจาระเป็นเลือด มะเร็งเมื่อใกล้จะตายก็ต้องปวดรวดร้าวทั่วสรรพางค์กายแทบจะทนไม่ไหว

คุณนายละม้ายก็ได้ "เวทนานุปัสสนา" กำหนดเวทนาได้แล้วก็บอกว่าลูกเอ๋ยไม่ต้องไปโรงพยาบาลหรอก แม่ยังไม่ตายแน่ต้องให้เจ้าเข้างานได้ก่อนตามแผนการของแม่ ลูกก็เชื่อแม่หมดเพราะทำนายทายทักไว้ถูกต้อง เพราะสติดีบอกได้เป็นช่องเป็นทาง สามีก็ยอมรับมาปฏิบัติ

ผึ้งรักษาโรค

ในเวลากาลต่อมาเกิดมีอภินิหารมีผึ้งมาเกาะที่บ้านรังใหญ่มาก อาตมาเคยไปทำบุญบ้านเขาก็เห็นผึ้ง จนคุณนายพูดอุทานวาจาออกมาดัง ๆ ซึ่งลูกก็อยู่พร้อมเป็นนายตำรวจก็มี นายทหารก็มีก็มาอยู่พร้อมเป็นอาจารย์ก็มี แม่จะขออธิษฐานจิตลูกเอ๋ย แม่จะแผ่เมตตานะลูกนะ ไหน ๆ แม่ก็ยังไม่ตายตอนนี้หรอก แต่มันปวดรวดร้าวแทบจะทนไม่ไหว แล้วก็สอนลูกว่าเวทนานี้มันเป็นเวทนาภายนอก แต่มันมีความเจ็บปวดรวดร้าวเข้าไปถึงจิตใจ แต่เราต้องตั้งสติไว้ แม่จะขออโหสิกรรมหมดอย่าได้มีเวรมีกรรมกับใครเขาแกก็สอนลูกไปในตัว อย่าไปผูกพยาบาทต่อใครเขาเดี๋ยวกรวดน้ำไม่ถึงอุทิศส่วนกุศลให้ไป แล้วก็สอนให้ถูกต้องสำหรับลูกหลานเพราะสติมันบอกแต่ก่อนนี้ธรรมะแกก็ไม่ค่อยจะรู้อะไร หนังสือแกก็อ่านไม่ออก เลยอธิษฐานดัง ๆ เพราะสติดีแล้ว บอกลูกเอ๋ยแม่

จะทำให้ดูนะ เราจะไม่มีเวรกรรมกับสรรพสัตว์ทั้งหลาย เราจะไม่เกลียดใคร ไม่ผูกพยาบาทต่อใคร บอกลูกเสร็จแล้วตั้งสติอธิฐานจิต พูดกับผึ้งว่า "จงมาช่วยดูดพิษมะเร็งให้ข้าหน่อย" พอคุณนายพูดจบผึ้งฝูงนั้นก็พากันบินมาเกาะที่ท้องดูดพิษมะเร็งให้แล้วก็ร่วงลงมาตายอยู่บนพื้นเรือนเป็นที่อัศจรรย์ยิ่ง

เป็นเวลานานร่วมปี อุจจาระและที่อาเจียนเป็นเลือดหายไป นี่อำนาจของสติปัฏฐาน ๔ ทำให้เกิดเมตตา ถ้าใครเจริญสติปัฏฐาน ๔ ได้ขั้น ๑ ไม่ต้องไปพูดเรื่องยา ขั้น ๑ ได้เมื่อไรคนนั้นมีเมตตาสูง เมตตาเกิดของ ทาน ศีล และภาวนา ไม่ต้องไปตักบาตรทำบุญเสียก่อน ไม่ใช่ ถ้าใครเข้าใจเจริญสติปัฏฐาน ๔ ได้ อันดับหนึ่งมาแล้ว ทานเกิดเมตตาสงสารสัตว์ สัตว์จะไม่ทำร้าย เกิดขึ้นในจิตใจ จะไม่ริษยาใคร จะไม่ผูกพยาบาทใครต่อใครอีกแล้ว เกิดเมตตามาอันดับหนึ่ง

งูดูดพิษร้าย

วาระที่ ๒ เป็นเรื่องอัศจรรย์สำคัญยิ่ง มีงูเห่าหม้อ เกิดเลื้อยมา ตอนนั้นแม่ละม้ายแกเจ็บหนักปีที่ ๒ ปีที่ ๑ นี้ผึ้งมาช่วย อำนาจเมตตา อาตมาพิสูจน์ได้ไม่ต้องว่าคาถาเลย ขอให้จิตมีเมตตาจริง ๆ จะแผ่ไปที่ไหน ขอให้ที่นั่นมีเมตตาสัตว์ร้ายในกลางป่า เหมือนอย่างพระธุดงค์เสือจะกินก็ไม่กิน ช้างจะทำลายก็ทำไม่ได้ เพราะอำนาจเมตตาของพระพุทธเจ้ามีอยู่ในจิตใจ

คือสตินี่เอง ถ้าหากว่าใครเจริญได้เมตตามาก่อนเป็นอันดับหนึ่ง คือทาน เสียสละได้ด้วยความจริงใจ ไม่หวังผลตอบแทน มันจะเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องไปหาเมตตาที่ไหน มันอยู่ที่จิตใจของเราก็ต้องทำจิตให้เป็นเมตตาด้วย ถ้าจิตเรายังริษยาเขาว่าคาถาอย่างไรก็ไม่เกิดประโยชน์ จับจุดได้อย่างนี้

ปีหนึ่งผ่านไป ปีสองเข้ามาแทน ก็อุจจาระเป็นเลือดถ่ายออกมาปวดอย่างหนักก็อยู่ใต้ถุนมีแคร่ งูเห่าตัวเท่าแขนเลื้อยผ่านลานบ้านมา ถ้ากัดก็ต้องตายแน่ แม่ละม้ายเห็นเข้าแล้วกำลังสอนลูกที่มาพร้อมกันว่าแม่จะตาย ก็ไปตามพี่น้องมา อีกคนที่อยู่ในกรุงเทพฯ ยังเรียนหนังสืออยู่ยังมาไม่ทัน นอกนั้นมาพร้อม แม่ละม้ายก็ตั้งสติบอกลูกเอ๋ยบอกว่าดูสิอุจจาระออกเป็นเลือดอาเจียนออกมาเป็นเลือด ก็กำหนดเวทนาก็แยกออกมาเป็นสัดส่วน ปวดก็ไม่มากนักพอทนได้ แม่จะให้งูมาช่วยดูดพิษแม่ ก็แผ่เมตตา จากอำนาจสติ แผ่เมตตาไปหางู งูเป็นสัตว์เดรัจฉานจะรู้เรื่องอะไร ลูกก็ตกใจว่ามันจะไม่เป็นจริง งูก็ปรี่เข้ามารี่เข้ามาเลย ลูกก็กลัวว่างูจะมากัดแม่ มันก็วิ่งมาพันท้องแล้วแลบลิ้นเลียท้อง เรื่องจริงนะ เลียอยู่สักพักหนึ่งงูนั้นก็คลายเลื้อยปราดออกไปลานบ้าน งูถึงแก่ความตายก็เอางูฝังไว้ เขาสงสัยว่างูนี้คงจะเป็นงูผี ลองฝังดู มันก็เป็นเรื่องอัศจรรย์

ในเวลาต่อมา แม่ละม้ายก็หาย อีกปีหนึ่งอุจจาระที่เป็นเลือดหายไป อาตมาก็ไปดูไปเยี่ยม ถามความเป็นอยู่ของแม่

ละม้ายดู บอกหลวงพ่ออะไรจะมาปวดในรอบชีวิตที่ฉันเกิดมานี้ไม่มีเลย มะเร็งนี่มันปวดอย่างนี้ปวดจนทนไม่ไหวจนขนหัวลุกเลย งูที่ฝังไว้ เวลาผ่านไป ๓-๔ เดือน เขาก็ลองขุดดู ไม่มีหนังงูเลย ไม่รู้หายไปไหนเขาก็สงสัยว่าเป็นงูผีหรืองูอะไร อาตมาว่าไม่ใช่ผีงูจริง ๆ เพราะมันมาดูดเลือดน้ำเหลืองอะไรต่ออะไรไปหมด กลับกลายว่างูตายเดี๋ยวนั้น อันนี้ลูกเป็นพยานได้และยอมรับและสวดพุทธคุณกันทุกคนตามที่แม่สั่งทุกประการ

รู้วันตาย

ปีที่ ๓ พอลูกเรียนจบหมด นี่สามารถอยู่ได้ ๓ ปี ที่หมอบอกว่าเดือนเดียวตายเมื่อปีก่อนโน้น พอลูกเข้างานหมดได้เรียบร้อย เรียกลูกให้บวช บอกว่า "แม่จะตายแล้วเดือนหน้านี่แล้วเดี๋ยวจะไปฝากหลวงพ่อวัดอัมพวัน ฝากศพไว้ที่นี่" แกก็เดินทางมา บอกแม่ครัววัดอัมพวันบอกให้ช่วยในงานศพ คนบ้านเหนือบ้านใต้รู้จักกันบอกให้มาทำบุญที่นี่ มาเผาฉันด้วยนะฉันจะตายแล้ว ไม่ต้องแจกการ์ด อาตมาว่าดีไม่เปลืองการ์ด

ก่อนที่จะตาย ก็บอกว่าเอารถไปรับหลวงพ่อมาคุย ๒ คำ ก่อนที่จะมาวัดอัมพวันนี่แกก็สั่งว่าหลวงพ่อให้สัญญาหน่อยได้ไหมว่าเป็นคนจุดไฟให้หน่อยเผาศพฉัน อาตมาก็ตกลงจะจุดให้แล้วแกก็สั่งลูกสาวคนที่เป็นอาจารย์บอกว่า "เวลาแม่ตายช่วยเอา

เหรียญบาทใส่ปากที่" แกก็ยังถือเหมือนคนโบราณยังไงต้องใส่ปากให้ได้นะ เพราะแกเชื่อมั่นของแก เหรียญบาทรัชกาลที่ ๕ เป็นเงินคงจะเป็นรางวัลพวกสัปเหร่อที่จะเผาศพ บอกรับปากได้ไหม ใกล้จะตายในวันนั้นก็เอารถมารับอาตมาให้ไปเทศนาสอนครั้งสุดท้ายให้ด้วย

วันที่จะตายก็ให้ลูกมาบอกทางวัดจัดศาลาขอให้รถรับอาตมาไปหาหน่อย บอกว่ามาไม่ได้กรุณาเมตตาหน่อย ครั้งสุดท้ายพอดีอาตมาออกจากวัดไปก่อนจะต้องไปนครราชสีมา เขาให้ไปบรรยายที่กองทัพภาคที่ ๒ ถึง ๔ วัน อาตมาก็ไปเสียก่อน ลูกมารับก็ไม่พบ ก็กลับไปบอกว่าหลวงพ่อออกจากวัดไปเสียแล้ว ๓ คืนจะกลับ

ท่านไม่น่าออกไปก่อน เอ็งอยากไปช้า เลยตายก่อนตายในวันนั้น เช้าก็เอาศพมาไว้ศาลาที่จัดเตรียมไว้แล้ว รู้ก่อนตายรู้ว่าวันตายวันไหน ให้ลูกมาสวดพุทธคุณ ธรรมคุณสังฆคุณ สอนวิปัสสนาไปจนกระทั่งขาดลมตายไป มีหลายคนเหมือนกัน แล้วจะว่าสติปัฏฐาน ๔ ไร้สาระได้อย่างไร? มันเป็นทางสายเอกแน่ ๆ อาตมากลับมาตั้งศพสวดแล้วที่ศาลา

พอคืนที่ ๒ ลูกสาวคนเป็นอาจารย์ ดิ้นจะตายต้องเอาไปโรงพยาบาล พอฟื้นขึ้นมาก็ได้ยินเสียงแม่พูดว่า "ทำไมลูกเสียสัจจะ" สั่งไว้ไม่ทำตามสั่ง บอกให้เอาเหรียญบาทรัชกาลที่ ๕

ใส่ปาก ทำไมไม่เอาใส่ปาก เลยต้องเอาเหรียญมาใส่ปากให้จนได้ ในวันเผาศพอาตมาก็สั่งไว้ อาตมาจะต้องไปบรรยายที่วัดธาตุทองหน้าเมรุ จะกลับมาเผาศพตอนบ่าย ๔ โมงไม่ทันให้ทำพิธีไปก่อน ๒ ทุ่ม จะจุดไฟตามสัญญาของแม่ละม้าย

สุดท้ายก็คนเต็มวัดไปหมด นางละม้ายที่ไม่รู้ธรรมะอะไรแต่มีธรรมะสติปัฏฐาน ๔ เท่านี้ เดินจงกรมได้หมด แล้วสอนลูกด้วย อาตมากลับจากวัดธาตุทองมันก็มืดมาถึงนี่ ๒ ทุ่ม แขกก็กลับหมด แล้วเหลือแต่ญาติแล้วก็ลูก ๆ ที่จะรอเผาศพ ก็เป็นเรื่องอัศจรรย์ พออาตมามาถึงศพอยู่ที่บนเมรุแล้วสุนัขหอนเป็นชั่วโมง อาตมาก็พูดดัง ๆ ว่า แม่ละม้ายมาแล้ว เดี๋ยวเผาให้เงียบหมาหายหอนเลย พอขึ้นเมรุก็บอกให้ลูก ๆ เขามาเข้าแถว กายะกัมมัง วจีกัมมัง มโนกัมมัง ต่อแม่ ขออโหสิกรรมต่อแม่เสียเดี๋ยวจะเผาแล้ว พอใส่ไฟเข้าสุนัขหอนอีกแล้ว ผลสุดท้ายเจ้าภาพไม่มีใครอยู่สักคนกลับบ้านหมดแล้ว ตอนเช้าจะฉลองธาตุทำบุญหน่อย ไม่มีใครอยู่ตอนเช้า และเวลามาในวัดนี้ใครจะมาผิดช่องผิดทาง เดี๋ยวแม่ละม้ายบอกเสียงดังฟังชัด

นี่คือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติธรรมของแม่ละม้าย

อุดมคติสั้น ๆ สำหรับแม่

พระราชญาณเวที (สงค์)
วัดท่าโพธิ์ นครศรีธรรมราช

๑. แม่ คือบุพพเทวดา เพราะท่านเป็นเทวดาก่อนกว่าเทวดาอื่น ๆ ฯ

๒. แม่ คือพระพรหม เพราะท่านประกอบด้วยพรหมวิหารธรรม มีเมตตาเป็นต้น ฯ

๓. แม่ คือบุรพาจารย์ เพราะท่านเป็นอาจารย์คนแรก ฯ

๔. แม่ คือพระอรหันต์ของลูก เพราะถ้าลูกฆ่าแม่ ก็เท่ากับฆ่าพระอรหันต์ ฯ

๕. แม่ คือยอดแห่งมิตรแท้ เพราะท่านเป็นมิตรแท้ของลูก ฯ

๖. แม่ คือผู้แสดงโลกนี้แก่ลูก เพราะท่านรักษาชีวิตของลูกไว้ ฯ

๗. แม่ คือผ้าห่มอันแสนจะอบอุ่น เพราะท่านกกกอดลูกไว้ในระหว่างอก ฯ

๘. แม่ คือมัคคุเทศก์ ผู้ชี้ทางแห่งความสุขความเจริญให้ ฯ

๙. แม่ คือปูชนียบุคคล เพราะท่านควรแก่การสักการบูชาของลูก ฯ

เรื่องที่ ๓
ปิลิยเศรษฐีผู้อกตัญญู

โดย เมธา

อดีตกาลนานมาแต่ครั้งสมัยพระเจ้ามคธราชเสวยราชสมบัติอยู่ในกรุงราชคฤห์มหานคร ครั้งนั้นมีมหาเศรษฐีชื่อ สังขเศรษฐี มีทรัพย์สมบัตินับได้ถึง ๘๐ โกฏิ

สังขเศรษฐีท่านนี้ นอกจากจะมีทรัพย์มากมายมหาศาลแล้ว ยังเป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี ชอบบริจาคทานให้แก่คนยากคนจน ตลอดจนผู้ทุกข์ยากเดือดร้อนที่มาขอพึ่งใบบุญจากท่านเสมอ จึงทำให้ท่านเป็นคนที่ชาวเมืองราชคฤห์รักใคร่นับถือมาก

สังขเศรษฐีมีสหายเป็นที่ชอบพอกันคนหนึ่งชื่อว่า ปิลิยเศรษฐี มีนิวาสถานอยู่ในเมืองพาราณสี และเป็นผู้มีทรัพย์มากถึง ๘๐ โกฏิเช่นกัน

มหาเศรษฐีทั้งสองท่านนี้มักจะไปมาเยี่ยมเยือนกันอยู่เสมอ โดยแต่ละฝ่ายจะให้การต้อนรับ เลี้ยงดูด้วยอัธยาศัยอันดีสมกับฐานะที่มั่งคั่ง เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งไปหา

เมื่อเพื่อนมาพึ่งพิง

ครั้นอยู่นานมา ปิลิยเศรษฐี เกิดประสบมหาภัยอันยากที่จะแก้ไขป้องกันได้ ถึงกับต้องเสียทรัพย์ซึ่งตนเองมีอยู่ถึง ๘๐ โกฏิไป ทำให้ต้องพบกับความขัดสนยากจนลง

ปีลิยเศรษฐีเมื่อยากจนลงก็ให้นึกถึงเพื่อนผู้เป็นสหายที่ชอบพอกันอยู่ และคิดว่าความทุกข์ที่ตนประสบอยู่นี้ เพื่อนคงจะให้การช่วยเหลือให้รอดพ้นได้ จึงได้ชักชวนภรรยาของตนออกเดินทางจากกรุงพาราณสีไปสู่กรุงราชคฤห์ เพื่อจะขอพึ่งพาอาศัยสังขเศรษฐีผู้เป็นสหาย

สังขเศรษฐี มหาเศรษฐีผู้อารีแห่งกรุงราชคฤห์มหานคร เมื่อได้เห็นเพื่อนมาหาก็มีความยินดีเป็นอันมาก สั่งบ่าวไพร่ให้จัดหาอาหารและเครื่องใช้ไม้สอยที่จะอำนวยความสุขมาต้อนรับด้วยความยินดี พร้อมทั้งได้ชักชวนปีลิยเศรษฐีและภรรยาพักอยู่กับตน

หลังจากที่ได้ให้การต้อนรับ บำรุงเพื่อนเศรษฐีต่างเมืองด้วยน้ำใจอันดีสมเกียรติสมฐานะ เป็นเวลาล่วงแล้วได้ ๓ ราตรี สังขเศรษฐี จึงได้ถามปีลิยเศรษฐีผู้มาเยือนตนว่า ที่มาหาตนในคราวนี้นอกจากจะมีจุดประสงค์จะมาเยี่ยมเยือนกันอย่างปกติแล้ว ปีลิยเศรษฐีมีธุระอันอื่นอีกหรือไม่

ปีลิยเศรษฐีก็แจ้งแก่สหายของตนว่า "สังขเศรษฐีสหายรัก การมาหาท่านของเราในคราวนี้ก็หวังเพียงแต่จะให้เพื่อนช่วยเหลือแก่เราสักครั้ง เพราะบัดนี้มหาภัยได้บังเกิดแก่เรา ทรัพย์สมบัติที่เราเคยมีอยู่ก็ได้หมดสิ้นไปหมดแล้ว

ความทุกข์ใหญ่ในครั้งนี้ของเรา นอกจากเพื่อนแล้วเราไม่รู้ว่าจะมีใครช่วยเหลือได้อีก"

สังขเศรษฐีได้ฟังถึงจุดประสงค์ของปิลิยเศรษฐีเช่นนั้น ก็กล่าวตอบด้วยไมตรีอันดีว่า

"โอ้...ปิลิยเศรษฐีสหายเรา การที่ท่านต้องประสบภัยด้วยเคราะห์กรรมทำให้สูญสิ้นทรัพย์ไปจนหมดนั้น ขอท่านอย่าได้เป็นทุกข์ไปเลย เราจะช่วยปัดเป่าทุกข์ให้แก่ท่านในครั้งนี้อย่างเต็มที่"

ว่าดังนั้นแล้ว สังขเศรษฐี ก็นำปิลิยเศรษฐีไปยังที่เก็บทรัพย์ของตน แล้วได้แบ่งทรัพย์ของตนให้แก่ปิลิยเศรษฐีจำนวน ๔๐ โกฏิ พร้อมกันนั้นก็ได้ไปกะเกณฑ์ข้าทาสบริพาร และช้างม้าวัวควายที่ตนมีอยู่แบ่งให้ไปอีกครึ่งหนึ่ง

ปิลิยเศรษฐีได้เห็นน้ำใจของเพื่อนเศรษฐีชาวเมืองราชคฤห์ที่มีต่อตนเช่นนั้น ก็ให้รู้สึกดีใจเป็นอันมาก และได้รับทรัพย์นั้นไว้แล้วลากลับสู่กรุงพาราณสีบ้านเมืองของตน

ที่หวังยามทุกข์

ครั้นต่อมาไม่นานนัก มหาภัยได้บังเกิดขึ้นแก่สังขเศรษฐีบ้าง จนทำให้สังขเศรษฐีผู้เคยมีความมั่งคั่งด้วยทรัพย์สมบัติมหาศาลต้องยากจนขัดสนลง

ในยามนั้น สังขเศรษฐีก็ให้นึกถึงปิลิยเศรษฐีผู้เป็นสหายและคิดว่า "ในครั้งก่อนเราเคยทำคุณแก่สหายของเราไว้เป็นอันมาก หากแต่เราในครั้งนี้ต้องมาประสบภัย จนไม่อาจช่วย

เหลือตนเองได้ ถ้าเราไปหาเขาและขอร้องให้เขาช่วยเหลือเราบ้าง เขาคงจะไม่ทอดทิ้งเราเป็นแน่"

คิดดังนั้นแล้ว จึงชักชวนภรรยาของตนออกเดินทางไปหาปิลิยเศรษฐีผู้สหายยังเมืองพาราณสี

น้ำใจเพื่อนเศรษฐี

ครั้นเข้าสู่เขตเมืองที่สหายของตนอาศัยอยู่ สังขเศรษฐีได้บอกแก่ภรรยาของตนว่า

"น้องหญิง ขอเธอจงพักอยู่ที่ศาลาแห่งนี้ก่อน พี่จะเข้าไปในเมืองเพื่อขอร้องให้ปิลิยเศรษฐีช่วยเหลือเรา แล้วพี่จะส่งยานมารับน้องหญิงเข้าไปในภายหลัง"

ว่าดังนั้นแล้วก็เดินทางเข้าสู่พระนคร มุ่งสู่เรือนที่พำนักของปิลิยเศรษฐีผู้เป็นสหาย

แต่เมื่อสังขเศรษฐีเดินเข้าสู่เรือนของสหายตน ปิลิยเศรษฐีผู้เป็นใหญ่ในที่นั้น หาได้ลุกขึ้นมาต้อนรับด้วยอัธยาศัยอันดีที่เคยมีต่อกันไม่ ทั้งนี้ก็เพราะว่า สภาพของสังขเศรษฐีในตอนนั้นดูทรุดโทรมไปเป็นอันมาก ไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหรือก็ดูผ่ายผอม ดูการแต่งตัวก็ซอมซ่อหาราศีของผู้มีทรัพย์ไม่มี

ปิลิยเศรษฐีได้เอ่ยปากถามเพียงว่า

"สหายมาหาเราเพื่อประโยชน์สิ่งใด"

สังขเศรษฐีจึงตอบว่า "มาเยี่ยมสหาย"

ปิลิยเศรษฐีถามต่ออีกว่า "บัดนี้สหายพักอยู่ที่ไหน ?

สังขเศรษฐีก็ตอบว่า "ที่พักของเราในตอนนี้ยังไม่มี แต่ขณะนี้เราให้ภรรยาของเรานั่งรอเราอยู่ที่ศาลานอกพระนคร เมื่อเราได้ที่พักแล้วจึงจะไปรับเธอมา"

ปิลิยเศรษฐีได้ฟังคำตอบของสังขเศรษฐีในตอนนั้นก็รู้อยู่ในที่ว่า สังขเศรษฐีต้องตกอยู่ในฐานะที่ยากไร้และต้องการมาพึ่งพิงตนเป็นแน่ จึงกล่าวบอกปัดไปว่า

"ในบ้านเราขณะนี้มีผู้คนอาศัยอยู่มากมาย ไม่มีที่พอจะให้ท่านพักด้วยได้เลย สหายจงรับอาหารจากเราไปหุงต้มบริโภคแล้วจงไปตามทางที่ท่านต้องการเถิด อย่าได้กลับมาหาเราอีกเลย"

กล่าวจบก็หันไปสั่งบ่าวไพร่ของตนให้ตวงข้าวลีบ ๔ ทะนานแล้วนำมามอบแก่สังขเศรษฐี

สังขเศรษฐีเห็นการต้อนรับจากผู้เป็นสหายในยามที่ตนทุกข์ยากเป็นไปด้วยอาการเช่นนั้น ก็ให้รู้สึกเสียใจเป็นอันมาก ได้แต่คิดอยู่ในใจว่า

"ปิลิยเศรษฐีตัดไมตรีต่อเราเช่นนี้ คงเป็นเพราะเห็นว่าเราตอนนี้มีสภาพที่ยากไร้ ทรัพย์สมบัติที่เคยมีมากมายต้องมาสูญสิ้นไปแล้วเป็นแน่"

สังขเศรษฐีแม้จะรู้ว่าสหายรังเกียจในความยากจนของตน แต่ก็ยังคงคิดถึงความมีไมตรีอันดีต่อกันที่เคยมีมาแต่เก่าก่อน จึงเห็นว่า ถ้าหากตนไม่ยินดีรับข้าวลีบ ๔ ทะนานที่ปิลิยเศรษฐีตวง

มาให้อย่างเสียไม่ได้นั้น ก็ได้ชื่อว่าตนได้ทำลายไมตรีต่อความเป็นมิตรตอบ แต่ถ้ารับของนั้นไว้ ไมตรีแห่งความเป็นสหายนั้นก็จะยังคงมีอยู่ต่อไป

คิดได้ดังนั้น สังขเศรษฐีก็รับข้าวลีบ ๔ ทะนานนั้น แล้วลงจากเรือนปีลิยเศรษฐีสหายของตน กลับไปยังศาลานอกพระนครที่ซึ่งตนได้ให้ภรรยารออยู่

เอามาทำไม !

เมื่อกลับไปถึง ภรรยาของสังขเศรษฐีซึ่งนั่งรอสามีตนด้วยความกระวนกระวายใจก็ถามว่า

"ท่านได้ไปหาสหายที่ท่านเคยช่วยเหลือมาแล้ว เขาได้ต้อนรับท่านอย่างไรบ้าง"

สังขเศรษฐีจึงตอบภรรยาของตนว่า

"น้องหญิง คราวนี้เห็นทีเราจะขาดที่พึ่งพิงเป็นแน่ บัดนี้ปีลิยเศรษฐีซึ่งเราหวังจะให้ช่วยเหลือต่อเรานั้นได้ตัดไมตรีเราเสียแล้ว"

จากนั้นก็ได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่ตนได้รับการต้อนรับจากผู้เป็นสหายให้ภรรยาฟังโดยตลอด พร้อมทั้งบอกว่า

"นี่ละ คือข้าวลีบ ๔ ทะนาน ที่ปีลิยเศรษฐีเอื้อเฟื้อแก่เราในยามยาก"

ภรรยาได้ฟังคำของสังขเศรษฐีจบลงแล้วกล่าวว่า "เมื่อสหายของท่านกระทำต่อท่านถึงเพียงนี้แล้ว ท่านรับข้าวลีบ ๔ ทะนานนี้มาทำไม สมควรแก่ทรัพย์ ๔๐ โกฏิ ที่ท่านเคยสงเคราะห์แก่เขาในครั้งก่อนแล้วละหรือ ?"

กล่าวจบภรรยาสังขเศรษฐีก็ร้องไห้ด้วยความเสียใจ สังขเศรษฐีจึงได้ปลอบโยนภรรยาว่า

"น้องหญิง ท่านอย่าได้ร้องไห้คร่ำครวญไปเลย ที่เรารับข้าวลีบ ๔ ทะนานนี้ไว้ ก็เพื่อรักษาไว้ซึ่งมิตรภาพ ไม่ให้เสียซึ่งธรรมเนียมแห่งมิตรที่ดีเอาไว้เท่านั้น

ว่าดังนั้นแล้ว สังขเศรษฐีก็กล่าวเป็นคติว่า "ไมตรีของคนพาลผู้มีสันดานลามก ย่อมเป็นกลีแตกร้าวแห่งกันและกัน เพราะไม่รับสิ่งของอันน้อยนิดนั้นไว้

โดยเหตุนี้เราจึงรับข้าวลีบ ๔ ทะนานไว้ ด้วยคิดว่าไมตรีระหว่างเรากับปิลิยเศรษฐีที่เคยมีต่อกัน อย่าให้ต้องมาแตกร้าวไปด้วยเหตุเพียงน้อยนิดนี้เลย"

ข้าเก่าทดแทนคุณ

ในขณะที่สองสามีภรรยาเศรษฐีผู้ตกยากกำลังปลอบประโลมกันอยู่นั้น เป็นเวลาที่ข้าทาสบริพารของตนจำนวนหนึ่ง ซึ่งเคยมอบให้แก่ปิลิยเศรษฐีในครั้งก่อนผ่านมาในที่นั้นพอดี และเมื่อ

พวกเขาได้เห็นผู้เป็นนายของตนในครั้งก่อน มานั่งร้องห่มร้องไห้อยู่ในศาลานอกพระนครเช่นนั้น จึงเข้าไปหมอบกราบทำความเคารพ แล้วไต่ถามว่า

"ข้าแต่นายทั้งสอง ท่านรอนแรมจากแดนไกลจนมาถึงที่นี้ด้วยมีความประสงค์ในสิ่งใดหรือ ?"

สังขเศรษฐีจึงได้เล่าความทั้งปวงให้ฟังทุกประการ ซึ่งเมื่อข้าทาสบริพารกลุ่มนั้นฟังจบแล้ว ได้กล่าวกับผู้ที่เคยเป็นนายของตนว่า

"ขอท่านทั้งสองจงระงับความโศกเศร้านั้นไว้เถิด พวกเราในที่นี้จะช่วยสงเคราะห์แก่ท่านเอง"

กล่าวดังนั้นแล้วก็เชื้อเชิญสังขเศรษฐีและภรรยาไปพักยังที่อยู่ของตน พร้อมทั้งได้ชักชวนให้เพื่อนพ้องที่มาจากบ้านสังขเศรษฐี มาปรนนิบัติรับใช้ท่านทั้งสองให้ได้รับความสุขสบายตามสมควร

ขอความเป็นธรรม

รุ่งเช้าข้าทาสบริพารทั้งหลายเหล่านั้นได้พากันไปร้องทุกข์ที่หน้าพระราชวัง ต่อพระเจ้ากรุงพาราณสี และเมื่อพระองค์ทรงทราบเรื่องก็เรียกให้เข้าเฝ้า ข้าทาสเหล่านั้นจึงกราบทูลเรื่องทั้งปวงให้ทรงทราบ

พระเจ้ากรุงพาราณสีได้มีรับสั่งให้เศรษฐีคู่กรณีทั้งสองเข้าเฝ้า แล้วตรัสถามสังขเศรษฐีว่า

"ท่านได้เคยให้การสงเคราะห์แก่ปิลิยเศรษฐีด้วยทรัพย์ ๔๐ โกฏิ พร้อมทั้งข้าทาสบริพารจำนวนหนึ่ง จริงหรือไม่"

สังขเศรษฐีกราบทูลว่าจริง พระเจ้ากรุงพาราณสีจึงตรัสถามปิลิยเศรษฐีว่า "ถ้อยคำที่มีผู้ร้องทุกข์มานี้เป็นความจริงหรือไม่"

เมื่อปิลิยเศรษฐีรับว่าจริงตามนั้น พระเจ้ากรุงพาราณสีจึงตรัสถามต่อไปว่า "ในเมื่อสังขเศรษฐีให้ความสงเคราะห์แก่ท่านด้วยไมตรีดังนั้นแล้ว ท่านได้ตอบแทนสังขเศรษฐีอย่างไรบ้าง"

ปิลิยเศรษฐีได้ฟังรับสั่งดังนั้น ก็ไม่รู้จะทูลตอบประการใด จึงนั่งนิ่งอยู่

พระเจ้ากรุงพาราณสีตรัสถามต่ออีกว่า

"ท่านได้ให้ข้าวลีบ ๔ ทะนาน แก่สังขเศรษฐีมิใช่หรือ"

ปิลิยเศรษฐีซึ่งในขณะนั้นมีความเกรงกลัวต่อพระราชอาญาในการกระทำของตน จึงได้แต่นิ่งเงียบอยู่มิกล้าทูลตอบแต่ประการใด ซึ่งก็ทำให้พระเจ้ากรุงพาราณสีทรงกริ้วเป็นอันมาก พระองค์จึงทรงปรึกษากับข้าราชบริพารว่า จะลงโทษแก่ปิลิยเศรษฐีประการใดดี

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากข้าราชบริพารทั้งหลายแล้ว พระเจ้ากรุงพาราณสีจึงมีรับสั่งให้ริบทรัพย์ทั้งปวงของปิลิยเศรษฐีมาให้แก่สังขเศรษฐีเสียทั้งหมด

สังขเศรษฐีได้ฟังคำรับสั่งดังนั้น จึงทูลว่า "ข้าแต่พระเจ้ากรุงพาราณสีผู้ทรงธรรม ข้าพระบาทไม่ต้องการทรัพย์สินของผู้อื่น หากพระองค์จะทรงพระกรุณาก็ขอพระราชทานทรัพย์แต่ที่เป็นของข้าพระบาทเท่านั้นเถิด"

พระเจ้ากรุงพาราณสีฟังคำขอของสังขเศรษฐี ดังนั้นจึงพระราชทานให้ตามที่ขอ ส่วนทรัพย์ที่เหลือนอกจากนั้นพระองค์ได้รับสั่งให้ริบเข้าท้องพระคลังเป็นทรัพย์ของแผ่นดิน แล้วได้รับสั่งเนรเทศปิลิยเศรษฐีออกนอกพระนคร

สังขเศรษฐีเมื่อได้ทรัพย์สมบัติทั้งปวงแล้ว ก็พาเหล่าข้าทาสบริพารกลับไปสู่กรุงราชคฤห์ ตั้งหน้าประกอบการงานแต่ในทางที่เป็นกุศล มีการให้ทานเป็นต้น อยู่จนตลอดอายุขัย

ข้อคิดควรพิจารณา

ชาดกในเรื่องนี้ เป็นอุทาหรณ์ชี้ให้เห็นโทษแห่งความอกตัญญู และคุณแห่งความมีเมตตากรุณา ให้ปรากฏอย่างเด่นชัด

ธรรมดาความอกตัญญูเมื่อมีอยู่ในใจของผู้ใด ย่อมทำให้ผู้นั้นต้องถึงซึ่งกรรมวิบัติด้วยประการต่าง ๆ เป็นต้นว่า ถูกติเตียนและทรัพย์สมบัติของตนต้องย่อยยับไป เพราะเหตุแห่งการประพฤติมิชอบด้วยธรรมดังกล่าว ดังเช่นที่ปิลิยเศรษฐีต้อง

ประสบกับการระหกระเหินเร่ร่อนหาเลี้ยงชีพด้วยการขอทานไป ตามเขตชนบท ได้รับความทุกข์ทรมานจนตราบสิ้นชีวิต

ส่วนความมีเมตตากรุณา เมื่อมีในบุคคลใดย่อมทำให้ผู้นั้น เจริญด้วยทรัพย์ ยศ สุข สรรเสริญ แม้ว่าจะตกระกำลำบาก ยากเข็ญประการใดก็ตามแต่ แต่ในที่สุดก็สามารถกลับตั้งตัวขึ้น ได้อีก ดังเช่นชีวิตของสังขเศรษฐีที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นตัวอย่าง

สนิมกัดกินเหล็กเป็นอาหาร
ยิ่งการนานกินเหล็กให้เสื่อมสูญ
สนิมใจกัดจิตใจให้สิ้นคุณ
ทำลายบุญกุศลหายได้ทุกข์เอย

เรื่องที่ ๔
พราหมณ์แก่กับไม้เท้า

โดย... ร.ท. บรรจบ บรรณรุจิ

พระพุทธเจ้า “พราหมณ์ อาตมายินดีมากที่ท่านมาหามีธุระอันใดหรือ ?”

พราหมณ์แก่ “เขาเล่าลือกันว่าพระสมณโคดมยิ้มแย้มแจ่มใสต้อนรับคนทุกระดับชั้น พูดจาพึงแล้วสบายใจด้วยเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงตัดสินใจมาหาท่าน”

พระพุทธเจ้า “มีธุระแค่นี้เองหรือ ?”

พราหมณ์แก่ “พระสมณโคดม ข้าพเจ้ามีลูกชาย ๔ คน แต่ละคนแต่งงานแยกเรือนไปอยู่ต่างหากหมดแล้ว”

พระพุทธเจ้า “ท่านคงว้าเหว่”

พราหมณ์แก่ (พยักหน้า) “ใช่...ว้าเหว่”

พระพุทธเจ้า “แล้วทำไมท่านไม่ไปหาลูกชายของท่านเล่า ?”

พราหมณ์แก่ (นั่งนิ่ง...น้ำตาไหล...พูดด้วยเสียงสั่นเครือ) “ไปแล้วพระสมณโคดม แต่ลูกทุกคนไม่ต้อนรับข้าพเจ้า”

พระพุทธเจ้า “ท่านไม่มีทรัพย์สมบัติให้เขาหรือ ?”

พราหมณ์แก่ "อะไรได้ พระสมณโคดม ข้าพเจ้ามีทรัพย์อยู่ ๘๐๐,๐๐๐ แบ่งให้ลูกไปคนละแสน เมื่อคราวที่แต่ละคนแต่งงาน"

พระพุทธเจ้า "ท่านก็ยังมีเงินเหลืออีก ๔๐๐,๐๐๐ กินใช้ได้อย่างสบาย"

พราหมณ์แก่ "ครั้งแรกก็คิดว่าเป็นอย่างนั้น แต่อยู่มาวันหนึ่งลูกชายทั้ง ๔ ก็มาเอาเงินจากข้าพเจ้าไปคนละ ๑๐๐,๐๐๐"

พระพุทธเจ้า "ดี...เป็นการสงเคราะห์ลูก"

พราหมณ์แก่ "ก็ไม่เชิงสงเคราะห์หรอก แต่ที่ยอมให้ไปก็เพราะทุกคนสัญญากับข้าพเจ้าว่าจะเลี้ยงดูเป็นอย่างดี ลูกสะใภ้ก็ให้คำมั่นเช่นเดียวกัน"

พระพุทธเจ้า "นับว่าท่านมีบุญที่ได้ลูกดีมีความกตัญญู"

พราหมณ์แก่ "ไม่อย่างนั้นซิ พระสมณโคดม เพราะหลังจากได้เงินก้อนสุดท้ายจากข้าพเจ้าไปแล้ว ทั้งลูกตัวลูกสะใภ้ก็ลืมสัญญากันหมดไม่มีใครเลี้ยงดูข้าพเจ้าจริงจังมิหนำซ้ำยังทำให้ช้ำใจอีก"

พระพุทธเจ้า "เขาทำอย่างไรกับท่านเล่า"

พราหมณ์แก่ (น้ำตาคลอเบ้า) "หลังจากที่ข้าพเจ้าไปอยู่บ้านลูกชายคนโตได้สองสามวันลูกสะใภ้ก็แสดงอาการมึนตึงไม่พอใจ เธอบอกให้ข้าพเจ้าไปอยู่บ้านลูกคน

อื่นบ้าง เพราะทรัพย์สมบัติแบ่งให้เท่ากัน ข้าพเจ้าโกรธเต็มที่เลยด่าให้ แล้วไปอยู่บ้านลูกชายคนรองลงมา"

พระพุทธเจ้า "เขาคงเลี้ยงดูท่านเป็นอย่างดี"

พราหมณ์แก่ "ก็แค่สองสามวันเท่านั้น ไม่ช้าลูกสะใภ้ก็บอกข้าพเจ้าทำนองเดียวกันอีก และเป็นเหมือนกันอย่างนี้ทั้ง ๔ บ้าน"

พระพุทธเจ้า "ลูกสะใภ้ท่านร้ายมาก แล้วทำไมท่านไม่บอกลูกชายให้ทราบเล่า เพื่อเขาจะได้ช่วยห้ามปรามลูกสะใภ้ ?"

พราหมณแก่ (เชิดหน้า) "ฮึ... ไม่ใช่เขาไม่ทราบเขารู้เขาเห็นแต่เขาทำเป็นหูหนวกตาบอด"

พระพุทธเจ้า "แล้วท่านรู้สึกอย่างไร ?"

พราหมณ์แก่ "ข้าพเจ้าเสียใจมาก ผิดหวังท้อแท้ เมื่อพึ่งใครไม่ได้ก็เลยคิดว่าบวชเป็นตาปะขาวดีกว่า"

พระพุทธเจ้า "เพราะเหตุใด ?"

พราหมณ์แก่ "เพราะเห็นว่าถึงจะบวชเป็นตาปะขาว เวลาขอใครกินก็ไม่ค่อยจะมีใครรังเกียจมากนัก ทำอย่างนี้คงพอจะเอาชีวิตรอดไปได้วันหนึ่ง ๆ"

พระพุทธเจ้า "บวชแล้วท่านสุขสบายดีซินะ ?"

พราหมณ์แก่ (ยกมือป้ายหยาดน้ำตา) "สุขสบายหรือไม่ พระ-สมณโคดม ก็ลองมองดูสารรูปของข้าพเจ้าดูเถอะ"

พระพุทธเจ้า (ทรงมองดูพราหมณ์ด้วยสายพระเนตรเพ่งพินิจ) "ท่านซูบผอมดำคล้ำเนื้อตัวมอมแมม... แล้วท่านคิดจะทำอย่างไรต่อไป?"

พราหมณ์แก่ (ก้มลงกราบพระพุทธเจ้า...น้ำตาไหลพราก) "พระสมณโคดม ท่านก็รู้อยู่แล้วว่าข้าพเจ้าไม่มีที่พึ่ง สติปัญญาหรือก็พ้นเผื่อเต็มที่จะคิดอ่านเรื่องใดก็ไม่ออก จึงตัดสินใจมาหาท่าน เพราะตามคำเล่าลือ ท่านคือพระโลกนาถ ผู้เป็นที่พึ่งของคนทุกชั้นทุกคนพึ่งท่านได้ทั้งในยามสุขและทุกข์ แต่ข้าพเจ้าในยามสุขไม่ได้คิดถึงท่านเลย มาคิดถึงเอาก็คราวประสบทุกข์ พระสมณโคดมคงไม่ตำหนิข้าพเจ้าหรอกนะ"

พระพุทธเจ้า "สบายใจเถิดพราหมณ์ บ่อน้ำไม่เคยตำหนิคนลงดื่ม ต้นไม้ไม่เคยตำหนิคนเข้าพักอาศัย ฉันใดอาตมาก็ไม่เคยตำหนิคนมีทุกข์ที่เข้ามาหาฉันนั้น"

พราหมณ์แก่ "แล้วพระสมณโคดมจะให้ข้าพเจ้าทำอย่างไร?"

สมัยนั้นพราหมณ์หมู่บ้านนั้นมีธรรมเนียมอยู่ว่า...ลูกคนใดไม่เลี้ยงดูพ่อแม่เป็นการตอบแทน ลูกคนนั้นต้องได้รับโทษหนักสถานเดียว คือ ถูกประหารชีวิต

พระพุทธเจ้า “เอาอย่างนี้นะ... อีกไม่กี่วันในหมู่บ้านของท่านจะจัดให้มีงานชุมนุมกัน เชื่อแน่ว่าลูกชายของท่านทั้ง ๔ คน จะต้องพากันมางานนี้ด้วยแน่ในวันนั้น เมื่อทุกคนมาพร้อมกันแล้ว ขอให้ท่านเดินเข้าไปในท่ามกลางที่ประชุม แล้วขอโอกาสกล่าวข้อความต่อไปนี้....”

พระพุทธเจ้าทรงว่าข้อความให้พราหมณ์ฟัง พราหมณ์จำได้ เมื่อวันประชุมมาถึงพราหมณ์ก็ถือไม้เท้าไปปรากฏตัวในที่ประชุม พร้อมทั้งขอโอกาสตามที่พระพุทธเจ้าทรงแนะนำ

ที่ประชุม (ตอบเป็นเสียงเดียวกัน) “ได้ซิ...ท่านพราหมณ์ ท่านอยากจะกล่าวอะไรก็ว่าไปเถิด”

พราหมณ์แก่ (แสดงความขอบคุณต่อที่ประชุม แล้วยืนเกาะไม้เท้าแน่น สอดส่ายสายตาไปรอบ ๆ กระแอมสองสามทีแล้วกล่าวตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนให้ว่า)

“ข้านี้ มีลูก สี่คน รักล้น เหลือใจ ปรารถนา
อยากให้ ได้ดี มีหน้า–ตา แต่เจ้า ลูกยา มาทำลง
คบคิด กับเมีย ขับไล่ ตัวข้า นี่ไซร้ เขาถีบส่ง
เหมือนหมา ไล่หมู หลุดจากกรง ไล่กวด เข้าดง ส่งไป
อดอยาก ปากแห้ง เร่ร่อน แรมรอน หาที่ อาศัย
เหมือนม้า แก่เฒ่า เขาไม่ใช้ จึ่งหญ้า ก็ไม่ ให้กิน

มันสักแต่ เรียกข้า ว่าพ่อ แท้หนอ ชั่วชาติ ทั้งสิ้น
เป็นผี มาเกิด เกาะกิน พอข้า พังภินท์ มันจร
ไม้เท้า ท่อนนี้ ยังดีกว่า กันหมา กัดได้ ไล่ว่อน
วัวดุ เข้ามา ม้วยมรณ์ ตีถอน ทุกราย ไม่ตอแย
เดินใน ที่มืด ใช้ยันหน้า ตกหล่ม ไขว่คว้า โหนได้แน่
ไม้เท้า ช่วยชู ดูแล ล้มแล้ว แน่แท้ ให้กลับยืน"

ที่ประชุม (ที่ประชุมปรบมือกราวใหญ่ หลังจากพราหมณ์กล่าวจบ และทันใดนั้นเอง....) "คุณพ่อครับ พวกผมผิดไปแล้ว ขอคุณพ่อได้โปรดไว้ชีวิตแก่พวกผมด้วยเถิด พวกผมจักเลี้ยงดูคุณพ่อเอง"

พราหมณ์แก่ (มองดูหน้าลูกชายทั้ง ๔ ที่คลานออกมาหมอบแทบเท้า แล้วสำนึกของความเป็นพ่อก็เกิดขึ้น) "ท่านทั้งหลาย.... แม้พวกเราจะมีกฎอยู่ว่า ลูกคนใดไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ ลูกคนนั้นต้องได้รับโทษหนักสถานเดียว คือ ถูกประหารชีวิตก็จริง แต่บัดนี้ลูกทั้ง ๔ ของข้าพเจ้าก็สำนึกตัวได้แล้ว เขารับปากว่าจะเลี้ยงดูข้าพเจ้า ฉะนั้นจึงอยากขอให้ท่านทั้งหลายอภัยให้เขาด้วย"

ที่ประชุม “ก็ได้ แต่ขอได้คราวนี้คราวเดียวเท่านั้นนะ คราวต่อไปหากเกิดเรื่องเช่นนี้อีกก็บอกได้คำเดียวว่า ตาย!”

ลูกชายทั้งสี่ (ให้คำรับรองต่อที่ประชุม แล้วช่วยกันประคองพราหมณ์แก่ผู้เป็นพ่อกลับบ้าน)

นับแต่นั้นมา ชีวิตของพราหมณ์แก่ก็ดีขึ้น ความเป็นอยู่สุขสบาย ผิวพรรณผุดผ่อง จึงทำให้คิดถึงพระพุทธเจ้า

พราหมณ์แก่ “พระสมณโคดม ข้าพเจ้าคิดถึงท่าน ท่านช่วยข้าพเจ้า วันนี้จึงมากราบท่านเพื่อเป็นการรำลึกบูชาคุณ”

พระพุทธเจ้า (ทรงมองดูพราหมณ์แก่ด้วยสายพระเนตรเยือกเย็น พระพักตร์เอิบอิ่ม) “ขอให้เป็นสุขยิ่งๆ ขึ้นไปนะพราหมณ์”

ไม้คดใช้ทำขอ เหล็กงอใช้ทำเคียว
คนคดเสียอย่างเดียว ใช้อะไรไม่ได้เลย

เรื่องที่ ๕

ลูกกบร้องทุกข์

โดย หลิวไอ่เหลี่ยน

ท่าน จาง กง รับราชการอยู่ในอำเภอเส้าซินมณฑลจื้อเจี๋ยง ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งเป็นนายอำเภอ

มีอยู่คราวหนึ่ง ท่านต้องย้ายจากอำเภอเส้าซิน ไปอยู่อำเภอซินหัว ระหว่างการเดินทางต้อนผ่านที่เปลี่ยวมาก ไม่มีบ้านเรือนผู้คนเลย ขณะนั้นเองท่านจางกง ก็ได้ยินเสียงร้องดังระงมไปทั่วพึงดูราวกับเสียงคร่ำครวญขอความช่วยเหลือ ท่านรู้สึกแปลกใจ จึงสั่งให้หยุดขบวนเกี้ยวเดินทางเพื่อลงไปดู ก็พบว่ามันเป็นเสียงของลูกกบจำนวนมากมาย ลูกกบตัวเล็ก ๆ เหล่านั้นกระโดดขึ้นมาบนถนนและเต้นไปข้างหน้าเรื่อย ๆ ประหนึ่งว่ามันพยายามจะให้คนติดตามไป

ท่านจางกงและคนอื่น ๆ จึงเดินตามลูกกบเหล่านั้นไปจนกระทั่งมาหยุดลงที่ริมคันนาแห่งหนึ่ง ทันใดนั้นทุกคนก็พบร่างของชาย ๓ คนนอนทับกันอยู่ ท่านนายอำเภอได้สั่งให้ผู้ติดตามช่วยกันนำพวกเขาขึ้นมา ปรากฏ ๒ คนแรกตายไปเสียแล้ว แต่ชายคนที่ถูกทับอยู่ล่างสุดยังมีลมหายใจอยู่ ทั้งหมดจึงช่วยกันแก้ไขจนกระทั่งฟื้นขึ้นมาได้

หลังจากที่ชายผู้นั้นได้จิบน้ำอุ่น ๆ และรู้สึกสบายดีแล้ว เขาก็คุกเข่าคารวะกราบขอบคุณท่านจางกง พร้อมกับเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ฟังว่า

"ข้าพเจ้าเป็นคนเดินทางค้าขาย ระหว่างที่อยู่บนทางเปลี่ยวได้พบชาย ๒ คน แบกตะกร้าใหญ่ ๒ ใบ ซึ่งข้างในมีลูกกบตัวเล็ก ๆ ที่ถูกจับมาใส่ไว้จนแน่น ข้าพเจ้าเห็นแล้วไม่อาจทนนิ่งดูดาย จึงออกปากขอซื้อแล้วนำไปปล่อยลงข้างทางเสียหมด

แต่ไม่นึกเลยว่าชายสองคนนั้นจะมีจิตใจที่โหดเหี้ยม หลังจากที่ข้าพเจ้าพร้อมกับคนหาบสินค้า ๒ คนออกเดินทางต่อไปไม่นาน เขาทั้งสองซึ่งสะกดรอยตามมาพอถึงที่เปลี่ยวปลอดสายตาผู้คน ก็ตรงเข้าลอบทำร้ายหวังจะฆ่าพวกเราให้ตาย เพื่อปล้นเอาทรัพย์สินเงินทองไปทั้งหมด

ข้าพเจ้าถูกตีจนสลบ น่าสงสาร...ลูกจ้างหาบสินค้า ๒ คนถูกทำร้ายจนตาย"

เมื่อท่านจางกงทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดแล้ว ก็ออกคำสั่งให้เร่งติดตามหาตัวคนร้ายใจเหี้ยมทั้งสองที่กระทำการอุกอาจไม่เกรงกลัวกฎหมายอาญาบ้านเมือง ไม่นานนักเจ้าหน้าที่ก็สามารถจับตัวคนร้ายพร้อมกับได้ทรัพย์สินทั้งหมดคืนมา ทั้งสองรับสารภาพว่าได้กระทำผิดจริง จึงถูกตัดสินโทษประหารชีวิตให้ตายตกไปตามกัน.

หมอที่แท้จริง

ที่มณฑลจื้อเจียงมีนายแพทย์ท่านหนึ่งแซ่หวัง นามว่า ซิ้วเหยียน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการรักษาโรคต่าง ๆ จนชื่อเสียงเกียรติคุณของท่านเลื่องลือไปทั่ว

ครั้งหนึ่งมีคนไข้หน้าตาอัปลักษณ์น่ากลัวมากคนหนึ่ง มาขอรับการรักษาจากคุณหมอหวัง ตั้งแต่เดินเข้ามาเขาร้องครวญครางไม่หยุด เมื่อคุณหมอตรวจดูตามร่างกายก็พบว่า ตรงกลางแผ่นหลังของคนไข้ผู้นั้นมีฝีขนาดใหญ่มาก มันปูดนูนขึ้นจนเกือบเท่ากะลามะพร้าวและรอบ ๆ ฝีใหญ่ก็มีฝีเม็ดเล็ก ๆ มากมายกระจายอยู่เป็นวงกว้าง

ชายคนนี้อาการน่าเป็นห่วงมาก ฝีที่เป็นอยู่ใกล้จะแตกเต็มที่แล้ว คุณหมอหวังรู้สึกหนักใจไม่น้อย ท่านจึงได้สอบถามเขาว่า

"ทุกวันนี้เธอทำมาหากินอะไร ? ขอให้บอกมาตรง ๆ น่ะ" ชายผู้นั้นตอบว่า

"กระผมเป็นคนทำบ่วงสำหรับยิงนก

ตอนกลางคืนก็จะออกไปซุ่มดักจับนกเพื่อนำไปขาย...ขอรับ" คุณหมอหวังได้ยินคำตอบเช่นนั้นแล้ว จึงอธิบายให้เขาฟังว่า

"โรคที่เธอเป็นอยู่ขณะนี้ ตั้งแต่โบราณเรียกขานว่า "โรคฝีร้อยวิหคล้อมราชา" โดยทั่วไปพบเห็นน้อยมาก หมอเชื่อว่าที่มันเกิดขึ้นกับเธอ ก็เพราะกรรมชั่วที่ตัวเธอได้สะสมไว้ตั้งแต่อดีต จะเรียกว่า "โรคกรรม" ก็คงไม่ผิด

ฝีนี้ถ้าแตกออกมาแล้วก็จะไม่มีทางรักษา หมอจะพยายามช่วยเหลือจนสุดความสามารถ แต่เธอต้องให้สัจจะปฏิญาณต่อฟ้าดินว่า เมื่อหายแล้วจะเลิกทำมาหากินด้วยการฆ่าสัตว์และจับสัตว์ไปขายโดยเด็ดขาด เธอจะทำได้ไหม ?" ชายผู้นั้นได้ปฏิบัติตามคำขอร้องของคุณหมอแต่โดยดี

คุณหมอหวังใช้เวลารักษาราวครึ่งเดือน อาการของคนไข้ผู้นั้นก็ค่อย ๆ ดีขึ้น จนหายเป็นปกติได้ในที่สุด ตั้งแต่นั้นมาเขาก็หันมาทำอาชีพขายผัก เลิกล่านกโดยเด็ดขาด

เห็นไหมว่า...เพราะความไม่รู้ จึงหลงฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
ก่อกรรมทำเข็ญให้กับตัวเอง
หากรู้จักปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ที่หวังดี
เลิกทำมาหากินด้วยการเบียดเบียนชีวิตผู้อื่น
ถ้าหากทำได้....เมื่อนั้นจึงจะสามารถ
เปลี่ยนชะตาชีวิตของตนได้เช่นกัน

ฟ้าเบื้องบน.... ให้มนุษย์เลือกเดินด้วยตัวของตัวเองไม่ฝืนใจใคร

ท่านหมอหวัง ซิว เหยียน มีจิตเมตตาสูงส่ง
ไม่เพียงรักษาโรค บำบัดทุกข์เข็ญ
ยังทำให้คนหันมาสร้างความดี เลิกฆ่าสัตว์ หยุดก่อกรรม
ท่านสามารถช่วยทั้งกายและใจ
เช่นนี้....คือ "มหากุศลยิ่งใหญ่มิอาจประมาณ"
พูดได้ว่าท่านเป็นหมอที่แท้จริง.

ปล่อยสัตว์ตอบแทนพระคุณครู

ท่านวัง กง หวาง เป็นครูที่ใช้ชีวิตสมถะ ท่านกินอยู่ใช้จ่ายอย่างประหยัดมาก แต่ไม่ว่าจะเป็นวันปีใหม่ วันพระ วันสารท วันเกิด หรือแม้แต่วันธรรมดา หากท่านพบเห็นสัตว์อะไรก็ตามที่ถูกจับมาขาย คุณครูท่านนี้จะต้องซื้อไปปล่อยทันที

จนกระทั่งในปีหนึ่ง เป็นวันคล้ายวันเกิดของท่าน บรรดาลูกศิษย์มากมายที่สำนึกในพระคุณ เห็นว่าท่านอาจารย์ วัง กง หวาง ชรามากแล้วจึงคิดจะจัดงานฉลองใหญ่เพื่อเป็นเกียรติแก่ท่าน ลูกศิษย์ทั้งหมดเสนอให้มีการจัดเลี้ยงอาหารและว่าจ้างคณะนักแสดงมาให้ความบันเทิงในงานด้วย

ครั้นท่านอาจารย์ วัง กง หวาง ทราบเรื่องจึงเรียกลูกศิษย์ทั้งหมดมาชุมนุมกันในเย็นวันนั้น แล้วพูดขึ้นว่า

"ครูรู้ดีว่า ลูกศิษย์ทุกคนอยากจะแสดงน้ำใจกตัญญูต่อครู แต่การจัดงานนั้นมันสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ หากจะตอบแทนครูจริง ๆ แล้วละก็ควรนำเงินทั้งหมดไปซื้อสัตว์ปล่อยดีกว่า

ทำเช่นนี้....ครูจะมีความสุขกว่าอื่นใดทั้งหมด"

ลูกศิษย์ทุกคนได้ยินเช่นนั้นแล้วต่างซาบซึ้งใจในคำพูดของท่าน เหตุนี้เองในวันคล้ายวันเกิดของท่านอาจารย์ปีนั้น บรรดาลูกศิษย์ทุกรุ่นจึงพร้อมใจกันบริจาคเงินซื้อสัตว์ปล่อย นับว่าเป็นการสร้างมหากุศลครั้งยิ่งใหญ่กว่าทุกปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงกตัญญูกตเวทิตาต่อครูผู้มีพระคุณของตน

อีกหลายปีต่อมา แม้ท่านอาจารย์ วัง กง หวาง จะชราภาพมากแล้ว คราวนั้นมีคนใกล้ ๆ บ้านจะนำวัวที่เลี้ยงไว้ไปขายให้แก่โรงฆ่าสัตว์ แต่วัวตัวนั้นกลับวิ่งตรงเข้าไปคุกเข่าอยู่ที่หน้าประตูบ้านของท่านราวกับจะวิงวอนขอร้องให้ท่านช่วยชีวิตเอาไว้เมื่อท่าน วัง กง หวาง ทราบก็นำเงินออกมาซื้อแล้วพาวัวตัวนั้นมาเลี้ยงไว้ในบ้าน

ท่านอาจารย์ วัง กง หวาง ผู้เปี่ยมด้วยเมตตาจิตสูงส่งตลอดชั่วชีวิตของท่านไม่เคยหยุดปล่อยสัตว์ท่านมีอายุยืนยาวมากและเมื่อวาระสุดท้ายมาถึง ท่านก็ได้จากไปโดยอาการสงบไม่เจ็บไข้ได้ป่วยใด ๆ เลย

ลูกหลานของท่านทุกคนได้เป็นข้าราชการ หลายคนสร้างคุณงามความดีให้แก่ชาติบ้านเมือง จนได้รับพระราชโองการแต่งตั้งให้เป็นถึง เสนาบดี

ถ้าทุกคนในโลก ทำได้อย่างท่าน วัง กง หวาง
ก็ย่อมจะอายุยืน ลูกหลานเจริญรุ่งเรือง
สิ่งไม่ดีทั้งหลายจะอันตรธานหายไปสิ้น
ตลอดชีวิตย่อมจะประสบแต่สิ่งที่เป็นมงคล

ฉะนั้น วันคล้ายวันเกิดปีนี้ควรหันมาทำบุญปล่อยสัตว์แทนการกินเลี้ยงจะดีกว่า

กินเลี้ยงฉลองด้วยชีวิตผู้อื่นก็เท่ากับบนโต๊ะถูกละเลงไปด้วยเลือดสด ๆ

จัดงานวันเกิดต้องฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ก็เท่ากับบั่นทอนอายุตนเองให้สั้นลง

เช่นนี้แล้ว....จึงควรพิจารณาดูให้ดี

ทุกอย่างอยู่ที่ตัวของเราจะเลือกเอาเอง

พุทธานุภาพ

อึ้ง อัน เหยิน เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่อยู่ในสมัยราชวงศ์ซุ้ย ครอบครัวของเขามั่งคั่งร่ำรวย ตั้งแต่ไหนแต่ไรมาทั้งตัวเขาเองและครอบครัวชอบทำบุญทำกุศล บริจาคเงินสร้างวัดวาอารามและที่พักพิงแก่คนยากจน

ครั้งหนึ่งมีคนเดินทางมาจากแดนไกล มาขอพักค้างคืนในบ้านของ อึ้ง อัน เหยิน โดยที่เขามิได้ล่วงรู้เลยว่า ชายผู้นั้นระหว่างทางได้แอบขโมยลาตัวหนึ่งมาด้วยและขณะที่พักอยู่ได้ฆ่าลากินเป็นอาหาร แล้วถลกหนังเก็บไว้ขาย เมื่อมาอาศัยอยู่ในบ้านนั้นก็คิดจะตอบแทนบุญคุณบ้างจึงนำเอาหนังลามอบให้เขาเป็นของกำนัล

เวลาผ่านไปจนย่างเข้าปีที่ ๓ แห่งรัชสมัยราชวงศ์ถัง ขณะที่ท่าน อึ้ง อัน เหยิน เดินอยู่บนถนนในเมือง ได้มีชายแปลกหน้าคนหนึ่งร้องทักขึ้นว่า

"ตัวท่านชะตาขาดเสียแล้ว ! พรุ่งนี้จะมีคนมาจับตัวท่านไป" อิ้ง อัน เหยิน ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้ยินเช่นนั้นก็ตกใจมาก แต่เมื่อสงบสติลง เขาจึงคิดในใจว่า

"คืนนี้เราควรเข้าไปสวดมนต์อยู่ในห้องพระจะดีกว่า"

ตอนเย็นวันนั้นหลังจากทานอาหารเรียบร้อยแล้ว ข้าราชการท่านนี้ก็จะเข้าไปอยู่ในห้องพระโดยไม่ยอมออกมาอีก

ท่าน อิ้ง อัน เหยิน สวดมนต์ตั้งแต่หัวค่ำเรื่อยมาจนกระทั่งดึกสงัดอากาศเย็นยะเยือก สักครู่ก็มีลมพัดกระโชกเข้ามาอย่างแรง เมื่อหันไปมองที่หน้าต่างก็เห็นวิญญาณภูตผีมากมายในมือถือโซ่และอาวุธ มายืนเรียกให้เขาออกไปพบ

ท่าน อิ้ง อัน เหยิน ขนลุกซู่พยายามสะกดอารมณ์ข่มความกลัวไม่สนใจในเสียงเรียกนั้น แล้วตั้งใจสวดมนต์ต่อหน้าพระพุทธรูปอธิษฐานขออำนาจพระพุทธคุณช่วยคุ้มครองชีวิต

วิญญาณผีตัวหนึ่งได้พูดขึ้นว่า

"เมื่อวานนี้ พวกเราไม่รีบจับตัวเขาไปทันที
วันนี้เขากำลังสวดมนต์สร้างความดีอยู่
จะเข้าไปจับตัวเขาได้อย่างไร"

วิญญาณผีทั้งหลายคอยอยู่นานจวนใกล้สว่างแล้ว ท่าน อิ้ง อัน เหยิน ก็ยังไม่เลิกสวดมนต์ ผีเหล่านั้นจึงตกลงกันว่าให้วิญญาณผีตัวหนึ่งอยู่เฝ้าไว้เพียงตัวเดียวก็พอ นอกนั้นจึงกลับไปจนหมด

วิญญาณผีที่คอยเฝ้าอยู่ได้พูดกับเขาว่า

"ลาตัวหนึ่งได้ฟ้องร้องว่า ถูกฆ่าตายในบ้านของท่าน พวกข้าจึงต้องมาจับตัวท่านไปด้วย ขอให้ไปกับเราเสียดีๆ" ท่าน อิ้ง อัน เหยิน ได้ยินเช่นนั้นก็นึกขึ้นได้ทันทีว่า เคยรับหนังลาชิ้นหนึ่งเป็นของกำนัล เขาจึงตอบไปว่า "ลาตัวนั้นเป็นของคนอื่น ข้าพเจ้าไม่ทราบเลยว่า เขาจะนำมันมาฆ่าในบ้านของข้าพเจ้า แต่หนังลาตัวนั้นเขาได้มอบให้แก่ข้าพเจ้าจริง ข้าพเจ้าไม่ได้ลงมือฆ่า ทำไมจึงต้องถูกจับตัวไปด้วย ขอให้ท่านกลับไปชี้แจงให้วิญญาณของลาตัวนั้นรับรู้ด้วย ข้าพเจ้าขออโหสิกรรมต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบ้าน และจะตั้งใจทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่เขาด้วย หวังว่าทั้งเขาและท่านจะให้โอกาสแก่ข้าพเจ้าสักครั้ง"

วิญญาณที่เฝ้าอยู่ได้ยินคำตอบเช่นนั้น จึงนิ่งคิดอยู่ชั่วครู่แล้วพูดขึ้นว่า

"ข้าจะกลับไปอธิบายให้เขาฟัง
แต่ถ้าเขาไม่ยอม พรุ่งนี้ข้าจะกลับมาใหม่"

วิญญาณนั้นจากไปแล้ว คืนต่อมาก็ไม่ได้กลับมาปรากฏให้เห็นอีก นับตั้งแต่นั้นท่าน อิ้ง อัน เหยิน ก็ตั้งใจทำบุญสร้างกุศลอุทิศให้แก่วิญญาณทั้งหลาย

หลังจากเหตุการณ์นั้นแล้ว สมาชิกในครอบครัวของท่าน อิ้ง อัน เหยิน ก็พร้อมใจกินเจด้วยกันทุกคน.

อานิสงส์ของการกินเจ

ที่ตำบล อู๋ สี เสี้ยน มีชายคนหนึ่งเดินทางจากเมืองไกล เพื่อมาเยี่ยมญาติของเขาในชนบท ด้วยความดีอกดีใจที่นานแล้วไม่ได้พบกัน ญาติของเขาจึงกุลีกุจอจัดแจงสั่งให้ภรรยาเอาแม่ไก่ไปฆ่าทำเป็นอาหารมาเลี้ยงต้อนรับ

แต่ทันทีที่ได้ยินดังนั้น ชายคนนี้ก็บังเกิดเมตตาจิตรู้สึกสงสารที่ชีวิตผู้อื่นจะต้องมาตายเพราะตนเป็นต้นเหตุเขาจึงแสร้งพูดขึ้นว่า

"ข้าพเจ้ากินเจไม่กินเนื้อสัตว์ ท่านอย่าฆ่าเลย!" เจ้าของบ้านจึงงดฆ่าไก่ แล้วจัดเตรียมแต่อาหารเจและผลไม้มาต้อนรับแทน

ตลอดเวลา ๓ วันที่พักอยู่บ้านญาติ ทั้งตัวเขาและญาติ ๆ ทุกคนจึงต้องงดกินเนื้อไปโดยปริยาย เช้าวันต่อมาเขาก็ได้อำลากลับ แต่เส้นทางที่จะกลับบ้านนั้น บางช่วงต้องอาศัยเรือโดยสารข้ามฟาก ขณะที่เข้าก้าวขึ้นไปนั่งรอให้เรือออกเดินทาง ทันใดนั้นเองก็มีชายชราผมขาวโพลนท่านหนึ่ง มายืนร้องเรียกด้วยเสียงอันดังว่า

"หยุดก่อน! บนเรือมีชายผู้หนึ่ง
พูดโกหกหลอกคนอื่นให้เชื่อว่า เขาเป็นคนกินเจ
เป็นตายอย่างไรก็อย่าให้เขาข้ามฟากไปด้วยเด็ดขาด!"

ผู้โดยสารทั้งหมดในเรือต่างงุนงงต่อคำพูดของชายชราที่ยืนอยู่บนฝั่งและสอบถามกันว่า "ใครกันนะ ? ใครกัน ?"

ชายคนนั้นทราบดีว่าท่านผู้เฒ่าหมายถึงตัวเขาเอง จึงได้เอ่ยขึ้นด้วยน้ำเสียงที่สำนึกผิดว่า

"เป็นตัวข้าพเจ้าเอง แต่เพราะไม่ต้องการให้แม่ไก่ตัวหนึ่งต้องถูกฆ่า ข้าพเจ้าจึงโกหกว่า กินเจ"

เมื่อทุกคนได้ยินเขาสารภาพเช่นนั้นแล้วก็ยังไม่ให้อภัยและผลักเขาขึ้นฝั่งไม่ยอมให้ขึ้นโดยสารไปด้วย เมื่อเขากลับขึ้นฝั่งจึงได้พยายามมองหาชายผู้นั้น แต่หาเท่าไหร่ก็หาไม่พบพอหันกลับมาอีกทีเรือโดยสารก็แล่นออกไปไกลมากแล้ว

ขณะที่เรืออยู่กลางแม่น้ำใหญ่ โดยที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อนได้เกิดพายุใหญ่พัดกระหน่ำอย่างหนัก เป็นเหตุให้เรือโดยสารลำนั้นคว่ำลง ผู้โดยสารจมน้ำตายหมดไม่มีใครรอด

เมื่อนั้นเอง เขาจึงได้รู้ว่า

"ช่วยไก่ให้รอดตายได้ ๑ ชีวิต จึงสามารถรอดพ้นจากเคราะห์กรรมในครั้งนี้ไปได้"

ใครเลยจะคาดคิด.....เพียงคำพูดที่พลั้งปากออกไปว่า "กินเจ" เพราะหวังให้ผู้อื่นรอดตายนั้น ยังเปี่ยมด้วยอานิสงส์ยิ่งใหญ่ถึงขนาดนี้.

กินเจลดกรรม

กู่ ซุ่น จื่อ เป็นคนที่กินเจมาตั้งแต่เกิด เขาอาศัยอยู่ที่มณฑลเจียงซู ในรัชสมัยของกษัตริย์ คัง เจ้า มีอยู่วันหนึ่งราวเดือน ๒ วันที่ ๑ เขาได้นอนหลับไป พอตื่นขึ้นมา กู่ ซุ่น จื่อ ก็เล่าให้คนในบ้านฟังว่า

"ข้าพเจ้าฝันว่า ได้ไปถึงสถานที่บำเพ็ญธรรมแห่งหนึ่ง ที่นั้นพระสงฆ์กำลังสาธยายพระสูตรว่าด้วยเรื่องบุญกุศล โดยมีชายคนหนึ่งยืนฟังอยู่อย่างสงบสำรวม เมื่อพระองค์นั้นสาธยายพระ-สูตรจบลง ชายผู้นั้นได้นมัสการถามท่านว่า ทำอย่างไรจึงจะเรียกว่า เป็นลูกที่กตัญญูต่อพ่อแม่"

พระภิกษุสงฆ์ได้ตอบอธิบายว่า

"คนที่ตั้งใจถือศีลกินเจ สวดมนต์ภาวนาเป็นนิจ
เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
จะสามารถฉุดช่วยดวงวิญญาณของพ่อแม่บุพการี
และหยุดสร้างกรรมให้กับตัวเอง
ทำเช่นนี้แล้ว จึงจะได้ชื่อว่า เป็นลูกที่กตัญญูต่อพ่อแม่"

ต่อจากนั้นท่านได้พาข้าพเจ้าลงไปดูบ่อเลือดแห่งหนึ่งในนรก ณ ที่นั้นข้าพเจ้ามองเห็นหญิงชราคนหนึ่ง จมอยู่ในน้ำเลือด และกำลังถูกหนอนตัวยาวจำนวนมากกัดจนทั่วทั้งตัว บนศีรษะและใบหน้าของนางมีแมลงตัวเล็ก ๆ บินมาตอมอยู่ตลอดเวลา

พระสงฆ์องค์นั้นจึงพูดกับข้าพเจ้าว่า

"แม่บังเกิดเกล้าของเธอในชาตินี้ เธอก็ได้ช่วยให้ขึ้นสู่สวรรค์แล้ว นับแต่หญิงชราคนนั้นคือแม่ในอดีตชาติของเธอตอนที่ยังมีชีวิตอยู่เธอชอบฆ่าเป็ดกิน เมื่อตายแล้วดวงวิญญาณจึงต้องมารับผลกรรมนั้นในนรก หากเธอมีจิตเวทนาสงสารอยากช่วยให้นางพ้นโทษโดยเร็ว ก็จงตั้งใจสร้างบุญกุศลให้มากและหมั่นสวดภาวนารำลึกถึงพระโพธิสัตว์กวนอิมอยู่เสมอ ๆ"

ตอนที่ กู่ ซุ่น จือ ตื่นขึ้นมานั้นเวลาได้ผ่านไปถึง ๗ วัน ๗ คืนแล้ว นับตั้งแต่นั้นเขาจึงตั้งใจถือศีลกินเจ สร้างบุญกุศลปลดปล่อยชีวิตสัตว์ และสวดมนต์ภาวนาขอความเมตตาจากพระโพธิ-สัตว์กวนอิมทุกค่ำเช้ามิได้ขาด

ต่อมาอีกไม่นาน กู่ ซุ่น จือ ผู้มีความกตัญญูก็ได้ฝันว่าแม่ในอดีตชาติของเขาพ้นจากบึงเลือดในนรกแล้ว.

เซ่นไหว้ให้ถูกต้อง

พระอาจารย์เหลียนฉือ ต้า ซือ ผู้เปี่ยมด้วยเมตตาจิต ขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ได้บันทึกเรื่องราวเล่าว่า

ที่มณฑลจื่อเจียงมีชายคนหนึ่งแซ่ จิน ได้ล้มป่วยมานาน แต่ก่อนที่เขาจะตายได้กินเจอยู่ระยะหนึ่งหลังจากที่ตายไปแล้วคนแซ่จิน ได้มาเข้าฝันเด็กคนหนึ่งว่า

"ข้าบำเพ็ญความดีได้ไม่นานเลย เมื่อตายแล้ววิญญาณจึงไม่สามารถไปสู่สุคติภพ แต่ก็มีอิสระสามารถไปไหนได้อย่างเสรี" เด็กชายคนนั้นจึงนำเรื่องที่ฝันไปเล่าให้ภรรยาของคนแซ่ จิน ฟัง

ด้วยความห่วงใยภรรยาของนายจินคิดอยากจะเซ่นไหว้ให้แก่สามี จึงจัดแจงฆ่าไก่ทำเป็นอาหาร แล้วนำไปเซ่นไหว้ที่หลุมฝังศพ

แต่แล้วในคืนวันนั้นเอง นางก็ฝันเห็นสามีมาปรากฏตัวด้วยท่าทางที่ขึงขังพร้อมกับตำหนินางว่า

"ทำไมเจ้าถึงต้องฆ่าไก่มาเซ่นไหว้ข้า? ข้าไม่ต้องการเลย!

ก่อนหน้านี้ข้ามีอิสระไปไหนมาไหนอย่างเสรี แต่พอเจ้าฆ่าสัตว์ตัดชีวิตมาเซ่นไหว้ที่หลุมฝังศพข้าแล้ว ตัวข้าต้องถูกยมฑูตในนรกคอยติดตามควบคุมอยู่ตลอดเวลา ไม่อิสระเหมือนแต่ก่อน เจ้าไม่น่าทำเช่นนี้เลย"

ในความฝันขณะที่คนแซ่จินกำลังจะจากไป ภรรยาของเขาซึ่งอยู่ในระหว่างตั้งครรภ์ ได้ถามขึ้นว่าลูกในท้องของนางจะเป็น

ชายหรือหญิง นายจินผู้เป็นสามีได้ตอบว่า ลูกคนแรกจะเป็นชาย แต่ต่อไปภายหน้าเมื่อนางแต่งงานใหม่ หากตั้งครรภ์อีกจะเป็นอันตรายทั้งแม่และลูก

ต่อมาไม่นานเมื่อภรรยาของนายจินคลอดลูกก็ปรากฏว่าได้ลูกชายจริงตามที่นางฝัน อีกหลายปีต่อมาภรรยาของนายจินได้ตั้งครรภ์กับสามีใหม่ เมื่อถึงกำหนดเด็กคลอดลำบากมาก จึงเสียชีวิตทั้งแม่และลูก ในความฝันนั้นคนแซ่จินพูดไม่มีผิดเลย

เหตุฉะนี้..... หากเราฆ่าสัตว์ตัดชีวิตไปเซ่นไหว้บรรพบุรุษแล้ว กลับทำให้ท่านต้องพลอยได้รับบาปกรรมไปด้วย คนที่มีความกตัญญูจริงสมควรหรือที่จะทำให้วิญญาณของพ่อแม่ปู่ย่าตายายต้องทุกข์ยากลำบาก เพราะการกระทำของตัวเอง

หวังว่าคนที่มีความกตัญญูอย่างแท้จริง ควรรู้จักคิด
ถึงวันปีใหม่ วันเซ่นไหว้ วันพระ
ควรนำดอกไม้ ผลไม้ มากราบไหว้
ตั้งใจถือศีล กินเจ กระทำแต่สิ่งที่ดีๆ
ทำเช่นนี้...บรรพบุรุษก็ไม่ต้องทุกข์ทรมานในนรก
ผู้ที่อยู่ในสุคติภพแล้ว ก็จะชื่นชมยินดี ในกุศลกรรมของลูกหลานทุกคน
อย่างนี้จึงจะเรียกว่า “กตัญญูที่แท้จริง”

วงเวียนกรรม

สมุดบันทึกการเข่นฆ่าของ หวง เสียง ผ่าน เขียนเล่าว่า

"เวลานี้บ้านเมืองเกิดกลียุค จิตใจของผู้คนตกต่ำไม่ว่าจะไปทิศทางไหนก็พบแต่การกระทำที่เหี้ยมโหด ทุกหนแห่งมีแต่ปล้น ฆ่า ฟันแทง แก่งแย่งชิงความเป็นใหญ่ เข้าประหัตประหารซึ่งกันและกัน ผู้คนล้มตายกลาดเกลื่อนราวกับชีวิตไร้ค่า คนเห็นคนเหมือนไม่ใช่คน ฆ่าฟันกันได้เหมือนผักปลา ความหายนะปกคลุมไปทั่วทุกหย่อมหญ้า ทั้งเด็กเล็กผู้ใหญ่หนุ่มสาวและคนชราต่างมีชีวิตอยู่ในท่ามกลางความมืดมนอันน่าสะพรึงกลัว....."

ในขณะนั้นมีบัณฑิตคนหนึ่งนามว่า หลี่ เผย เต๋อ มีชีวิตอยู่เห็นเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น ก็ได้แต่รำพึงด้วยความสลดหดหู่ใจว่า "ไม่น่าเกิดเรื่องเช่นนี้ในโลกเลย... ไม่น่าเลย..."

ต่อมาเขาได้ฝันว่าบนเขาสูงมีนักพรตผู้สำเร็จธรรมแล้วท่านหนึ่งมีนามว่า "กวน หลิน เต้า จ่าง" บัณฑิตผู้ต้องการค้นหาคำตอบจึงดั้นด้นปีนขึ้นไปบนภูเขา เมื่อพบท่านนักพรตแล้วเขาก็กราบนมัสการเรียนถามท่านว่า

"เหตุใดในสากลโลกนี้ มนุษย์จะต้องพานพบกับชะตากรรมอันเลวร้าย.
ไยคนดี ๆ จึงล้มตายลงอย่างน่าอนาถเช่นนี้เล่า? พระคุณเจ้า"

ท่านนักพรตผู้ทรงศีลก็ทอดถอนใจใหญ่ แล้วตอบว่า

"โลกมนุษย์เวลานี้ ใจของคนเห็นการเข่นฆ่าเป็นเรื่องธรรมดา

ก็เพราะ กรรมชั่วที่สะสมมานับชาติไม่ถ้วนได้ฝังลึกลงในจิตวิญญาณของผู้คน

จนแทบจะไม่มีที่เหลือไว้ให้ความดีสถิตอยู่ได้เลย

พวกเขาสามารถสร้างความเลวร้ายได้ทุกชนิด โดยไม่สะทกสะท้าน

หากคนยังประพฤติเช่นนี้อีก ต่อไปฟ้าเบื้องบนก็ไม่ให้อภัย แรงแห่งบาปกรรมที่แต่ละคนต่างสะสมกันไว้ในจิตใจคนละมาก ๆ จะสะท้อนกลับมาเป็นมหันตภัยใหญ่ บันดาลให้โลกธาตุวิปริตแปรปรวน แผ่นดินไหว น้ำท่วม ฤดูกาลคลาดเคลื่อน ผืนดินแห้งแล้ง อาหารขาดแคลน เกิดโรคระบาดคร่าชีวิตผู้คน จิตใจของคนเร่าร้อนด้วยกิเลสตัณหา ลุกขึ้นเข่นฆ่าประหัตประหารล้มตายกันเป็นเบือจนซากศพกองท่วมภูเขา คนที่สร้างสมแต่กรรมชั่ว ก็จะต้องถูกทำลายลงไปเพื่อชดใช้หนี้กรรมของตน

ชะตากรรมอันเลวร้ายที่โลกต้องประสบ

ทั้งหมดก็เพราะ "คน" เป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง

นี่คือ กฎแห่งกรรม.....กฎแห่งฟ้าดิน

บัดนี้จึงเป็นเวลาแห่งการสะสางบัญชีกรรมครั้งยิ่งใหญ่แล้วนั่นเอง"

วัดกายดูเสื้อใส่ ทรวดทรง
วัดที่ไร่นาตรง ใหญ่กว้าง
วัดจิตคิดหัดองค์ สงบเสงี่ยม
วัดพระธรรมนำสร้าง แต่ล้วนความดี

เมาเหล้าไม่กี่มื้อ ก็หาย
เมารักยิ่งฟูมฟาย มั่นอ้าง
เมายศเห่อลืมตาย เย่อหยิ่ง
เมาอำนาจอาจล้าง โลกล้มแหลกละลาย

เมื่อมั่งมีมากมายมิตรหมายมอง
เมื่อมัวหมองมิตรมองเหมือนหมู่หมา
เมื่อไม่มี, มิตรเมินไม่มองมา
เมื่อมอดม้วยหมู่หมาไม่มามอง

พอบุญมากาไก่กลายเป็นหงส์
หมดบุญลงหงส์เป็นกาน่าฉงน
พอบุญสู่หมูหมากลายเป็นคน
พออับจนคนเป็นหมาน่าอัศจรรย์

เรื่องที่ ๖

คัมภีร์ละกามตัณหา

โดยเทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์ พระเจ้ากวนอู

หรือพระเจ้าเง็กเซียนฮ่องเต้ องค์ที่ ๑๘

เทพเจ้ากวนอูทรงตรัสว่า ผิดประเวณีเป็นความชั่วร้ายแห่งบาปทั้งปวง อันความดีทั้งหลายกตัญญูเป็นความดีอันดับแรก ผู้กระทำการข่มขืนหญิงสาว เท่ากับฆ่าคนถึง ๓ ชั่วคน กล่าวคือ บรรพบุรุษจะรับความอับอายในนรก ชั่วคนที่ ๒ บิดามารดาตลอดจนสามีจะไม่กล้าสู้หน้าคน ชั่วคนที่ ๓ บุตรธิดาจะเสียกำลังใจจนถึงเสียอนาคตได้ ฉะนั้นคดีข่มขืนจึงนับได้ว่าเป็นคดีร้ายแรงกว่าคดีฆ่าคน ส่วนชายหญิงเล่นชู้กันนั้น เมื่อเรื่องแดงขึ้นมา ชื่อเสียงถูกประจานไปทั่ว พ่ออาจไม่ยอมนับเป็นลูกสาวอีก สามีอาจถึงขั้นขอหย่า บุตรธิดาอาจไม่นับถือเป็นผู้บังเกิดเกล้าอีก บางครั้งอาจเกิดโศกนาฏกรรมขึ้นถึงขั้นถูกฆ่าตายทั้งคู่ เมื่อศพถูกเปิดเผยต่อสาธารณชน วงศ์ตระกูลพลอยถูกแปดเปื้อนคาวโลกีย์ไปด้วย คนก็ถามกันแซดว่า หญิงนั้นเป็นลูกสาวบ้านใคร ทำไมพ่อแม่ไม่อบรมสั่งสอน ส่วนชายนั้นเป็นลูกบ้านใคร การกระทำเสมือนหนึ่งสัตว์เดรัจฉานก็ไม่ปาน ชู้สาว

บางคู่เกิดเรื่องแดงขึ้น มีการแอบใช้ยาฆ่าแมลงไปฆ่าสามีตน ผลที่สุดชู้ทั้งสองต้องรับโทษอาญาแผ่นดิน ถึงขั้นถูกประหารชีวิต เมื่อวันนั้นมาถึง สภาพจิตจะกระเจิง พ่อแม่บุตรธิดามาถึงแดนประหาร ก็มีแต่ร่ำไห้เสียใจ ประชาชนจะรุมแช่งด่า ถึงตอนนั้นจะสำนึกผิดก็สายเสียแล้ว สังคมปัจจุบันมีคนจำนวนไม่น้อยที่มีการศึกษาสูง หรือมีตำแหน่งสูง หน้าที่การงานดี กลับประพฤติตนเยี่ยงสัตว์เดรัจฉาน ดังเช่นพี่ไปแย่งน้องสะใภ้เป็นภรรยาตน หรือน้องข่มขืนพี่สะใภ้ หรือผู้เป็นอาคิดรวนลามหลานสะใภ้ หรือหลานชายกับอาหญิงเล่นชู้กัน การกระทำเช่นนี้ แสวงหาแต่ความสุขปัจจุบัน ไม่เคยนึกว่าผลกรรมนี้จะนำพาให้ชีวิตบั้นปลายอับปาง บางท่านถึงขั้นขาดบุตรสืบวงศ์-ตระกูล บางท่านตกอับเป็นยาจก บางท่านลูกเมียต้องชดใช้กรรมแทน บางท่านลูกหลานประสบเคราะห์กรรม บ้างก็เป็นสัมภเวสีขาดลูกหลานเซ่นไหว้ คนที่ชอบผิดประเวณี มักจะขาดลูกหลานสืบตระกูล เมื่อย่างเข้าวัยชรา ใครจะมาเลี้ยงดูเล่า พูดถึงตอนนี้ จะไม่ให้เศร้าโศกได้อย่างไร บางคนมีอาชีพเป็นชาวไร่ชาวนาเกิดลุ่มหลงในกามารมณ์อย่างโงหัวไม่ขึ้น วันๆ คิดแต่เรื่องลามก เจาะรูแอบดูหญิงข้างบ้านอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้า ไม่คิดที่จะบูชาพ่อแม่ ไม่สนใจไร่นา ปล่อยให้ผลผลิตตกต่ำ ต้นไม้เฉาตาย บ้างก็นำไร่นาของบรรพบุรุษไปจำนอง

ไปขาย เพื่อบำรุงบำเรอกามารมณ์ บ้างก็เอาสินสอดทองหมั้นของภรรยาไปจำนำ ปล่อยให้ลูกเมียอดอยาก เมื่อเงินทองใช้หมดแถมติดกามโรคงอมแงม ในที่สุดก็ต้องนอนกลางถนน ญาติมิตรเห็นแล้วเมินหน้าหนี ชีวิตระส่ำระสาย เพื่อนเก่าเห็นแล้วก็อดสงสารไม่ได้ หวนรำลึกถึงความหลัง ชีวิตที่เคยรุ่งโรจน์ต้องมาตกอับถึงขนาดนี้ นึกๆ ก็เสียใจเป็นอย่างยิ่ง ชีวิตคนดุจเช่นช่างฝีมือดี ต้องทำงานมีระเบียบและอยู่ในโอวาทของอาจารย์ หากละเลยคำสั่งสอนของอาจารย์แล้วไซร้ นับว่าเป็นคนเสเพล เที่ยวล่อลวงหญิงสาวหรือเที่ยวพล่าพรหมจารีของหญิงสาว เป็นเหตุให้หญิงสาวนั้นผูกคอตายหรือกระโดดน้ำตาย ความเจ็บแค้นได้สุมอยู่ในอกจึงไปร้องทุกข์ที่ยมบาล การลงโทษในขุมนรกเข้มงวดมาก ค้อนทองแดง เลื่อยเหล็ก ต้นงิ้ว ภูเขามีด วิญญาณบาปเห็นแล้วจิตกระเจิง ความชั่วที่เกิดขึ้นชั่ววูบ ต้องนำพาตัวเองไปรับโทษยังขุมต่างๆ แต่มีกี่คนเล่าที่ได้มีความยั้งคิดเช่นนั้น ตอนมีเงินก็ใช้เงินเป็นเบี้ย ควงโสเภณีไว้ข้างกายจนลืมกลางวันกลางคืน ลืมลูกเมียที่บ้าน คนที่ทำงานอยู่ต่างแดนก็ขาดการส่งเงินและข่าวคราว ปล่อยให้ลูกเมียต้องรอคอยด้วยความกังวล ทุกข์ร้อน อดอยาก เมื่อมั่วกามเกินไป ร่างกายซูบผอม หยูกยายากแก่การรักษา วอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยก็ไม่ได้ผล

มีแต่น้ำตาอาบหน้า จะมีใครมาเหลียวแล เป็นผีพเนจรในต่างแดน ตายเป็นศพไร้ญาติขาดมิตร ถูกฝังในป่ารก ผลของการมั่วกามได้สัมฤทธิผล ยากแก่การหลบหลีกได้ ข้าพเจ้าจึงวิงวอนขอร้องชาวประชาทั้งหลาย จะเป็นนักศึกษาก็ดี ชาวนาชาวไร่ก็ดี กรรมกรก็ดี นักธุรกิจก็ดี ฯลฯ หากสามารถระงับอารมณ์ทางกามได้ ไม่ประพฤติผิดประเวณี และหันมาศึกษาธรรมะจะเป็นครอบครัวที่มีคุณธรรม ลูกหลานจะรุ่งโรจน์ ชื่อเสียงเกียรติยศเกรียงไกร ทรัพย์สินเงินทองพอกพูน มีอายุมั่นขวัญยืน เป็นที่นับหน้าชูตาของคนทั่วไป พ่อแม่ก็อายุยืนยาว สืบสาวราวเรื่องแล้ว ส่วนใหญ่จะมาจากการละเว้นกามารมณ์ รักษาศีลข้อ ๓ ให้บริสุทธิ์นั่นเอง นับแต่โบราณกาลมา คนที่ผิดประเวณีก็มีมากโข ดังเช่น พระเจ้าเซียเกียผู้ขาดคุณธรรม หลงเสน่ห์พระนางม่วยสี่ จนต้องสูญเสียประเทศชาติไป พระเจ้าเจาแห่งราชวงศ์เสียงหลงรักพระนางอ้านถาน จนนำพาประเทศชาติไปสู่ความพินาศ พระเจ้าจวงกงแห่งแคว้นฉีต้องมาตายเพราะไปหลงรักนางฉางเจียงซึ่งเป็นภรรยาของข้าราชการตน พระองค์หลิงกงแห่งแคว้นเฉินไปเป็นชู้กับมารดาของข้าราชการชื่อเซีย-เจินซู ในที่สุดถูกปลงพระชนม์ ข่าวไม่เป็นมงคลเหม็นหึ่งทั่วสารทิศ นักปราชญ์เรียกการกระทำเช่นนี้เยี่ยงสัตว์เดรัจฉาน เรื่องในอดีตนั้น ๆ ยกมาพอเป็นบทเรียนแก่ชนรุ่นหลังได้

เมื่อสมัยข้าพเจ้าร่วมสาบานเป็นพี่เป็นน้องกับพี่ เล่าปี่ ในราชวงศ์ฮั่น ข้าพเจ้าได้แสดงถึงความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ตลอดเวลา ตอนข้าพเจ้าถูก โจโฉ จับไป แกล้งให้ข้าพเจ้าอยู่ร่วมในห้องเดียวกันกับพี่สะใภ้ หมายจะให้ข้าพเจ้าผิดในกาม แต่ข้าพเจ้าไม่หลงกล จุดตะเกียงอ่านหนังสือชุนชิวตลอดคืน โจโฉ ทำอะไรข้าพเจ้าไม่ได้ ในที่สุดเมื่อรู้ที่อยู่ของพี่ เล่าปี่ แล้ว ข้าพเจ้าได้พาพี่สะใภ้ผ่าน ๕ ด่าน ฆ่าขุนศึกที่เฝ้าด่านถึง ๖ นาย จนพี่สะใภ้ได้พบกับพี่ เล่าปี่ ได้ ท่าน หลิ่วว่ฮุย เป็นนักปราชญ์ในเลียกก๊ก วันหนึ่งมีหญิงสาวมาหาและนั่งบนตักท่าน ยั่วยุท่าน แต่ท่านไม่สะทกสะท้านเลย ท่าน หลู่จงเหลียน เป็นบัณฑิตในสมัยเจียนก๊ก มีอยู่คืนหนึ่งมีหญิงสาวมาขอหลบฝนในบ้าน เพราะหลังคาบ้านเธอรั่ว ท่านปฏิเสธที่จะรับเธอเข้ามา แสดงถึงบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าจึงขอวอนหนุ่ม ๆ ทั้งหลาย จงรักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี อย่าปล่อยอารมณ์ไปตามกาม จิตไม่หวั่นไหวเมื่อถูกหญิงสาวยั่วยวน นอกจากอายุจะยืนนานแล้ว คุณงามความดีนี้จะปกป้องถึงลูกหลานให้เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้น หากคนเราไม่ลุ่มหลงกามารมณ์แล้วไซร้ ในสังคมจะไม่ได้ยินเสียงร้องไห้ของหญิงหม้าย จะไม่เห็นความเศร้าหงอยของพ่อหม้าย มีแต่สามีภรรยาที่รักใคร่กัน อยู่กันจนแก่จนเฒ่า ถือไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร ครอบครัวจะสุขสมบูรณ์ไปชั่วชีวิต

ครูบาอาจารย์เป็นผู้รู้นิสัยใจคอของลูกศิษย์ตนเป็นอย่างดี ผู้เป็นบิดาย่อมเข้าใจนิสัยของลูกตนดีเช่นกัน ข้าพเจ้าเห็นผู้เป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนหนังสืออย่างเดียว ไม่ได้เน้นหนักทางศีล ลูกศิษย์ที่ฉลาดหน่อย ไม่เอาใจใส่ปล่อยให้เขาหยิ่งยโส เพราะนิสัยไม่ดี ผู้เป็นบิดาก็ไม่เข้มงวด ปล่อยให้ลูกของตนเองเที่ยวเตร่ คบหาคนพาล เมื่อเด็กย่างเข้าวัยรุ่นเกิดตัณหาขึ้นมาจนลืมไปว่าอะไรถูกอะไรผิด จึงประพฤติผิดในกาม จนเสียอนาคตไป หวังว่าผู้เป็นครูบาอาจารย์จงสังวรให้ดี ข้าพเจ้ายังเห็นผู้เป็นบิดาเข้าข้างลูกจนเกินไป พอลูกเรียนรู้อะไรมาบ้างก็เที่ยวไปอวดอ้างความเก่งกาจของลูกตน อันที่จริงเด็กยังไม่ได้รับการขัดเกลาบ่มนิสัยให้เป็นเด็กดี ก็รีบมายกย่องปอบั้นว่าเป็นเด็กเลิศ เมื่อเป็นเช่นนี้ เด็กจึงเริ่มกำเริบเริ่มเที่ยวเตร่ เริ่มคบเพื่อนไม่ดี ติดนิสัยเกเร ไม่ว่าลูกสาวบ้านใคร แม่หม้ายแม่ชี ก็คิดจะไปล่วงเกินเมื่อมีโอกาส วัน ๆ พูดแต่เรื่องลามกเข้าออกตามซ่องนางโลม พ่อจะสั่งสอนชี้แนะลูกกลับไม่ยอมเชื่อฟัง ผู้เป็นพ่อมีแต่อดทนอดกลั้น แล้วผลจะลงเอยเช่นไร ข้าพเจ้ามาคิดว่าโลกนี้ช่างกว้างใหญ่ไพศาล คนมีศีลมีธรรมก็มีไม่น้อย เมื่อพูดถึงการละเว้นเรื่องกาม คนส่วนใหญ่จะบอกว่าเป็นเรื่องที่ยากต่อการปฏิบัติ เพราะคนเรามักหนาด้วยกิเลส จิตใจว้าวุ่น ง่ายต่อการยั่วยุของสีแสงเสียงจนแยกดีชั่วไม่ออก นับ

จากโบราณกาลมา วีรบุรุษทั้งหลายยากต่อการหลุดพ้นจากอ้อมอกของหญิงงามเมือง ขอจงละเว้นเสียโดยเร็ว ข้าพเจ้าเห็นเด็กกำพร้าที่บวชเรียนเป็นเณร หวังผึกฝนตนเองให้เป็นคนมีศีลบริสุทธิ์ บางองค์ออกธุดงค์ในป่า หวังจะไกลจากบ่วงกิเลส หากจิตแข็งแกร่งดุจดังเหล็กหิน ปิดทวารทั้ง ๖ ได้ มุ่งมั่นแต่นั่งกัมมัฏฐานวิปัสสนา หวังนิพพานเป็นที่ตั้ง แต่บางองค์จิตไม่แน่วแน่ ทนต่อการยั่วยุไม่ไหว ดื่มสุรา ทานเนื้อสัตว์ มั่วกามารมณ์ หาความสุขใส่ตัว ทำให้สถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ต้องมัวหมองจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์พิโรธ เมื่อมรณภาพแล้วจะส่งไปรับโทษทัณฑ์ในนรก ข้าพเจ้าเห็นประตูนรกอ้าไปด้วยพระสงฆ์องค์เจ้า นั่นเป็นคำสัตย์จริง คนเราจะไม่เชื่อเลยหรือ?

ช่วงระยะหลัง วัฒนธรรมตะวันตกได้ย่างกรายเข้ามาทำลายประเพณีอันดีงามของพวกเรา หญิงชายเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางไม่ดี นุ่งห่มแปลกประหลาด ไม่รักนวลสงวนตัวเหมือนแต่ก่อน มีการสูบกัญชา มั่วสุมกามารมณ์จนตั้งครรภ์ลูกออกมาไม่รู้ใครเป็นพ่อเด็ก หญิงสาวยังไม่ถึงวันวิวาห์ ก็สูญเสียพรหมจารีแล้ว คนบางคนก็มีเปิดสำนักค้ากาม ออกกลอุบายทุกวิถีทางเพื่อดึงดูดคนไปใช้บริการ นั่นเป็นธุรกิจที่ชั่วช้าที่สุด ทำให้คนดี ๆ ที่มีอนาคตต้องเสียผู้เสียคนไป คนเราสามารถทำธุรกิจร้อยแปดพันอย่างที่บริสุทธิ์ได้ หากแต่ต้องยกเว้นการ

ค้ากาม ผู้ใดประกอบอาชีพค้ากาม เมื่อตายจากโลกนี้ไปแล้ว จะต้องไปรับทุกข์ในนรกอเวจี ลูกหลานทำมาค้าขายไม่ขึ้น บางท่านอ้างว่า การมั่วกามของเขามิได้หลอกลวงหญิงใด หากแต่ซื้อความสุขด้วยเงินทอง แต่จิตเดิมอันบริสุทธิ์ผุดผ่องเริ่มมีด่างพร้อย ถึงแม้การกระทำปราศจากผู้คนรู้เห็น แต่จิตส่วนลึกของตัวเองรู้อยู่เต็มอก เมื่อความคิดลามกพอกตัวขึ้น จิตเหี้ยมโหดก็เริ่มฟักตัว ในที่สุดบ้านแตกสาแหรกขาด เจ้ากรรมนายเวรของอดีตชาติและปัจจุบันชาติเริ่มมาทวงหนี้กรรม การเวียนว่ายตายเกิดจึงไม่มีวันสิ้นสุดหากรีบสำนึกผิด รักษาศีลข้อ ๓ ให้บริสุทธิ์ ตั้งต้นใหม่เป็นคนดี เป็นบัณฑิต ความผิดพลาดที่แล้ว ๆ มาจะได้รับการยกเว้น หากยังเห็นผิดเป็นชอบ คอยผัดวันประกันพรุ่ง นับวันจะจมดิ่งลงไป เมื่อความตายมาถึง ชื่อเสียงเหม็นกระฉ่อน มีลูกก็ไม่ดี สู้ไม่มียังจะดีกว่า แต่สันดอนขุดง่ายสันดานขุดยาก สุราไม่ได้ทำให้คนเมา หากแต่คนไปดื่มจนเมาเอง กามารมณ์มิได้ทำให้คนลุ่มหลง หากแต่คนไปแสวงหามาเอง ที่ข้าพเจ้ามาปรากฏตัว ณ สถานธรรมนี้ ก็หวังให้พวกเจ้าสำนึกผิด ตั้งต้นเป็นคนดี หากมีท่านใดเชื่อฟังคำชี้แนะของข้า ๆ ข้า ๆ ขอรับรองว่าจะปกป้องให้เขามากด้วยลาภยศ สุขกายสบายใจและมีอายุมั่นขวัญยืนดั่งหยกที่บริสุทธิ์ปราศจากมลทิน ถึงเวลาจากโลกนี้ไป ยมบาลจะให้เกียรติต้อนรับ ลองมาดูคนที่เกิดมา

พิการทางตาทางหู เพราะกรรมเก่าชี้นำ คนที่เกิดมาขาพิการแขนขาดมือด้วน สาเหตุจากกรรมเก่าอันหนักหน่วงในอดีตชาติบ้างก็อัตคัดเสื้อผ้า อดอยาก ต้องอาศัยบ้านร้างเป็นที่ซุกหัวนอน ยากจนถึงสุดขีด เมื่อถึงตอนนั้นจึงมาสำนึกผิด ย่อมสายเสียแล้ว เจ้าเกิดในอารยประเทศ ไม่ใช่พวกคนป่าคนดง เหตุใดไม่รีบกลับเนื้อกลับตัว เป็นคนที่จิตใจผ่องใส คำพูดของข้าฯ ทุกคำมีค่าดั่งเพชรหยก จะมองข้ามมิได้ข้าฯ ถึงแม้เรียนน้อย แต่ก็มาประทับทรงให้คำชี้แนะ เพื่อให้พวกเจ้าตื่นจากความงมงายลุ่มหลงในกามารมณ์ หากมีใครเชื่อคำแนะนำของข้าฯ ข้าฯ จะเพิ่มบุญบารมีและต่ออายุให้ หากมีคนนำคำสอนของข้าฯ ไปอธิบายให้คนอื่นเข้าใจ ข้าฯ จะช่วยลดบาปกรรมลงบ้าง ถ้าผู้ใดไม่คิดว่าข้าฯ พูดเพ้อเจ้อ ข้าฯ อยู่บนสวรรค์จะขอบใจเจ้า หากไม่คิดว่าคำพูดของข้าฯ เหลวไหล ข้าฯ อยู่ตำหนักเบื้องบนจะช่วยลบล้างรอยบาปให้เจ้า หากคำแนะนำของข้าฯ มีข้อใดขาดตกบกพร่อง ขอให้บัณฑิตแก้ไขชี้แนะ ขอให้ชาวโลกจุดธูปเช้าเย็น อ่านคัมภีร์ของข้า ที่บรรจงพจนาจากหัวใจส่วนลึกของข้าฯ หากเจ้าเคารพนับถือข้าฯ มีหรือข้าฯ จะไม่รักเจ้าเสมือนหนึ่งเป็นลูกหลานของข้าฯ ถ้าเจ้าคิดจะหลุดพ้นจากทะเลทุกข์ ก็ควรรีบปิดทวารทั้ง ๖ หากเจ้าคิดลบล้างบาปกรรมให้เบาบางลง ก็ควรละเว้นการผิดศีลข้อ ๓ และเร่งประกอบแต่กรรมดี

หากเจ้าไม่เชื่อคำเตือนของข้าฯ ข้าฯ ก็ทำอะไรไม่ได้ เจ้าจะปีนป่ายภูเขามีด จะลงกระทะทองแดง จะลงไปแช่ในสระเลือด จะกลืนน้ำเหล็กไหลก็ตามแต่เจ้า ถึงเวลานั้นจึงมาคิดอ่านคัมภีร์ละกามของข้าฯ ข้าฯ กลัวว่า เจ้าไม่สามารถออกจากขุมนรกได้ หรือรำลึกถึงคำสอนของข้าฯ ข้าฯ เกรงว่า เจ้าไม่สามารถขึ้นบนสวรรค์ได้ ข้าฯ อยู่บนสวรรค์กลัวเจ้าจะเกลียดข้าฯ หาว่าข้าฯ ไม่รีบตักเตือนเจ้า เพราะเจ้ากำลังรับโทษทัณฑ์ในขุมนรก จะหลุดก็หลุดไม่ได้ จะเดินหนีก็หนีไม่พ้น จะแก้ก็แก้ไม่ทัน จะสำนึกผิดก็สายเสียแล้ว รับโทษมหันต์ในนรก เมื่อพ้นโทษจากขุมนรกแล้ว ยังมาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ให้เขาฆ่าให้เขาย่าง เมื่อไรจึงจะพ้นกรรมกลับมาเป็นมนุษย์อีก เมื่อพลาดโอกาสเป็นคนแล้ว จะประกอบกรรมดีอย่างไรจึงจะขึ้นสวรรค์ได้ บาปกรรมในอดีตถือเป็นบทเรียน รีบละจากการทำชั่ว จึงจะพูดได้ว่าเจ้าได้ยาวิเศษแล้ว สมัยก่อนมีการประทับทรงตามสถานธรรมเพื่อชี้แนะให้คนประกอบกรรมดี เสียดายคนไม่เชื่อมากกว่าคนที่เชื่อ ผู้ที่ไม่เชื่อจะพบแต่ภัยพิบัติต่าง ๆ ดังเช่น วาตภัย อุทกภัย โรคภัยไข้เจ็บ หรือภัยสังคม สถานธรรมสมัยนี้ได้จุดตะเกียงส่องแสงสว่างจ้า บรรยายถึงกรรมดีกรรมชั่ว ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้หลงผิดจะได้กลับเนื้อกลับตัว สนองเจตนารมณ์ของสวรรค์ ข้าฯ ได้อธิบายเสียยาวเหยียด หากยังมีคนดูแคลนและห้ามปรามคนที่เขาเชื่อ พิบภัยจะตามมาทันที หากมีคนกล่าวหาเป็นเรื่อง

ไร้สาระ จะโดนฟ้าผ่าทันที่ จิตของข้าฯ นี้ ท่านโป๊ยเซียนยังยกมืออนุโมทนา ห้าอาวุโสอ่านเข้ายังชมว่าเป็นคัมภีร์ที่ล้ำเลิศ หากไม่คิดว่าเป็นคำภีร์ตื้น ๆ นำไปเผยแพร่ให้ชาวโลกช่วยกันรักษาศีลข้อ ๓ ให้บริสุทธิ์ อันเป็นความปรารถนาอันสูงส่งของข้าพเจ้า

ปรับตัวปรับใจ

ลื่อโจ๊ว

อย่าด่วนผลีผลาม ว่าสอนตามความ
ที่เกิดที่เป็น ไม่เห็นมีผล
ซ้ำโกรธเกลียดกัน เป็นติดตามมา
กลายเป็นก่อเวร ก่อกรรมต่อไป
เมื่อจำต้องพบ ผู้คนมากมาย
ต้องเรียนต้องรู้ ทำจิตทำใจ
ให้ใจกว้างกว้าง หนักแน่นอดทน
ดุจดั่งขุนเขา ไม่หวั่นไม่ไหว
ไปตามลมปาก ควรฝึกฝนจิต
จึงจักมีผล ขอจงแก้ไข
ปรับปรุงตนเอง ให้จิตแข็งแกร่ง
ยิ่งยิ่งขึ้นไป ยิ่งยิ่งขึ้นไป
เราขออวยชัย เราขออวยชัย

ชี้พคงตรงจิตตั้ง ในธรรม
มุ่งสู่สันตินำ เทิดไว้
เพื่อก่อกุศลกรรม สุจริต ดีนา
ดวงจิตน้อมฝากไว้ แด่ผู้ทรงธรรม

ชีวิตนี้เปรียบด้วย แสงเทียน
เกิดกับดับวนเวียน อย่างนี้
หมุนวนดังล้อเกวียน ไม่หยุด. อยู่นา
ใครเล่าจะช่วยชี้ หักล้อกงกรรม

การนุ่งน้อยห่มน้อยเข้ามาวัด
แต่งรูปรัดเอวองค์ทรงจิ๊กกี๋
ไม่เหมาะสมเข้าสถานลานเจดีย์
เสื่อมราศีผิดทำนองของคนไทย

พุทธองค์ทรงตรัสนี้ไม่มีผิด
กรรมชั่วติดตามไปให้ทุกข์ยิ่ง
กรรมดีตามส่งผลให้สุขจริง
ทั้งชายหญิงจงสร้างกรรมทำแต่ดี

เรื่องที่ ๗
พระกิมพิลเถระ

ผู้ทูลถามปัญหา

เรื่อง ความเสื่อมและความดำรงมั่นแห่งพระสัทธรรม

โดย จรัส ธันวา

ท่ามกลาง วัฏสงสารที่ยาวนาน สรรพสัตว์ซึ่งล้วนเวียนตาย เวียนเกิดจนนับครั้งไม่ถ้วน ต่างก็ได้รับความสุข ความทุกข์ จนเหลือจะประมาณได้

ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนมีเหตุผลทั้งสิ้น และการที่สรรพสัตว์ทั้งหลายได้รับความสุขทุกข์ก็เนื่องมาจากกิเลสตัณหาที่สถิตอยู่ในจิตใจ นั่นเอง

กิเลสและตัณหานี้เป็นตัวนำให้สรรพสัตว์ประกอบกรรมต่าง ๆ ซึ่งกรรมนั้นจะส่งผลย้อนกลับมาให้ได้รับเป็นความทุกข์หรือความสุขในภายหลัง

จวบจนกระทั่ง พระพุทธองค์ ได้อุบัติขึ้นในโลก แสงธรรมจึงส่องสว่างนำทางชีวิตให้แก่สรรพสัตว์ ช่วยให้ผู้มีความทุกข์ได้รู้จักวิธีแก้ทุกข์ ชี้นำผู้มีปัญญาให้ปฏิบัติตามจนได้พบความหลุดพ้น ไม่ต้องเวียนกลับมาเกิดยังโลกมนุษย์อีก

พระองค์ทรงใช้ความมานะพยายามจาริกไปในคามนิคมชนบทน้อยใหญ่ ชี้แจงแสดงธรรมให้แก่ผู้ที่ควรรับฟัง โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ อายุ เพศ และผิวพรรณ

เหตุบรรพชา

ครั้งหนึ่ง พระองค์ได้เสด็จไปโปรดพระประยูรญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์ ทำให้พระประยูรญาติทั้งหลายได้มีจิตตั้งมั่นอยู่ในธรรม เสร็จแล้วพระองค์ก็ทรงเสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์มุ่งสู่แคว้นมัลละ และประทับที่อนุปิยอัมพวัน

ในครั้งนั้น พระเจ้าสุทโธทนะ ได้ประชุมเหล่าบรรดากษัตริย์ทั้งหลายทั้งฝ่าย ศากยวงศ์ และฝ่าย โกลิยวงศ์ แล้วตรัสว่า

"ถ้าโอรสของข้าพเจ้าอยู่ครองเรือนก็จะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ผู้ประกอบด้วยรัตนะ ๗ ประการ แต่โอรสของข้าพเจ้าเลือกเอาการประพฤติพรตพรหมจรรย์ และมาบัดนี้ก็ได้ตรัสรูเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอกล่าวไว้ ณ ที่นี้ว่า หากมีผู้ใดศรัทธาใคร่จะออกบรรพชาตามพระองค์ ข้าพเจ้าก็อนุญาตให้บรรพชาได้ตามประสงค์ และขอร่วมอนุโมทนาด้วย"

ในการณ์นี้ปรากฏว่า มีบรรดาพระประยูรญาติเป็นจำนวนมาก เกิดศรัทธาในพุทธศาสนาและบรรพชาโดยพร้อมเพรียงกัน

เจ้าชายอนุรุทธ ทรงมีศรัทธาใคร่จะออกบรรพชาบ้าง จึงได้ไปชวนเจ้าชายต่าง ๆ อันประกอบด้วย เจ้าชายภัททิยะ

เจ้าชายอานันทะ เจ้าชายกิมพิละ เจ้าชายภคุ ในฝ่ายศากยวงศ์ และ เจ้าชายเทวทัต ในฝ่ายโกลิยวงศ์ เพื่อออกบรรพชาด้วยกัน โดย อุบาลี ผู้เป็นนายภูษามาลาก็ขอตามเสด็จเจ้าชายทั้งหลายออกบรรพชาด้วยอีกคนหนึ่ง

นั่นเป็นสาเหตุที่เจ้าชายกิมพิละเสด็จออกบรรพชาในพุทธศาสนา จนได้เป็นพระอรหันต์ที่มีความสำคัญมากองค์หนึ่ง

แต่ใน คัมภีร์อรรถกถา ขุททกนิกาย เถรคาถา ได้กล่าวว่า

ครั้นกิมพิลศากยะเจริญชนมายุขึ้นมา พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงทราบว่าอินทรีย์ของท่านเริ่มจะแก่กล้าแล้ว พระองค์จึงทรงเนรมิตรูปสตรีผู้มีเรือนร่างที่สวยงาม ผู้มีวัยกำลังตั้งอยู่ในปฐมวัย เป็นวัยกำดัดอันน่าพึงปรารถนาของเพศตรงข้าม ให้ปรากฏขึ้นเบื้องหน้าของกิมพิลศากยะ

และเมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพิจารณาเห็นว่า กิมพิลศากยะได้เห็นรูปสตรีที่สวยงามนั้นแล้ว พระองค์จึงทรงบันดาลให้รูปสตรีนั้น พลันเปลี่ยนแปลงสภาพจากสาวสวย กลายมาเป็นหญิงชรา มีอาการเจ็บไข้ แล้วก็ตายไปในที่สุด

กิมพิลศากยะได้พิจารณาดูรูปสตรีนั้นไปโดยลำดับ นับตั้งแต่เป็นสาวสวยจนกระทั่ง แก่ เจ็บ และตายไป ก็เกิดความสังเวชสลดใจขึ้น รู้สึกว่าร่างกายที่เห็นภายนอกว่าสวยว่างามนั้น

แท้จริงแล้วมิใช่สิ่งอันยั่งยืนถาวร ย่อมถึงกาลแตกดับไปไม่วันใดก็วันหนึ่ง แม้ร่างกายของท่านเองก็จะต้องเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน

ดังนั้น จิตของท่านจึงคลายจากความยินดีพอใจในสังขารร่างกายและของสวยของงาม แล้วเกิดความรู้สึกโน้มเอียงมาในทางบำเพ็ญภาวนา เพื่อประพฤติพรหมจรรย์ขึ้น

ด้วยเหตุนี้ท่านจึงได้ตัดสินใจออกบวชในพุทธศาสนาพร้อมกันกับเจ้าชายอีก ๕ พระองค์ทันที

อสุภกรรมฐาน

จะเห็นได้ว่าพระพุทธองค์ทรงทราบด้วยพระญาณว่า เจ้าชายกิมพิละเป็นผู้มีนิสัยยึดติดในสิ่งสวยงามและรูปร่างที่น่าพึงใจของเพศตรงข้าม พระองค์จึงทรงเนรมิตให้เจ้าชายกิมพิละได้เห็นความสวยงามและความเสื่อมโทรมของสังขารร่างกายแห่งสตรีเพศ

ซึ่งด้วยเหตุนี้เป็นเหตุให้เจ้าชายกิมพิละเสด็จออกบรรพชาในที่สุด

ซึ่งอุบายที่พระพุทธองค์ใช้นี้คือแนวทางการพิจารณา อสุภกรรมฐาน นั่นเอง

โดยความหมายแล้ว คำว่า "อสุภ" นี้มาจากคำว่า อ ที่แปลว่า ไม่ รวมกับคำว่า สุภ ซึ่งแปลว่า งาม

อสุภ จึงแปลว่า ไม่งาม กรรมฐานในแนวนี้จึงมุ่งให้ผู้ปฏิบัติเพ่งพิจารณาถึงความไม่งามของร่างกายตนเอง โดยเริ่มตั้งแต่การพิจารณา ผม ขน เล็บ ฟัน และผิวหนังก่อน

ผม ของคนเราที่เรามองเห็นว่าสวย ว่างามนั้น ถ้าเราลองปล่อยทิ้งไว้โดยไม่สนใจทำความสะอาดเพียงวันสองวันเท่านั้น ก็จะหมดความสวย ความงามทันที แม้ถ้าใครเดินเข้ามาใกล้ศีรษะเรา เขาก็จะต้องเบือนหน้าหนี เพราะมีกลิ่นเหม็น ต้องคอยให้ความดูแลทำความสะอาดอยู่เสมอ

ขน ที่อยู่บนร่างกายก็เหมือนกัน ตั้งแต่เบื้องสูงคือขนคิ้วลงไปจนถึงปลายเท้า ตามปกติที่ยังอยู่กับร่างกายเราก็ดูสวยดี แต่พอหลุดล่วงไปจากร่างกายเราแล้วเราก็ไม่ต้องการมันอีก

เล็บ ที่เราเห็นสวย เห็นงาม เมื่อปล่อยให้ยาวไปเพียงวันสองวันเท่านั้น ก็มีขี้เล็บจับเกาะอยู่ดูสกปรก จนเราต้องตัดทิ้ง

ฟัน ที่เรามักจะชมกันว่า ฟันสวย ฟันขาวดี เมื่อรับประทานอาหารแล้วก็เปลี่ยนสีไป เพราะคราบอาหารจับเกาะ ส่งกลิ่นเหม็น ต้องคอยใช้แปรงสีฟันทำความสะอาด

ส่วน ผิวหนัง ที่เรามักจะชมกันว่ามีผิวพรรณดี ผิวสวยก็เต็มไปด้วยสิ่งสกปรก เป็นต้นว่า คราบเหงื่อไคล ต้องคอยอาบน้ำทำความสะอาดเสมอ ๆ

และถ้ามองลึกเข้าไปภายในร่างกาย เราก็จะมองเห็นอวัยวะต่าง ๆ จับเกาะรวมกันอยู่เป็นกลุ่ม ๆ ล้วนแต่ไม่สวยไม่งามทั้งนั้น อันได้แก่ หัวใจ ปอด ตับ กระเพาะอาหาร ลำไส้ เส้นเลือด ฯลฯ

ดังนั้น เราจึงจะได้เห็นว่า **ร่างกายของเรานี้ แท้จริงแล้วเป็นที่รวมของสิ่งไม่สวยไม่งามทั้งนั้น**

เราจึงควรละความพอใจ ยึดติดในความสวยความงามของร่างกายนี้ไปเสีย แล้วยกจิตขึ้นพิจารณาสภาวธรรมต่าง ๆ ตามความเป็นจริง

สภาวธรรม

เมื่อจิตของเราพัฒนามาถึงขั้นนี้ เราก็ควรพิจารณาต่อไปให้เห็นว่า **ร่างกายของเรานี้ มีความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา** ซึ่งสภาวธรรมนี้ได้ติดมากับเราตั้งแต่แรกเกิดแล้ว

กล่าวคือ เมื่อเราเกิดมาเป็นเด็ก ก็ดำรงอยู่ในความเป็นเด็กช่วงระยะหนึ่ง (ตั้งอยู่) ต่อมาเราก็โตขึ้น ความเป็นเด็กนั้นก็สลายไป (เสื่อมไป)

แปรเปลี่ยนไปเป็นหนุ่มเป็นสาว (เกิดขึ้น) แล้วก็ดำรงอยู่ในความเป็นหนุ่มเป็นสาวช่วงระยะหนึ่ง (ตั้งอยู่) ต่อมาก็หมดความเป็นหนุ่มเป็นสาว (เสื่อมไป)

เปลี่ยนไปเป็นผู้ใหญ่ แล้วต่อไปก็แก่ชรา ล่วงลับดับสังขารไปตามกาล

สภาพเช่นนี้มีอยู่ในคนเรา และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายเหมือนกันหมด คือเมื่อมีการเกิดขึ้นมาก็จะต้องมีการดำรงอยู่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แล้วจึงจะสลายตัวไป

แม้แต่สิ่งไม่มีชีวิต เช่น ดิน หิน ปูน เหล็ก ฯลฯ ก็หนีไม่พ้นสภาพทั้ง ๓ ประการนี้ไปได้

โลกที่เราอาศัยอยู่นี้จึงเป็นที่รวมของสภาวธรรมดังกล่าวซึ่งมีอยู่ทั่วไปในทุกแห่งหน

แม้โลกก็เหมือนกัน ย่อมต้องหนีไม่พ้นสภาพนี้ไปได้

โดยโลกที่เราอาศัยอยู่นี้ เกิดขึ้นมาในสุริยจักรวาลนานมาแล้ว และพวกเรากำลังมีชีวิตในช่วงเวลาที่โลกดำรงอยู่เท่านั้นเราจึงไม่รู้สึกอะไรต่อโลกใบนี้นัก ไม่เหมือนกับที่เราได้เห็นความเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และเสื่อมสลายไปของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตอื่น ๆ ที่เราสามารถพบได้เสมอ ๆ

อย่างไรก็ตาม สักวันหนึ่งในอนาคต โลกนี้ก็ย่อมต้องเสื่อมสลายไปตามสภาพความเป็นจริงอย่างแน่นอน

เรามาเข้าเรื่องกันต่อ เมื่อเราสามารถพัฒนาจิตของเราให้เห็นสภาวธรรมเหล่านี้ตามความเป็นจริงได้แล้ว เราก็ควรที่จะ

ละความยึดมั่นถือมั่นในสังขาร และในความปรารถนา (ตัณหา) ต่าง ๆ ให้ได้

ถึงตอนนี้ จิตของเราก็จะบริสุทธิ์ยิ่งขึ้น สามารถรู้เห็นทุกสิ่งทุกอย่างตามความเป็นจริงได้อย่างไม่ผิดพลาด

หรือถ้าหากเรามีความมานะพยายามต่อไป เราก็จะสามารถก้าวล่วงพ้นจากความเป็น ปุถุชน ผู้หนาแน่นด้วยกิเลสตัณหา ขึ้นไปสู่ความเป็น **อริยชน** ได้ในที่สุด

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เป็นแต่เพียงการบรรยายโดยคร่าว ๆ เพื่อจุดประสงค์ในการจะชี้นำทางให้แก่ท่านผู้อ่านเท่านั้น

ซึ่งรายละเอียดของการปฏิบัติธรรมตามแนวทางพุทธศาสนาเพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์นั้นมีท่านผู้รู้และครูบาอาจารย์อีกมากมายที่สามารถให้คำชี้แจงแนะนำแก่ท่านผู้อ่านได้

ดังนั้น ผู้เขียนจึงจะขอผ่านเรื่องนี้ไป เพื่อกลับเข้าสู่ประวัติของพระกิมพิลเถระอีกครั้งหนึ่ง

ประวัติในอดีต

พระกิมพิลเถระเมื่อบรรพชาและอุปสมบทเข้ามาในพุทธศาสนาแล้ว ท่านก็ตั้งใจปฏิบัติธรรมบำเพ็ญเพียรภาวนา ด้วยความอุตสาหะวิริยะ จนได้บรรลุพระอรหัตผลเป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา

และหลังจากที่ท่านได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้ว ท่านก็ได้เล่าประวัติของท่าน ดังที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ขุททกนิกาย อปทานซึ่งเป็นเรื่องราวที่ย้อนหลังไปในอดีตกาลอันยาวไกล ถึงสมัยพระกกุสันธสัมมาสัมพุทธเจ้า

ในสมัยนั้น ท่านได้เกิดเป็นกุลบุตรผู้หนึ่งในตระกูลที่มีฐานะดี และท่านเป็นผู้เลื่อมใสในพระธรรมคำสอนของพระ-กกุสันธสัมมาสัมพุทธเจ้า พยายามปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมเป็นนิจศีล

ต่อมาเมื่อพระกกุสันธสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปริ-นิพพานแล้ว กุลบุตรผู้นั้นก็ได้นำดอกสนไปมุงประรำที่พระเจดีย์ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเพื่อแสดงความเคารพ

ครั้นเมื่อกุลบุตรผู้นั้นตายลง ก็ได้ไปบังเกิดในดาวดึงส์สวรรค์ และเป็นผู้มีรัศมีแผ่ออกไป ด้วยบุญกุศลที่ได้กระทำการบูชาพุทธเจดีย์นั้น

แต่ไม่ว่าท่านจะอยู่ในที่ใดของสวรรค์ก็ตาม จะต้องมีดอกสนมาบังอยู่เบื้องบนศีรษะของท่านเสมอไป

ตั้งแต่ชาตินั้นเป็นต้นมา ท่านก็ได้เวียนเกิดเวียนตายในภพภูมิต่าง ๆ อีกมากมาย แต่ด้วยผลบุญแห่งการกระทำพุทธบูชาในครั้งนั้น ทำให้ท่านได้ไปเกิดแต่ในสถานที่ดี โดยไม่เคยไปเกิดในสถานที่ไม่ดีอีกเลย

ตราบจนกระทั่งท่านได้มาเกิดในศากยวงศ์และเสด็จออกบรรพชาในพุทธศาสนา ปฏิบัติธรรมสำเร็จเป็นพระอรหันต์

ทูลถามปัญหา

พระกิมพิลเถระมีผลงานสำคัญอยู่ในพุทธศาสนาเรื่องหนึ่งที่ควรแก่การกล่าวถึง นั่นคือ ท่านได้ทูลถามพระพุทธองค์ถึงเรื่องความเสื่อมและความดำรงมั่นแห่งพระสัทธรรม (ธรรมของสัตบุรุษหรือคนดี) ตามที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อังคุตตรนิกายปัญจกนิบาตแห่งกิมพิลวรรค

ซึ่งในครั้งนั้น พระพุทธองค์ประทับอยู่ที่เวฬุวนารามใกล้กรุงมิถิลา และพระกิมพิลเถระก็ได้เข้าไปเฝ้าทูลถามพระพุทธองค์ถึงที่ประทับ

พระพุทธองค์จึงทรงชี้แจงสาเหตุแห่งความเสื่อมของพระสัทธรรม ว่าเกิดจากการที่พุทธบริษัทได้กระทำดังต่อไปนี้ คือ

๑. ไม่มีความเคารพยำเกรงในพระศาสดา

๒. ไม่มีความเคารพยำเกรงในพระธรรม

๓. ไม่มีความเคารพยำเกรงในพระสงฆ์

๔. ไม่มีความเคารพยำเกรงในสิกขา

๕. ไม่มีความเคารพยำเกรงในกันและกัน

ส่วนสาเหตุแห่งความดำรงมั่นของพระสัทธรรม ก็เนื่องมาจากการที่พุทธบริษัท

๑. มีความเคารพยำเกรงในพระศาสดา

๒. มีความเคารพยำเกรงในพระธรรม

๓. มีความเคารพยำเกรงในพระสงฆ์

๔. มีความเคารพยำเกรงในสิกขา

๕. มีความเคารพยำเกรงในกันและกัน

ในเมื่อพุทธบริษัทตั้งมั่นอยู่ในองคคุณทั้ง ๕ ประการดังกล่าวมานี้ ก็ย่อมทำให้พระสัทธรรมเป็นปึกแผ่นมั่นคงอย่างไม่ต้องสงสัย

ซึ่งนับว่า พวกเราเหล่าพุทธบริษัทได้เป็นหนี้พระกิมพิลเถระเป็นอย่างมาก ที่ท่านได้ทูลถามจนพระพุทธองค์ทรงแสดงหลักธรรมเอาไว้ เพื่อให้พุทธบริษัทได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้

อันพิษร้ายของสัตว์ทุกชนิด
ย่อมมีฤทธิ์ทำให้ตายได้ทุกหน
อันพิษร้ายของความชั่วติดตามตน
ย่อมส่งผลร้ายถาจทุกชาติไป

เรื่องที่ ๘

เมียสองร่าง นางสองชาติ

โดย ปถัมภ์ เรียนเมฆ

เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงซึ่งผู้เขียนได้รับมาจากคำบอกเล่าของท่านพระครูภาวนาวิสุทธิ์ เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยท่านได้เล่าให้ฟังว่า

วันหนึ่งประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นในระหว่างเวลาที่ท่านเพิ่งย้ายมาจากวัดพรหมบุรีไม่นานนัก และอาตมาก็ยังไม่ได้สอนกรรมฐานเป็นหลักเป็นฐานอะไร เพียงแต่ใครมีความสนใจใคร่ปฏิบัติ อาตมาก็สอนแนะนำไปตามความเหมาะสม ยังไม่มีกุฏิกรรมฐานเหมือนปัจจุบันนี้ ในขณะนั้นถนนสายเอเซียยังไม่มี การมาถึงวัดอัมพวันที่มาได้ทางเดียวคือทางเรือเท่านั้น บ่ายวันนั้นมีท่านอาคันตุกะสามท่าน ท่านได้ก้าวลงมาจากเรือเมล์มาถามถึงอาตมา ก็มีคนพามาพบอาตมา เป็นชายสูงอายุหนึ่ง หญิงสูงอายุหนึ่งและเด็กสาวอายุประมาณ ๑๕-๑๖ รูปร่างสวยผิวขาว อาตมาคิดว่าเป็นลูกสาวของสามีภรรยาสูงอายุคู่นั้นอีกหนึ่ง แต่พอพูดจาวิสาสะกันพอสมควร แล้วชายสูงอายุก็เล่าให้ฟังว่า เขาอยู่อำเภอ

ท่าตะโก (ถ้าจำไม่ผิด ถ้าผิดก็ขออภัยด้วย เพราะเป็นเวลานานมาแล้วเป็นเรื่องจริง แต่ชื่อคนและสถานที่นั้นอาจจะผิดไปบ้าง) อยู่หลังออกไปกลางทุ่งนา ที่นั่นมีสามีภรรยาคู่หนึ่ง ผัวหนุ่มเมียสาวมีลูกด้วยกันสองคน สามีเป็นคนใจบุญพูดจาเรียบร้อยมีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เมตตาแก่คนทั่วไป ทั้งยามว่างงานชอบใช้เวลาว่างเข้าไปวัดฟังเทศน์ ฟังธรรมช่วยงานวัดเสมอ ๆ ส่วนภรรยานั้นเป็นผู้มีนิสัยใจคอตรงกันข้ามกับสามี ปากร้าย ใจโลภ รูปร่างท้วมดำผมสั้นปากแดงหนา ชอบฆ่าสัตว์ตัดชีวิตปูปลาและเป็ดไก่ นอกจากนั้น ยังมีความโลภเป็นเจ้าเรือนประจำใจอยู่เสมอ เห็นอะไรของใครเป็นอยากได้ และเมื่อมีโอกาสจะต้องหยิบฉวยมาเป็นของตนเสมอ

เมื่อมาพิจารณาดูแล้วจะเห็นว่านิสัยของสองภรรยาคู่นี้ ไม่น่าจะมาเป็นคู่สามีภรรยากันได้เลย แต่เมื่อเขามาเป็นสามีภรรยากันเข้าทั้งสองก็รักใคร่กันเป็นสามีภรรยาที่ดีต่อกันได้ น่าจะเป็นเพราะบุพเพสันนิวาส ที่จะต้องมาชดใช้เสวยทุกข์ร่วมกันก็เป็นได้ สองสามีภรรยาคู่นี้นับว่าเป็นครอบครัวที่มีฐานะดีครอบครัวหนึ่งในละแวกบ้านนั้น เพราะมีนาถึงสามร้อยไร่ ที่เขาทั้งสองมีนามากก็เพราะว่าเขาทั้งสองนั้น ต่างก็เป็นคนขยันขันแข็งเขาได้บุกเบิกหักร้างถางพงจับจองที่ดินเอามาเป็นกรรมสิทธิ์ เพราะในสมัยนั้นยังมีที่ดินว่างรกร้างเป็นอันมาก ใครมีความขยันหมั่นเพียรก็จับจองหักร้างถางพงเอา คนไทยขยันก็มีนามีที่ดินมาก ในสมัยนั้นยังไม่มีหน้าโฉนดมี น.ส. ๓ เหมือนสมัยนี้ เมื่อใครหักร้าง

ถางพงได้ก็ปักเขตเป็นกรรมสิทธิ์ ไม่มีใครที่จะมาโกงมาขับไล่เหมือนสมัยนี้ ฉะนั้นสามีภรรยาคู่นี้จึงอยู่กันอย่างมีความสุข

ถึงแม้ว่าครอบครัวนี้จะมีฐานะดีเท่าไรก็ตาม ฝ่ายภรรยาก็ยังไม่ทิ้งนิสัยความโลภ ความอยากได้ของตน ไปไหนเห็นอะไรชอบใจเป็นต้องพยายามเอามาเป็นของตนจนได้ วันหนึ่งมีญาติซึ่งเป็นญาติข้างฝ่ายสามีเขามีงานบวชลูกชาย จึงมีผู้ไปร่วมช่วยงานเป็นอันมากเพราะเป็นงานใหญ่ เนื่องจากเจ้าภาพเป็นคนมีฐานะดีมีคนนับหน้าถือตามาก ฝ่ายข้างภรรยาก็ไปช่วยงานบ้านญาติสามีเช่นเดียวกับคนอื่น ในระหว่างที่ช่วยกันตำน้ำพริก ขูดมะพร้าวทำขนมต้มแกงอยู่นั้น ก็บังเอิญไปเห็นสร้อยเส้นหนึ่งเป็นทองมีน้ำหนักประมาณหกสลึงวางอยู่ เกิดอยากได้ก็หยิบเอามาเป็นของตัวเสีย เมื่อเจ้าของรู้ก็เกิดหากันใหญ่ แต่ก็หาไม่พบก็สงสัยกันไปต่าง ๆ นานา และโทษคนจน ๆ ที่มาช่วยงานว่าต้องเอาไปแน่ไม่มีใครสักคนจะเฉลียวใจว่า (เพื่อความสะดวกในการอ่านผู้เขียนขอสมมุตินามของสามีภรรยานี้ว่า นายปุ่น นางสอิ้ง เพราะพระครูภาวนาท่านจำชื่อไม่ได้) นางสอิ้งจะเป็นคนขโมยสร้อยเส้นนั้นไป เพราะนางสอิ้งเป็นคนมีฐานะดี สร้อยเส้นนั้นเล็กเท่านี้คงจะไม่สนใจอะไร นางสอิ้งก็ได้สร้อยเส้นนั้นไปเป็นของตนอย่างไม่มีใครรู้ใครสงสัย

ถึงฤดูทำนา ตามความนิยมของชาวนาในละแวกนั้น ชอบที่จะต้องอพยพครอบครัวไปสร้างโรงนาอยู่ที่นาของตน เพราะนานั้นอยู่ห่างไกลจากบ้านที่อยู่อาศัย ถ้าเดินทางไปเช้าเย็นกลับจะทำให้เสียเวลาทำนาและเป็นภาระลำบากมาก ครอบครัวของนายปุ่นและนางสอิ้งก็เช่นเดียวกัน เขาก็อพยพครอบครัวไป พร้อมด้วยลูกจ้างที่เป็นชายชาวอีสานอีก ๕ คน ตามชนบททั่วไปถ้าใครมีนามากจนคนในครอบครัวทำไม่ไหว เขานิยมจ้างลูกจ้างมาช่วยทำนา บางบ้านก็จ้างทั้งปี เพราะเมื่อหมดหน้านาแล้วจะได้ช่วยกันเกี่ยวหญ้าเลี้ยงวัวควาย และตัดฟืนหรือช่วยทำไร่พืชล้มลุกในเนื้อที่ใกล้บ้านบ้างพอเป็นรายได้เลี้ยงครอบครัวอีกทางหนึ่ง ค่าจ้างก็ไม่แพงอะไรเลย บางคนก็จ่ายค่าจ้างเป็นข้าว เป็นเงินและเป็นทอง เช่น จ้างเฉพาะหน้าไถนาไปจนเกี่ยวขนข้าวเข้ายุ้งเสร็จเป็นเงิน ๒๐ บาท หรือทองหนักหนึ่งบาท หรือข้าวหนึ่งเกวียนเป็นต้น เพราะว่าในสมัยนั้นทองราคาหนักบาทละ ๑๘ บาท หรือ ๒๐ บาท ข้าวก็เช่นเดียวกัน เพราะเงินในสมัยนั้นแพงมาก นายปุ่นนางสอิ้งจ้างลูกจ้าง ๕ คน ๆ ละยี่สิบบาท ที่นี่ในใกล้ ๆ โรงนาของนายปุ่นนางสอิ้งนั้นก็มีโรงนาของคนอื่นอีกมากมายและเมื่อถึงหน้าเกี่ยวข้าว บางรายเกี่ยวแล้วก็วางรวงข้าวผึ่งแดดไว้เป็นตะแบง ๆ บางรายก็เก็บเม็ดเป็นพ้อน บางรายก็นวดเป็นเม็ดผึ่งไว้รอเก็บเข้ายุ้งฉางต่อไป ฝ่ายนางสอิ้งเห็นเช่นนั้น ความโลภก็วิ่งเข้าจับหัวใจของนางทันที เกิดความอยากได้ของคนอื่นขึ้นเป็น

กำลัง ครั้นจะไปขโมยของเขาเองก็ไม่กล้า จึงหาอุบายจ้างลูกจ้างของตนไปขโมยข้าวของคนอื่นมาเป็นของตน ฝ่ายลูกจ้างเห็นว่าจะได้เงินพิเศษบ้างก็ไปขโมยมาให้นางสอิ้ง เรื่องทั้งหมดนี้นางสอิ้งทำเป็นประจำทุกปี โดยนายปุ่น ผู้สามีไม่รู้ไม่เห็นด้วยเลย ชาวบ้านที่ข้าวหายก็ไม่เคยนึกสงสัยบ้านนางสอิ้ง เพราะครอบครัวของนางสอิ้งมีเงินมาก

คนเราเมื่อมีความโลภแล้วก็จะต้องกลัวคนจะมาขโมยเงินทองของตนเอาไปเหมือนกับที่ตนเคยทำกับคนอื่น นางสอิ้งก็เช่นกันมีเงินก็ยังเก็บไว้ในดิน นางสอิ้งมีทองซึ่งเป็นสร้อยคออยู่สองเส้น หนักเส้นละ ๘ บาท ก็เอาไปฝังไว้ในดินใกล้ ๆ กับโรงนาของตน ในขณะที่ไปทำนาในปีนั้น นางสอิ้งมีท้องแก่ถึงกำหนดคลอดปรากฏว่า นางสอิ้งปวดท้องมากดิ้นทุรนทุรายร้องโอดครวญ ฝ่ายนายปุ่นผู้สามีก็สงสารเมียพยายามไปตามหมอตำแยมาทำคลอด แต่หมอตำแยกี่คน ๆ ก็ไม่สามารถจะช่วยทารกในท้องของนางสอิ้งออกมาได้ นางสอิ้งทนความเจ็บปวดไม่ไหวก็ขาดใจตายไป ทั้ง ๆ ที่ลูกก็ยังคาอยู่ในท้อง ซึ่งชาวบ้านเขาเรียกกันว่าตายทั้งกลมที่โรงนานั้นเอง

กล่าวถึงวิญญาณของนางสอิ้ง เมื่อออกจากร่างแล้วก็ถูกนำไปยังยมบาล ถูกตัดสินให้ตกนรกร้อยปี โทษฐานชอบลักขโมยของ ๆ ผู้อื่น ทั้งยังใจดำอำมหิตฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ฝ่ายนายปุ่นสามีเมื่อภรรยาตายแล้วก็พยายามทำบุญอุทิศกุศลไปให้นางสอิ้งผู้

ภรรยาเสมอ ๆ เพราะตนเองเป็นคนใจบุญสุนทานอยู่แล้ว เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวเข้ายุ้งฉางเสร็จแล้ว ถึงหน้าจ่ายก็นำข้าวของตนไปก่อพระเจดีย์ข้าวเปลือกถวายวัด แล้วก็ตรวจน้ำแผ่ส่วนบุญไปให้นาง-สอิ้งแล้วก็จดบันทึกไว้ว่า วันนั้นเดือนนั้น พ.ศ. นั้นได้ก่อพระเจดีย์ข้าวเปลือกถวายวัดอุทิศส่วนบุญให้วิญญาณของนางสอิ้ง ฝ่ายนางสอิ้ง เมื่อ นายปุ่น สามีอุทิศส่วนบุญไปให้ก็ถูกหัวหน้าใหญ่ผู้ปกครองแดนของนางสอิ้งเรียกตัวมา แจ้งให้ทราบว่าบัดนี้นายปุ่นสามีของเจ้าได้ทำบุญอุทิศมาให้โดยที่เอาข้าวเปลือกที่ทำร่วมกันนั้นไปก่อเจดีย์ถวายวัด ฉะนั้นข้าจะลดโทษให้เจ้า ๒๐ ปี เหลือ ๘๐ ปี

อยู่ต่อมานายปุ่นก็คิดถึงภรรยาผู้ล่วงลับไปแล้วอีก ก็คิดถึงว่าก็ร่ำรวยมีเงินทองมากมายควรจะทำบุญอุทิศให้นางสอิ้งภรรยาอีกจะเอาอย่างอื่นทำบุญก็กลัวนางสอิ้งภรรยาจะได้บุญน้อย จึงเอาเรือนหอซึ่งสมัยเมื่อเขาแต่งงานกันนั้นสร้างอย่างสวยงามเป็นเรือนสองหลังแฝดราคา ๘๐ บาท ที่เขาทั้งสองมีสิทธิ์ร่วมกันยกให้วัดไปปลูดเป็นกุฏิพระ สร้างเสร็จแล้วมีการฉลองกันใหญ่โตมีมโหรสพฉลองตลอดคืน แล้วก็อุทิศส่วนบุญให้กับนางสอิ้งอีกพอนายปุ่นอุทิศส่วนบุญให้นางสอิ้งปุ๊ป หัวหน้าจึงเรียกนางสอิ้งมาแจ้งให้ทราบอีกว่า บัดนี้นายปุ่นสามีของเจ้าได้เอาเรือนหอไปสร้างกุฎิถวายวัดแล้วอุทิศส่วนบุญมาให้ ข้าจะลดโทษให้เจ้าอีก ๒๐ ปี คงเหลือ ๖๐ ปี

เหตุการณ์ผ่านไปอยู่มาวันหนึ่ง นายปุ่นก็คิดว่าภรรยาของเราก็ได้ตายไปนานแล้วเห็นจะต้องแต่งงานใหม่เสียที แต่ด้วยความรักภรรยาของตนจึงคิดว่าอยากจะทำบุญให้ครั้งสุดท้ายอีกสักครั้งเราก็ร่ำรวย สมบัติเดิมที่เคยทำมาหากินกันมากับภรรยานั้นก็จะยกให้ลูกเสีย เมื่อแต่งงานแล้วก็จะหาเอาใหม่ แล้วก็คิดว่าเราจะทำบุญให้เป็นครั้งสุดท้ายนั้นเราจะทำบุญอะไรหนอ ภรรยาจึงจะได้บุญมากอาศัยที่นายปุ่นเป็นคนใจบุญ รักในทางบุญทางกุศลเคยได้ถือศีลปฏิบัติกัมมัฏฐานเป็นประจำ จึงคิดได้ว่าทำบุญอะไรก็คงไม่ได้กุศลผลบุญมากเท่ากับบวชและบำเพ็ญจิตภาวนาเป็นแน่ เมื่อคิดได้ดังนั้นนายปุ่นก็ตัดสินใจบวชหนึ่งพรรษา เมื่อบวชแล้วก็ตั้งจิตตั้งใจบำเพ็ญจิตภาวนาอย่างเคร่งครัด แล้วก็แผ่กุศลผลบุญที่ตนได้กระทำทุกครั้งไปให้นางสอิ้งภรรยาของตนทุก ๆ วัน ทั้งไม่ลืมที่จะจดวันเดือนปีที่ทำไว้เป็นที่ระลึกถึงด้วยทุกครั้งเช่นกัน

ฝ่ายนางสอิ้ง เมื่อตายวิญญาณออกจากร่างไปตกนรกอยู่ในแดน ที่ไม่ลำบากและทุกข์ทรมานจนเกินไป เพราะบาปกรรมที่กระทำไว้ไม่ใช่กรรมหนักจนเกินไป เพียงแต่ต้องลำบากทำงานหนักกว่าเกิดเป็นคนเท่านั้น เช่น ขนหิน ขุดดิน เป็นต้นกอร์ปทั้งวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ จะมีพระลงไปโปรดเทศน์สั่งสอนให้ทุกคน เห็นโทษของการทำความชั่ว เช่นการเบียดเบียนคนอื่นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตและการละเมิดศีลห้า อันเป็นศีลพื้นฐานของมนุษย์ที่ควรจะมีตั้งประพฤติปฏิบัติ และให้เห็นคุณงามความดี

ของการปฏิบัติตามองค์ศีล เมื่อนางส้อิงได้รับการอบรมสั่งสอนจากพระเช่นนั้นก็แลเห็นโทษของการไม่ถือศีลและแลเห็นประโยชน์ของการถือศีล นางส้อิงจึงพยายามขจัดขัดเกลานิสัยความโลภความเห็นแก่ตัวของตนที่ครอบงำจิตใจอยู่ และสมาทานถือศีลห้าเป็นประจำ พร้อมทั้งสวนมนต์ไหว้พระเป็นประจำมิได้ขาด จนเป็นที่รักใคร่เอ็นดูของผู้คุม และหัวหน้าแดนกักขังของนางส้อิงเป็นอันมาก

เมื่อนายปุ่นบวชและปฏิบัติสมถะวิปัสสนากัมมัฏฐานแผ่กุศลไปให้นางส้อิงจนครบหนึ่งพรรษาแล้ว หัวหน้าแดนกักขังจึงเรียกนางส้อิงมาแจ้งให้ทราบว่า บัดนี้นายปุ่นสามีของเธอได้บวชและปฏิบัติสมถะวิปัสสนากัมมัฏฐานอย่างเคร่งครัดและได้แผ่กุศลมาให้เธออนุโมทนาในกุศลผลบุญที่นายปุ่นแผ่มาให้เสีย เมื่อนางส้อิงโมทนาแล้ว หัวหน้าจึงบอกว่า การปฏิบัติวิปัสสนานั้นเป็นการทำบุญที่ได้อานิสงส์สูงมากในทางพระพุทธศาสนา และเมื่อเธอโมทนาแล้ว และยังจิตของเธอให้ชุ่มชื่นเบิกบานยินดีในกองกุศลนี้แล้ว บัดนี้ข้าจะลดโทษให้เองอีก ๔๐ ปี คงเหลืออีก ๒๐ ปี แต่โทษที่เหลืออีก ๒๐ ปีนี้ไม่มีใครจะทำบุญอุทิศกุศลมาช่วยเธอได้แล้ว เพราะเป็นโทษที่เธอล่วงเกินพระแม่โพสพ คือเธอได้ลักขโมยข้าวของผู้อื่นที่เขาทำด้วยความเหนื่อยยากมาเป็นของตน โทษนี้จึงเป็นโทษหนักที่ใคร ๆ ก็ไม่สามารถจะช่วยเธอได้ เธอจะต้องช่วยด้วยตัวของเธอเอง นางส้อิงจึงถามว่าจะให้ดิฉัน

ทำอย่างไงคะ? ถึงจะช่วยตัวเองได้ หัวหน้าจึงบอกว่า เอาเถอะ ในฐานะที่เองได้กลับตนละทิ้งความชั่ว หันมาประกอบคุณงามความดีมีศีลธรรมปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า จนเป็นที่รักใคร่ของเพื่อน ๆ และคนทั้งหลาย เพื่อเป็นการตอบแทนคุณงามความดีของเธอ ข้าจะเปิดโอกาสให้เองได้ช่วยตัวของตัวเองได้ ข้าจะให้เวลาเองยี่สิบปี โดยข้าจะส่งเองกลับไปเกิดในเมืองมนุษย์อีกครั้ง เองจะมีอายุเพียงยี่สิบปีเท่านั้น ในระหว่างที่เองมีชีวิตอยู่ เองจงพยายามหาโอกาสทำบุญทำกุศลชดใช้บาปที่เองขโมยข้าวให้ได้นะ! ข้าเห็นว่าบุญกุศลที่จะช่วยชดใช้บาปอันนั้นได้ก็คือการสร้างกุฏิกัมมัฏฐาน เมื่อเองไปเกิดเป็นคน แล้วให้เองไปสร้างกุฏิกัมมัฏฐานที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรีนั้น เพราะที่นั่นเขากำลังสอนกัมมัฏฐาน แต่ยังไม่มีกุฏิกัมมัฏฐานให้ปฏิบัติกัน จำไว้นะเอ็งจะต้องไปสร้างกุฏิกัมมัฏฐานที่วัดอัมพวัน เมื่อนางสอิ้งรับปากแล้ว ท่านพญายมจึงได้ส่งให้นางสอิ้งมาเกิดในเมืองมนุษย์ทันที

เมื่อพญายมส่งวิญญาณของนางสอิ้งให้มาเกิดในเมืองมนุษย์ เพราะความเมตตาสงสารนางสอิ้งเพื่อตอบแทนคุณงามความดีของนางสอิ้งที่สามารถกลับจิตกลับใจเป็นคนดีมีศีลธรรม ประพฤติปฏิบัติตามคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทางแดนนรกจัดให้มีพระมาสั่งสอนอบรมกันทุกวันโกนและวันพระ โดยสั่งมาว่าเมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์นั้นให้ไปใช้หนี้ผัวอีก ๒๐ ปี และ

ในระหว่างนี้เธอสร้างกุฏิกัมมัฏฐานและปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานโดยเคร่งครัด เพราะการทำบุญอย่างอื่น ๆ นั้นไม่สามารถจะช่วยบาปหรือกรรมชั่วที่นางสอิ้งเคยลักลอบขโมยข้าวหรือโกงเขามาเป็นกรรมหนักเป็นกรรมที่กระทำความหยาบช้าเหยียบย่ำความดีของพระแม่โพสพ ซึ่งมีคุณอย่างมหาศาลต่อชีวิตของมวลมนุษย์ ก่อนที่จะส่งวิญญาณของนางสอิ้งมาเกิด พญายมได้เมตตาสั่งสอนแล้วสั่งสอนอีกกลัวว่านางสอิ้งจะทำไม่ได้ แล้วยังบอกด้วยว่าถ้านางสอิ้งปฏิบัติตามที่พญายมสั่งแล้ว นางสอิ้งจะไม่กลับมายังแดนนรกนี้อีกต่อไป และจะไปอยู่ที่เจริญกว่า สอนเสร็จแล้วด้วยเดชอำนาจของพญายมก็บันดาลให้เกิดลมพัดพาเอาวิญญาณของนางสอิ้งปลิวละลิ่วลอยละล่องออกจากแดนนรกตรงมายังโลกมนุษย์ทันที พอมาเห็นครอบครัวจีนครอบครัวหนึ่ง (ขณะนี้ตายหมดแล้ว) แต่งงานกันมา ๑๕ ปีแล้วยังไม่เคยมีลูก มีอาชีพทางด้านค้าขายของชำและแลกข้าวตกข้าว พูดถึงเรื่องการค้าขายของชำ คงจะพอเข้าใจกันทุกคน แต่การแลกข้าวตกข้าวนั้นเข้าใจว่าเด็กสมัยใหม่จะยังไม่เข้าใจ จึงจะขอเล่าให้ฟังพอสังเขปดังนี้

ย้อนหลังไปจากปัจจุบันนี้สักสามสี่สิบปีหรือสมัยก่อนสงคราม โลกครั้งที่สองจะอุบัติขึ้น การคมนาคมของชนบทยังไม่เจริญ ส่วนใหญ่ใช้เดินทางด้วยเท้าเปล่า หน้าน้ำก็ใช้เรือเดินทางเป็นพาหนะกัน ฉะนั้นการเดินทางไปตามชุมชนหรือตลาดซึ่งส่วนใหญ่

ก็มีที่เดียวคือที่อำเภอ อยู่ห่างไกลมาก พ่อค้าที่จะไปรับซื้อข้าวเปลือกก็หายาก ประชาชนตามชนบทส่วนมากก็เป็นชาวนามีแต่ข้าวขายก็ไม่ได้ จึงไม่มีเงินที่จะเดินทางไปซื้อของในตลาดที่อำเภอได้ พอมีแม่ค้าพ่อค้าที่สามารถทนความลำบากในการเดินทางได้ หน้าแล้งก็หาบหน้าน้ำก็พายเรือแจวเรือเอาสินค้าต่าง ๆ ที่ชาวชนบทต้องการ เช่น อาหารสด อาหารแห้ง หมากพลูของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ เข้าไปขาย เมื่อชาวบ้านจะซื้อของแต่ไม่มีเงิน ก็เอาข้าวเปลือกที่ตนมีอยู่มาขอแลกเปลี่ยนกับของที่ต้องการ แม่ค้าพ่อค้าก็ตีราคาข้าวเปลือกนั้นเป็นเงิน มีค่าพอที่จะไปขายเอากำไรได้อีกต่อหนึ่ง ส่วนมากก็เป็นราคาต่ำกว่าราคาจริง ชาวนาแม้จะรู้อยู่บ้างแต่ก็ต้องยอมเพราะตนไม่มีเงิน บ้านใดมีข้าวน้อยเมื่อแลกของไปหมดแล้ว แต่ยังจำเป็นที่จะต้องซื้อของกินของใช้อยู่ก็ต้องขอแลกของกับข้าวเปลือก โดยผลัดไปว่าเมื่อถึงหน้าเก็บเกี่ยวข้าวได้แล้ว จะเอาข้าวมาใช้ให้ พ่อค้าที่มีเงินทำทุนมากหน่อย พอที่จะลงทุนไปก่อนคอยจนกว่าจะถึงข้าวใหม่ก็ยอม แต่ก็คิดข้าวเป็นดอกเบี้ยอีกส่วนหนึ่ง เช่น ข้าวที่แลกกับของจำนวนสิบสัด หรือสิบถัง พอถึงหน้าข้าวจะต้องใช้คืน ๑๒ ถัง หรือ ๑๕ ถัง สุดแต่จะตกลงกันเป็นต้น การแลกเปลี่ยนกันวิธีนี้เขาเรียกกันว่าตกข้าว ซึ่งชาวนามักจะเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ยิ่งทำก็ยิ่งจนลง แต่ก็ต้องจำยอม

ครอบครัวจีนสองสามีภรรยาคู่นี้จึงเป็นครอบครัวที่เรียกว่ามีอันจะกินทีเดียว คือไม่ถึงกับรวยเป็นเศรษฐี เมื่อวิญญาณของ

นางสอิ้งลอยผ่านมาในอากาศเห็นคนจีนสองคนผัวเมีย ซึ่งบ้านของชาวจีนนี้ก็อยู่ไม่ห่างจากบ้านเดิมของนางสอิ้งเท่าใดนัก ก็มีความรักในคนจีนสองสามีภรรยานี้เป็นอันมาก พอวิญญาณของนางสอิ้งมีความรักสองสามีภรรยาเกิดขึ้นเท่านั้น วิญญาณของนางสอิ้งก็เข้าและติดตามสองสามีภรรยานั้นจนกระทั่งเข้าท้องของฝ่ายภรรยาได้ในที่สุด สองสามีภรรยาแต่งงานกันมา ๑๕ ปีไม่มีลูก พอฝ่ายภรรยาเริ่มตั้งท้องขึ้นมาและรู้แล้วต่างก็ดีอกดีใจที่จะได้ลูก พยายามประคบประหงมลูกในท้องอย่างดีจนกระทั่งคลอดออกมาเป็นหญิง ถึงแม้จะไม่ถูกต้องตามความนิยมของชาวจีนที่มีลูกผู้หญิง เพราะประเพณีของชาวจีนนั้นถือว่าลูกผู้ชายเป็นผู้สืบวงศ์ตระกูล และจะอยู่กับบ้านคอยดูแลทรัพย์สมบัติและเลี้ยงดูพ่อแม่ ส่วนลูกผู้หญิงนั้นเมื่อโตและแต่งงานแล้วจะต้องไปอยู่ดูแลและรับใช้แม่ผัวพ่อผัว คนจีนจึงมักไม่พอใจเมื่อมีลูกผู้หญิง แต่สองสามีภรรยานี้ไม่เคยมีลูกมาก่อน เมื่อมามีขึ้นเช่นนี้แม้ว่าจะเป็นหญิง แต่เขาทั้งสองก็รักใคร่อย่างสุดสวาทขาดใจกันทั้งสองคน และต่างก็ได้ถนอมกล่อมเกลี้ยงเลี้ยงดูจนลูกสาวเจริญวัยเติบโตขึ้นมาเป็นลำดับ ซึ่งจะขอสมมุติชื่อเด็กผู้หญิงคนนี้ว่า เง็กฮวย

สิ่งที่น่าพิจารณาเกี่ยวกับชีวิตของนางสอิ้งและเด็กหญิงเง็กฮวย อันเป็นดวงวิญญาณเดียวกันซึ่งกลับมาเกิดในโลกมนุษย์อีกครั้งหนึ่ง ที่ว่าน่าพิจารณาก็เพราะว่ารูปร่างท่าทางของนางสอิ้งขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ยังไม่ตาย และไม่เสวยทุกข์เวทนาในนรกนั้น

นางสองมีรูปร่างหน้าตาขี้ริ้วขี้เหร่ ผิวพรรณดำ ไม่ค่อยมีราศี ไม่เป็นที่เจริญตาเจริญใจของผู้ที่ได้พบเห็นนัก การที่นางสองมีรูปร่างหน้าตาอย่างนั้น ก็เป็นการยืนยันในคำสอนของพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราว่า คนที่เคยเป็นคนเจ้าอารมณ์โกรธแค้นพยาบาท อาฆาตจองเวรใจดำอำมหิต หรือรวมความว่าเป็นคนที่ไม่มีศีลไม่มีธรรมประจำใจ เมื่อเกิดมาย่อมมีผิวพรรณและรูปร่างหน้าตาไม่ประณีตงดงาม และบุคคลใดมีจิตใจดี มีศีลมีธรรมประจำใจ เป็นคนโอบอ้อมอารีช่วยเหลือเผื่อแผ่ เมื่อเกิดมาก็ย่อมมีรูปร่างหน้าตาและผิวพรรณดีดังเช่น นางสอง เมื่อเกิดมาในชาติแรกเป็นผู้มีรูปร่างชั่วตัวดำไม่เป็นที่ต้องตาต้องใจผู้พบเห็น แต่ตายไปแล้ววิญญาณได้ไปเสวยทุกข์อยู่ในนรกแต่ได้รับการอบรมจากนรกจนสามารถกลับจิตกลับใจ ได้กลายเป็นจิตใจที่มีเมตตาโอบอ้อมอารีอยู่ในศีลในธรรม เมื่อวิญญาณนั้นกลับมาเกิดบนโลกมนุษย์อีกครั้ง มาเกิดเป็นลูกของชาวจีนมีผิวพรรณขาวเหลืองกิริยามารยาทอ่อนช้อยนุ่มนวลเป็นคนสวยเสน่ห์แก่ผู้พบเห็น

ฉะนั้นจึงพอจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลใด ถ้ามีหน้าตาผิวพรรณไม่ดีนั้นในอดีตหรือแม้ปัจจุบันมักจะเป็นคนเจ้าอารมณ์มีความโกรธความพยาบาทครอบงำจิตใจ และแม้ใครที่มีหน้าตาผิวพรรณดี มักจะเป็นคนที่มีอารมณ์เยือกเย็นน่าคบหาสมาคมด้วย แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นจะต้องเอากรรมในชาติปัจจุบันเข้ามาพิจารณาด้วยจึงจะพอเชื่อถือได้

กล่าวถึงเด็กหญิงเง็กฮวยเมื่อเจริญเติบโตขึ้นมีผิวพรรณงดงามและรูปร่างสวยดังกล่าว แต่ก็ยังอยู่ในวัยเด็กอายุได้ ๑๑ ปี ก็เกิดมีความจำระลึกชาติของตนได้ว่า ตนเองนั้นไม่ใช่เง็กฮวย แต่เป็นนางสอิ้ง เป็นภรรยาของนายปุ่น และบ้านก็ไม่ได้อยู่ที่นี่ เมื่อระลึกชาติได้เช่นนั้น จึงนำความจำของตนมาเล่าให้เตี่ยฟังว่า เตี่ย ๆ เตี่ยนี่นะไม่ใช่เตี่ยของเง็กฮวยหรอก และแม่ก็ใช่ใช่แม่เง็กฮวย ความจริงเง็กฮวยนี้ก็คือนางสอิ้งเมียนายปุ่นที่ออกลูกตายที่โรงนา ฝ่ายเตี่ยได้ฟังลูกสาวเล่าให้ฟังดังนั้น ก็ร้องแย่แล้วกูลูกสาวถ้าจะถูกผีเข้าเสียแล้ว ชะรอยจะเป็นผีนางสอิ้งที่ออกลูกตายมาเข้าเอาเป็นแน่ ต้องไปหาหมอผีมาทำพิธีรดน้ำมนต์ขับไล่เอาผีนางสอิ้งออก เง็กฮวยก็ไม่หาย เง็กฮวยลูกสาวก็บอกว่าเตี่ยผีไม่ได้เข้าหนู หนูเป็นนางสอิ้งมาเกิดจริง ๆ เตี่ยก็ไม่ยอมเชื่อไปหาหมอคนอื่น ๆ มาทำการรักษาลูกสาวตนหลายหน ลูกสาวก็ไม่หาย และเง็กฮวยลูกสาวก็ยังยืนกรานว่าหนูไม่ใช่ผีเข้า หนูเป็นนางสอิ้งมาเกิดจริง ๆ พร้อมทั้งรบเร้าให้เตี่ยพาไปหานายปุ่นสามีของเธอเมื่อชาติก่อน ฝ่ายเตี่ยได้ฟังดังนั้นก็ฉุกคิดว่า ถ้าลูกสาวผีนางสอิ้งมาเข้าจริง ๆ แล้วเมื่อเรานำเอาหมอที่มีความเก่งกล้ามีความสามารถหลายคนที่ล้วนแล้วแต่มีชื่อเสียงโด่งดังมาแล้วทั้งนั้นมาทำการขับไล่ผีก็ไม่ยอมออก ทั้งลูกสาวของตนก็มิได้แสดงอาการอย่างอื่นที่เป็นอาการของคนผีเข้าสิง อย่างที่ผีเคยเข้าคนอื่นๆ แต่อย่างไร จิตใจของเตี่ยเง็กฮวยก็ชักจะมีความเชื่อว่าลูกสาวนั้น

เป็นวิญญาณของนางสร้อยมาเกิดจริง แต่ก็เก็บความเชื่ออยู่ในใจโดยไม่แสดงอาการให้ลูกสาวหรือคนอื่นรู้และก็คอยเฝ้าสังเกตอาการของลูกสาวอยู่ตลอดเวลา ลูกสาวก็รบเร้าให้เตี่ยพาไปหานายปุ่นสามีของเธอเมื่อชาติก่อนอยู่เสมอ ๆ เตี่ยก็ยังไม่ยอมพาไป เหตุที่ไม่พาไปมีอยู่สองประการคือ ถ้าพาลูกสาวไปบ้านของนายปุ่นอันเป็นบ้านที่นางสร้อยออกลูกตายจะเข้าสิงเง็กฮวยลูกสาวตนมากขึ้น และถ้าเง็กฮวยลูกสาวเป็นวิญญาณของนางสร้อยมาเกิดจริง เง็กฮวยก็คงจะอยู่กับนายปุ่นไม่ยอมกลับมาอยู่กับตนตามเดิม และตนก็มีลูกเง็กฮวยเพียงคนเดียวทั้งรักทั้งหวงห่วงลูกอยู่ตลอดเวลา เหตุการณ์ได้ดำเนินอยู่อย่างนี้ตลอดเวลาจนกระทั่ง

เง็กฮวยอายุ ๑๓ ปี และรบเร้าเตี่ยให้พาไปหานายปุ่นหนักเข้าและมีอาการชักจะไม่ยอมกินยอมนอนร่างกายซูบผอมลงผอมลง เตี่ยมีความสงสารลูกสาวกลัวจะมีอันตรายถึงชีวิตทั้งรักทั้งหวง ก็ต้องจำใจพาลูกสาวไปหานายปุ่น

ขณะที่ทั้งสามลูกเตี่ยแม่เดินทางไปหานายปุ่นนั้น นายปุ่นอายุ ๗๕ ปีแล้ว ภรรยาใหม่อายุ ๗๒ ปี ลูกเต้าที่มีกับเมียใหม่ต่างก็แยกกันออกเหย้าออกเรือนกันไปหมดแล้ว ทั้งสามก้าวขึ้นไปบนเรือนก็เห็นนายปุ่นนั่งอยู่บนเรือน พอเห็นนายปุ่นสามีเก่าเท่านั้น เง็กฮวยไม่รอช้า ร้องไห้โฮผวาเข้าไปกราบนายปุ่นที่ตักพร้อมกับเรียกพี่ และเล่าความตามเดิมที่เคยอยู่ด้วยกันมา เธอ

คือนางสอิ้งภรรยาคนเดิมของพี่ ออกลูกตายที่โรงนา และได้ไปตกนรกอยู่ บัดนี้ได้มาเกิดใหม่จะมาขออยู่รับใช้เป็นภรรยาคนเดิม นายปุ่นได้ฟังเช่นนั้นก็ตกใจว่าเอ๊ะ! อะไรกันนี่เด็กคนนี้เป็นอะไรไป อยู่ ๆ มาตู่ว่าเป็นผัว อายุก็ยังน้อยสงสัยจะมีใครเสี้ยมสอนมาหวังจะลวงเอาสมบัติของเขากระมัง เง็กฮวยเมื่อเห็นนายปุ่นสามีเดิมไม่ยอมเชื่อจึงเล่าเรื่องแต่หนหลังเมื่อครั้งอยู่ด้วยกันให้ฟังว่า เมื่อหนูออกลูกตายแล้ววิญญาณของหนูได้ไปตกนรกอยู่มีกำหนดร้อยปี แล้วพี่นี่แหละได้เอาข้าวเปลือกที่เราทั้งสองคนร่วมกันทำ ขณะที่น้องยังมีชีวิตอยู่ไปก่อพระเจดีย์ข้าวเปลือกถวายวัดอุทิศส่วนบุญให้น้องในวันที่เท่านั้น เดือนนั้นปีนั้นใช่ไหม? นายปุ่นได้ฟังก็เอ๊ะใจว่าเอเรื่องนี้มันชักชอบกลเสียแล้วซี เพราะการก่อเจดีย์ข้าวเปลือกนั้น วันเดือนปีที่ก่อนั้นเราเป็นผู้จดไว้แต่ผู้เดียว ทำไมเด็กคนนี้รู้ได้ นายปุ่นถึงกับนั่งนิ่งไม่พูดอะไร เง็กฮวยเห็นดังนั้นก็เล่าต่อไปว่า ต่อมาพี่ก็เอาเรือนหอของเราเมื่อครั้งแต่ง-งานกัน รื้อเอาไปสร้างเป็นกุฏิถวายพระแล้วยังมีมโหรสพฉลองเป็นงานใหญ่โต วันนั้นเดือนนั้นปีนั้นใช่ไหม? นายปุ่นก็รับว่าใช่ทั้งสองข้อ เง็กฮวยก็เล่าต่อไปอีกว่าอยู่ต่อมาพี่ก็บวชปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานอย่างเคร่งครัด แล้วอุทิศส่วนบุญกุศลให้น้องอีกใช่ไหม? แล้วก็สึกในวันที่เท่านั้น เดือนนั้นปีนั้น พอสึกก็แต่งงานใหม่กับคนนี้ใช่ไหม? พูดพร้อมกับเข้าไปที่ภรรยาใหม่ของนายปุ่น นายปุ่นก็รับว่าใช่แล้ว ก็นึกในใจว่าแหมเด็กคนนี้พูด

ถูกทั้งสามข้อ จะว่าใครเสี้ยมสอนดังที่นึกตอนแรกก็เป็นไปไม่ได้ ใครเขาจะรู้ว่าเดือนปีและเราก็จดของเราไว้ดูแต่ผู้เดียว นายปุ่นชักเชื่อขึ้นมาทุกทีแต่ก็ยังบ่ายเบี่ยงอยู่

ทันใดนั้น เง็กฮวย ก็ถาม นายปุ่น ขึ้นอีกว่าสร้อยสินสอดทองหมั้นที่พ่อแม่ของเราให้ไว้ทั้งสองข้าง ทองพี่หนักแปดบาทของน้องหนักแปดบาท ที่เราเก็บกันไว้ไปอยู่ที่ไหน นายปุ่นก็ตอบเอาไม่ทราบ ที่ว่าสร้อยสองเส้นนั้นมันหายไปไหน ไม่เคยพบเลย เง็กฮวยถามพี่จำโรงนาได้ไหม? นายปุ่นก็ตอบว่าโรงนานั้นได้รื้อไปนานแล้ว และขณะนี้นานั้นก็เตียนไปหมดแล้ว เง็กฮวยถามพี่ยังพอจำโรงนานั้นได้ไหม นายปุ่นก็บอกว่าจำได้ เง็กฮวยก็ขอร้องให้พาไป เพราะนางได้ฝังทองสองเส้นนั้นไว้ที่โรงนา ตกลงนายปุ่นก็พาเง็กฮวยไปที่โรงนา พอไปถึงโรงนาเง็กฮวย (นางสอิ้ง) ก็ยืนมองดูทางโน้นทางนี้ แล้วก็ชี้ที่ให้ขุด ก็ปรากฏว่าขุดทองสองเส้นนั้นขึ้นมาได้ตามที่เง็กฮวยบอก พอ นายปุ่น เห็นเช่นนั้นก็เชื่อเรื่องที่เด็กสาวเง็กฮวยเล่าให้ฟัง เธอคือนางสอิ้งภรรยาเก่าของตนทุกประการ

เมื่อ นายปุ่น เชื่อแล้วว่า เง็กฮวย คือนางสอิ้งภรรยาของตน เง็กฮวยก็ไม่ยอมกลับบ้านกับเตี่ยและแม่ เพราะต้องการอยู่รับใช้นายปุ่นตามที่พญายมได้บอกมา เง็กฮวยได้เอาใจใส่ปรนนิบัตินายปุ่น อย่างสามีภรรยาดังที่เคยอยู่กันมา แล้วนางก็เล่ารายละเอียดให้นายปุ่นสามีฟังทุกประการ และแล้วทั้งสามคนผัวเมีย

คือผัวหนึ่งเมียสองก็ได้พากันมายัง วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อจะมาสร้างกุฏิกัมมัฏฐานตามคำสั่งพญายม ทั้งสามได้เดินทางจากปากน้ำโพ นั่งเรือแดงมาจังหวัดสิงห์บุรี (ในสมัยนั้นการเดินทางที่สะดวกสบายมีอยู่ทางเดียวคือเดินทางด้วยเรือยนต์ ซึ่งเรียกกันว่าเรือเมล์ เรือเมล์ที่เดินทางรับส่งผู้โดยสารจากกรุงเทพไปปากน้ำโพมีอยู่สองบริษัท เรือเขียวและเรือแดง) แทนที่ทั้งสามคนจะมาขึ้นที่หน้าวัดอัมพวันที่เดียวก็ได้เพราะเรือเมล์แล่นผ่าน แต่เนื่องจากไม่เคยมาจึงไปขึ้นที่ท่าเมืองจังหวัดสิงห์บุรี แล้วว่าจ้างเรือเล็กมาส่งต่ออีกทอดหนึ่ง พอมาถึงขึ้นที่ท่าหน้าวัดพอดีเขาจึงได้พากันมาหาท่านพระครูภาวนาวิสุทธิ์ และได้เล่าเรื่องทั้งหมดถวายท่านพระครูให้ฟัง แล้วทั้งสามจึงขอสร้างกุฏิกัมมัฏฐานถวายวัดอัมพวันเป็นกุฏิแรก เมื่อสร้างแล้วเขาก็ได้อยู่ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานอยู่พักหนึ่งจึงลากลับไปทั้งสามคน

หลวงพ่อพระครูภาวนาวิสุทธิ์ ได้เล่าให้ฟังว่าเมื่อเขาทั้งสามคนกลับไปแล้วอาตมาก็ลงมือสร้างกุฏิกัมมัฏฐานเป็นการใหญ่ จนมีกุฏิเรียงเป็นแถวดังปัจจุบันนี้ เพราะว่าเมื่อเป็นเด็กยังไม่ได้บวชนั้น อาตมาได้เคยลักขโมยข้าวของชาวนาไปขาย เอาสตางค์ซื้อขนมกินเสียมากต่อมาก กลัวว่าเมื่อตายไปแล้วจะไม่มีโอกาสได้กลับมาเกิดสร้างกุฏิกัมมัฏฐานชดใช้กรรมอีก

ปรากฏว่าต่อมาเมื่อนางเง็กฮวยอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ก็ตายจริง ตามกำหนดเวลาที่พญายมให้มาเกิด ๒๐ ปีทำกุศลใช้กรรม

ท่านผู้อ่านครับ ท่านอ่านเรื่องนี้แล้วท่านมีความคิดเห็นอย่าง-ไรบ้าง ผมนั้นเชื่อสนิทว่าโลกนี้โลกหน้ามีจริง บุญบาปมีจริง ฉะนั้น ทุกคนอย่าพากันประมาทหากท่านทำผิดพลาดท่าลงไปเกิดในนรกหรือไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานแล้วใคร ๆ เขาก็ช่วยท่านไม่ได้ เราท่านต่างก็มีบุญได้เกิดมาเป็นคนได้พบพระพุทธศาสนา ควรจะเร่งสร้างคุณงามความดีกัน อย่าเบียดเบียนกันและรีบ ๆ ปฏิบัติธรรมกันเถอะครับเพื่อจะได้ไม่ต้องกลับมาเกิดเสวยกรรมรับทุกข์เวทนากันอีกครับ

เรื่องเมียสองร่าง นางสองชาติ ก็จบลงแต่เพียงเท่านี้.

สายบัวบอกตื้นลึก สายธาร

มารยาทบอกสันดาน มนุษย์ได้

โง่หรือฉลาดพึงขาน เข้าจิต ได้นอ

ดินจะดีเลวไซร้ บอกที่พืชผล

อานิสงส์ของการตั้งตนไว้ชอบมี ๘ ประการคือ

๑. เป็นผู้มีความสามารถพึ่งตนเองได้

๒. เป็นผู้มีความก้าวหน้าในทุก ๆ สถานที่

๓. เป็นผู้มีจิตใจเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอย่างสูงสุด

๔. เป็นที่ศรัทธาของคนทั่วไป

๕. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่อนุชนรุ่นหลัง

๖. เป็นผู้ที่เตรียมตัวไว้ดีแล้วก่อนตาย

๗. เป็นผู้มีแก่นสารสามารถตักตวงประโยชน์จากชีวิตในทางที่ดีได้เต็มที่

๘. เป็นผู้ได้รับสมบัติ ๓ โดยง่าย คือมนุษยสมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ (หมายถึงมีโอกาสเกิดเป็นมนุษย์ได้ เทวดาได้ และเข้าถึงนิพพานได้ง่าย)

จากหลวงพ่อเสือ

ทำอย่างไรจึงจะไม่โศก ?

ให้พิจารณาเตือนตนด้วย สติ–ปัญญาว่า

เมื่อไม่มีรักก็ไม่มีโศก ไม่มีกลัวผิดหวัง

รักมากก็มากน้ำตา หมดรักก็หมดน้ำตา

มากรักก็มากทุกข์ หมดรักก็หมดทุกข์

บุคคลเช่นไรควรบูชา

บุคคลที่มีคุณงามความดี ควรแก่การระลึกนึกถึง และยึดเอามาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ตนเอง ได้แก่ผู้มีศีล สมาธิ และปัญญาสูงกว่าเรา แบ่งได้ ๖ อย่างคือ

๑. องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นบัณฑิตที่ประเสริฐเป็นศาสดาเอกในโลก

๒. พระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

๓. พระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม

๔. บิดา มารดา และญาติมิตรผู้ใหญ่ผู้มีความประพฤติดี

๕. ครูอาจารย์ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดีเป็นตัวอย่าง

๖. ผู้บังคับบัญชา เจ้านายที่มีความประพฤติดี ตั้งอยู่ในธรรม

ประเภทของการบูชามี ๒ ประการคือ

อามิสบูชา คือการบูชาด้วยสิ่งของ เช่น การนำเงินทองเครื่องใช้ไปให้พ่อแม่–ครูอาจารย์ หรือการบูชาพระรัตนตรัยด้วยดอกไม้ธูปเทียน ปฏิบัติบูชา คือการตั้งใจประพฤติปฏิบัติเพราะเป็นวิธีที่จะทำกายวาจา–ใจ ใสสะอาดเป็นบัณฑิตตามท่านที่เราบูชา

เรื่องที่ ๙
จิตตานุภาพ

ของ

พระภิกษุพระยานรรัตนราชมานิต

จิตตานุภาพ คืออานุภาพของจิต แบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. จิตตานุภาพบังคับตนเอง
๒. จิตตานุภาพบังคับผู้อื่น
๓. จิตตานุภาพบังคับเคราะห์กรรม

๑. จิตตานุภาพบังคับตนเอง

"ตนของตนย่อมเป็นที่พึ่งแก่ตนเอง" เหตุนี้จึงต้องหัดบังคับตนเอง ผู้อื่นถึงจะเป็นศัตรูก็ไม่เท่าตนเป็นศัตรูต่อตนของตนเอง ถ้ายังไม่สามารถบังคับตนของตนเองให้ดีได้แล้วก็อย่าหวังเลยว่าจะบังคับผู้อื่นให้ดีได้

จิตตานุภาพบังคับตนเองมี ๗ ประการ

๑. บังคับความหลับและความตื่น
๒. ทำความคิดให้ปลอดโปร่งว่องไวในเวลาตื่นขึ้นแล้ว
๓. เปลี่ยนความคิดได้ตามต้องการ
๔. สงบใจแม้เมื่อตกอยู่ในอันตราย
๕. เปลี่ยนนิสัยความเคยชินของตัวจากร้ายเข้ามาหาดี

๖. ตรวจตราตัวของตัวเป็นครั้งเป็นคราวโดยสม่ำเสมอ

๗. ป้องกันรักษาด้วยจิตตานุภาพ

๑. บังคับความหลับและความตื่น การหัดนอนให้หลับสนิท เป็นกำลังสำคัญยิ่งนัก เหตุที่ทำให้นอนไม่หลับมี ๒ ประการ คือ

๑.๑ ร่างกายไม่สบายพอ

๑.๒ ความคิดฟุ้งซ่าน

อาหารที่ย่อยยากก็เป็นเหตุให้ร่างกายไม่สบายพอ ควรนอนตะแคงข้างขวา ถ้านอนหงายก็ควรให้เอียงขวานิดหน่อย ถ้าต้องการพลิกก็ควรพลิกจากขวานิดหน่อย แล้วกลับตะแคงขวาตามเดิม นอนย่อมให้อวัยวะทุกส่วนผ่อนพัก อย่าให้เกร็งตึงและไม่ควรตะแคงซ้าย

เวลานอนถ้าจิตฟุ้งซ่านควรคิดถึงอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งแต่สิ่งเดียว ครั้นแล้วก็เลิกละไม่คิดสิ่งนั้นและไม่คิดอะไรอื่นต่อไปอีก กระทำใจให้หมดจดเหมือนน้ำที่ใสสะอาด

ควรบังคับตัวให้ตื่นตรงตามเวลาที่ต้องการ ก่อนนอนต้องคิดให้แน่แน่ว สั่งตนเองให้ตื่นเวลาเท่านั้น นึกแน่วอยู่อย่างเดียวว่าจะต้องตื่นเวลาเท่านั้น เมื่อถึงเวลาก็จะตื่นได้เองตามความประสงค์

๒. ทำความคิดให้ปลอดโปร่งว่องไวในเวลาตื่นขึ้น อย่าให้เชื่องซึม "ต้องเอาความคิดในเวลาตื่นเช้าไปประสานติดต่อ

กับความคิดที่เราทิ้งไว้เมื่อวันวานก่อนที่จะนอนหลับ" ก่อนนอนควรจดบันทึกกิจการที่เราจะต้องทำในวันรุ่งขึ้นนั้นไว้ในกระดาษแผ่นหนึ่งเสมอ พอตื่นขึ้นก็หยิบดูเพื่อปลุกความคิดให้ตื่น

๓. เปลี่ยนความคิดได้ตามต้องการ คือเมื่อต้องการคิดอย่างใดก็ให้คิดได้อย่างนั้น ทิ้งความคิดอื่น ๆ หมด และเมื่อไม่ต้องการคิดอีกต่อไป จะคิดเรื่องอื่นก็ให้เปลี่ยนได้ทันที และทิ้งเรื่องเก่าโดยไม่เอาเข้ามาพัวพัน คือทำใจให้เป็นสมาธิอยู่ที่กิจเฉพาะหน้า การเปลี่ยนความคิดเป็นเหตุให้ห้องสมองมีเวลาพักชั่วคราว ทำให้สมองมีกำลังแข็งแรงขึ้น

๔. สงบใจได้แม้เมื่อตกอยู่ในอันตราย หรือประสบทุกข์อย่าให้เสียใจ หมดสติ สะดุ้ง ดิ้นรนจนสิ้นปัญญาแก้ไข เกิดความท้อถอยไม่ทำอะไรต่อไป ความสงบไม่ตื่นเต้นเป็นเหตุให้เกิดปัญญาประกอบกิจให้สำเร็จได้สมหวัง เราจะแก้ไขเหตุร้ายที่เกิดขึ้นแก่เราได้นั้นก็มีทางจะทำอยู่ ๒ ขั้น

๔.๑ ต้องสงบใจมิให้ตื่นเต้น

๔.๒ ต้องมีความมานะพยายาม

วิธีสงบใจที่ดีที่สุด หายใจยาวและลึก

๕. เปลี่ยนนิสัยความเคยชินของตัวจากร้ายเข้ามาหาดี การขืนใจตัวเองชั่วขณะหนึ่งอาจเป็นผลดีแก่ตัวเองตลอดชีวิต แต่การทำตามใจตัวขณะเดียวก็อาจเป็นผลถึงกับทำลายชีวิตเราได้เหมือนกัน

๖. ตรวจตราตัวของตัวเป็นครั้งคราวโดยสม่ำเสมอ ให้ทราบว่ากำลังใจมั่นคงขึ้นหรือไม่ ฝ่ายกุศลเจริญขึ้นหรือไม่ ฝ่ายอกุศลลดน้อยเบาบางหมดสิ้นไปหรือไม่ ใจยังสะดุ้งดิ้นรนหวั่นไหวอยู่หรือไม่

๗. ป้องกันรักษาตัวด้วยจิตตานุภาพ การสะดุ้งตกใจหรือเสียใจ ความกลัว เป็นเหตุให้เกิดโรคและโรคกำเริบ และเป็นเหตุให้คนดี ๆ ตายได้ คนไข้ถ้าใจดีหายเร็ว ความไม่กลัวตายรอดอันตรายได้มากกว่ากลัวตาย ความพยายามและอดทนเป็นเหตุให้สำเร็จสมประสงค์

๒. จิตตานุภาพบังคับผู้อื่น

จิตตานุภาพอย่างอ่อน สามารถใช้สายตา น้ำเสียงและด้วยกระแสจิตประกอบคำพูด ซึ่งจะเป็นเครื่องจูงใจคนให้เชื่อฟัง ลักษณะไม่หวาดหวั่นครั่นคร้ามต่อใคร ๆ นั้น ไม่ใช่ชีวิตหัวดื้อบึกบึน ซึ่งไม่นับว่าเป็นจิตตานุภาพ ต้องเป็นคนสุภาพสงบเสงี่ยมเคารพนบนอบต่อบุคคลที่ควรเคารพ แต่ทว่าหัวใจของคนชนิดนั้นไม่หวาดหวั่นเกรงกลัวใคร และสามารถแสดงให้เห็นว่าตัวเป็นมนุษย์คนหนึ่งอยู่ในโลก และเป็นมนุษย์ที่รู้จักคิด รู้จักพูด รู้จักทำ

คนที่สามารถเป็นนายตนเอง ไม่ตกเป็นทาสของหัวใจคนอื่น และสามารถดูดดึงหัวใจคนเข้ามาเชื่อฟังเกรงกลัวนั้น ถ้าสังเกตให้ดีแล้วจะเห็นได้ว่ามี ๕ ประการ

๑. สายตาแข็ง มีอำนาจในตัว

๒. เสียงชัดแจ่มใส

๓. ท่าทางสงบเสงี่ยมและเป็นสง่า

๔. รู้จักวิธีชักจูงหัวใจคนให้หันมาเข้าในคลองความคิดของตัว

พยายามอ่านหนังสือหน้าหนึ่งโดยไม่กระพริบตาเลยทำให้สายตาแข็งได้

อ่านหนังสืออย่างช้า ๆ ให้ชัดถ้อยคำทุก ๆ ตัว และให้ได้ระยะเสมอกัน ทำให้เสียงชัดแจ่มใส

เวลาพูด พยายามพูดให้เป็นจังหวะ อย่าให้ช้าบ้างเร็วบ้าง และให้ชัดถ้อยคำเสมอ ไม่ให้อ้อมแอ้มหรือกลืนคำเสียครึ่งหนึ่ง เป็นการฝึกหัดให้เสียงชัดเจนแจ่มใส

บุคคลที่มีสง่า คือคนที่บังคับร่างกายให้อยู่ในอำนาจหัวใจได้เสมอ มีท่าทางสงบเสงี่ยมเป็นสง่าไม่แสดงอาการโกรธ เกลียด กลัว รัก เกลียด ขมขื่น ตกใจ สะดุ้ง เศร้าโศก ถ้าปรากฏไม่ทำอิริยาบถเคลื่อนไหวอันใด โดยไม่จำเป็นและโดยบอกความกำกับของใจ มีหน้าตาแจ่มใส อิริยาบถสงบเสงี่ยมเป็นสง่าอยู่ทุกขณะ การเคลื่อนไหวทุกอย่างทำด้วยความหนักแน่นมั่นคงอย่าให้รวดเร็วจนเป็นการหลุกหลิก หรือผึ่งผายจนเป็นการเย่อหยิ่ง หรืออ่อนเปียกจนเป็นการเกียจคร้าน ในเวลายืนให้น้ำหนักตัวถ่วงอยู่ทั่วตัวเสมอ ไม่ให้ถ่วงแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

รู้จักใช้วิธีชักจูงหัวใจคนให้หันเข้ามาในคลองความคิดของเรา

๑. หลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดมีสิ่งที่จะชักจูงให้เขาละทิ้งข้อแนะนำของเรา

๒. จูงใจเขาให้หันเข้ามาในทางที่เราต้องการทุกที

วิธีป้องกันตัวไม่ให้จิตตานุภาพของคนอื่นบังคับเราได้

ให้ทำมโนคติให้เห็นประการหนึ่งว่ากระแสดวงจิตของเราแผ่ซ่านป้องกันอยู่รอบตัวเรา จิตตานุภาพของผู้อื่นไม่สามารถจะเข้าถึงตัวเราได้ ให้ทำเวลาเข้านอนครั้งหนึ่ง และขณะที่อยู่ใกล้บุคคลที่เราระแวงว่าเขาจะใช้จิตตานุภาพบังคับเรา

๓. จิตตานุภาพบังคับเคราะห์กรรม

เครื่องมือที่จะชักนำเอาเคราะห์ดีเข้ามา คือ ความพยายามเข้มแข็งไม่ท้อถอยหนักแน่นระมัดระวัง เชื่อแน่ในความพากเพียรบากบั่นของตัว มักจะเป็นคนเคราะห์ดีอยู่เสมอ และมีคุณสมบัติอย่างอื่นอีกคือ ความมุ่งหมาย และอย่าให้นึกถึงเคราะห์ร้าย ตั้งความมุ่งหมายถึงผลอันใดในชีวิตไว้เท่านั้น เพื่อให้ก้าวหน้ามุ่งตรงไปจนบรรลุสมประสงค์

ความมุ่งหมายจำต้องให้สูงไว้เสมอ เพื่อจะได้มีความพยายามอย่างสูงด้วย แต่การก้าวไปสู่ที่มุ่งหมายนั้นต้องก้าวอย่างระมัดระวังไม่ก้าวให้ผิด "ควรมีความปรารถนาให้สูงอยู่เสมอ แต่จะต้องระมัดระวังมิให้เดินพลาด"

การไม่ยอมแพ้เคราะห์ร้าย เป็นเหตุให้เคราะห์ร้ายพ่ายแพ้ไปเองเมื่อประสบเคราะห์

๑. จะต้องไม่ใจเสีย เชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตัวรวบรวมกำลังให้พรั่งพร้อม

๒. ตั้งความมุ่งหมายให้ดี และตกลงแน่ว่าจะมุ่งไปทางไหน

๓. ใช้ความระมัดระวังให้มากขึ้น กุมสติให้มั่นอย่างไรก็ดีจะปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรม ทำการต่อสู้ดังกล่าวแล้วนั้นไม่ได้เป็นอันขาด การต่อสู้กับเคราะห์

๑. จะต้องสงบใจไม่ตื่นเต้น ไว้ใจตัวและเชื่อแน่ว่าเรามีจิตตานุภาพเป็นเครื่องมือรวมกำลังสติปัญญาของเราให้พรั่งพร้อม เช่นเดียวกับนายเรือที่ไม่รู้จักเสียใจ รวบรวมกำลังเรือและกำลังคนให้บริบูรณ์

๒. ต้องยึดที่หมายให้แน่น กล่าวคือระลึกถึงผลที่เราต้องการบรรลุนั้นให้แน่วแน่ยิ่งขึ้นเปรียบเสมือนนายเรือที่ตั้งเข็มทิศให้ตรงและให้รู้แน่ว่าจะต้องการให้เรือบ่ายเบี่ยงไปทางไหน

๓. ใช้ความระมัดระวังให้มากยิ่งกว่าเมื่อก่อนจะเกิดเหตุร้ายอีกหลายเท่า และความวินิจฉัยที่ถูกต้อง ทำทางปฏิบัติของเราเหมือนอย่างหางเสือเรือที่จะช่วยให้เรือบ่ายเบี่ยงไปทางทิศที่ต้องการจะไป

๔. ไม่สามารถจะก้าวไปข้างหน้าได้ก็อย่าถอยหลัง ให้หยุดอยู่กับที่

๕. ให้รู้สึกว่าเคราะห์นั้นทำให้เราดีขึ้นเป็นครูของเรา เป็นผู้เตือนเรา เป็นผู้ลวงใจเราอย่าเห็นว่าเคราะห์กรรมเป็นของเลวไม่น่าปรารถนา ควรคิดว่าเป็นของดีที่ชอบทำให้เราเข้มแข็งมั่นคงขึ้น ให้รู้สึกเสมอว่าเราเกิดมาเรียนทั้งเคราะห์ร้ายและเคราะห์ดี เคราะห์เป็นบทเรียนของเราที่จะทำให้เราแจ้งโลกแล้วจะได้พ้นโลก ดังนี้จะไม่รู้จักเคราะห์ร้ายเลยในชีวิต.

พลังจิต

จิตที่มีอำนาจต้องประกอบด้วย

๑. ลักษณะเข้มแข็ง
๒. ความเชื่อในตัวเอง
๓. ความมานะพยายามอย่างไม่ลดละ เพื่อกระทำการที่ได้ตริตรองรอบคอบและตกลงใจแน่แล้วให้สำเร็จไป
๔. ความสามารถที่จะบังคับตนเอง
๕. ความไม่ประมาทหวาดเสียวต่อหน้าบุคคลไม่ว่าประเภทใด
๖. อำนาจที่จะบังคับความคิด ความยินยอมและความวินิจฉัยของคนอื่น
๗. กำลังหัวใจและความมั่นคงสำหรับต่อสู้ความยากลำบากนานาประการ

วิธีเสริมสร้างพลังจิต

๑. วางความคิดให้เป็นระเบียบ (ไม่ให้ฟุ้งซ่านเป็นคิดสมบัติบ้าให้คิดเฉพาะสิ่งที่ต้องประสงค์เฉพาะหน้า)

๒. หัดหัวใจให้กล้าแข็ง

๓. บำรุงร่างกาย

๔. เพิ่มความแข็งแรงของลมหายใจ

๕. บำรุงเส้นประสาท

๖. หัดใจให้เป็นสมาธิ

๗. หัดใช้ความคิดประกอบสายตา

๘. รักษาพลังจิตที่เกิดขึ้นแล้ว

๑. วางความคิดให้เป็นระเบียบ รวมความเมื่อจะทำอะไรต้องรวบรวมความคิดทั้งหมดเพ่งอยู่ในกิจเฉพาะหน้าอย่าให้ความคิดฟุ้งซ่านเป็นคิดสมบัติบ้าซึ่งในที่สุดเลยกลายเป็นคนเกียจคร้านดีแต่คิดมาก พูดมากแต่ไม่สำเร็จประโยชน์

๒. หัดหัวใจให้กล้าแข็ง แต่ไม่ใช่หัวดื้อตรงกันข้ามผู้ที่มีหัวใจกล้าแข็งย่อมเป็นคนสุภาพสงบเสงี่ยมเป็นที่ต้องตาต้องใจของคนทั้งหลาย แต่ผู้ที่หัวดื้อย่อมเป็นคนกระด้างกระเดื่องอวดดีเป็นที่เกลียดชังของคนทั่วไป

นิสัยคนเราอาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้แต่ยากหน่อยคุณสมบัติและนิสัยที่ควรพูดควรคิดอยู่เสมอนั้นคือ

๒.๑ เราต้องการทำใจให้สงบ ไม่ว่าในเวลามีเหตุการณ์ใด ๆ เราจะมีความไว้ใจในตัวเราเองเสมอ

๒.๒ เราต้องการข่มความหวาดกลัว ความตื่นเต้นและความรู้สึกที่เป็นภัยแก่ตัว

๒.๓ เราต้องการทำดวงจิตของเราให้ผ่องใส ไม่ขุ่นมัว และจะเป็นนายตัวเราเอง ไม่ว่าต่อหน้าใคร

๒.๔ เราต้องการปลุกนิสัยของเราให้ขึ้นสู่ชั้นสูงสุดเท่าเทียมคนอื่น ๆ ที่เขามีนิสัยดีที่สุด

๒.๕ เราต้องการทำสิ่งซึ่งถึงเวลาจะต้องทำถึงแม้มีสิ่งใด ๆ มาขัดขวางก็จะต้องทำให้จงได้

๒.๖ เราจะบังคับตัวและบังคับใจของเราไม่ยอมให้เป็นไปในทางที่จะนำให้เราเดินออกไปนอกทางที่เรามุ่งหมายและนอกหลักธรรมในใจของเรา

๒.๗ เราต้องการพินิจพิเคราะห์โดยถี่ถ้วนก่อนที่จะปลงใจยอมตามความคิดความเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นแก่เรา หรือที่มีใครบอกเราหรือที่เราได้อ่านจากหนังสือ

๒.๘ เราต้องมีความมานะ มีจิตตานุภาพที่จะสามารถบังคับบุคคลหรือเหตุการณ์ทั้งหลายได้

๓. บำรุงร่างกาย เพราะจิตใจต้องอาศัยกายจึงจำเป็นต้องบำรุงร่างกายด้วย

๓.๑ อาหารที่ย่อยง่ายไม่มีโทษไม่เป็นอันตราย แก่ร่างกายเส้นประสาท และแก่หัวใจ

๓.๒ การนอนหลับ นอนให้เป็นเวลา และให้หลับจริง ๆ ร่างกายจิตใจจะได้พักผ่อนจริง

๓.๓ การออกกำลังพอสมควร ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป

๔. เพิ่มความแข็งแรงของลมหายใจ ลมหายใจเป็นมูลให้เกิดกายานุภาพและจิตตานุภาพเพราะมีพลังงานในธาตุต่าง ๆ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ วิญญาณ

๔.๑ เวลานอนหลับ หายใจแรง เพราะธรรมชาติเพิ่มกำลังให้ทางลมหายใจ

๔.๒ เวลาใช้ความคิดมาก มักหายใจยาวอย่างถอนใจ เพราะธรรมชาติเพิ่มกำลังช่วยกำลังที่หมดเปลืองไป เพราะใช้ความคิด

๔.๓ คนใช้กำลังมากจนเหน็ดเหนื่อย หอบและหายใจลึกเร็ว เพื่อสูดกำลังเข้ามาแทนที่

๔.๔ คนที่มีลักษณะองอาจกล้าหาญ มีนิสัยเป็นคนเข้มแข็งนั้นมักหายใจแรง และหายใจลึกจนเห็นหน้าอกนูนขึ้นมาตามลมหายใจ และบางครั้งถึงกับได้ยินเสียงลมหายใจเข้าออกทางจมูกด้วยซ้ำ

วิธีฝึกหัด

๔.๔.๑ ไม่ว่าเวลาใด ต้องหัดหายใจแรงและลึกเสมอ จะกลายเป็นปกติ

๔.๔.๒ เวลาตื่นนอน ควรหายใจยาวๆ ลึกๆ และแรงๆ

๕. บำรุงเส้นประสาท

๕.๑ กำลังความเข้มแข็งที่ได้มาด้วยการหายใจนั้นเราเก็บไว้เป็นศูนย์กลางที่รวมเส้นประสาททั่วตัวอยู่ในเบื้องหลังเหนือสะเอวขึ้นมา หลังกระเพาะอาหารเส้นประสาทเป็นเครื่องเก็บรักษากระแสกำลังจิต และเป็นเครื่องปล่อยกระแสกำลังจิตด้วยวิธีดัดตนเพื่อบำรุงเส้นประสาทส่วนใหญ่ ๕ ท่า

๕.๑.๑ ยืดอกเหยียดแขนบรรจบกันเหนือศีรษะ

๕.๑.๒ นอนหงายเหยียดขาดัดข้อเท้า

๕.๑.๓ นอนหงายยกเหยียดแขนบรรจบเหนือศีรษะ

๕.๑.๔ เหมือนท่า ๓ แต่นอนคว่ำ

๕.๑.๕ มือจับกับแขนบีบศีรษะโน้มตัวมือจดพื้น

วิธีปลุกเส้นประสาทเล็กๆ เอาฝ่ามือถูตัวให้ทั่วตลอดแขนขาแล้วยิ่งขึ้นกว่าวันก่อน

๖. หัดใจให้เป็นสมาธิ ทำจิตให้แน่วแน่เพื่อประกอบมโนคติให้กระแสของดวงจิตมุ่งไปทางเดียวเฉพาะสิ่งที่ต้องประสงค์ ไม่ให้ฟุ้งซ่านแพร่หลายไป

วิธีฝึกหัด

๖.๑ นึกรูปตัวเลข ๑ ตัว ๒ ตัว

๖.๒ นึกรูปขวดที่ตั้งไว้

๖.๓ มือซ้ายวาดรูป

๖.๔ พยายามนึกถึงคนใดคนหนึ่งที่เรารู้จักหรือเคยเห็น พยายามนึกให้ได้รูปติดตาของเราจนแลเห็นชัดเจนละเอียดละออ

๖.๕ ถือน้ำใส่ถ้วยแก้วให้เต็มยืดแขนไม่ให้น้ำกระเพื่อม จิตเพ่งอยู่ที่น้ำในถ้วย ครั้งแรกหัดมือเดียว ต่อไปทั้งสองมือ

๗. **หัดใช้ความคิดประกอบสายตา** ทางที่กระแสของพลังจิตออกมากที่สุดคือทางตาและทางปลายนิ้วมือความเคยชินในการมองดูตาคนตรง ๆ ในเวลาพูดจาสนทนากัน และต้องเอาความคิดเข้าประกอบกับสายตาด้วยแล้วดับไป เช่นพูดกับผู้ใหญ่และมีพระเดชพระคุณ ต้องแสดงความอ่อนน้อม สุภาพ พูดกับคนที่รักต้องแสดงความปิติยินดี พูดกับคนระแวงที่จะเอาความเท็จต้องพูดด้วยอำนาจแกมบังคับ

๘. การเก็บรักษาจิตตานุภาพที่เกิดขึ้นแล้ว

จิตตานุภาพเมื่อใช้ไป ๆ ก็หมดเปลืองไปเหมือนวัตถุภายนอก จึงต้องรู้จักประหยัดใช้ในเวลาที่ควรอย่าให้หมดเปลืองไปเปล่า ๆ โดยไม่มีผลดีอะไรเลย

วิธีเก็บรักษาสงวนไว้ให้อยู่กับตัวนั้นมี ๔ ประการ

๘.๑ ให้พยายามข่มความโกรธด้วยปัญญา

๘.๒ ให้พูดแต่น้อย } ด้วยศีล

๘.๓ ให้พยายามรักษาความสงบกาย } ด้วยศีล

๘.๔ ทำความวิเวกด้วยสมาธิ

ความโกรธเป็นเหตุให้กำลังออกไปจากตัวมากเหตุนี้คนกำลังโกรธจึงมีกำลังเรี่ยวแรงมากแต่เมื่อหายโกรธแล้วมักอ่อนเปียกถึงกับเป็นลมก็มี เพราะกำลังได้ออกไปจากตัวมากในขณะที่โกรธ การข่มความโกรธไว้ได้จึงเป็นการเก็บสงวนกำลังจิตตานุภาพไว้ภายในตัวเรา

ให้พูดแต่น้อย การพูดที่เสียกำลังจิตตานุภาพมากนั้น ได้แก่คนพูดความลับ การพูดโต้เถียงและในวจีทุจริต ๔ แต่การพูดตามปกติหรือการสนทนาสนุกสนานตามธรรมดาไม่ทำให้กำลังในตัวเสียไปมากเหมือนการพูดที่จะนำความทุกข์เดือดร้อนให้แก่ตนและผู้อื่น

การที่เก็บรักษาความลับของตนเองและผู้อื่นไว้ไม่ได้ เป็นลักษณะของคนที่อ่อนแอไม่เข้มแข็ง ไม่มีจิตตานุภาพ และกลับปล่อยจิตตานุภาพออกไปจากตัวเสียอีก

การโต้เถียง ทำให้เปลืองจิตตานุภาพมากเหตุนี้ถ้าไม่ได้ประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นจริง ๆ แล้วไม่ควรโต้เถียงกันเลย

ถึงอย่างไรก็ดี การพูดมาก ทำให้จิตตานุภาพเปลืองไปมากเหตุนี้คนพูดมากจึงมีคนเกรงน้อย ส่วนคนพูดน้อยจึงมีคนเกรงมาก

ให้พยายามรักษาความสงบกายคนหลุกหลิกลุกลนหรือร่างกายไม่อยู่สุข กระดิกนิ้วเคาะเล็บ กระดิกเท้า เป็นต้น เป็นเหตุให้เสียจิตตานุภาพ มักเป็นคนอ่อนและไม่เข้มแข็ง แต่คนที่มีอาการสงบเสงี่ยมไม่ทำอิริยาบถอันใดไม่จำเป็น อากัปกิริยาทุกวันเต็มไปด้วยความหนักแน่น ย่อมเป็นผู้ประกอบไปด้วยลักษณะเข้มแข็งและมีจิตตานุภาพ

ความวิเวก วันหนึ่ง ๆ ต้องทำงานมาก ๆ กำลังจิตตานุภาพหมดเปลืองไปมาก จึงต้องอาศัยความวิเวกเพื่อเรียกกำลังจิตตานุ-ภาพกลับให้สู่ร่างกายอีก

นอนเหยียดตัว ให้ร่างกายทุกส่วนหย่อนพักแล้ว หรี่ตาดูปลายเท้าแล้วทำมโนคติเริ่มกำลังจิตตานุภาพด้วยดึงเข้าในตัวอีกแล้วให้หลับตาพยายามทำใจให้บริสุทธิ์ไม่นึกถึงอะไรเลย และไม่มีอะไรเป็นอารมณ์เลย การทำเช่นนี้ ๕ นาที จะมีผลเท่ากับนอนหลับ ๕ ชั่วโมง เพราะเวลาพอทำเสร็จแล้ว เราจะรู้สึกมีกำลังวังชาหายความเหน็ดเหนื่อย และวิธีนี้และเรียกว่าทำความวิเวก

นี่เป็นส่วนจิตตานุภาพชั้นสามัญสำหรับฝึกหัดบังคับตนเอง ตราบใดที่คนเรายังบังคับตนเองไม่ได้แล้วจะไปบังคับคนอื่นหาได้ไม่

จิตมีพลังอันยิ่งใหญ่ ผู้มีพลังจิตสูง ย่อมมีคุณธรรมสูง ผู้มีพลังจิตมาก ย่อมปกครองคนได้มาก

จงสร้างพลังจิตของเราให้เข้มแข็ง

ทำชั่วผลชั่วนั้น ตามสนอง
ดังหนึ่งสุนัขปอง ไล่เนื้อ
ทำดีย่อมประคอง ผลส่ง
ดังหนึ่งแม่เอื้อเฟื้อ กล่อมเลี้ยงเรามา

เรื่องที่ ๑๐

บันทึกธรรม

โดย "มหาปิ่น มุทุกัณฑ์"

ความบริสุทธิ์

เบญจศีลและเบญจธรรม

ในโลกนี้ไม่มีอะไรสำคัญยิ่งไปกว่ามวลสัตว์ผู้มีปราณและในบรรดาสัตว์ทั้งปวงนั้นมนุษย์ได้โฆษณาตนเองว่า เป็น "สัตว์วิเศษกว่าสัตว์อื่น ในเชิงเจ้าความคิด"

แต่ถ้ามนุษย์ผู้เจ้าความคิดนั้น เกิดหันหลังให้ "มนุษย-ธรรม" เสีย โลกนี้ก็คือลานมิคสัญญีที่โชกชุ่มไปด้วยเลือดและน้ำตา......

เชิญท่านศึกษาธรรมะระหว่างมนุษย์จากบทนี้.......

เบญจศีล (ศีลห้า)

หลัก

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี — เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์

๒. อทินนาทานา เวรมณี — เจตนางดเว้นจากการลักทรัพย์

๓. กาเมสุมิจฉาจารา เวรมณี — เจตนางดเว้นจากการผิดประเวณี

๔. มุสาวาทา เวรมณี — เจตนางดเว้นจากการกล่าวเท็จ

๕. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี — เจตนางดเว้นจากการดื่มน้ำเมา อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

อธิบาย
ความหมายของคำว่าศีล

คำว่า ศีล แปลว่า ปกติ, ที่ว่ารักษาศีลก็คือตั้งเจตนารักษาปกติของตน, ถ้าว่าโดยข้อห้าม การตั้งใจงดเว้นความประพฤติชั่วห้าอย่าง (ที่กล่าวแล้ว) เรียกว่ารักษาศีล

ผู้ศึกษาควรจะได้ทำความเข้าใจความหมายของคำว่าปกติให้เข้าใจก่อน, ถ้าเข้าใจเรื่องเรื่องปกติแล้ว ก็จะเข้าใจเรื่องศีลง่ายเข้า และจะรู้สึกว่าการรักษาศีลไม่ใช่งานที่ยากเกินไป

ที่ว่าปกติ ๆ นั้นได้แก่สภาพหรือพื้นเพหรือความเป็นอยู่ประจำสิ่งของนั้น ๆ, ทุกสิ่งทุกอย่างมันมีความปกติของมันประจำอยู่ เช่น ปกติของดวงอาทิตย์ คือโผล่ขึ้นทางทิศตะวันออกในเวลาเช้า ส่องแสงสว่างตลอดวันแล้วหายลับไปทางทิศตะวันตกในเวลาเย็น การขึ้น, การส่องแสง, การลับไป อย่างนี้เป็นปกติของดวงอาทิตย์ ถ้าดวงอาทิตย์เกิดเป็นไปอย่างอื่นนอกจากนี้เรียกว่าผิดปกติ เช่น เวลาเช้า ไม่มีพระอาทิตย์ขึ้น หรือขึ้นทางทิศอื่น หรือดับแสงเวลากลางวัน หรือเย็นแล้วดวงอาทิตย์ก็ไม่ลับหายไป อย่างนี้ผิดปกติของดวงอาทิตย์ ถ้าฤดูฝนเกิดไม่มีฝนตก ก็เป็นความผิดปกติของฤดูฝน, ปกติของมนุษย์ต้องมีการหายใจ การกลั้นลมหายใจก็เป็นการผิดปกติ, ปกติของสถานการณ์ต้องสงบเรียบร้อยไม่มีเหตุเภทภัยใด ๆ ถ้าเกิดไฟไหม้บ้านเกิดโจรปล้นหรือเกิดจลาจลวุ่นวาย ก็เรียกว่าผิดปกติขอให้ผู้ศึกษาได้พยายามทำความเข้าใจเรื่องปกติของสิ่งต่าง ๆ ต่อไป

แล้วลองเอาศีลห้าข้อมาพิจารณาดู ว่าอย่างไหนเป็นปกติของคน แล้วตอบคำถามเหล่านี้ดูซิ

ก. การฆ่ากัน กับ การไม่ฆ่ากัน ว่าอย่างไหนเป็นปกติของคน ?

ข. การลักขโมยเขากิน กับ ทำมาหากินเองอย่างไหนเป็นปกติของคน ?

ค. การล่วงเกินบุตรภรรยาคนอื่น กับ การไม่ล่วงเกินอย่างไหนเป็นปกติ ฯ ?

ง. การพูดโกหก กับ การพูดคำจริง อย่างไหนเป็นปกติของคน ฯ

จ. การดื่มเหล้า กับ การดื่มน้ำ อย่างไหนเป็นปกติของคน ?

การตั้งคำถามขึ้นตอบอย่างนี้ ทุกคนจะต้องให้คำตอบตรงกันว่า

เกี่ยวกับการฆ่า ปกติของคนไม่ใช่ฆ่ากัน คือว่าไม่ใช่ว่าทุกคนจำต้องฆ่ากันอยู่เรื่อยไป ไม่ใช่ถ้าการฆ่ากันเป็นปกติของคนตัวเราเองก็จะโดนคนอื่นฆ่าตายไปนานแล้ว, การไม่ฆ่าต่างหากเป็นปกติของคน เพราะฉะนั้นการรักษาศีลข้อที่ ๑ คือเว้นจากฆ่าก็คือการอยู่ในปกติเดิมของคนเรานั่นเอง

เกี่ยวกับการลัก ปกติของคนต้องทำมาหากินเองการลักเขากิน แย่งกิน ไม่ใช่ปกติของคน, การรักษาศีลข้อ ๒ คือไม่ขโมยของคนอื่น จึงเป็นการอยู่ในปกติเดิมของคนนั่นเอง

เกี่ยวกับประเวณี ปกติของคน ย่อมหวงแหนประเวณี และเห็นอกเห็นใจคนอื่นในเรื่องนี้ ไม่เหมือนพวกเดียรัจฉานที่ส้องเสพสำส่อน เพราะปกติของมันเป็นอย่างนั้น เราเป็นคนเราจะต้องอยู่ในปกติของคน คือไม่ล่วงเกินประเวณี การรักษาศีลข้อที่ ๓ ก็คงเป็นการตั้งอยู่ในปกติของคนอีกเหมือนกัน

เกี่ยวกับการพูด ตามปกติเราพูดความจริงเป็นพื้นไม่ใช่โกหกกันอยู่เรื่อย เพราะฉะนั้นการรักษาศีลข้อที่ ๔ คือเว้นจากการพูดเท็จที่แท้ก็คงอยู่ในปกติของคนนั่นเอง

เกี่ยวกับการดื่มสุรา คนเราไม่ใช่ว่าจะต้องดื่มสุราอยู่เรื่อยอย่างนั้นก็หาไม่, เพราะแม้คนที่ติดสุราขนาดไหนก็ทำอย่างนั้นไม่ได้ ใครขืนทำก็ตาย, ปกติของคนเราคือดื่มน้ำบริสุทธิ์ไม่ใช่ดื่มเหล้า ส่วนการดื่มเหล้านั้นเป็นการทำผิดปกติ ดังนั้นการรักษาศีลข้อที่ ๕ คือเว้นจากการดื่มสุรา ก็คือการอยู่ในปกติเดิมของคนเรานั่นเอง

คุณของความมีศีล

ในด้านคุณประโยชน์ของการรักษาศีลเล่า มีอย่างไรบ้าง? การรักษาศีลนั้น แม้จะเป็นการรักษาปกติของตนเอง แต่ก็เป็นคุณประโยชน์อย่างมหาศาล ทำนองเดียวกันกับพระอาทิตย์ ซึ่งโคจรส่องโลกอยู่ตามปกตินั้น ได้อำนวยประโยชน์แก่ชาวโลกเป็นอเนกประการ เราไม่สามารถจะพรรณนาให้สิ้นสุดได้

ในทางส่วนตัว ผู้รักษาศีลย่อมได้รับความเย็นใจ เพราะห่างจากโทษ กล้าในสังคม เป็นที่เมตตาและวางใจของผู้อื่น การรักษาศีลเป็นการทำความอุ่นใจให้แก่ครอบครัวของตน

ทางส่วนรวม บรรดาความสุขทั้งหลายของประชาชนนั้น ไม่มีอื่นยิ่งไปกว่าความสงบ ความสุขอื่น ๆ ทั้งสิ้นล้วนมีขึ้นและตั้งอยู่ได้บนความสงบเท่านั้น ถ้าความสงบไม่มีเสียแล้ว สุขอื่น ๆ ก็พังทลายสิ้น ก็ผู้รักษาศีลเป็นผู้สร้างความสงบให้แก่ตนเอง ให้แก่หมู่บ้าน ให้แก่ประเทศชาติ ตลอดจนแก่โลก ดังนั้นการรักษาศีลจึงเป็นการสร้างความสุขให้แก่ประชาชนตั้งแต่ส่วนน้อยถึงส่วนใหญ่ ศีลนี้แหละเป็นหลักประกันความสุขของชาวโลกที่มั่นคง, วินัยควบคุมทหารให้เป็นหมู่ที่สวยงามไม่สับสนวุ่นวายฉันใด ศีลห้านี้ก็เป็นวินัยของพลโลก ควบคุมพลโลกให้มีความเป็นอยู่สงบเรียบร้อยไม่สับสนวุ่นวายฉันนั้น

บรรพบุรุษของเรา รักษาประเทศให้ลุล่วงมาได้จนถึงทุกวันนี้ก็เพราะชาวไทยเราพากันรักษาศีล คือไม่ทำลายล้างผลาญกันทั้งทางชีวิตร่างกาย ทางทรัพย์และทางอื่น ๆ เราไม่ทำลายกัน เราก็รักกัน ควบคุมกันเป็นปึกแผ่น ดินแดนไทยก็เป็นถิ่นที่สงบน่าอยู่ บางคราวก็มีเหตุร้ายเกิดขึ้น เพราะคนไม่มีศีล เราชาวไทยต้องทำการบำราบปราบปรามเหตุการณ์ร้ายนั้นให้สงบราบคาบอย่างเด็ดขาด การสู้รบนั้นเราทำด้วยความรักประเทศชาติ ศาสนา แลพระมหากษัตริย์ของเรา เราต้องการให้ประชาชนพลเมืองมีความสงบสุขเท่านั้น หาใช่กระทำด้วยความเหี้ยมโหดทารุณในจิตใจไม่ เรารักเย็น เราเกลียดร้อน แต่เมื่อไฟไหม้ขึ้นแล้ว เราก็ต้องวิ่งเข้าไปหาไฟเพื่อจะดับมันเสีย แม้การเข้าไปดับไฟตัวจะร้อนก็ต้องยอมทน เพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนใหญ่

การรักษาศีล จึงไม่ได้ทำให้กำลังป้องกันรักษาประเทศชาติของเราอ่อนลง บรรพบุรุษของเราท่านได้นำประเทศชาติลุล่วงมาได้จนถึงตัวเราทุกวันนี้ท่านก็รักษาศีลเป็นคนอ่อนจริง แต่เป็นการอ่อนโยนไม่ใช่อ่อนแอ ความอ่อนโยนนั้นเป็นเกราะป้องกันตัวที่ดีที่สุด เพราะไม่ทำคนอื่นให้เป็นศัตรู, การที่เราชาวไทยยึดมั่นในศีล คือชอบสงบเรียบร้อย จึงเป็นการสร้างกำแพงเหล็กกล้าป้องกันประเทศชาติของเราด้วย

ต่อไปนี้ จะอธิบายความหมายของศีลเป็นข้อ ๆ ไป พอที่ทุกคนจะเข้าใจปฏิบัติและโปรดทราบว่า การศึกษาเรื่องศีลนั้นแต่ละข้อจะต้องทำความเข้าใจ ๓ ประเด็น คือ :-

ก. ความมุ่งหมาย

ข. ข้อห้าม

ค. องค์ของการกระทำที่ทำให้ให้ศีลขาด

ศีลข้อที่ ๑

เจตนางดเว้นจากการฆ่าสัตว์

ความมุ่งหมาย

การบัญญัติศีลข้อนี้มุ่งให้มนุษย์มีเมตตากรุณาต่อกัน และเผื่อแผ่แก่สัตว์ทั้งปวงด้วย

ข้อห้าม

โดยตรงคือห้ามฆ่าสัตว์ทุกชนิด แต่เมื่อเล็งผลที่มุ่งหมายคือการปลูกเมตตาในหมู่สัตว์ ผู้รักษาศีลข้อนี้จะต้องเว้นการกระทำ ๓ อย่าง คือ :-

ก. ฆ่า

ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. ทรกรรม

การกระทำในข้อ ก. ศีลขาด ข้อ ข. และ ค. ศีลด่างพร้อย

ก. การฆ่า

หมายถึงการทำชีวิตสัตว์ให้ตกล่วงไป คือทำให้ตาย คำว่าสัตว์หมายเอามนุษย์และเดียรัจฉานทุกชนิด, มนุษย์ ไม่จำกัดชาติ ไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดวัย ชั้นที่สุดเด็กในครรภ์ก็ห้าม

หลักวินิจฉัยโทษ

ในทางศีล การฆ่าสัตว์ทุกชนิด ผิดศีลทั้งนั้น ศีลขาดเท่ากัน

แต่ว่าทางบาปกรรม ย่อมลดหลั่นกัน, ท่านมีหลักวินิจฉัยบาปไว้ ๓ หลัก คือ

๑. วัตถุ

วัตถุหมายถึงสัตว์ที่ถูกฆ่า, ฆ่าคนบาปมากกว่าฆ่าสัตว์เดียรัจฉาน, แม้ในการฆ่าคนนั้น ฆ่าคนมีคุณ เช่นฆ่าพ่อแม่ หรือฆ่าครูที่มีคุณแก่คนอื่นก็บาปมากกว่าฆ่าคนทั่วไป, การฆ่าสัตว์เดียรัจฉาน, ฆ่าสัตว์มีคุณ (เช่นฆ่าโคกระบือ) ก็บาปมากกว่าฆ่าสัตว์ไม่มีคุณ ดังนี้เป็นต้น

๒. เจตนา

คือเจตนาของผู้ฆ่า, ถ้าฆ่าด้วยเจตนามีกิเลสกล้าอำมหิตเหี้ยมโหด เช่นรับจ้างฆ่าคน หรือพยาบาทอันร้ายกาจ อย่างนี้

บาปมาก, ส่วนการฆ่าด้วยเจตนาที่ยังมีเมตตา เช่นแพทย์ทดลองเพื่อหาวิธีมารักษาพยาบาลคนอื่น สัตว์อื่น, หรือฆ่าเพื่อป้องกันตน, หรือ ฆ่าโดยพลาดพลั้งทำให้เขาตาย โทษก็เบาลง

๓. ประโยค

คือวิธีทำการฆ่า, ถ้าฆ่าโดยวิธีทรมานให้ลำบาก ให้หวาดเสียวให้ช้ำใจมากก็บาปมาก

ฆ่าตัวเอง

ใช่จะห้ามแต่การฆ่าสัตว์อื่นก็หาไม่ แม้ฆ่าตัวเองก็ไม่สมควร, ห้ามทั้งทางโลกทางธรรม, คนฆ่าตัวเองเป็นคนสิ้นคิดแล้ว จึงทำเช่นนั้นเป็นที่ดูหมิ่นของคนทั่งปวง ทำให้เกิดความอับอายขายหน้าวงศ์ตระกูลและพวกพอง, เกิดเป็นคนต้องไว้ชื่อเสียงแม้จะทุกข์ยากสักปานใดก็ต้องคิดหาทางแก้ต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีคนบางพวกถูกโมหะเข้าครอบงำ จิตให้เห็นผิดเป็นชอบ ถือเอาการฆ่าเป็นกีฬา เช่นการยิงนกตกปลาล่าสัตว์ สร้างความสนุกเพลิดเพลินให้แก่ตนเองด้วยสิ่งเหล่านี้, บางคนถือว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการโก้เก๋เป็นคนทันสมัย เป็นที่น่าเวทนายิ่งนัก, เพราะเป็นการฆ่าโดยไม่มีเหตุจำเป็นใด ๆ เลย คือไม่ใช่ฆ่าเพื่อป้องกันตัว หรือเพื่อกินเป็นอาหารทั่งนั้น, ฆ่าเล่นสนุก ๆ เท่านั้นเองเราเอาเลือดเอาเนื้อเขามากินเลี้ยงตัวเลี้ยงลูกเมียยังไม่พอยังทำให้เขาเสียชีวิตสังเวยความสนุกประเดี๋ยวประด๋าวของเราอีก, คิดดูเถอะสัตว์เหล่านั้นเขามีลูกมีพ่อมีแม่ก็ต้องห่วงใยอกเราฉันใดอกเขาฉันนั้น

การฆ่าสัตว์นั้น เมื่อทำให้สัตว์ตายก็เป็นอันขาดศีล แต่ว่าโดยทางบาปกรรมย่อมหนักเบาต่างกันตามวัตถุเจตนาและประโยคดังกล่าวมานี้

ข. การทำร้ายร่างกาย

การทำร้ายร่างกายนี้ คือทำให้เสียรูปเสียงามเจ็บปวด หรือพิการ, แม้ไม่ถึงชีวิตก็ยังความทุกข์ให้เกิดแก่ผู้ต้องกระทำร้ายขั้นรองลงมา ไม่ควรทำ

ค. การทรกรรม

การทรกรรมเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงพื้นเพจิตใจผู้ประพฤติว่าเป็นคนขาดเมตตาจิต มีความเหี้ยมโหดแก่สัตว์ ไม่ปรานี ทั้งเป็นการแสดงส่อถึงวัฒนธรรมทางจิตใจของผู้นั้น และของคนชาตินั้นว่าต่ำไปด้วย การทรกรรมนั้น เช่น

ใช้การ การใช้สัตว์พาหนะสำหรับขี่ เทียม ลาก เข็น ไม่มีข้อห้าม เพราะยังรับรองกันอยู่ทั้งฝ่ายพุทธจักรทั้งฝ่ายอาณาจักร ว่าสัตว์พาหนะเป็นทรัพย์ของมนุษย์ชนิดหนึ่ง (สวิญญาณกทรัพย์) แต่ผู้ใช้ควรมีปรานีเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาเลี้ยงดูให้ได้กินได้นอนพักผ่อนตามกาลเวลาอันสมควร ถ้าใช้อย่างขาดเมตตาจิต ก็ไม่เป็นการสมควร เช่น ใช้เกินกำลัง ไม่ให้พักผ่อน ไม่เลี้ยงดูตามสมควร ทิ่มแทงทุบตีโดยขาดความปรานี อย่างนี้เป็นการทรกรรมในการใช้ไม่ควรทำ

กักขัง เช่นขังผู้ต้องโทษ ศาสนาไม่ห้าม แต่ต้องไม่ทำให้เสียมนุษยธรรม คือสถานที่ให้พอยืนเดินนั่งนอนได้ และให้

อาหารตามสมควรแก่ความต้องการของร่างกาย เราเลี้ยงสัตว์ กักขังไว้ หรือผูกไว้ เพื่อดูเพื่อชมก็ไม่มีข้อห้าม แต่ผู้เลี้ยงควรปรนปรือให้เป็นสุข ตามสภาพของสัตว์นั้น ถ้าปล่อยให้อดอยากอิดโรยก็ดี กักขังในที่คับแคบหรือผูกให้แน่น จนเปลี่ยนอิริยาบถไม่ได้ก็จัดเป็นการทรกรรมในการกักขังไม่ควรทำ

นำไป คือ การนำสัตว์ไป เช่นคนบางพวกผูกไก่หรือสุกรหิ้วหรือหามเอาเท้าขึ้นเอาศีรษะห้อยลง สัตว์นั้นได้รับความทุกข์ทรมานดิ้นรน เพราะเลือดลงศีรษะเป็นที่น่าสมเพชยิ่งนัก อย่างนี้เป็นทรกรรมในการนำไปไม่ควรทำ

ผจญสัตว์ เช่นการชนโค ตีไก่ กัดปลา กัดจิ้งหรีด และการรังแกสัตว์ต่าง ๆ เพื่อความสนุก, คนเล่นย่อมรู้สึกเพลิดเพลินจนถึงกับมีการพนันขันต่อกัน ส่วนสัตว์นั้น ๆ ย่อมได้รับความทุกข์ยากลำบากมาก เพราะต้องป้องกันชีวิตร่างกายอันเป็นที่รักหวงแหนของมัน ถึงมันจะสมัครใจบ้าง ก็เป็นเพราะคนประกอบอุบายให้มันบันดาลโทสะขึ้น การเล่นผจญสัตว์นี้ ก็เป็นการทรกรรมอย่างหนึ่งไม่ควรทำ สมัยนี้โลกเจริญมากแล้วมีของเล่นและวิธีเล่นให้เกิดความเพลิดเพลินอย่างอื่นอยู่มีถมไป ไม่ควรไปเบียดเสียดหาความเพลิดเพลิน ด้วยการก่อทุกข์ให้แก่ผู้อื่นเลย

โทษของการละเมิดศีลข้อที่ ๑

เราควรจะได้พิจารณาต่อไปว่า การฆ่ากันเสียหายอย่างไรหรือท่านจึงห้าม ? การฆ่าสัตว์ทำให้เกิดความเสียหายหลายอย่าง

ด้วยกัน ทั้งแก่ผู้ฆ่า ทั้งแก่ผู้ถูกฆ่า ตลอดจนกระทั่งคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ฆ่า และผู้ถูกฆ่านั้นอีกด้วย ดังตัวอย่างเหตุผลตามข้อเท็จจริงต่อไปนี้

๑. ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้นำฆ่า ข้อนี้เป็นความเสียหายที่ร้ายแรงมาก คือตัวเราคนหนึ่ง ๆ นี้ มีส่วนสำคัญอยู่ ๒ อย่าง คือ ร่างกายกับจิต ในระหว่างสิ่งทั้งสองนี้ จิตมีค่าและความสำคัญยิ่งกว่าร่างกาย เพราะเป็นผู้คิด ผู้นึก ถ้าจะเปรียบร่างกายก็เปรียบกับเรือนจิตเหมือนเจ้าของเรือน หรือเปรียบว่าร่างกายเหมือนรถยนต์ จิตเหมือนผู้ขับรถนั้น ดังนี้ก็ได้

จิตของคนเรา ย่อมมีคุณภาพสูงขึ้น ดีขึ้นผุดผ่องขึ้นต่อเมื่อเราละทิ้งความนึกคิดที่ชั่วร้าย (กิเลส) ลงได้มาก และจิตจะทรุดต่ำลงเลวลงมัวหมองลงทุกคราวที่ความคิดนึกที่ชั่วร้ายกำเริบขึ้น

อาการที่จิตคิดจะฆ่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ฐานะของจิตต่ำลง เพราะจิตคิดจะฆ่านั้น มีความนึกคิดที่ชั่วร้ายกำเริบขึ้นในจิตคิดจะฆ่านั้น มีความนึกคิดที่ชั่วร้ายกำเริบในจิตอย่างหนึ่ง คือ "ความโหดร้าย" กำเริบตามมากตามน้อย แล้วแต่สิ่งที่จะฆ่า เช่น ฆ่ามด ฆ่าแมว ฆ่าวัว ฆ่าคน ฆ่าพ่อแม่ ฯลฯ ความโหดร้ายจะกำเริบมากหรือน้อยไม่เท่ากัน แต่ก็กำเริบทั้งนั้น และถึงขีดสุดท้ายทั้งนั้น จึงลงมือฆ่าได้ ความโหดร้ายกำเริบขึ้นก็ทำให้จิตทรุดลงทุกที่ไป ที่ว่าฆ่าสัตว์ได้บาปนั้นก็คือได้ความทรุดโทรมต่ำและมัวหมองของจิตนั่นเอง

นอกจากนั้นเมื่อความโหดร้ายกำเริบขึ้น คุณธรรมอันมีอยู่ในใจของผู้นั้นจะเสื่อมลง เช่นความเคารพเชื่อฟังความกตัญญูกตเวที ความเมตตากรุณา ฯลฯ เหล่านี้ย่อมเสื่อมถอยจากจิตของผู้ฆ่า ทุกครั้งทุกคราวที่ความโหดร้ายกำเริบขึ้นในจิต

และในโอกาสเดียวกัน ความชั่วความเลวก็เกิดขึ้นแทนความดีที่เสื่อมไป เช่นความเห็นแก่ตัว ความกักขละหยาบช้า ความเหี้ยมเกรียม ความริษยา ความพยาบาท ฯลฯ

รวมความว่า ความเสียหายจะเกิดแก่ผู้ฆ่าโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และในทันทีที่ฆ่า ถึง ๓ อย่าง คือ

ก. ฐานะแห่งจิตของผู้ฆ่าต่ำลง

ข. คุณธรรมในจิตของผู้ฆ่าเสื่อมลง

ค. ความชั่วร้ายต่าง ๆ เกิดแทรกขึ้นในจิตของเขา

๒. ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ถูกฆ่า ข้อนี้ไม่มีปัญหาตัวผู้ถูกฆ่าย่อมสูญเสียสมบัติอันสูงสุดในชีวิตของเขา คือ "ชีวิต" ซึ่งเป็นสมบัติชิ้นเดียวที่สัตว์โลกมีอยู่เท่ากันทั้งมนุษย์และเดียรัจฉาน คือมีคนละ ๑ ชีวิตเท่านั้น นอกจากนั้นบรรดาบุตร ภรรยา บิดา มารดา และคนที่อยู่ในอุปการะของผู้เสียชีวิต ก็พลอยได้รับความลำบากไปด้วย

๓. ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สังคม คนที่มีจิตโหดร้ายย่อมก่อความหวาดเสียวให้แก่สังคมเป็นอันมาก ไม่ต้องพูดถึงการฆ่าแม้แต่เพียงการทำร้ายร่างกายหรือทรกรรมก็ก่อให้เกิดความหวาดวิตกแก่สังคมไม่ใช่น้อย สังคมใดก็ตาม ที่คนในสังคมเต็มไปด้วยความเหี้ยมโหดดุร้าย สวัสดิภาพของคนในสังคมนั้น ย่อม

จะถูกบั่นทอนลงอย่างน่าวิตก (สังคมในที่นี้หมายถึงกลุ่มคนที่รวมกัน ตั้งแต่ ครอบครัว หมู่บ้าน จนถึงประเทศและโลก)

แม้ว่าการฆ่าสัตว์บางประเภท ฝ่ายผู้ฆ่าจะรู้สึกว่าเป็นการช่วยเหลือสังคม เช่น ฆ่าสุกร เป็ด ไก่ เป็นต้น นั่นก็เป็นผลที่เห็นกันเพียงชั้นนอก ซึ่งเป็นเช่นนั้นจริงแต่ถ้าดูผลชั้นในกันแล้ว สภาพจิตใจของประชาชนผู้เกลือกกลั้วอยู่กับการฆ่าย่อมเสื่อมลง และทวีความโหดร้ายขึ้นตามลำดับ จนถึงกับเป็นคนผลาญความสุขและความมั่นคงของสังคมในที่สุด และนั่นคือความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของสังคมนั่นเอง

ศีลข้อที่ ๒

เจตนางดเว้นจากการลักทรัพย์

ความมุ่งหมาย

ในที่นี้ ท่านบัญญัติเพื่อป้องกันการทำลายกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ของกันและกันให้ทุกคนตั้งหน้าทำมาหากินเลี้ยงชีพโดยสุจริต

ข้อห้าม

เพื่อให้ได้ผลดังกล่าว ผู้ศึกษาพึงทราบว่าในสิกขาบทนี้ท่านห้าม

๑. โจรกรรม

๒. อนุโลมโจรกรรม

๓. ฉายาโจรกรรม

การกระทำในข้อ ๑ ศีลขาด, ในข้อ ๒ และ ๓ พึงตัดสินด้วยเจตนา คือถ้ามุ่งทำลายกรรมสิทธิ์ในทรัพย์ของผู้อื่นศีลขาด หาไม่ศีลด่างพร้อย

เชิญพิจารณากรรมทั้งสามต่อไป

ก. โจรกรรม

คำว่า "โจรกรรม ๆ" นั้น เรามักจะเข้าใจว่าหมายถึงการลักขโมยของคนอื่น ๆ เท่านั้น ความจริงขอให้ผู้ศึกษาเข้าใจว่า คำว่า โจรกรรมหมายถึงการกระทำอย่างโจรทุกอย่าง ในทางศีลธรรมท่านรวมไว้ ๑๔ วิธีด้วยกันคือ :-

๑. ลัก ได้แก่การขโมยทรัพย์ของคนอื่นที่เจ้าของไม่เห็น

๒. ฉก ได้แก่แย่งชิงเอาซึ่ง ๆ หน้า ที่เรียกว่าตีชิงวิ่งราว

๓. กรรโชก แสดงอำนาจหรือใช้อาวุธให้เขากลัวแล้วให้ของ ที่เรียกว่า ขู่ หรือ จี้

๔. ปล้น คือร่วมหัวกันหลายคน มีศัสตราวุธ ปล้นเอาทรัพย์

๕. ตู่ คืออ้างกรรมสิทธิ์ ยืนยันเอาของคนอื่นมาเป็นของตน

๖. ฉ้อ คือโกงเอาทรัพย์คนอื่น เช่นรับรองไว้แล้วโกงเอาเสีย อ้างว่าเป็นของตน

๗. หลอก ปั้นเรื่องขึ้น หลอกให้คนอื่นหลงเชื่อแล้วให้ทรัพย์

๘. ลวง คือใช้เครื่องมือ ลวงเอาทรัพย์ของคนอื่น เช่นใช้เครื่องชั่งตวง โกง

๙. ปลอม คือ ใช้ของปลอมแลกเปลี่ยนทรัพย์ของคนอื่น เช่น ใช้ธนบัตรปลอม หรือ ทำของปลอมขึ้นขาย แสดงเป็นของจริง

๑๐. ตระบัด ได้แก่ขอยืมคนอื่นไปใช้แล้วเอาเสีย เช่น ยืมของเขาแล้วไม่ส่งคืน กู้เงินเขาแล้วบิดพริ้วไม่ส่งดอก

๑๑. เบียดบัง เช่นคนมีหน้าที่เก็บเงิน หรือหาผลประโยชน์ตนเก็บได้มากหาได้มาก ก็เบียดบังเอาเสียบ้าง

๑๒. สับเปลี่ยน คือเอาของ ๆ เราสับเปลี่ยนของคนอื่นที่ดีกว่าแพงกว่า โดยมิให้เจ้าของเขารู้

๑๓. ลักลอบ คือนำของต้องห้ามหลบซ่อนภาษีอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดกฎหมาย เช่น ค้าฝิ่นเถื่อน เหล้าเถื่อน หรือพ่อค้าหลบหนีการเสียภาษีอากร เช่นไม่ปิดอากรแสตมป์ในใบรับเงิน

๑๔. ยักยอก เช่นเจ้าหน้าที่คลังพัสดุ หรือ คนเก็บรักษาเงินยักยอกเอาของเอาเงินมาเป็นของตน

อาการทั้ง ๑๔ อย่างนี้ แต่ละอย่างเป็นอาการของโจร ใครไปทำเข้าก็เรียกว่าโจรกรรมทั้งนั้น ใครประพฤติอย่างนี้ คนนั้นก็เป็นโจรเป็นการผิดศีล

ข. อนุโลมโจรกรรม

อนุโลมโจรกรรม ก็ได้แก่การแสวงหาเลี้ยงชีพในทางไม่สุจริต มี ๓ ลักษณะ คือ

๑. การสมโจร คือการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด อันเป็นการสนับสนุนพวกโจรเช่นรับซื้อของโจร ให้ที่พัก ให้อาหารแก่พวกโจรอันเป็นปัจจัยให้คนอื่นทำโจรกรรมยิ่ง ๆ ขึ้น

๒. ปอกลอก ได้แก่การคบคนอื่นด้วยหวังทรัพย์ ครั้นได้ผลาญทรัพย์ของเขาหมดแล้ว หรือพอใจแล้วก็เลิกคบ

๓. รับสินบน เช่นข้าราชการรับสินบนจากประชาชนให้กระทำหรือให้เว้นไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างอันเป็นการผิดหน้าที่หรือเสียความยุติธรรม

การสมโจร ปอกลอก รับสินบน สามอย่างนี้แม้จะไม่เป็นโจรกรรมโดยตรงก็เป็นโจรกรรมโดยอนุโลม ใครสมโจร ปอก-ลอก รับสินบน แม้ผู้นั้นจะไม่เป็นโจรโดยตรงเขาก็เป็นโจรโดยอนุโลม

ค. ฉายาโจรกรรม

ฉายาโจรกรรมนั้น ได้แก่การกระทำทรัพย์ของผู้อื่นให้สูญเสีย คือ :-

๑. ผลาญ คือทำความเสียหายแก่ทรัพย์ของคนอื่น เช่นเผาบ้านเผาเรือนเขา ฟันวัวฟันควายเขาด้วยความโกรธกัน, หรือบางคนเดินผ่านสวนคนอื่นเอามีดฟันผลหมากรากไม้ของเขาทิ้งด้วยความคะนอง, บางคนขว้างปาก้อนหินเข้าไปในรถหรือเรือโดยสาร ข้าวของเสียหาย, และบางคนก็เอาเหล็กแหลมดักไว้ตามถนนให้รถยนต์เหยียบยางแตก นี่แหละผลาญ

๒. หยิบฉวย คือการถือเอาทรัพย์ของผู้อื่นด้วยความมักง่าย ไม่บอกเล่าแก่เจ้าของ คิดเอาเองว่าเจ้าของเขาคงไม่ว่าอะไร ความจริงการถือวิสาสะนั้น ท่านไม่ห้ามแต่ไม่ควรให้เลยขอบเขต

การผลาญและการหยิบฉวยสองอย่างนี้ ท่านเรียกว่าฉายาโจรกรรม ใครประพฤติอย่างนี้เป็นฉายาโจร

โทษของการละเมิดศีลข้อที่ ๒

ศีลข้อที่หนึ่งให้ความคุ้มครองชีวิต ส่วนข้อนี้ให้ความคุ้มครองทรัพย์ของมวลชน โทษของการละเมิดศีลข้อนี้ จะตั้งประเด็นให้เห็นง่าย เช่น

๑. เป็นการทำลายตนเอง คนที่หากินทางทุจริต เช่น ลัก ปล้น ฉ้อโกงเอาของคนอื่น มักจะเข้าใจผิดอยู่อย่างหนึ่งคือ คิดว่าตัวเป็นฝ่ายได้ เจ้าของทรัพย์เป็นฝ่ายเสีย ซึ่งความจริงแล้วผู้ขโมยนั่นเอง เป็นผู้เสียหายมากกว่าผู้ถูกขโมย ดังเช่น

ก. เสียภูมิชั้นแห่งจิต หมายความว่า ภูมิแห่งมนุษยธรรมของเขาสูญเสียไปเป็นการเปิดทางให้ความชั่วอื่น ๆ ไหลบ่าเข้าสู่จิต ส่วนของที่ขโมยเขามา โกงเขามานั้นอย่างมากก็เอามาพอกพูนร่างกายให้อ้วนพี ไว้เป็นอาหารของหมู่หนอนในอีก ๕๐ ถึง ๖๐ ปีข้างหน้าเท่านั้น

ข. เสียศักดิ์ศรีของมนุษย์ คือสัตว์โลกทั้งหมดมีปากมีท้องด้วยกันทุกอย่าง ไก่ ลิง หมา มีปากมีท้องทั้งนั้น ฉะนั้นสัตว์ทุกตัวจึงมีงานแขวนคอมาแต่เกิด คืองานหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

แต่ธรรมชาติก็ได้ให้อวัยวะเครื่องหากินมาทุกตัว พอที่จะหากินได้อย่างอิ่มท้อง ในชั่วตะวันตกดิน และยังเหลือเวลาพักผ่อนเล่นหัวได้อีกเหมือนกันทุกคน เฉพาะมนุษย์ยังเพิ่มเครื่องมือพิเศษเหนือสัตว์เดรัจฉานอีกอย่างหนึ่งคือมีปัญญา สามารถใช้ปัญญาหากินได้มากกว่าสัตว์ มนุษย์มีเกียรติและศักดิ์ศรีด้วยการใช้ปัญญาหากิน ผู้ใดก็ตามเกิดมาเป็นคนไม่ใช้ปัญญา คอยแต่ ลัก ปล้น ฉ้อโกงขโมยเขากิน ผู้นั้นสิ้นศักดิ์ศรีแห่งมนุษยชาติ ส่วนจะไปเท่ากับพวกไหนคิดเอาเอง

คนเรานี้ แม้แต่ทำตัวเป็นคนรู้มาก เห็นแก่ได้เข้าตัว มนุษย์ด้วยกันก็รังเกียจ แล้วลงได้ลักปล้นเขากินก็มีแต่ถูกสาปเอาเลยทีเดียว

๒. เป็นการทำลายครอบครัวของตน ตามธรรมดาวิญญูชนย่อมประกอบอาชีพเพื่อเป็นหลักประกันความสุขสมบูรณ์ของครอบครัว อาชีพเป็นหลักประกันดังกล่าวย่อมต้องเป็นอาชีพสุจริตและเปิดเผย ไม่มีครอบครัวใดเลยที่นับว่ามีความมั่นคงด้วยการลักเขากินขโมยเขากิน

อีกประการหนึ่ง ผู้ใดหากินในทางล่วงศีลข้อนี้ ย่อมเป็นผู้ทำลายความสุขใจทำลายนิสัยใจคอ และทำลายเกียรติของผู้ร่วมวงศ์ตระกูลด้วย

๓. เป็นการทำลายสังคม ข้อนี้พอจะทราบอยู่ทั่วกันแล้ว สังคมจะตั้งอยู่ได้ก็ด้วยคนในสังคมไว้วางใจกัน แต่ถ้าเกิดมีการลักลอบขโมยกันกิน คนในสังคมก็มีแต่ระแวงกัน ไม่มีใคร

ไว้วางใจใครได้ ผู้ขโมยเขากินเขาใช้ จึงเป็นผู้ขุดรากแก้วของสังคมทีเดียว

นอกจากนั้น บุคคลประเภทนี้ยังถ่วงความเจริญของชาติบ้านเมือง เพราะนอกจากตัวไม่สร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แล้ว ยังทำให้คนอื่นต้องคอยหวาดระแวงเสียเวลาทำการงานอีกด้วย

ศีลข้อที่ ๓

เจตนางดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม

ความมุ่งหมาย

ศีลข้อนี้ท่านบัญญัติไว้ ด้วยหวังปลูกสามัคคีสร้างความเป็นปึกแผ่นและป้องกันการแตกร้าวในหมู่มนุษย์

ข้อห้าม

ห้าม (ทั้งชายทั้งหญิง) ไม่ให้ประพฤติผิดประเวณี

ลักษณะการผิดประเวณี

ก. ฝ่ายชาย

การกระทำของชาย ที่ถือว่าผิดประเวณีนั้นได้แก่การล่วงเกินทางเมถุนธรรมในหญิงต้องห้าม ๓ ประเภท คือ

๑. หญิงมีสามี (สสฺสามิกา) หมายเอาหญิงที่อยู่กินกับชายอื่นฐานภรรยาสามี ทั้งนี้ไม่ว่าเขาจะได้ทำพิธีแต่งงานกันหรือไม่ก็ตาม ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า เขาได้อยู่กินเป็นภรรยาสามีกันโดยเปิดเผยเท่านั้น การสมสู่หญิงประเภทนี้ เรียกว่า ทำชู้ ผิดศีลบาป และเลยไปถึงการทำลายความไว้วางใจกัน มิใช่ห้ามแต่การร่วมสังวาสเท่านั้น แม้การผูกสมัครรักใคร่การพูดเกี้ยวพาราสี

พูดเคาะ หรือเพียงแต่เล่นหูเล่นตา หรือแสดงพฤติกรรมเยี่ยงชู้สาว ก็ห้ามด้วย

๒. หญิงมีญาติปกครอง (ญาติรกฺขิตา) คือหญิงที่ พ่อ แม่ พี่ บ้า น้า อา หรือผู้หลักผู้ใหญ่ ปกครองดูแลอยู่ ไม่ได้เป็นอิสระแก่ตัว, หญิงประเภทนี้ถ้าชายอยากได้มาเป็นภรรยาก็ต้องติดต่อสู่ขอจากผู้ใหญ่ให้ชอบด้วยประเพณี จักได้เป็นศรีแก่ตนและวงศ์สกุล, ชายใดลักลอบสมสู่หรือฉุดคร่า ลักพาเอาไปเป็นผิดศีล

๒. หญิงมีจารีตรักษา (จาริตา, ธมฺมรกฺขิตา) บางทีก็เรียกว่าหญิงมีธรรมรักษาที่ว่าจารีตหรือธรรมหมายถึงขนบธรรมเนียมประเพณีคุ้มครองรักษาห้ามร่วมสังวาสแยกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. หญิงที่เป็นเทือกเถา เหล่ากอ

ได้แก่ผู้ที่เป็นเทือกเถา เหล่ากอของตนเอง, ที่ว่าเทือกเถาคือญาติผู้ใหญ่ นับย้อนขึ้น ๓ ชั้น ส่วนเหล่ากอ หมายถึงผู้สืบสายจากตนลงไป ๓ ชั้น เหมือนกัน ดังนี้

ย่าทวด, ยายทวด ย่า, ยาย แม่	เทือกเถา
ตนเอง	
ลูก หลาน เหลน	เหล่ากอ

๒. หญิงต้องห้ามโดยจารีต

ได้แก่หญิงที่มีข้อปฏิบัติห้ามการสมสู่กับชาย เช่นภิกษุณี สามเณรี หญิงรักษาอุโบสถตลอดจนหญิงอื่น ๆ ที่มีกฎหมายหรือศีลธรรมห้ามสมสู่

ข. ฝ่ายหญิง

การกระทำของหญิงที่ว่าผิดประเวณี แยกเป็นสองลักษณะ คือ

หญิงที่มีสามี ลอบสมสู่กับชายอื่นนอกจากสามีตน

หญิงไม่มีสามี แต่มีผู้หลักผู้ใหญ่ปกครองดูแล ถ้าลักลอบสมสู่กับชาย ก็เป็นอันนอกใจท่านทำให้ท่านต้องเสียใจ เสียชื่อเสียงและได้รับความอับอาย

โทษของการละเมิดศีลข้อ ๓

การรักษาศีลข้อที่ ๓ นี้ มีผลแก่ผู้ปฏิบัติและแก่สังคม ๓ ทาง คือ

๑. คุ้มครองความเป็นปึกแผ่นของสังคม

๒. ประกันสันติสุขของครอบครัว

๓. รักษาอนาคตของอนุชนในตระกูล

เมื่อได้ผลดังนี้ การละเมิดก็ทำให้เกิดผลเสียหายในสามอย่างนี้เหมือนกัน คือ

๑. ทำลายความเป็นผึกแผ่นของสังคม ความเป็นผึกแผ่นของสังคมนั้น ตั้งอยู่บนความรักใคร่ของผู้คนผู้ครองเหย้าเรือน

นั้น ไม่มีอะไรร้ายแรงเท่ากับการล่วงละเมิดในคู่ครองของเขา แม้ในระหว่างมิตรกับมิตรที่รักกันสนิท สามารถจะหยิบฉวยข้าวของเงินทองร่วมกันได้ไม่มีจำกัด แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งเกิดลุอำนาจกิเลส ล่วงเกินในภรรยาของอีกฝ่ายหนึ่ง มิตรภาพก็เป็นอันขาดสบั้นลงทันที

๒. ทำลายสันติสุขของครอบครัว สันติสุขของครอบครัวจะตั้งอยู่ได้ ก็เพราะสามีภรรยารักใคร่ปรองดองกัน ถ้าเป็นเช่นนั้น แม้บุตรธิดาตลอดจนผู้คนในบ้านก็จะพลอยร่มเย็นเป็นสุขด้วย เมื่อการนอกใจเป็นการทำลายความรักของสามีภรรยาผู้ใดกระทำนอกใจ ก็เชื่อว่าเป็นการทำลายสันติสุขของครอบครัวนั้นด้วย

๓. ทำลายอนาคตของอนุชนในตระกูล อนาคตของอนุชนย่อมฝากไว้กับมารดา บิดา ได้อุ้มชูอุปถัมภ์ มีความอบอุ่น และได้ความก้าวหน้า

เมื่อสามีภรรยาประพฤตินอกใจกัน ที่สุดก็เลิกร้างกัน บรรดาบุตรธิดาจะเกิดความระส่ำระสาย มีแต่ความว้าเหว่เพราะความพลัดพราก แม้จะไปอยู่กับใครห้อมล้อมร้อยชั้นพันชั้น จะให้อบอุ่นเหมือนเห็นพ่อแม่บังเกิดเกล้าคอยอุ้มชูเป็นไม่มีแล้ว มิใช่จะเป็นการทรมานแต่จิตใจเท่านั้น การทำนุบำรุงในการศึกษาและความเป็นอยู่ก็จะถูกบั่นทอนลงตามไปด้วย ตกลงว่าผู้ใดกระทำนอกใจคู่ครองผู้นั้นจะเป็นผู้ผลาญชีวิตจิตใจของอนุชนลงไปด้วย และนั่นก็เท่ากับเป็นผู้บั่นทอนอนาคตของชาติไปในตัว

สิกขาบทที่ ๔

เจตนางดเว้นจากการพูดเท็จ

ความมุ่งหมาย

ศีลข้อนี้ ท่านบัญญัติโดยมุ่งจะเป็นการป้องกันการทำลายประโยชน์ของกันและกันด้วยการพูดเท็จและรักษาวาจาของตนให้เป็นที่เชื่อถือของคนอื่น

ข้อห้าม

เมื่อเพ่งความมุ่งหมายดังกล่าว พึงทราบว่าในสิกขาบทนี้ท่านห้าม

ก. มุสา

ข. อนุโลมมุสา

ค. ปฏิสสวะ

การกระทำในหมาย ก. ศีลขาด หมาย ข. และ ค. ศีลด่างพร้อย

ก. มุสา

แปลว่าความเท็จ ได้แก่การโกหก และขอให้เข้าใจด้วยมุสาวาทในสิกขาบทนี้แสดงออกได้ ๒ ทาง คือ

ทางวาจา ได้แก่พูดโกหกซัด ๆ

ทางกาย คือแสดงอาการให้คนอื่นเข้าใจผิด เช่นเขียนจดหมายโกหก รายงานเท็จ ทำหลักฐานปลอม ทำเครื่องหมายให้คนอื่นหลงเชื่อ หรือใช้ใบ้ให้คนอื่นเข้าใจผิด เช่นสั่นศีรษะในเรื่องควรรับ พยักหน้าในเรื่องปฏิเสธ

หมายความว่า ศีลข้อนี้ ผิดได้ทั้งทางกาย ทั้งทางวาจา

มุสาวาท ๗ วิธี

ที่ว่ามุสาวาท หรือ เท็จนั้น มี ๗ ข้อด้วยกัน คือ

๑. ปด ได้แก่โกหกชัดๆ ไม่รู้ว่ารู้ ไม่เห็นว่าเห็น

๒. ทนสาบาน เช่นมีนักเรียนทำผิด ครูสั่งนักเรียนทั้งห้องว่าใครทำผิดให้ยืนขึ้น แต่ผู้ทำผิดขึ้นนั่งอยู่แสดงว่าตนบริสุทธิ์เป็นทนสาบาน

๓. ทำเล่ห์กระเท่ เช่นทำตัวเป็นพิการ เพื่อให้คนเข้าใจผิดแล้วให้ทาน

๔. มายา แสดงอาการลวงคนอื่นเช่น เจ็บน้อย แต่ครวญครางมาก

๕. ทำเลศ พูดเล่นสำนวน ให้คนฟังเข้าใจผิด เช่นมีใครถามว่า "บ้านคุณฝนตกหรือไม่" เราตอบว่า "แดดออกจ้า ยังถามหาฝนอีกหรือ" ที่พูดนี้ประสงค์ให้เขาเข้าใจว่าฝนไม่ตก แต่ความจริงฝนตก

๖. เสริมความ เรื่องมีมูลน้อยพูดให้มากเช่นเห็นไฟไหม้เศษกระดาษเล็กน้อยก็ตะโกนว่าไฟไหม้ๆ

๗. อำความ เรื่องมีมูลมากพูดให้น้อยเช่นรายงานเหตุการณ์เพียงบางส่วน เพื่อปิดความบกพร่องของตน

ข. อนุโลมมุสา

อนุโลมมุสา คือเรื่องที่พูดนั้นไม่จริง แต่ผู้พูดก็มิได้มุ่งให้ผู้ฟังหลงเชื่อ เช่นคนพูดประชดกันว่า "ฉันทำมานานตั้งปี

แล้ว...." ความจริงก็ไม่ได้ทำถึงปี และคนที่พูดก็ไม่ประสงค์จะให้คนนั้นหลงเชื่อ แต่มุ่งจะพูดให้สะเทือนใจ พูดอย่างนี้เรียกว่า อนุโลมมุสา

ค. ปฏิสสวะ

ปฏิสสวะ ได้แก่การรับคำของคนอื่นด้วยเจตนาบริสุทธิ์ แต่ภายหลังเกิดกลับใจไม่ทำตามที่รับ ปฏิสสวะนี้ แม้ไม่เป็นการพูดเท็จโดยตรง แต่เป็นการทำลายประโยชน์ของคนอื่นได้ เช่นตกลงว่าจ้างแล้วไม่ทำตามผู้จ้าง ต้องเสียเวลาเสียงานเป็นอันมาก การพูดนั้นสับปลับกลับกลอกฝ่ายผู้พูดก็เสียนิสสัย เป็นคนเลวไว้ใจไม่ได้ ต่อไปจะไม่มีใครเชื่อถือ

ข้อยกเว้น

มีคำพูดอีกประการหนึ่ง ผู้พูดพูดไม่จริง แต่ก็ไม่ประสงค์จะให้ผู้ฟังเชื่อ ซึ่งเรียกว่ายถาสัญญา คือพูดก็ไม่บาป เช่น

โวหาร ได้แก่ถ้อยคำที่ใช้เป็นธรรมเนียม เพื่อความไพเราะทางภาษา เช่นเราเขียนจดหมาย ลงท้ายว่า "ด้วยความนับถืออย่างสูง" นี่เราเขียนตามธรรมเนียมจดหมายความจริงเราไม่ได้นับถืออย่างสูงหรืออาจไม่นับถือเขาเลยก็ได้ แต่เราก็ต้องเขียนตามธรรมเนียม ถ้าจะเขียนว่า "ด้วยความนับถือเพียงนิดหน่อย" ก็ผิดธรรมเนียมเขียนจดหมาย

นิยาม เช่นคนผูกนิยายขึ้นเล่น ลิเก ละคร เขาบอกว่าเขาเป็นเช่นนั้น เขาเป็นอย่างนี้ มีนามกรว่าอย่างนั้น ครอบครองเมืองโน้น ความจริงเปล่า แต่ก็ไม่ผิดศีล เพราะเขาไม่ตั้งใจ

ให้คนฟังหลงเชื่อ เพียงแต่แสดงไปตามเรื่อง, คนเล่านิทานหรือแต่งนิยายก็เหมือนกัน บางทีเล่าว่าต้นไม้พูดภาษาคน ลิงเหาะขึ้นไปเฝ้าพระอินทร์ กระต่ายยุปลาวาฬให้ชักกะเย่อกับช้าง และเรื่องพิลึกอื่น ๆ อีกมาก ไม่จริงทั้งนั้น แต่ผู้เล่าผู้แต่งก็ไม่ผิดศีล เพราะไม่ได้มุ่งให้คนอื่นหลงเชื่อ แม้ที่จินตกวีแต่งคำร้อยกรองต่าง ๆ พูดเลยความจริงไปทั้งนั้น แต่ผู้เล่าผู้แต่งก็ไม่ผิดศีล เช่นชมผู้หญิงว่า หน้าสวยเหมือนจันทร์เพ็ญ หรือชมผู้ชายว่ากำลังเท่าช้างสาร เหล่านี้ก็พูดไปตามคลองของภาษาเหล่านั้น หน้าคนเหมือนพระจันทร์ที่ไหนมี หรือถ้ามีก็คงดูไม่ได้และกำลังคนเท่าช้างก็ไม่มี แต่เขาไม่เจตนาให้คนหลงเชื่อว่าเป็นอย่างนี้จริง ๆ จึงไม่ผิดศีล

สำคัญผิด ผู้พูดเข้าใจอย่างนั้น พูดไปตามความเข้าใจของตน เช่นเราจำวันผิด พูดไปตามความเข้าใจของตน เช่นเราจำวันผิด มีใครถามเราตอบไปตามที่จำได้ก็ไม่เป็นอันผิดศีล

พลั้ง คือพูดพลั้งไป ไม่มีเจตนาเช่นคนที่เกิดตกใจแล้วพลั้งออกมาว่า "อุ๊ย เจ๊กตกน้ำ ?" อย่างนี้ไม่ผิดศีล

เป็นอันว่าคำพูดประเภทโวหาร นิยาย สำคัญผิดพลั้งเป็นข้อยกเว้น ผู้พูดไม่ผิดศีล

รวมความแล้วเราจะเห็นว่า คนเราผิดศีลข้อนี้สำคัญอยู่ที่เจตนา คือต้องมีความจงใจที่จะพูดให้คนอื่นเข้าใจผิด ส่วนเขาจะเชื่อหรือไม่ ไม่สำคัญ

โทษของการละเมิดศีลข้อ ๔

ประการแรกที่สุด การพูดเท็จ เป็นการทำลายตัวผู้พูดเอง เพราะทำให้ผู้อื่นขาดความเชื่อถือไว้วางใจเป็นที่รังเกียจของสังคม ในบางกรณี การพูดเท็จย่อมทำให้ผู้พูดเสียเงินเสียทอง ถูกถอดยศ ถูกลดตำแหน่ง ถูกไล่ออกจากงาน ถูกจับกุมคุมขังติดคุกติดตาราง และที่ถึงเสียชีวิตเพราะการพูดเท็จก็มี คนพูดเท็จจนติดนิสัยใคร ๆ ก็รังเกียจ เหมือนกับคนเอาของเหม็นของเน่ามาทาตัว คนทั้งหลายจึงร้องเรียกด้วยคำต่ำช้าว่า "คนขี้โกหก" เป็นคนชักตัวออกห่างจากสังคมทีละน้อย ๆ

ประการที่สอง คนพูดเท็จย่อมทำลายประโยชน์ของคนอื่น เช่น เบิกพยานเท็จต่อศาล ปรักปรำคนที่ตนไม่ชอบแม้เขาไม่ได้ทำความผิด เลยกลายเป็นคนผิดถึงกับติดคุกติดตารางก็มี ใส่ร้ายป้ายสีให้คนดี ๆ กลายเป็นคนเสียก็มาก การพูดเท็จเป็นการทำลายคนอื่น ด้วยการลงทุนน้อยที่สุด เป็นคนที่ใคร ๆ พึ่งไม่ได้ และเป็นคนที่ใคร ๆ เลี้ยงให้ดีไม่ได้ด้วย คนพูดเท็จเป็นนิสัยเหมือนไม้ผุ แม้เราจะปลูกรดน้ำใส่ปุ๋ยกิ่งงอกงามขึ้น ให้ร่มเงาดอกผลแก่ผู้ปลูกไม่ได้เลย เสียน้ำเสียแรงเสียปุ๋ยไปเปล่า ๆ การเลี้ยงคนโกหกเป็นนิสัย ก็เหมือนกับการปลูกไม้ผุนั่นเอง

ประการที่สาม การพูดเท็จย่อมอาจทำลายชาติบ้านเมืองให้พินาศล่มจมได้ เช่นอย่างทหารรายงานเท็จต่อผู้บัญชา ในกรณีที่สำคัญ หรือในคราวคับขัน ข้าราชการทั่วไปก็เหมือนกัน ถ้ากล่าวเท็จหรือรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เพราะเห็นแก่อามิส

สินจ้างหรือเพื่อปกปิดความผิดของตน หรือพรรคพวกของตน การกระทำเช่นนั้นย่อมเป็นการทำลายชาติของตน

ส่วนความจริงบางอย่าง ที่เราพูดไปจะเป็นภัยแก่ประเทศ-ชาติ เช่นการบอกกำลังกองทัพของฝ่ายเราแก่ข้าศึกอย่างนี้เราก็ไม่พูด นิ่งเสีย เพราะการนิ่งไม่ผิดศีลถ้าการนิ่งนั้นมันจะเป็นภัยแก่ตัวเรา เราก็ต้องสละเพื่อประเทศชาติ น้ำใจที่รักชาติ และเลือดนักรบผู้เสียสละ ถ้าไม่แสดงเวลาเช่นนี้เราจะแสดงเมื่อไร ?

ศีลข้อที่ ๕

เจตนางดเว้นจากดื่มน้ำเมา
อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

ความมุ่งหมาย

การบัญญัติศีลข้อนี้ เพื่อให้คนรู้จักรักษาสติของตนให้สมบูรณ์

ข้อห้าม

ถือเอาใจความว่า ท่านห้ามไม่ให้ดื่มน้ำเมา น้ำเมานั้นมี ๒ ชนิด คือ สุรา ได้แก่น้ำเมาที่กลั่น เราเรียกตามภาษาไทยว่า "เหล้า" และ "เมรัย" ได้แก่น้ำเมาที่ไม่ได้กลั่น เช่น "เหล้าดิบ น้ำตาลเมา" และอื่น ๆ ในการบรรยายนี้ข้าพเจ้าพูดถึงสุราหรือเหล้า ก็ขอให้เข้าใจว่า หมายถึงพวกเมรัยทุกอย่างด้วย ฝิ่นกัญชา และของมึนเมาเสพติดต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้เสพย์เกิดความประมาทเป็นอันห้ามด้วยศีลข้อนี้

โทษ

ในพระไตรปิฎก ท่านแสดงโทษการดื่มสุราไว้ ๖ สถาน คือ

๑. เป็นเหตุให้เสียทรัพย์
๒. เป็นเหตุก่อวิวาท
๓. เป็นทางให้เกิดโรค
๔. เป็นเหตุให้เสียชื่อเสียง
๕. เป็นเหตุให้ทำสิ่งอดสู
๖. ทอนกำลังปัญญา

จะอธิบายเป็นข้อ ๆ ไป

โทษข้อที่ ๑ เหล้าทำให้เสียทรัพย์ ข้อนี้เห็นจะไม่มีใครสงสัย เพราะเหล้าเราต้มกินเองไม่ได้ ถ้าขืนต้มเหล้าเอง ก็ผิดกฎหมาย เมื่อทำเองไม่ได้ ก็ต้องซื้อเขากิน นี่แหละทางเสียทรัพย์

บางคนอ้างว่า เรากินเหล้าที่คนอื่นเลี้ยงก็ไม่เห็นต้องเสียเงิน ถูกแล้ว นักดื่มเหล้าส่วนมากหรือแทบทุกคนมักจะเริ่มต้นด้วยการกินเหล้าฟรีที่คนอื่นเขายัดเยียดให้กินแต่ฟรี ๆ ไปประเดี๋ยวก็ซื้อกินเอง นานเข้าก็ต้องซื้อเลี้ยงคนอื่นด้วย เพื่อตอบแทนที่เขาเลี้ยงเรามาและเลี้ยงเผื่อสำหรับกาลข้างหน้า เขาจะได้เลี้ยงเราบ้างเมื่อคิดสถิติสำหรับนักดื่มขนาดกลาง สมติว่าในรอบ ๑ ปี เขาได้กินเหล้าฟรี ประมาณ ๕ ลิตร แต่ต้องซื้อกินเองเพราะติดและไม่มีคนเลี้ยงประมาณ ๑๐ ลิตร แต่ต้องซื้อเลี้ยงคนอื่นตอบแทนเหล้า ๕ ลิตร ที่เรากินเขามาอีก ๕๐ ลิตร คิดแล้วขาดทุน

กินเหล้าเขามา ๕ ลิตร แต่ต้องใช้คืนเขา ๕๐ ลิตร นี่หรือฟรี บางคนอ้างว่ากินแต่น้อยเจริญอาหาร ไม่เห็นทำให้ล่มจมอะไร นี่ก็ถูก แต่อย่าลืมว่า มากย่อมมาจากน้อย ถ้าเราขุดหลุมฝังตัวเอง วันนี้ลึกคืบหนึ่ง ท่านก็บอกว่า ไม่เป็นไรถูกอีก แต่ถ้าท่านขุดหลุมวันละคืบ ๆ นานเข้าถ้าท่านจะขึ้นจากหลุมท่านต้องใช้บันได ก้าวขึ้นไปได้ง่ายเหมือนแต่ก่อน และถ้ายังขุดลึกลงไปอีกวันละคืบ ๆ เท่านั้น ท่านจะไม่มีทางขึ้นจากหลุมนั้นได้เลย ต่อจากนั้นจะเป็นอย่างไร คิดเอาเองก็แล้วกัน ทั้งนี้เพราะสุราเป็นยาเสพติด

บางคนอ้างเศรษฐกิจของประเทศ ว่าถ้าเราไม่กินเหล้าโรงงานของรัฐบาลก็จะล้ม รายได้แผ่นดินจะตก ซึ่งเป็นข้อที่ไม่น่าห่วงเลย เพราะความจริงรัฐบาลต้องผลิตเหล้า เพราะพลเมืองติดเหล้ากันอยู่แล้ว ถ้าพลเมืองเลิกกินเหล้ากันเสียรัฐบาลท่านก็เปลี่ยนโรงงานเหล้าเป็นโรงสร้างของกินของใช้อย่างอื่นให้บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ขึ้นอีก รายได้จะไปไหนเสียที่ถูกคนกินเหล้านี่จะเป็นห่วงตัวเองมากกว่า ถ้าเราเลิกกินเหล้าไม่ได้ก็จะเป็นการทำให้บ้านเมืองเจริญช้า เพราะรัฐบาลต้องเสียกำลังงานหลายพันคนมาทำเหล้าให้เรากิน แทนที่จะใช้กำลังเหล่านี้ในการผลิตสิ่งจำเป็นอย่างอื่นแก่ประชาชน และต้องตั้งงบประมาณปีละนับล้าน สำหรับปราบปรามและชำระสะสางเรื่องยุ่งเหยิงต่าง ๆ ที่เกิดจากการกินเหล้า เพราะฉะนั้นขอให้คุณทุกคนจงมั่นใจเถอะว่า รัฐบาลท่านยังมีทางหาเงินอย่างอื่นอีกที่ดีกว่านี้ ซึ่งเป็น

วิธีที่ได้ทั้งเงินได้ทั้งคนแต่ท่านยังทำไม่ได้ เพราะมัวมาทำเหล้าให้เรากิน ซึ่งเป็นวิธีที่ได้เงิน แต่เสียคน รวมความว่า เหล้าทำลายเศรษฐกิจทั้งส่วนตัวและส่วนรวม

โทษข้อที่ ๒ เหล้าที่เป็นเหตุก่อวิวาท ข้อนี้เห็นจะไม่ต้องพูดกันมาก คนเมาเหล้า เป็นคนลืมตัวมักจะพูดพล่ามและพูดกวนคนอื่น สำคัญตัวเองว่ามีฤทธาศักดาเดชเหนือมนุษย์ทั้งโลก เห็นคนอื่นล้วนแต่สู้เราไม่ได้ทั้งนั้น ที่เรียกว่า "เห็นช้างเท่าแมว" เพราะฉะนั้นคนเมาจึงชอบยอซ้ำ ๆ ซาก ๆ ครั้นเห็นคนไม่เมาเขาไม่เอาเรื่อง ยิ่งได้ใจนึกว่าเขากลัว ยิ่งแผลงฤทธิ์ใหญ่ความจริงเขาไม่เอาเรื่อง เพราะเห็นแก่มนุษยธรรมต่างหาก

บางคนเมาจนเดินเองไม่ไหวแล้ว ยังอวดศักดาบอกคนอื่น "แกช่วยหามข้าไปตีกับมันหน่อยเถอะน่า" ดูฤทธิ์เขาซิ ? ถ้าบังเอิญฝ่ายหนึ่งเป็นคนใจคอไม่หนักแน่นก็เกิดทะเลาะกันจริง ๆ

บางคนเข้าใจว่า เหล้าทำให้เป็นคนเก่งกล้าในการต่อสู้ นี่ก็ยังคลาดเคลื่อนอยู่ ความจริงเหล้าทำให้ขาดสติ กล้าจริง แต่กล้าผิด ๆ ถูก ๆ ถ้าเหล้าทำให้คนเก่งกล้าสามารถในการต่อสู้ได้จริง พวกเราก็ไม่ต้องหัดมวยหรอก กินเหล้าแล้วไปชกชิงตำแหน่งแชมเปียนโลกก็แล้วกัน

โทษข้อ ๓ เหล้าเป็นทางให้เกิดโรค ข้าพเจ้าได้มีจดหมายไปเรียนถามท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า (คือโรงพยาบาลทหารใหญ่ที่สุดในกรุงเทพ ฯ) ว่าการดื่มสุราให้เกิดโรคอย่างไร ท่านตอบว่า

นี่เป็นคำแนะนำของท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลใหญ่แห่งหนึ่ง ท่านได้รู้ได้เห็นมากับตัวท่านเองเพราะท่านได้ศึกษาและคลุกคลีอยู่กับคนเจ็บไข้โดยตรง จึงเป็นคำแนะนำที่ควรจำไว้ให้ดี

โทษข้อที่ ๔ เหล้าทำให้เสียชื่อเสียง แน่นอนที่สุดชื่อเสียงย่อมไม่มีแก่คนสติฟั่นเฟือน ซึ่งอาจทำความผิดได้ทุกประตู

บางคนอ้างว่า ดื่มเพื่อสังคม คล้าย ๆ กับว่าการสังคมคบหากันจำเป็นต้องดื่มเหล้า ไม่ดื่มไม่ได้ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดหรือเป็นการแก้ตัว ข้าพเจ้าเคยฟังท่านผู้ใหญ่บรรยายมารยาทในสังคมและเคยศึกษาจากตำราสังคมหลายเล่มไม่เคยฟังหรือพบว่าการสังคมต้องกินเหล้า มีแต่สอนซ้ำ ๆ ซาก ๆ ว่า "จงอย่าดื่มสุรา ถ้าอดไม่ได้จริง ๆ จงดื่มน้อยที่สุดและเมื่อรู้สึกตัวว่าเมาควรรีบปลีกตัวออกจากสังคมเสีย" มีแต่สอนกันอย่างนี้ เหล้าไม่ใช่แก่นแห่งสังคม

บางคนอ้างว่า การดื่มเหล้า เป็นอารยธรรมของฝรั่ง เราจึงดื่มเหล้า เช่นดื่มอวยพรนี่ก็อีกแหละ! ถ้าสมมุติว่าการดื่มเหล้าเป็นอารยธรรมของฝรั่งจริง ๆ ก็เราเป็นคนไทยนี่ ....เราเป็นชาติหนึ่งต่างหาก ไม่ได้ขึ้นกับฝรั่ง ศาสนาของเราก็สอนต่างกัน เรามีข้อผูกมัดอันใดเล่าที่จะต้องรับเอาทุกสิ่งทุกอย่างของฝรั่งมาเป็นของเรา การรับเราต้องเลือกเฟ้นไม่ใช่ทำอย่างเขาแล้วดีทุกอย่างเช่นการดื่มเหล้าเป็นต้น ก็เมื่อฝรั่งเขาเผยแพร่อารยธรรมดื่มเหล้าเราคนไทยศิษย์พระพุทธเจ้าจะเผยแพร่อารยธรรมไม่ได้ดื่มเหล้าบ้างไม่ได้หรือ

บางคนอ้างความจำเป็นในการผูกมิตร จึงดื่มเหล้าว่าถ้าไม่ดื่มเหล้าเราจะนับถือกันได้อย่างไร นี่ก็อีกแหละการเลี้ยงเหล้ามีเพื่อนมากจริง ๆ เขาอาจหาเพื่อนได้เป็นพัน ๆ ในชั่วโมงเดียว แต่น่าเสียดายที่ว่ารุ่งเช้าเหล้าสร่างแล้วมิตรภาพก็สร่างไปด้วย พอเมาแล้วมักปวารณา "น้องชายมีอะไรใช้พี่นะอย่าเกรงใจ" แต่รุ่งเช้าพูดกันไม่รู้เรื่องดูซิ! เพราะฉะนั้นเราตั้งสูตรได้ว่ามิตรที่ได้เพราะเหล้า ก็เหมือนผ้าที่ย้อมขมิ้นสีตกเร็วต้องย้อมกันบ่อย ๆ จึงจะได้สีเดิม ผู้ที่ผูกมิตรด้วยเหล้าถ้าตกอับลง ไม่มีเหล้าให้เขากิน มิตรจะหาย ข้าพเจ้าเคยเห็นแล้วผู้ซึ่งเคยเป็นเจ้ามือขนาดที่คอสุราบูชานัก วันหนึ่งป่วยหนัก พอแสดงอาการว่าไม่มีหวังจะได้เป็นเจ้ามืออีกแล้ว บรรดาสุรามิตรทั้งหลายนั้นซึ่งไม่เคยขาดบ้านมาก่อน พอถึงวันนั้นสาบสูญไปหมด น่าสงสาร เหลือแต่ผู้นับถือชั้นในคือนับถือกันด้วยใจแท้ ๆ ไม่มีอะไรย้อม

โทษข้อที่ ๕ เหล้าเป็นเหตุให้ทำน่าอดสู ข้อนี้ก็จริงที่สุดเหมือนกัน คนเมาย่อมทำได้ทุกอย่างนอนกลางถนนก็ได้ ท้าต่อยกับเด็ก ๆ ก็ได้เปิดเผยความลับตัวเองก็ได้ รวมความว่าทำได้ทุกอย่างที่คนไม่เมาทำไม่ได้ เพราะคนเมาลืมตัว พ่อตาลดตัวลงเรียกลูกเขยว่าเพื่อน ลูกเขยยกฐานะขึ้นเป็นพี่ของพ่อตามีถมเถไปในวงสุรา

โทษข้อที่ ๖ เหล้าบั่นทอนกำลังปัญญา ยังมีผู้เข้าใจผิดอีกอย่างหนึ่งว่าเหล้าทำให้ปัญญาเปรื่องปราดหัวคิดแล่น บางคนอ้างตัวอย่างสุนทรภู่กวีเอกของไทยว่าแต่งกลอนได้ดี ก็เพราะเหล้ามี

ชื่อเสียงก็เพราะเหล้าซึ่งเป็นความเข้าใจ และเป็นการกล่าวอ้างที่ผิดจากความจริง ความจริงสติปัญญาของคนได้มาจากการศึกษา คนกินเหล้ามาก เหล้าทำให้ปัญญาทึบ ถ้าเขาไม่กินเหล้าสมองมึนชา แต่ถ้าได้กินเหล้าแล้ว เหล้าเข้าไปกระตุ้นเส้นประสาทให้ความคิดแจ่มใสประเดี๋ยวหนึ่งแล้วก็ทรุดหนักลงไปอีก คนติดสุราแล้วเลยคว้าเอาตรงที่เหล้ากระตุ้นประสาทนั้น ว่าเหล้าทำให้ปัญญาเปรื่องปราชญ์เป็นการคิดถึงผลได้เพียงหยิบมือเดียว แต่ที่เสียไปตั้งกอบไม่พูดถึง การที่อ้างสุนทรภู่เป็นตัวอย่างแต่งกลอนได้ดีก็เพราะเหล้า และมีชื่อเพราะเหล้านั้นผิดถนัดอ่านประวัติสุนทรภู่ดูซิ! ฉบับของกรมพระยาดำรงราชานุภาพ แสดงไว้ชัดเจนว่าสุนทรภู่แต่งกลอนดีก่อนกินเหล้า ไม่ใช่กินเหล้าแล้วจึงแต่งเป็นจะว่าสุนทรภู่ได้ปัญญามาจากเหล้าได้อย่างไร และเหล้าไม่ได้ทำชื่อเสียงสุนทรภู่ดีขึ้นมาเลย เหล้าทำให้สุนทรภู่ลำบากยากเข็ญมากเหล้าทำให้สุนทรภู่ถูกเมียทิ้ง และเหล้าทำให้สุนทรภู่ถูกโหรเรียกว่า "อาลักษณ์ขี้เมา" รวมความว่าถ้าเกียรติยศของสุนทรภู่จะแจ่มใสเหมือนดวงอาทิตย์ เหล้าจะเป็นผู้สร้างจุดดำในดวงอาทิตย์นั้น ข้อนี้สุนทรภู่ก็รู้ดี จึงแต่งกลอนสาปเหล้าว่าน้ำนรก กลอนนั้นว่า

"ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง
มีคันโพงผูกสายไว้ปลายเสา
โอ้บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา
ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย"

เมื่อสำนึกตัวได้แล้ว สุนทรภู่ก็เลิกดื่มเหล้าแล้วเขียนคำกลอนไว้

"ถึงนครชัยศรีมีโรงเหล้า
เป็นของเมาตัดขาดไม่ปรารถนา"

ถ้าโรงเหล้าเพิ่มสติปัญญาคนจริง เราคิดง่าย ๆ ก็แล้วกันว่า รัฐบาลคงเปิดให้คนต้มเหล้ากินกันอย่างเสรีมานานแล้ว พลเมืองจะฉลาดไม่ต้องตั้งกระทรวงศึกษาธิการให้เสียเงินเปล่า ๆ และพระพุทธเจ้าคงไม่ห้ามการกินเหล้าแน่ การหาเรื่องการโฆษณาว่ากินเหล้าดีอย่างนั้นอย่างนี้ เป็นเรื่องของคนดื่มเหล้าจนติดแล้วคิดตั้งขึ้นเพื่อหาเพื่อนและเป็นเรื่องของผู้ค้าเหล้า อยากขายเหล้าได้มาก

วิธีปฏิบัติในการสมาทานศีล

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต (วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ) ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ ทุติยัมปิ มะยังภันเต (วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ) ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ ตติยัมปิ มะยังภันเต (วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ) ติสะระเณนะ สะหะ ปัญจะสีลานิยาจามะ

(คำในวงเล็บใช้เพื่อสมาทานเป็นองค์ ๆ)

คำสมาทานศีล ๕

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

สรณคมณ์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

(พระว่า ติสะระณะคะมะณัง นิฏฐิตัง)

(ให้รับว่า อามะภันเต)

รับศีล

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาธิยามิ
อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาธิยามิ
กาเมสุ มิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาธิยามิ
มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาธิยามิ
สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สมาธิยามิ

(พระว่า อิมานิ ปัญจะ สิกขาปะทานิ สีเลนะ สุคะติงยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัสมา สีลัง วิโสธะเย)

(ให้รับว่า สาธุ)

เบญจธรรม

(เรียกเบญจกัลยาณธรรม)

ธรรมต่อไปนี้ เรียกว่ากัลยาณธรรม แปลว่าธรรมอันดีงาม คนเว้นจากความผิด ๕ อย่างที่เรียกว่ารับศีล ๕ แล้วย่อมเป็นอันเว้นจากความชั่วแล้ว แต่คนเว้นจากความชั่วแล้ว ถ้าไม่ปลูกฝังความดีขึ้นในตนก็เหมือนที่ดินที่ถากถางไว้แล้ว แต่ยังไม่ปลูกพืชผลที่เป็นประโยชน์ก็ยังไม่อำนวยผลยิ่งขึ้น

ผู้เว้นจากทำชั่วแล้ว ถ้ายังไม่ทำความดีแล้ว ก็ไม่พ้นติเตียน เช่นคนเว้นจากการฆ่า เดินไปพบคนตกน้ำพอจะช่วย แต่ไม่ช่วย อย่างนี้แม้เขามิได้ฆ่า ก็ไม่พ้นเป็นคนชั่ว คนเสีย

ดังนั้น ผู้รักษาศีลแล้ว พึงปลูกฝังกัลยาณธรรม ๕ อย่าง ต่อไปนี้ขึ้นในตน คือ

รักษาศีลข้อที่ ๑ แล้ว พึงบำเพ็ญ เมตตา–กรุณา

(ความหวังให้สัตว์อื่นมีความสุข)

รักษาศีลข้อที่ ๒ แล้ว พึงบำเพ็ญ สัมมาอาชีพ

(ทำมาหากินทางสุจริต)

รักษาศีลข้อที่ ๓ แล้ว พึงบำเพ็ญสทารสันโทษกามสังวร

(พอใจภรรยาตน และระวังในเรื่องกาม)

รักษาศีลข้อที่ ๔ แล้ว พึงบำเพ็ญสัจวาจา

(พูดคำจริง)

รักษาศีลข้อที่ ๕ แล้ว พึงบำเพ็ญ อัปปมาท

(คือรักษาสติให้สมบูรณ์)

ธรรมะเหล่านี้ มีอธิบายละเอียดในบทที่ว่าด้วยธรรมะข้อนั้น ๆ อยู่แล้ว

คติธรรมนำชีวิตพิเศษ

จาก พระเทพสิทธิมุนี

ค้าเฮโรอิน คอรัปชั่น ปล้น ไม่มีใครพ้นวิบัติ

พวกปล้น พวกฆ่า พวกค้าเฮโรอิน พวกทุจริตคอรัปชั่น ที่มั่งมีเงินทอง ไม่ได้รับโทษทัณฑ์อยู่ขณะนี้ เพราะมีสมบัติอยู่ ๔ ประการ เมื่อหมดสมบัตินี้แล้วจะต้องได้รับโทษตามกรรมที่ก่อไว้ ไม่มีใครหนีรอดไปได้ ไม่ว่าจะหนีไปอยู่ในทะเลลึก ในซอกเขาก็พันลูก หรือจะเหาะขึ้นไปอยู่บนอากาศก็ตามที

ธรรมะ จากพระธรรมทูต

ท่านหัวหน้าคณะพระธรรมทูตสายประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ คือพระเทพสิทธิมุนี (โชดก ป. ๙) เป็นผู้แสดงธรรมะข้างต้นเพื่อคลี่คลายความขุ่นข้องใจของประชาชนจำนวนไม่น้อย ที่คลางแคลงในพระพุทธวจนะของพระพุทธองค์ ในแง่ที่ว่า "ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว" ว่าเป็นจริงแน่หรือ? หากจริงเหตุใด พวกค้าเฮโรอิน พวกทุจริตคอรัปชั่นจึงมีตำแหน่งใหญ่โต มีบ้านช่องหอห้องราวกับวังพร้อมข้าทาสบริวาร มีคนนับหน้าถือตา ได้รับเกียรติยศสูงทั้งจากสังคมและข้าราชการ

ที่เขาว่าสุขนั้นจริงหรือ ?

พระเทพสิทธิมุนี กล่าวว่า ท่านได้รู้ได้เห็นเรื่องราวทำนองนั้นอยู่ไม่น้อย แต่อยากจะให้คิดกันลึก ๆ ว่า เขาเหล่านั้นมีความสุขกันจริงหรือ ? ทั้งพวกโจรปล้นฆ่า พวกค้าเฮโรอิน พวกทุจริตคอรัปชั่น ถึงเขาจะมีเงินมีทอง แต่เขาไม่มีความสุขอย่างแท้จริง ย่อมต้องระแวงระวังไม่ให้ความผิดนั้นปรากฏ ไม่ให้มือกฎหมายเอื้อมไปถึง หรือไม่ให้พวกเดียวกันเองอิจฉาริษยาหักหลังเข่นฆ่ากัน คิดให้ดีเถิดจะเห็นว่าเขาเหล่านั้นมิได้มีความสุขเลย ถึงจะมีเงินทองข้าทาสบริวารอยู่ก็จริง

ที่รอดกรรมอยู่ได้เพราะสมบัติ

การที่คนทำชั่วแล้ว ยังเห็นเขาอยู่อย่างมีความสุขไม่ได้รับโทษทัณฑ์ตามกรรมเวรที่สร้างขึ้น เพราะสมบัติ ๔ ประการ คือ

คติสมบัติ หมายถึงตำแหน่ง ฐานะ หน้าที่การงานของเขายังดีอยู่ ช่วยกางกั้นความชั่วไว้ไม่ให้ปรากฏผลในทันที

อุปธิสมบัติ หมายถึง การเงินการทองของเขายังถึง มีเรื่องอะไรก็เอาเงินฟาดเข้าไปก็เงียบไปพักหนึ่งก่อน

กาลสมบัติ หมายถึง กาลเวลายังไม่ถึงเขา อาจเป็นด้วยบุญเก่าที่สร้างสมไว้ในอดีต

ประโยคสมบัติ หมายถึง การทำดีมีคนเห็น แม้ทำชั่วแต่ความดีนั้นบังไว้ชั่วคราวให้คนเห็นไปว่าทำดีและได้รับการสนับสนุน

สมบัติทั้งสี่นั้นไม่จีรังต้องวิบัติ

พระเทพสิทธิมุนี ขยายธรรมะให้เห็นเด่นชัดในแง่ที่ว่า "สมบัติทั้งสี่" ที่ว่ามิได้คุ้มครองผู้กระทำความชั่วตลอดไป วันหนึ่งคติสมบัติจะต้องวิบัติ คือหลุดจากตำแหน่งหน้าที่ ตกจากเก้าอี้ จากบัลลังก์เรื่องต่างๆ ก็แดงขึ้นมา โทษทัณฑ์จะทับถมกันตอนนี้ ต่อไปอุปธิสมบัติกลายเป็นอุปธิวิบัติเมื่อใดเงินทองขาดไป โรคภัยจะเข้ามาเบียดเบียน ไม่มีเงินทองรักษา ไม่มีเงินทองปกปิดความผิด โทษทั้งหลายจะไหลมาท่วมตน เมื่อกาลสมบัติกลายเป็นกาลวิบัติ คือถึงเวลาที่ไม่ใช่ยุคของตัว คนอื่นเขาขึ้นมาแทน พวกของตนก็หายไปหมด เรื่องที่ถูกกดถูกเก็บไว้จะถูกรื้อฟื้นขึ้นมาทำลายกันตอนนี้ และสุดท้ายเมื่อประโยคสมบัติกลายเป็นประโยควิบัติ ถึงทำดีอย่างไรตอนนี้คนอื่นจะเห็นเป็นชั่วทั้งสิ้น ผิดกับตอนเป็นประโยคสมบัติ ทำชั่วทำผิดคนก็ยกย่องสรรเสริญว่าทำดีทำถูกทั้งหมดนั้น "พระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๓๔ เกี่ยวกับคนชั่วที่ยังได้ดีเพราะมีสมบัติทั้งสี่กางกั้นอยู่ กรรมชั่วยังให้ผลไม่ได้ แต่อย่านึกว่ากรรมชั่วมันจะไม่ให้ผลนะ! มันยังวิ่งเหมือนหมาไล่เนื้อทันเมื่อไรก็วิบัติเมื่อนั้นจึงไม่ควรที่จะสร้างสมกรรมชั่วกัน ควรทำแต่กรรมดีเข้าไว้" พระเทพสิทธิมุนีเน้นให้คิด

ถ้ารับเคราะห์ เสดาะได้หรือไม่?

ต่อข้อถามว่า หากดวงตกลงมาจริงดังว่า กรรมกำลังทับถมเขามา จะไปหาพระเพื่อเสดาะเคราะห์จะพ้นกรรมนั้นหรือไม่ โดยยอมเสียเท่าไรเสียไป เพื่อให้ตนพ้นเคราะห์พ้นโทษต่อปัญหานั้น พระเทพสิทธิมุนีกล่าวว่า ที่ได้ผลก็มีมิได้ผลก็มี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรรมเวรที่ทำไว้ ถ้าทำกรรมชั่วไว้เป็นส่วนน้อยทำความดีไว้มาก ก็เสดาะได้ผล เหมือนดังหมาไล่เนื้อ อย่างที่ว่า กรรมดีเหมือนเนื้อกรรมชั่วเหมือนหมา ถ้ากรรมดีมีมากกรรมชั่วก็ไล่ตามไม่ทัน แต่ทำชั่วไว้มาก ทำดีน้อยหรือไม่ทำไว้เลย ถึงจะเสดาะเคราะห์จนหมดเนื้อหมดตัวอย่างไร ก็ไม่อาจช่วยได้เพราะกรรมชั่วที่ก่อไว้ พระพุทธเจ้าทรงกล่าวไว้ว่า แม้จะเหาะไปบนอากาศก็หนีไม่พ้นจะหนีไปในทะเลลึก ๘๔,๐๐๐ โยชน์ก็หนีไม่พ้น แม้จะหนีไปในซอกเขากี่ร้อยกี่พันลูกก็หนีไม่พ้น ถ้ากรรมที่ทำไว้แรงอย่างคนที่ไปทำบุญต่ออายุกันถ้ากรรมที่ทำมาแรงก็ต่อไม่ได้ แต่ถ้ากรรมที่ทำไว้ไม่แรงก็ต่อได้ จะเห็นว่าบางคนต่ออายุไม่ทันไรก็ตาย แต่บางคนอยู่ได้อีกระยะหนึ่ง พระเทพสิทธิมุนีแสดงให้เห็นความชัดเจนในบาปบุญคุณโทษ

เหตุวุ่นวายทุกวันนี้เพราะกิเลส

ต่อข้อถามถึงสังคมปัจจุบัน มีแต่ฆ่าฟัน ปล้นสะดม ทุจริตคอรัปชั่นนั้นมาจากอะไรและจะเอาธรรมะข้อใดมาแก้ไขได้

"พระเทพสิทธิมุนี" กล่าวความเห็นว่า เกิดจากกิเลส คือ โทสะ ความโกรธที่คนตกนรกหมกไหม้ทั้งตอนเป็นและตอนตาย เพราะ โทสะ คือความโกรธ และโลภะคือความอยากได้ สุดท้าย คือ โมหะ ความหลง คนใดที่มีโทสะ โลภะ โมหะย่อมไม่มีความสุข ความสงบ การจะเอาธรรมะเข้าดับต้องพิจารณาเป็นขั้น ๆ ถ้า กิเลสหยาบอยู่ใช้ศีลเข้าปราบ ถ้ากิเลสกลาง ๆ ใช้สมาธิ หาก กิเลสละเอียดจนตกตะกอนอยู่ในหัวใจต้องใช้ปัญญาเข้าแก้ไข

แนะวิธีละความโกรธเพื่อความสงบ

พระเทพสิทธิมุนีได้ยกตัวอย่างสามีภรรยา ที่ทะเลาะ เบาะแว้งกัน เพราะขาดสติจึงมีความโกรธ ทางแก้ คือถ้าผัว โกรธขึ้นมาเมียระงับด้วยการนิ่งเสีย หรือถ้าเมียปึงปังผัวก็นิ่งเสีย ทั้งสองต้องฝึกสติ ซึ่งโบราณท่านสอนไว้ว่า ถ้าโกรธขึ้นมาให้ไป ส่องกระจกดูหน้าตัวเอง แล้วจะเห็นว่าไม่น่าดูเลย วิธีแก้ก็คือ ท่องอยู่ในใจว่าช่างเขา ทำเอาหูไปนาเอาตาไปไร่เสีย เมื่ออีก ฝ่ายหนึ่งสงบลงแล้ว ค่อยพูดจากันถึงความผิดความถูกเมื่อสิ้น อารมณ์โกรธ หรือถ้าโกรธจัด ๆ ก็พยายามท่องอยู่ในใจ และ หลับตาว่า อิสวาสุ-สุสวาอิ ท่องอยู่อย่างนั้นจนจิตสงบ คาถา อิสวาสุ-สุสวาอิ หมายถึงการนึกถึงคุณพระรัตนตรัย ใช้ได้แม้ คาถาป้องกันภัยแก่ตน เวลาจะออกจากบ้าน ท่องนะโม ๓ จบ แล้วว่าคาถานี้ ๓ ครั้ง ไม่ว่าจะไปรถหรือเดินเท้าจะได้รับความ ปลอดภัย ไม่มากก็น้อย พระเทพสิทธิมุนีมอบของดีให้ทุกท่าน

พรรณาพระคุณแม่

เปรียบพ่อแม่ เช่นโคมทอง ของชีวิต
ช่วยชี้ทิศ ช่วยนำทาง ช่วยสร้างสรร
ให้ความรัก ให้ความรู้ ชูชีวัน
ลูกจงมั่น กตัญญู รู้แทนคุณ ฯ

อันลูกดี พ่อแม่นั้น ท่านมีสุข
แสนสนุก ร่มเย็น เห็นสวรรค์
สุขเกษม อิ่มเอม เปรมชีวัน
พ่อแม่นั้น สุขที่สุด เพราะบุตรดี ฯ

ถึงลูกจน ทนได้ ไม่ทุกข์หนัก
เท่าลูกรัก ประพฤติตน เป็นคนชั่ว
ลูกกี่คน ทนเลี้ยงได้ ไม่หมองมัว
ไม่โศกเศร้า เท่าลูกตัว ชั่วระยำ ฯ

อันลูกชั่ว พ่อแม่นั้น ท่านมีทุกข์
หมดสนุก ทุกข์ฤทัย ไร้สุขี
ไฟนรก ลามลุก ทุกนาที
พ่อแม่นี้ ทุกข์ที่สุด เพราะบุตรเลว

อันพ่อแม่ ขาดธรรม ลูกก็ช้ำจิต
เป็นลูกศิษย์ ขาดธรรม อาจารย์ก็ช้ำใหญ่
เป็นสามี ขาดธรรม เมียก็ช้ำใจ
คนทั่วไป ขาดธรรม โลกก็ช้ำทั้งแผ่นดิน

สำนึกถึงวันเกิด

งานวันเกิด ยิ่งใหญ่ ใครคนนั้น
ฉลองกัน ในกลุ่ม ผู้ลุ่มหลง
หลงลาภยศ สรรเสริญ เพลินทะนง
วันเกิดส่ง ชี่พสั้น เร่งวันตาย
อีกมุมหนึ่ง ซึ่งเหงา น่าเศร้าแท้
หญิงแก่ ๆ นั่งคอย และคอยหาย
โอ้วันนั้น เป็นวัน อันตราย
แม่คลอดสาย โลหิต แทบปลิดชนม์
วันเกิดลูก เกือบคล้าย วันตายแม่
เจ็บท้องแท้ เท่าไหร่ มิได้บ่น
กว่าอุ้มท้อง กว่าจะคลอด รอดเป็นคน
เติบโตจน บัดนี้ นี่เพราะใคร
แม่เจ็บเจียน ขาดใจ ในวันนั้น
กลับเป็นวัน ลูกฉลอง กันผ่องใส
ให้ชีวิต แล้วก็หลง ระเริงใจ
ลืมผู้ให้ ชีวิต อนิจจา
ไฉนจึงเรียกกันว่าวันเกิด วันผู้ให้กำเนิดประเสริฐกว่า
คำอวยพรที่เขียนควรเปลี่ยนมา ให้มารดาคุณเป็นสุขจึงถูกแท้
เลิกจัดงานวันเกิดกันเถิดนะ ควรที่จะคุกเข่ากราบเท้าแม่
ระลึกถึงพระคุณอบอุ่นแท้ อย่ามัวแต่จัดงานประจานตัว

พุทธทาสอินุทบัญโญ

บทกลอนสอนใจ จากหนังสืออ่านภาษาไทย

เราต้องปองฝึกฝน   ตนให้ตน เป็นคนดี
โดยข้อย่อ ๆ มี   ที่น่าจำ จงคำนึง
หนึ่งนั้นคือหมั่นนึก   น้อมรู้สึก ระลึกถึง
พ่อแม่และเราพึ่ง   ระลึกซึ้ง สุดวันตาย
สองให้ใจโอนอ่อน   หวังว่านอน สอนง่ายดาย
หวังเชื่อผู้เชื้อสาย   เช่นย่ายาย ปู่ตาตน
สามจำทำให้ผู้   รักเอ็นดู ทุกหมู่ชน
ชมเห็นว่าเป็นคน   มีกิริยา วาจาดี
สี่นี้มีใจหนัก   เยือกเย็นนัก รู้จักมี
ยับยั้งรั้งไว้ที   ไม่ใจน้อย คอยแต่ฉุน
ห้าให้มีใจเผื่อ   แผ่เอื้อเฟื้อ ทางเจือจุน
กอบเกื้อเอื้ออุดหนุน   โน้มเหนี่ยวนำ เหนี่ยวน้ำใจ
หกหรือคือรอบคอบ   หมั่นระรอบ ระวังระไว
ก่อนจะทำอะไร   ให้คิดดู จนรู้ดี
เจ็ดนี้ให้มีหวัง   ในสิ่งดั่ง ตั้งใจมี
มุ่งไว้ไม่หน่ายหนี   ทำเต็มที่ มิหวาดหวั่น
แปดจะละหลบชั่ว   ห่างจากตัว ไม่พัวพัน
สิ่งเล่นเป็นพนัน   หลีกแม่นมั่น หมั่นเก็บออม
เก้าให้ใส่ใจคือ   เราต้องซื่อ ซื่อจึงหอม
คนชมนิยมยอม   วางใจมอบ นอบน้อมจริง
สิบนี้ชี้ข้อผิด   สิ่งเสพติด จงหลีกหนี
หลุดพ้นอเวจี   สบสุขสันต์ นิรันดร์เทอญ.

ขออภัยท่านเจ้าของเดิมที่ท่านได้ประพันธ์ไว้ตั้งแต่ต้นถึงข้อเก้า แต่ในข้อสิบดิฉันได้เพิ่มเติมขึ้นอีก ๑ ข้อ จึงขออภัยอีกครั้งค่ะ

น. บุญญาวิจักสน์

ทำดี ดีกว่าขอพร "จงเลือกทำแต่กรรมที่ดี ๆ นะ !" เตือนให้เตรียมตัวไว้ดำเนินชีวิตต่อไปเป็นคำแทนคำอวยพรอย่างสูงสุด ประกอบด้วยเหตุผล เมื่อทำกรรมดีแล้ว ไม่ให้พรก็ต้องดี เมื่อทำชั่วแล้วจะมาเสกสรรปั้นแต่ง อวยพรอย่างไรก็ดีไม่ได้ ทำชั่วเหมือนโยนหินลงน้ำ หินจะต้องจมทันทีไม่มีผู้วิเศษใด ๆ จะมาเสกเป่าอวยพรอ้อนวอนขอร้องให้หินลอยขึ้นมาได้ ทำกรรมชั่วจะต้องล่มจมป่นปี้เสียราศีเกียรติคุณชื่อเสียง เหมือนก้อนหินหนักจมลงไปอยู่กับโคลนใต้น้ำ ทำดีเหมือนน้ำมันเบา เมื่อเทลงน้ำย่อมลอยเป็นประกายมันปลาบอยู่เหนือน้ำ

ทำกรรมดี ย่อมมีสง่าราศี มีเกียรติคุณชื่อเสียง มีแต่คนเคารพนับถือยกย่องบูชาเฟื่องฟุ้งฟูลอยเหมือนน้ำมันลอย ถึงจะมีศัตรูหมู่ร้ายจงใจเกลียดชังมุ่งร้ายอิจฉาริษยาแช่งด่าให้จมก็ไม่สามารถจะเป็นไปได้กลับจะแพ้เป็นภัยแก่ตัวเอง ขอให้จงตั้งใจกล้าหาญพยายามทำแต่กรรมดี ๆ โดยไม่มีความเกรงกลัวหวั่นไหวต่ออุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้ที่มีความเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัย ผู้ที่มีโชคดี ผู้ที่มีความสุข และผู้ที่มีความเจริญ ประสงค์ใดสำเร็จสมประสงค์ ก็คือผู้ที่ประกอบกรรม ทำแต่ความดีอย่างเดียวนั่นเอง

โอวาทของหลวงพ่อพระยานรรัตนราชมานิต

◎ ร่วมกองบุญพิมพ์ ชี้บุญ-ชี้บาป เล่ม ๑๖ ◎

ข่าวดีสำหรับท่านที่มีจิตศรัทธาจะร่วมกองบุญพิมพ์หนังสือเผยแผ่เป็น "ธรรมทาน" เพื่อต่ออายุหนังสือและต่ออายุบุญของท่านให้ยืนยาวต่อไปอีก ทางคณะเมตตาธรรมจะจัดพิมพ์เล่มที่ ๑๖ ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยจะรวบรวมเอาบทความที่เป็นสาระประโยชน์เข้ามาไว้ในหนังสือเล่มนี้

ญาติโยมทั้งหลาย จงมาช่วยกันเผยแผ่ "พระธรรม" ให้เข้าสู่จิตใจคนทั้งหลายด้วยเถิด ! ด้วยกำลังกาย-วาจา-ใจ และกำลังทรัพย์ จะทำมากหรือน้อยก็ยังดีกว่าไม่ได้ทำเสียเลย

ชาวพุทธทั้งหลาย ! หากท่านเห็นคุณประโยชน์ในด้านการเผยแผ่พระธรรม ประสงค์จะร่วมกองบุญด้วย ทางคณะกำหนดให้ท่านส่งเงินมาได้ตั้งแต่เมื่อท่านอ่านจบไปแล้ว ๒ เที่ยว พิจารณาให้ดีอีก ๑ เที่ยวก่อน เมื่อเกิดปัญญาความเชื่อมั่นแล้วว่า "การให้ธรรมเป็นทาน" มีส่วนนำแสงสว่างมาสู่ใจคน อาจสามารถทำให้บุคคลทั้งหลายได้รับรู้ บาป-บุญ-คุณ-โทษ ประโยชน์และมิใช่ประโยชน์เป็นต้น แล้วจึงค่อยส่งเงินมาร่วมกองบุญนี้ อย่าส่งให้เลยเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็แล้วกัน เพราะจะได้รวบรวมปัจจัยพร้อมด้วยชื่อผู้ร่วมกองบุญเข้าพิมพ์ได้ทันเวลาด้วย

ขอให้ทำตามกำลังศรัทธาและกำลังทรัพย์ อย่าให้ถึงกับเดือดร้อนใจก็แล้วกัน เพราะทางคณะต้องการให้ท่านทำด้วยความบริสุทธิ์ใจสบายใจ เป็นกุศลล้วน ๆ ไม่ต้องฝืนใจทำ จะจัดพิมพ์

สักประมาณ ๔,๐๐๐ เล่ม ถ้าเก็บได้ทุนมากจะพิมพ์ให้มากยิ่งขึ้นไปกว่าที่กำหนดไว้

วิธีส่งเงินมา คือเขียนจดหมายแล้วอย่าเพิ่งปิดซอง นำไปที่ไปรษณีย์ได้ทุกแห่งแล้วซื้อตั๋วแลกเงิน หรือเป็นธนาณัติก็ได้แล้วส่งมา กรุณาเขียนชื่อ–สกุล–บ้านเลขที่ สถานที่อยู่ให้ชัดเจนด้วย เมื่อทางคณะพิมพ์หนังสือเสร็จแล้วจะได้ส่งกลับไปให้อ่าน

ส่วนท่านที่ต้องการไว้อ่านแต่ยังไม่มีเงินจะร่วมกองบุญด้วย โปรดเขียนจดหมายสอดแสตมป์ดวงละ ๔ บาท ใส่ในซองแล้วส่งมาขอได้คนละ ๑ เล่ม เอาไว้มีเงินแล้วค่อยส่งมาช่วยค่าพิมพ์ภายหลังก็ได้

จดหมายจ่าหน้าซองดังนี้

กรุณานำถวาย

พระภิกษุพุฒ จาวตระกูล

คณะเมตตาธรรม วัดถ้ำเขาน้อย

ต. ม่วงชุม

อ. ท่าม่วง

จ. กาญจนบุรี (๗๑๑๑๐)

หมายเหตุ ธนาณัติให้สั่งจ่าย ป.ณ. ท่าม่วงเท่านั้น เพราะอยู่ใกล้กว่าจุดอื่น และรับได้สะดวกกว่าที่อื่นมาก

รายนามผู้ร่วมบริจาคสร้างหนังสือ

เล่ม ๑๕

	บาท
คณะตระกูลเจ๊ว หลายคนรวมกัน	๔,๐๗๐
คณะเมตตาธรรม วัดถ้ำเขาน้อย	๔,๐๐๐
คุณบุญมา มณีวงศ์–อุบาสิกาสุภิญญา มณีวงศ์ คุณบุญส่ง ตั้งเต็มเกียรติ และครอบครัว	๓,๐๐๐
คุณสุขศรี ชัยชื่นชอบ พร้อมด้วยลูก–หลาน ร้านฮั่วเฮงหลงอะไหล่ยนต์	๒,๓๐๐
คุณนิภา อมรชัยยาพิทักษ์ อุทิศให้คุณพ่อจุ้น เซียงฉิน และคุณสุชาติ อมรชัยยาพิทักษ์ พร้อมเจ้ากรรมนายเวร	๒,๐๐๐
อ. ลัดดา ปานท้วม ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา กทม.	๒,๐๐๐
คุณบุญชู มงคลสมัย อุทิศให้ น.ส. วันทนา แซ่ตัน	๒,๐๐๐
อุบาสิกาสุภิญญา มณีวงศ์ อุทิศให้ น.ส. วันทนา แซ่ตัน	๑,๐๐๐
คุณสุมล จงเสถียรธรรม พร้อมครอบครัว ร้านเจ้าพระยาบุ๊คเตอร์ กทม.	๒,๐๐๐
คุณกิมฮุ้น แซ่เล้า และคุณสมนภา จันทน์หอม รวม	๑,๕๐๐
ผู้บริจาคไม่ประสงค์นาม	๑,๕๐๐
คุณหม่อน-คุณเฮียะ-คุณสมปรารถนา-คุณนุชนาถ บัวระพา รวม	๒,๐๐๐
คุณเทียม สถาพรพิบูลย์ และคุณสมบัติ สถาพรพิบูลย์ รวม	๑,๕๐๐
คุณพรทิพา เกิดแก้วแจ่มฟ้า	๑,๒๐๐

คุณฮั่วเซี้ยง แซ่กัง และคุณนกยูง ศิริสุโขดม	บาท
อุทิศให้ผู้มีพระคุณ	๑,๐๐๐
ทิดเก๋า ศูนย์พระเครื่อง ตลาดเทศบาลเมืองกาญจน์	๑,๐๐๐
คุณเลี่ยม-คุณศิริพร จอดเกาะ และทุกคนในครอบครัว	๑,๐๐๐
คุณอำนาจ นวลใส เขตพระประแดง สมุทรปราการ	๑,๐๐๐
คุณอธิคม-คุณประภาพรรณ-คุณอรรถพล พลานนท์	๑,๐๐๐
คุณนิวัฒน์-คุณสอางค์ทิพย์ จาวรุ่งฤทธิ์	๑,๐๐๐
ผู้ไม่ทราบนามหลายคนฝากแม่ชี วัดนางโนสังมา	๑,๐๒๐

รายละ ๕๐๐ บาท

เจ้าของโรงแรมม่วยหยู อุทิศให้นางจำปี วีรวงศ์, อ. มณี บุญกอง

คุณลำพูน มะลิดล	คุณบุษรา สุขศิริ	คุณสุจินดา สตางเพชร

คุณมยุรี จุ้ยวัน	คุณสมจินต์ สินทสา
คุณเรณู คุ้มไพโรจน์	คุณธรรมศักดิ์-คุณสมควร เอื้อสุขนุกุล
คุณบุญช่วย สุวานิช	คุณรัตนา อัตตบัญโญ
คุณวิภาวรรณ สถิตในธรรม	คุณประจวบ นิคมประศาสน์
ครูตุ๋ย ร้านอุดมพันธ์ท่าม่วง	คุณพรทิพย์ พงษ์วานิชอนันต์
ร้านกิมไซจักรยาน ท่าม่วง	พี่ชายคุณณรงค์ ปิ่นทองคำ
คุณไมตรี ร้านฮ่งอันตึ๊งโอสถ	พระภิกษุเชาวณัฐ เจริญธัญญากร
คุณประกอบ ธัญญขันธ์	คุณพรรณี คิ้วเจริญ
คุณพิทักษ์-คุณพรรณี ไพศาลมาศ	คุณเสียดฟ้า เซี่ยงเจ็น
คุณวรรงาม มังกรกาญจน์	คุณจุ้นฮั้น ท่าม่วงโฮเต็ล

คุณนภาพร ห้องดุลย์ อุทิศให้คุณแม่ซุ้นหยิน แซ่ลอง

คุณจิตนา จงเสถียรธรรม	คุณขนิษฐา คัณหะทัต
ด.ช. ชยานนท์ คิ้วเจริญ	คุณสมาน–คุณประทิน จงวิชิต
คุณสุรัญญา จันทร์สว่าง	คุณประยูร จันทร์สว่าง
คุณสมคิด สิทธิกิจ	คุณวาณี วารีนิล
คุณสุดาวรรณ ซาแสงบง	ร้านเสริมสวยน้อย ต. ท่าราบ

รายละ ๓๐๐ บาท

คุณละออ โรจน์สุพจน์ อุทิศให้คุณแม่ล้วน โรจน์สุพจน์

คุณประเสริฐ อุดมกิจไพบูลย์	คุณนฤมล วัฒนบุรานนท์
คุณสะอาด ศรีสมบูรณ์	คุณปรารถนา โถวสกุล
พนักงานบริษัทนันยางมาเก็ตติ้งจำกัด	คุณจันทร์คำ ลีมายุวัฒนานนท์
คุณกิตติพงศ์ วุฒิวโรดม	คุณคมสัน วุฒิวโรดม
คุณเต็กสุน แซ่ล้อ	คุณวิภา เศรษฐพงษ์ (ร้านจี่สุน)
คุณจิตรา กฤดาญชลี	ผู้ไม่ประสงค์นาม จ. ระนอง

รายละ ๒๐๐ บาท

คุณรัตนา สินธวชวงศ์	คุณทศพล–คุณมาลัย สิตไทย
คุณอินทร มุกดานันท์	คุณสู้เหลียง แซ่เฮ้ง
คุณอุไร เรืองเนตร	คุณสุเมธ อุดมกิจโกศล
คุณแสงดวง ปิ่นใจนำ	คุณนิตยา แซ่ลิ้ม
พระภิกษุรุ่งรัตน์ เซี่ยงจ้ง	คุณนวลทิพย์ วรธำรง
คุณอำพร เพิ่มพิทยา	คุณสุรชัย เซี่ยงจ้ง

คุณอำพร โปยขุนทด
คุณสรวง วงษ์สมิต
คุณบุษบา จันทร์สว่าง
คุณกรองแก้ว พนมสวย
คุณวิรัช บีติภพ
คุณพิชัย-คุณธนาพร นุติพานิชย์
คุณสุนันทา สนธิเจริญ
คุณบุญมา เล้าหพันธ์
คุณชวนชม พงษ์เจริญ
คุณเฉลิม สุขสบาย
คุณกิตติ พิทักษ์จรรยา
คุณสุวัฒน์ เสรีโรจน์

คุณปรานี เชยงาม
คุณชีวจู แซ่คู
คุณเฉลิม จิตุเทน
คุณสุวรรณา พรรธนาลัย
คุณลัดดาวรรณ พรรธนาลัย
คุณอุทิศ ซ้งธาดา
คุณทองอยู่ พูลสวัสดิ์
คุณกาญจนาภรณ์ ไทรชมภู
คุณฉวีวรรณ ลิ้มตระกูล
คุณกฤษณ์ คุววัฒนสัมฤทธิ์
คุณจินดา สุวรรณลิขิต
คุณกู้-ศศิธร ถนอมศิลป์

รายละ ๑๐๐ บาท

คุณลักษ์ มณีสีม่วง
แม่วอน เซียงว่อง
คุณสมจิตต์ เกิดมี
คุณกิตติชัย ปธุมโอสถ
คุณโสภา ทองเย็น
คุณละเอียด หุตามัย
ร้านเสริมสวยน้ำจิตต์
คุณอโนทัย ดอกบุก
คุณบังอร รุ่งเรือง
คุณสุภา จันทรกูล
คุณเบญจา กล้าหาญ
คุณมะลิวัลย์ สุวรรณศรี
คุณสุนันท์ เล้าตระกูล
ด.ช. ชาตินันท์ ภิรมย์
คุณธิดา ศรีติราช
คุณสุชาดา ขอเจริญ

คุณวาสนา (เซียง)	คุณอรนันท์ สิงหพล
คุณสัน-คุณชิดชนก กัลป์ยภัณฑ์	คุณจันเพ็ญ แย้มวาทีทอง
คุณสุนีย์ แซ่ลิ้ม	คุณสมเกียรติ จุ้ยใจตรง
คุณวณี จงสุขศิริ	คุณสุรัตน์ ขอเจริญ
คุณวิทยา-คุณประภา ระบิล	ด.ญ. กิจศรา-ด.ช. บุญกิจ เนียมหอม
คุณตะวัน พินนิคม	คุณสุพรรณา จตุเทน
คุณพรมประสิทธิ และครอบครัว	คุณกิ่งแก้ว ดาวเรือง
ลิ้มคุณเฮง ท่าเรือ	คุณหัสยา ไพศาลขมาศ
คุณวนิศรา จันทรโสภาพิศ	คุณรุจิรา ฟ้าหวั่น
แม่ชีอมรศรี แซ่เจี่ย	คุณผิน ชาวน้ำอ้อม
คุณสมพร หย่อนจะบก	คุณมานิตย์-คุณสมเจตน์ สุวรรณรังษี
คุณเนาวนิต พรหมสวาสดิ์	คุณสุภาพร อิ่มใจ
คุณพรรณทิพย์-คุณศิริพร และคุณพูนสุข ขจรบุญ	
คุณฉลวย เตียทอง	คุณปราณี โกทอง
คุณซ้วจู แซ่คู	คุณภิรมณ์ สมบูรณ์
คุณสมนึก แสนใจธรรม	คุณเตียง เหลืองธาดา
คุณสุพิน เหลืองธาดา	คุณไพรินทร์ ธูปหอม

รายเบ็ดเตล็ด

คุณส่งศรี จามิกรานนท์	๘๐๐ บาท	คุณกัญญา ธำรงค์สกุลศิริ	๔๐๐ บาท
คุณทรงชัย ว่องมนวิทยา	๕๐	คุณสุมาลี ต้นสว่าง	๔๐
คุณบรรยง ทวีวัฒนา	๒๐	คุณชาญชัย แผ้วพรายงาม	๕๐
คุณนวพร ศรประเสริฐกุล	๕๐	คุณธเนศ เต็งประทีป	๕๐

คุณยุทธพงษ์ เต็งประทีป ๕๐ บาท คุณฐิติวรรณ เต็งประทีป ๕๐ บาท

คุณศุภกิจ เต็งประทีป ๕๐ คุณถนอมไชย เต็งประทีป ๕๐

คุณเรวดี เต็งประทีป อุทิศให้คุณพ่อยงยุทธ เต็งประทีป

คุณสมหมายและคุณโสภา แซ่เหลียว ๑๒๐

คุณวิภารัตน์ และคุณเพชรดา วาทยานนท์ ๑๒๐

คุณสุรีย์ แดงเลิศ ๑๕๐ คุณนิสา ตันเพ็ญนภา ๒๐๕

คุณมาลิสา มานะพล ๕๐ พระภิกษุทอง กัลยาโน

คณะคุณเสมอ อานกำบัง

ร้านเสริมความงามครบวงจร อ. เมือง จ. นครราชสีมา

คุณเสมอ อานกำบัง ส่งมางวดที่หนึ่ง ๒,๒๒๐ บาท

คุณเสมอ อานกำบัง ส่งมางวดที่สอง ๑,๐๐๐

คุณบ๋าไพฑูรย์ เชาวทิน อุทิศให้นายประกอบ เชาวทิน ๕๐๐

คุณวรรณภา วันสันเทียะ อุทิศให้ผู้มีพระคุณและเจ้ากรรมนายเวร ๕๐๐

คุณประยูร มุ่งเติมกลาง อุทิศให้ผู้มีพระคุณทุกท่าน ๑๐๐

คุณจำรูญ กาวกระโทก อุทิศให้พ่อป๊อก กาวกระโทก ๑๐๐

ด.ญ.สุทธาสินี โกมลเหตุ อุทิศให้ปู่ย่าตายาย และผู้มีพระคุณ ๒๐๐

คุณหัดทัย สีม่วง คุณบุหงา ทิมทอง ๖๐

คุณชฎาภรณ์ โฝงสูงเนิน อุทิศให้แม่ต้อย โฝงสูงเนิน ๑๐๐

คุณฉวีวรรณ เที่ยงภักดี อุทิศให้พ่อใหญ่กุลลี ไชยสง ๑๐๐

คุณอมรรัตน์ ประวงษ์ อุทิศให้พ่อเจือ ประวงษ์

และเจ้ากรรมนายเวร ๒๐๐

คุณศุภภรณ์ วรางควนิชย์ อุทิศให้เจ้ากรรมนายเวร ๓๐๐ บาท
คุณฉลอง แก้วบัญญา ๒๐๐
พันเอกประภาส-คุณนงคราญ ภัทรนาวิน ๕๐๐

คณะ อ. มณี บุญกอง ร.ร. ท่าม่วงราษฎร์บำรุง

ครอบครัว อ. ประภา เขมะวิธานุรัตน์ ๕๐ บาท
ครอบครัว อ. นลินี เสรีสัตด่านนท์ ๑๐๐
ครอบครัว อ. ศรินทิพย์ ฤษฎีพฤฒิพันธ์ ๑๐๐
ครอบครัว อ. พัชราภรณ์ เจริญบุญ ๕๐
อ. ลิจิน ชัยพิกุสิต ๕๐ บาท คุณสายใจ ชัยพิกุสิต ๕๐
อ. สมนึก ประสมทรัพย์ ๑๐๐ อ. ณัฐนันท์ จันทศิลา ๒๐
อ. สุภาภรณ์ จิระศิริโชติ ๒๐ อ. สุรีย์ ลิมพวัฒน์ ๑๐๐
อ. พะเยาว์ จุแดง ๕๐ อ. ยุพิ จงธนเศรษฐกุล ๑๐๐
อ. สุดา วงศ์ระพี ๒๐ อ. อรวรรณ อ่อนโพธิ์แก้ว ๒๐
อ. ศิริรัตน์ ตันติวิศาลเกษตร ๑๐๐ อ. สิบเอ็ด โพธาราเจริญ ๑๐๐
อ. เอื้อง เชาวลักษ์ ๒๐ อ. อุไร วงษ์รัตนรักษ์ ๕๐
อ. จีรภา ศิริกาญจนไพศาล ๕๐ นางน้อย ตู้นิ่ม ๑๐๐
ครอบครัว อ. มณี บุญกอง ๑๕๐

คณะโรงเจฮกเซี่ยงตั๊วห้วยพลู นครปฐม

คุณแอ๊ว น้วมปฐม ๕๐๐ บาท คุณภักดี ขจรบุญ ๑๐๐ บาท
คุณฮุ่งเลี้ยง-คุณอุ้ยเตี๊ยง เกิดแก้วแจ่มฟ้า ๒๐๐
คุณวัฒน เกิดโถ ๑๐๐ คุณทับทิม นิ้มเภา ๑๐๐

คุณประเสริฐ ทรัพย์วิไล	๑๐๐ บาท	คุณมิ ใบนาค	๑๐๐ บาท
คุณสมจิต พูลทรัพย์	๑๐๐	คุณไซ แซ่แต้	๑๐๐
คุณแกะ-คุณเง็กซิม เจริญไชยศรี			๑๐๐
คุณสุธี-คุณวลีรัตน์ สิทธิบูรณาญา			๑๐๐
คุณเซยะ แซ่เจีย	๑๐๐	คุณสมาน-คุณน้อร พุฒพิสุทธิ	๑๐๐
ผ.ญ. ชัยรัตน์ เหล่าเจริญวงศ์	๑๐๐	คุณอำนาจ-คุณนิภา รุ่งเรือง	๑๐๐
ด.ญ. นภาพร รุ่งเรือง	๑๐๐	คุณเบ็ม-คุณอุดม เจริญไชยศรี	๑๐๐
คุณธีรธร-คุณสุรี เจริญไชยศรี	๑๐๐	คุณเพ็ญ-คุณหนู ปักษาสุข	๑๐๐
คุณประสิทธิ์-คุณปราณี กุลสุขรังสรรค์			๑๒๐
คุณเอ็ง แซ่แต้	๑๐๐	คุณสุเทพ-คุณประกอบ ใบนาค	๑๐๐
คุณบุญทิ้ง-คุณสาลี อยู่ญาติวงศ์			๑๐๐
คุณศิริพงษ์-คุณนงลักษณ์-น้องแพร ศิริพิน			๑๐๐
คุณบุญชู ปลื้มละมัย	๕๐	คุณบุญรอด กิจศิริ	๖๐
คุณสิงห์-คุณสุนิ อ่อนจาง	๕๐	ด.ช. ธเนตพล อ่อนจาง	๕๐
คุณสมจิตร อ่อนจาง	๕๐	คุณเจริญ ทองบุญเพียร	๕๐
คุณเพียร จันทร์ชกูล	๕๐	คุณบ้าศรี	๒๐
คุณลมัย-คุณกิมจู จิ๋วเจริญ	๒๐	คุณแต่งอ่อน แซ่อึ๊ง	๒๐
คุณกิตติ-คุณพัทยา อ่อนจาง	๕๐	คุณสำรวย จิ๋วเจริญ	๕๐
คุณโฉม แซ่อึ๊ง	๒๐	คุณเปล่ง นามหิรัญ	๑๐
คุณสมใจ รักเจริญ	๒๐	คุณจำเนียร-คุณปราณี อ้นมงคล	๕๐
คุณฮกหลี-คุณสมพร เจริญแสนสุญ			๔๐

คุณงุ้น จำเจริญพร ๒๐ บาท คุณเจีย เกิดแก้วฟ้า ๕๐ บาท
คุณบุญชู-คุณเล็ก ร้อดแพร้วพาล ๒๐ คุณสืบ-คุณเฉลียว ลิ้วเวหา ๕๐
คุณเสริม แหยมประกอบทรัพย์ ๕๐ คุณทองมาก เจริญวัย ๒๐
คุณทองสุก อิ่นมงคล ๒๐ คุณอานนท์ เสงี่ยมประชา ๕๐
คุณวัลยา–คุณชนนิชา ศรีนาวาวงศ์ ๔๐
คุณประเสริฐ เอกคูณหาร ๓๐ คุณละเมียด จิ๋วเจริญ ๓๐
คุณสำเนียง น.ส. ซุ่นฮวง แซ่โค้ว คุณจันทร์
คุณประนอม ด.ช. เจม ด.ญ. จิรานุช ด.ช. สุธี แซ่โค้ว รวม ๒๐๐

รวมคณะนี้ ๔,๒๑๐ บาท

คณะคุณวิบูลย์ วะเท จ. ขอนแก่น

คุณมานิตย์–คุณวิบูลย์–คุณนิวัต และครอบครัว ๓๐๐ บาท
คุณตาคำ-คุณยายชุม วะเท ๕๐ บาท คุณลาพร วะเท ๕๐
คุณตาสุพรรณ–คุณยายคำน้อย แก้วน้ำ ๕๐
คุณยายมูล วงค์ทิมา ๕๐ แม่ชีสุภา แซ่โล่ห์ ๑๐๐
คุณศรวิษฐา วงศ์สุภาพ ๕๐ คุณวีรพล บุญมี ๕๐
คุณศิตาภา เกือคลัง และเพื่อน ๒๐๐ คุณนิมนต์ มนต์ชัยกุล ๔๐
คุณอัศรินทร์ หอมกลิ่น ๔๙ ผู้ไม่ประสงค์นาม ๑๐๐
ส.อ. วัฒนา-คุณสุกัญญา นาอุดม ๔๐ คุณประสพชัย สมจิตต์ ๔๐
คุณพินิจ จีรัคคกุล ๔๐ ผู้ไม่ประสงค์นามรวมกัน ๑๒๐

รวมคณะนี้ ๑,๓๒๙ บาท

คณะโรงเจฮะซุ่นตัวแม่กลอง จ. สมุทรสงคราม

คุณมุ้ยหงษ์ แซ่หอ ๕๐๐ บาท คุณทุเรียน เหยี่ยวพานิช ๕๐๐ บาท
ศ.จ. ณรงค์–คุณศราวรรณ โหงวสกุล ๕๐๐
คุณสมพร แซ่ลือ ๕๐ คุณวิชัย โหงวเจริญพร ๒๐๐
คุณจันทรเพชร แซ่ลิ้ม ๑๐๐ คุณนวลน้อย ลิ้มสมบัติอนันต์ ๑๐๐
คุณเรียงแสน–คุณเวียงเทพ กลิ่นประทุม ๑๐๐
คุณเกตุวดี และ ด.ช. ธีรเทพ บียารัมย์ ๑๐๐
ด.ช. ชีววัฒน์ ด.ช. อัฌชรินทร์ ลิ้มสมบัติอนันต์ ๑๐๐
คุณกนกวรรณ คุณรจนา ศรีไพฑูรย์ ๑๐๐
คุณสมฤทธิ์ คุณสถาพร ศรีไพฑูรย์ ๑๐๐
คุณอภิชัย คุณผ่นใจ ด.ช. ทิมา ศรีไพฑูรย์ ๑๐๐
คุณอารยา พรกิตติบุญฤทธิ์ ๑๐๐
ผู้ไม่ทราบนามหลายคนรวมกัน ๒,๒๑๒

รวมทั้งที่ประสงค์นามและที่ไม่ทราบนาม ๕,๐๖๒ บาท

คณะคุณนฤมล สุวัฒนพิเศษ อ. เมือง จ. นครสวรรค์

คุณแม่เนี่ยก แซ่อือ ๑๐๐ บาท คุณอารี ปราโมทย์ ๑๐๐ บาท
คุณวิศิษย์-คุณวิสุทธิ์ สุวัฒนพิเศษ ๑๐๐
คุณพิษณุ-คุณวิทยา สุวัฒนพิเศษ ๑๐๐
คุณวิชาญ-คุณวิไลลักษณ์ ๑๐๐
คุณประสาน สุทธวิรีสรรค์ และคุณนฤมล สุวัฒนพิเศษ ๕๐๐

คณะคุณนิโรธ สันติสุขาภิรมณ์ บึงกุ่ม กทม.

คุณบุญชัย ศิริสัจจาวัฒน์ ๒๐๐ บ. คุณเซี่ยมหง สันติสุขาภิรมณ์ ๒๐๐ บ.

คุณอภิรดา ศิริสัจจาวัฒน์ ๒๐๐ คุณจารุรัตน์ สันติสุขาภิรมณ์ ๒๐๐

ด.ช.ชนิดา ศิริสัจจาวัฒน์ ๒๐๐ คุณวีรพงษ์ สันติสุขาภิรมณ์ ๒๐๐

ด.ญ.วิลัยวรรณ ศิริสัจจาวัฒน์ ๒๐๐ คุณนิโรธ สันติสุขาภิรมณ์ ๒๐๐

คุณนิภา สุวรรณงาม ๒๐๐

รวมคณะนี้ ๑,๘๐๐ บาท

คณะศุภพิทักษ์สกุล แขวงบางขุนศรี บางกอกน้อย กทม.

คุณมาลัย ศุภพิทักษ์สกุล ๓๐๐ บาท คุณส้มแก้ว สืบพลาย ๑๐๐ บาท

คุณกมล แสนเจริญ ๑๐๐ คุณมะลิ เลี้ยงบุญเลิศชัย ๒๐๐

คุณจันทร์คำ ลิ้มายุวัฒนานนท์ ๓๐๐ คุณสายันต์ พื้นผา ๑๐๐

คณะคุณศรีวรรณ กริชชาญชัย กทม.

คุณธำรง กริชชาญชัย ๑๐๐ บาท คุณศรีวรรณ กริชชาญชัย ๑๐๐ บาท

ด.ช.เอกวุฒิ กริชชาญชัย ๑๐๐ ด.ญ.สินีนาฏ กริชชาญชัย ๑๐๐

คุณแม่ขาจู ลิ้มนำ้ทอง และลูกหลาน ๒๐๐

คุณมารยาท นพรัตน์ขจี ๑๐๐ คุณสายเพชร จันทน์หอม ๑๐๐

คุณคำพันธ์ เขียวชอุ่ม ๕๐

คณะคุณรัตนา ภังคานนท์ มหาชัย อ. เมือง จ. สมุทรสาคร

คุณรัตนา ภังคานนท์	๑๐๐ บาท	คุณโชคดี ไชยยุทธิ์	๒๐ บาท
คุณกรรณิกา ภังคานนท์	๕๐	คุณธิติมา ทองคำ	๒๐
คุณดวงพร เบ้าป้องกัน	บาท ๕๐	คุณอภัยรัตน์ แท่งแก้ว	๑๐ บาท
คุณเอนก สามงามน้อย	๕๐	คุณสรยุทธ แท่งแก้ว	๑๐
คุณณัฏฐา สามงามน้อย	๕๐	คุณชัยวุฒิ แท่งแก้ว	๑๐
คุณอิศรา อัศวินานนท์	๕๐	คุณจำเนียร ทองนุ่น	๒๐
คุณนุชนาฏ เววา	๕๐	คุณวันดี บุญเกียรติ	๒๐
คุณสมร บุญเพศ	๕๐	คุณปรานี พันธุ	๒๐
คุณวนิดา เจือจันทน์	๒๐	คุณบุญมาพร	๒๐
คุณโสภา บัวลาแก้ว	๒๐	คุณจอมขวัญ เดือนสุวรรณ	๕๐
คุณต้อม คลาดโรค	๑๐	คุณนิสาชล พัดทอง	๒๐
ด.ช. สรุต ตุลยะธำรงค์	๒๐		

คณะคุณต้อม คลาดโรค มหาชัย จ. สมุทรสาคร

คุณเสงี่ยม ทองคำ และครอบครัว ๑๕๐ บาท

คุณต้อม คลาดโรค	๑๐๐ บาท	คุณจิราพร ฮงทอง	๑๐๐
คุณชุติมา แซ่โอ้ว	๑๐๐	คุณรัตนา ภังคานนท์	๑๒๐
คุณสำราญ น่วมกะสินธุ์	๓๐	คุณอรพร และครอบครัว	๒๐
คุณปรานี พันธุ	๒๐	คุณสำเภา คำของ	๑๐
คุณวนิดา เจือจันทน์	๑๐	คุณจำเนียร ทองนุ่น	๑๐
คุณสมร บุญเพศ	๑๐	คุณโสภา บัวลาแก้ว	๑๐

คณะคุณศรัณยา โอภากุลวงศ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต ๗ อ. เมือง จ. ราชบุรี

คุณศรัณยา โอภากุลวงศ์ ๒๐๐ บาท คุณเจี่ยมจิต จิตวัฒนากร ๒๐๐บาท
คุณวิวัฒนา คณาวิฑูรย์ ๒๐๐ คุณยุคลธร มนุญญา ๑๐๐
คุณสุวรรณา ชัยรัตนาภรณ์ ๕๐ คุณพรรณี กอแก้ววิเชียร ๑๐๐
คุณภัสรา มหาตมัน ๒๐๐ คุณเพียร โอภากุลวงศ์ ๔๐

คณะกลุ่มฉันทมิตร กาญจนบุรี นำโดยคุณอุไร ถาวรงามยิ่งสกุล

คุณรังสรร-คุณจรียวัล จินคณา ๕๐๐ บาท
คุณสุรชัย-คุณสุภัทร อังคนาสายันห์ ๑๐๐
คุณยุทธนา-คุณหฤทยา วิเศษรจนา ๑๐๐
คุณวิทา อังคนาสายันห์ ๕๐ บาท คุณดารา เหลืองประเสริฐ ๑๐๐
คุณบุญรัตน์ เกตุภู่พงษ์ ๑๐๐ คุณจิตรา หมั่นค้ำ ๑๐๐
คุณอุไร ถาวรงามยิ่งสกุล และครอบครัว ๒๐๐
คุณกัญญา โฆวากาญจน์ ๑๐๐ คุณมณทิพย์ เชื้อวู่หลิม ๒๕
คุณวิทา อังคณาสายัณห์ ๑๐๐ คุณปรีชา กรปรีชา ๒๐๐

รวมคณะนี้ ๑,๖๗๕ บาท

คณะคุณเบ็ญจวรรณ ต. ท้ายบ้าน สมุทรปราการ

คุณสุภชัย-คุณเบ็ญจวรรณ์ เพชรอุดม และครอบครัว ๕๐๐ บาท
คุณพรชัย-คุณเบ็ญจมาศ-คุณพัชรกร แก้วรักษา ๑๐๐

คุณยุวดี ชัยวัฒนไชย พร้อมด้วยครอบครัว ๕๐๐ บาท
คุณสว่าง-คุณสุพรรณ-คุณสุพร รัตนทุมมา ๑๕๐
คุณชาญชัย-คุณสุวิภา รักพันธ์ดี และครอบครัว ๕๐๐
คุณสุภานี-คุณบุญชัย ฉันทนิยมพร และครอบครัว ๒๐๐
คุณจิตรลัดดา แกมขุนทด ๒๐

รวมคณะนี้ ๑,๘๗๐ บาท

คณะคุณป้ากานดา สุนทรวิทยา จ. สุราษฎรธานี

พระสถาพร-คุณเสถียร-คุณป้ากานดา-คุณศรีสมร-
คุณสถิตย์-คุณมนตรี-คุณวิไลศรี สุนทรวิทยา รวม ๕๐๐ บาท

คุณวรรณ ชุมทัพ	๑๐๐ บาท	คุณอารี ทีปะทาน	๑๐๐
คุณวิน ชุมทัพ	๑๐๐	คุณบุญมี แก้วเอก	๑๐๐
คุณจันทรา อุทิศ	๑๐๐	คุณวิไล อาวุธ	๑๐๐
ร.ต.ต. กลิ่น กองแก้ว	๑๐๐	คุณนิตยา นิลกิจ	๑๐๐
คุณจับ สุขเกิด	๑๐๐	คุณกิตติพงษ์ เพชรศรี	๑๐๐
คุณจวง พึ่งรัตน์	๑๐๐	คุณระเบียบ พิรอด	๑๐๐
คุณจิตรา ฤทธิกุล	๑๐๐	คุณศิริกมล วงทวิชาติ	๑๐๐
คุณเอื้อน เล็กขาว	๑๐๐	คุณสุเนตร บูรณะประภาพันธ์	๑๐๐
คุณเปี่ยน วิลาละ	๑๐๐	คุณสมศรี ชยานันท์	๑๐๐
คุณเล็ก ชูสิทธิ์	๑๐๐	คุณเยาว์ สอนมี	๑๐๐
คุณประจวบ วิเชียร	๑๐๐	คุณเนียม วิบูลศิลป์	๑๐๐
คุณเก็บ ศักดา	๕๐	คุณปรานี รัตนกาญจน์	๕๐
คุณชุติมา นิลสม	๕๐	คุณชีพ ชูสิทธิ์	๖๐
คุณเสริม จินตวร	๕๐		

ชมรมศิษย์สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) กทม.

นายแพทย์เกรียงไกร แก้วผลึกรังษี			๑๐๐ บาท
คุณกระสวย-คุณเพ็ญศรี-คุณสุวรรณ-คุณนิพนธ์-			
คุณประสบโชค-คุณศิริวรรณ พึ่งปรีดา			๕๐๐
คุณจำเนียร-คุณบุญชอบ สว่างใจ			๑๐๐
ครอบครัวคุณฐิติกร จิตต์วัฒนะวงค์			๒๐๐
คุณณัฐฑี-คุณทัศนีย์ หิรัญศุภโชติ			๑๐๐
คุณดิเรก-คุณภาวิณี พิรามิวรกุล			๑๐๐
คุณเต่าฮั้ว แซ่เฮ้ง	๕๐๐ บาท	คุณเทพ ขาวมงคล	๑๐๐
คุณทัศนีย์ อินทรสุขศรี	๕๐	คุณธีระวุฒิ บุญกาญจนพานิช	๑๐๐
ครอบครัวคุณธานินทร์ กชิชชาญชัย			๑๐๐
นายแพทย์บรรจบ อินทรสุขศรี			๒,๕๐๐
คุณบุญทรง ดังดวงใจ	๕๐๐	คุณบุญส่ง พิลหาเวสส	๒๐๐
ร.ท. บุญพา-รน. คุณหญิงเพ็ญศิริ-ด.ญ. แพรพลอย กรณียกิจ			๒๐๐
นอ. บุญมี-รน. คุณลักขณา ชลายนนาวิน			๕๐
คุณประจักษ์-คุณอนงค์-คุณโสภณ ศิริประกาย			๑๐๐
ภัตตาคารย้มย้มเยาวราช คุณประภาพ ชวาลากุล			๑,๐๐๐
คุณประนอม วังทวีลาภ	๕๐	คุณประสาร สุขรินทร์	๑๐๐
คุณมนูญ ธารานุมาศ	๗๓	คุณมะลิ แซ่โหล	๕๐
คุณสงบ ชูบุรี	๒๐๐	คุณสุพพัต สุขสังวร	๑๐๐
คุณสุจินต์-คุณกิมลั้ง โรจน์บวรวิทยา			๑๒๐
คุณสุจินต์-คุณอนงค์ ปรีดายันต์			๒๐๐

คุณสุภาค-จอ. หญิงกรอบการ ดุรงค์กาญจน์			๑๐๐ บาท
ด.ต. สถาพร-คุณสุวรรณษา-ด.ญ. มนัสยา- ด.ญ.ศิวาพร ศิริประกาย			๑๐๐
คุณสมร โรจนกุล	๕๐	คุณสมพร ดวงจำปา	๑๐๐
ร.อ.เสถียร ดิษฐ์เอม รน.	๕๐	คุณสายหยุด อินทรสุขศรี	๑๐๐
คุณสุเทพ ทองอยู่ อุทิศกุศลให้ พ.จ.อ.ประเดิม ทองอยู่			๑๐๐
พ.จ.อ. สุเทพ-คุณผกามาศ-ด.ช. ณัฐศักดิ์-ด.ช. ภูมินทร์ วงษ์ศิริ			๑๕๐
คุณสุรพงษ์ บุญยรัตพันธ์	๕๐	คุณสุรินทรา โชติบุตร	๕๐
คุณสุรชัย-คุณศิริพร กิจสินธพชัย			๑๐๐
คุณสุวิช-คุณศิริมา อินธำรงค์	๑๐๐	คุณพิทักษ์ ภัทรกิจวานิช	๗๔
คุณสุวิทย์-คุณมณี วิจิตรแสงสกุล			๒๐๐
คุณพรเทพ-คุณเสาวลักษณ์ เรืองไพบูลย์วัฒนา			๑๐๐
คุณไพรัช น้อยอภัย	๑๐๐	คุณวัชรี พาสุกรี	๕๐
คุณจีระ-คุณอุบลทิพย์ เจ็งศรีวงค์			๒๐๐
ครอบครัวคุณวิทยา-คุณหนูพิน โทรทัศน์กุล			๑,๒๘๓
คุณศิริ-คุณเบ็ญจวรรณ เขียวคำจีน			๕๐
คุณอัควุฒิ-คุณจักรพงษ์ วิจิตรแสงสกุล			๓๐๐
คุณอนันต์-คุณรัศมี กิติรัตนสัมพันธ์			๑๐๐
ร.ต.ต. อุบล หลงอารีย์			๕๐
คุณแอ๊ว (บ้านหลังวัดระฆังฯ)			๕๐

รวมเป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท

(หนึ่งหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)

คณะศิษย์ท่านเจ้าคุณนรรัตนราชมานิต

คุณสมชาย ปรางค์นวรัตน์	๑๐๐ บาท	คุณสอาด บ้านสร้าง	๕๐๐ บาท
คุณรัชดา ปรางค์นวรัตน์	๑๐๐	คุณเดชา ปรางค์นวรัตน์	๕๐๐
คุณแสงจันทร์ ปรางค์นวรัตน์	๒๐๐	คุณอรพินทร์ ปรางค์นวรัตน์	๕๐๐
คุณเล็ก หาญพินิจศักดิ์	๕๐๐	คุณวรนุช อนุศาสน์สถิตชัย	๕๐๐
คุณองคณา อรรถพงศ์ธร	๘๐๐	คุณประเสริฐ จินดาบุญจรัส	๕๐
คุณวริษฐ จินดาบุญจรัส	๕๐	คุณสมพงษ์ ตันติวงศ์วานิช	๒๐๐
อุทิศให้คุณแม่จินดา จินดาบุญจรัส			๑๐๐
คุณนันทฉัตร คำสอน	๑๒๐	คุณกมลชนก ข่ายสุวรรณ	๕๐
คุณพงศักดิ์ พิมพ์พิทเลิศ	๒๐๐	คุณสุวรรณดี พิมพ์พิทเลิศ	๒๐๐
คุณสมศรี พิมพ์พิทเลิศ	๒๐๐	คุณสุนันทา ลีละบัญญา	๒๕๐
คุณอนุชัย ลีละบัญญา	๒๕๐	คุณบุศรินทร์ ปิยภานีกูล	๑๐๐
คุณเชิดเกียรติ อุดมพิทยภูมิพิจารณ์			๑๐๐
คุณสักกะพันธุ์ ชูคง	๑๐๐	คุณหัสฎา แก้วผุดผ่อง	๑๐๐
คุณธนิสร กาญจนิศากร	๑๐๐	คุณสุริยพล คณโฑเงิน	๑๐๐
คุณวีรชาย ระเบียบโอษฐ์	๑๐๐	คุณณรงค์เดช แก้วเงิน	๑๐๐
คุณพรศักดิ์ วรรณศิริ	๒๐๐	คุณชาญวิทย์ ช่วงชัย	๑๐๐
คุณสุรภูมิ ศศิธนานุรักษ์	๑๐๐	คุณมนัส เพชรทอง	๒๐
คุณอภิพัฒน์ เพชรทอง	๑๐๐	คุณชาญณรงค์ วรากรวรกุล	๑๐๐
คุณกรีฑา-คุณคณิตถา คงคะสุวัณณะ			๑๐๐
คุณสุวิทย์-คุณรสกร-คุณธีรวิทย์ อิงภาตร			๑๐๐

คุณนที-คุณรัตนาวดี เทียนประทีป ๑๐๐ บาท

คุณจิตธิดา สกุลทับ	๑๐๐	คุณโสธร แก้วพันธ์พฤกษ์	๑๐๐
คุณภัทราพร สัมฤทธิ์ผ่อง	๑๐๐	คุณกรรณิการ์ บุญประจักษ์วงศ์	๑๐๐
คุณเป๋งเตียง แซ่เตียว คุณเซาะเจียง แซ่โง้ว			๑๐๐
คุณอัจฉรา แซ่เล้า	๑๐๐	คุณภสกร ศุขะพันธุ์	๑๐๐
คุณดารุณี ประโพธิ์ศรี	๑๐๐	คุณชนัญ-คุณธนพร มณีสาร	๑๐๐
คุณคณิต สนิทกลาง	๑๐๐	คุณปะราลี เสถียรบุตร	๔๐
คุณสวัสดิ์ ธีระวัฒนชัย และครอบครัว			๑๐๐
คุณพงษ์ศักดิ์ พันธ์อินทร์	๓๐	คุณอินทิรา ดวงตา	๕๐
คุณปิยพล เกื้อกูล	๑๐๐	คุณศสิทธิ์ นิจไพบูลย์กิจ	๑๐๐
คุณสุนทร โอภาสเอี่ยมลิขิต	๒๐	คุณวนิดา ล้อจิตรอำนวย	๑๐๐
คุณพิเชษฐ์ ศรีสะอาด	๑๐	คุณคมสันต์ พักผก	๑๐
คุณทรงพล พิบูลย์วงศ์	๑๐๐	คุณปิ่นมณี ทับเมฆ	๒๐
คุณอนันต์ศักดิ์ ดีวาจา	๒๐	คุณพงษ์ชัย สุขศรีอุปถัมภ์	๔๐
คุณนักปราชญ์ แข็งแรง	๕๐	คุณพงศ์ธร น้อยวงศ์	๑๐๐
คุณพงษ์ศักดิ์-คุณกรกมล-คุณดวงฤทัย มณีนพผล			๑๐๐
คุณวันชัย-คุณสุกัญญา-คุณวรัญญา กุลวราภรณ์			๑๐๐
คุณดวงดาว คุณวุฒิมโนธรรม	๑๐๐	คุณจงกล สุวรรณไศละ	๒๐๐
คุณนันทนา จุลละนันทน์	๑๐๐	คุณประยุกต์ รักษาทรัพย์	๑๐๐
คุณยงยุทธ ศศิจันทรา	๑๔๐	คุณเฉลิมชัย ง่านสุทธิพันธ์	๒๐๐
คุณเมืองนรา เกิดมณี	๑๐๐	คุณพนัส เอี่ยมศิริ	๑๐๐

คุณอโนทัย ส่องประเสริฐ	๑๐๐ บาท	คุณบงกช ชุนาศรี	๑๐ บาท
คุณสโรช แซ่ตั้ง	๑๐๐	คุณกริชวัฏ อาจหาญ	๒๐
คุณณัฐปี่ยะ ภิรมย์ไกรภักดิ์	๒๐	ไม่ประสงค์ออกนาม	๒๐
คุณแก้วตา นิตย์พันธ์	๒๐	คุณชนันพร ไหลวารินทร์	๒๐
คุณอารยา จำปานิล	๕๐	คุณโชติ ใยวิจิตร	๑๑๐
คุณศรัญยา แสงลิ้มสุวรรณ	อุทิศให้มารดา		๑๐๐
คุณกัลยา ใยวิจิตร			๑๑๐

รวมยอดเงินทั้งสิ้น ๑๑,๐๐๐ บาท
(หนึ่งหมื่นหนึ่งพันบาท)

คณะคุณนวลฉวี บุญญาวิจักสน์

คุณดำรงค์-คุณประเสริฐ บุญญาวิจักสน์	๓๐๐ บาท
สายสกุล ตัณฑางกุร-ตัณฑะอางกุร	๒๐๐
สายสกุล เอกบุตร-เมนะทัต	๒๐๐
สายสกุล ขันสัมฤทธิ์-บูรณาภา	๒๐๐
สายสกุล สิริสุขการ-เพ็ญภาคกุล	๒๐๐
สายสกุล กรรณสุต-วาณิชสร	๒๐๐
สายสกุล วีระไวทยะ-ศิริโพธิ์	๒๐๐
สายสกุล วาสิกานนท์-เหมะสิขัณฑกะ	๒๐๐
สายสกุล โทณะวณิก-วิมุตตานนท์	๒๐๐
สายสกุล กุณฑลบุตร-เวชาชีวะ	๒๐๐

สายสกุล คุละลัมภะ-ชลานุเคราะห์	๒๐๐ บาท
คุณเกษียร เดชอุดม และครอบครัว	๒๐๐
คุณดวงกมล เกตุสุวรรณ และครอบครัว	๒๐๐
อาจารย์ศุลักษณ์ (อุตวณิช) ฐิตะฐาน และครอบครัว	๓๐๐
คุณพิทักษ์-พ.ต.หญิงฐิติมา เอมะสุวรรณ และครอบครัว	๕๐๐
คุณพิสิษฐ-คุณยุพา เอมะสุวรรณ และครอบครัว	๒๐๐
คุณสมใจ จันทร์นุ่ม และครอบครัว	๒๐๐
คุณพฤกษชาติ กิมซัว และครอบครัว	๒๐๐
นายเฉลา แซ่เล้า	๑๐๐
นางมณี คชสุนทร	๑๐๐
นายสุภาค เชิงชั้น	๑๐๐
คุณชูศักดิ์-พ.ญ.สุนทรา บุญญาวิจักสน์ และครอบครัว	๒๐๐
คุณนรวีร์-คุณชุติมา ฉัตราภรณ์ และครอบครัว	๒๐๐
คุณคเชนทร์ บุญญาวิจักสน์	๑๐๐

ร.พ. แสวงสุทธิการพิมพ์ 88/6 ซอยกำนันแม้น ถนนเอกชัย บางขุนเทียน
โทร. 4152049 นายสมโภชน์ เขียวสุทธิ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา 2541

ประตูยมราช

โดย ช. อิสสรานนท์

เล่นหวยมวยไพ่สบ้า โบกโป
กำถั่วชนควายโค แข่งม้า
โบกเต๋าเขย่าไฮโล จับยี่ กีแฮ
ชนไก่กัดปลาท้า สี่ห้าต่อรอง

โชคดีที่เล่นได้ ดีใจ
พาเพื่อนลงบันได ดื่มเหล้า
คุยกันลั่นยังไถล ถลำร่อง เรือนแล
ตั้วสั่นคลานกับเหย้า ไต่เต้าตามถนน

ฤทธิ์สุราเร่งร้อน รุนแรง
เกิดก่อคดีดำแดง ด่าวดิ้น
อวดอำนาจผาดแผลง ผลาญเผ่า พงศ์แฮ
เสียชื่อลือทั่วสิ้น โศกเศร้าเสียสกุล

โชคอับทรัพย์เสื่อมสิ้น ซวดโซ
เสียถั่วมวยไพ่โป ป่นปี้
ขาดทุนมุ่นโมโห หวนหั่น เมียแฮ
นาไร่ขายใช้หนี้ นั่งน้ำตานอง

โทษที่ตนเผ้าเล่น การพนัน
หมดสนุกทุกข์มหันต์ อย่างนี้
อบายมุขทุกข์อนันต์ เอนกแน่ นักนา
ขืนเล่นเป็นป่นปี้ อย่างนี้ดีไฉน

◎ คำเตือนสำหรับผู้อ่านหนังสือนี้ ◎

เมื่อท่านอ่านแล้วกรุณาเก็บรักษาไว้ในที่อันเหมาะสมเพราะเป็นหนังสือคำสอนของทางพระ ไม่ควรทิ้งหรือปล่อยให้เด็กฉีกทิ้งหรือเหยียบย่ำ จะเกิดโทษเป็นบาปกับท่าน หรือถ้าเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์กับบุคคลในครอบครัวของท่านจงมอบหนังสือนี้ให้กับคนที่สนใจต่อไป ถ้าหากจะเป็นประโยชน์สำหรับลูกหลานในอนาคต ก็จงเก็บรักษาไว้ให้ดีเถิด อีก ๕-๑๐-๒๐ ปี ลูกหลานโตขึ้น อ่านหนังสือออกจะได้เป็นบทสอนต่อไป หนังสือชนิดนี้มิใช่จะหากันได้ง่ายนัก เพราะจะหาคนจัดทำและบริจาคทรัพย์ค่าพิมพ์ก็แสนยาก "ดุจดังขุดเพชรในหิน" เมืองไทยมีไม่กี่แห่งที่พิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน เงินทุนค่าซอง แสตมป์ มีโอกาสหมุนเวียนกลับมาเป็นค่าพิมพ์น้อยมาก ยกเว้นบางคนที่รับแจกไปแล้ว มองเห็นคุณค่าของหนังสือประเภทนี้มีส่วนปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ในทางที่ดี ให้เกิดมีในจิตใจของคนในชาติให้สำนึกถึงบาป-บุญ-คุณโทษ-ประโยชน์ และมิใช่ประโยชน์เท่านั้นที่จะยอมบริจาคทรัพย์ช่วยการเผยแผ่ บุคคลประเภทหลังนี้จึงมีส่วนช่วยผดุงศีลธรรมอันเป็นคำสอนทางพุทธศาสนาให้สืบต่อไป และได้ชื่อว่าเป็นผู้รักษาพระศาสนาได้อีกส่วนหนึ่งด้วย